

แผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์

จังหวัดนราธิวาส

(พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในระยะ ๕ ปี มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการผลิต การแปรรูป และการตลาด ตลอดจนสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ควบคู่กับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

การจัดทำแผนฉบับนี้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาประเทศทุกระดับ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน แผนพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการนำข้อมูล ด้านการเกษตรทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ รวมถึงปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอก มาวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดด้วยเครื่องมือ SWOT Analysis เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนา กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่

กระบวนการจัดทำแผนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ และประชุมหารือเพื่อจัดทำร่างแผน จำนวน ๓ ครั้ง รวมทั้งเปิดรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร ภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านระบบออนไลน์ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงร่างแผนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้อง กับศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของพื้นที่ ก่อนเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบแผนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) จะเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร และภาคีเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนครราชสีมาให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง และยั่งยืนต่อไป

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา
กรกฎาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	๒
- แผนระดับที่ ๑	
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๒
- แผนระดับที่ ๒	
๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๓
ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม	
๒.๓ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๘
๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๐
- แผนระดับที่ ๓	
๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)	๑๑
๒.๖ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๒
๒.๗ (ร่าง) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๔
๒.๘ (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๖
๒.๙ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG	๑๘
พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐	
- นโยบายและกรอบการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒๑
๒.๑๑ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒๒
๒.๑๒ (ร่าง) เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๘๐)	๒๔
๒.๑๓ (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๒๕
๒.๑๔ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕)	๒๖
๒.๑๕ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)	๒๗
๒.๑๖ แนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	๒๙
๓. การสังเคราะห์ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ	๓๐

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดนราธิวาส	๓๓
๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	๓๓
๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์	๓๓
๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ	๓๖
๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๓๘
๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	๓๙
๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๔๐
๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง	๔๐
๑.๒.๒ ข้อมูลประชากรและรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อครัวเรือน	๔๑
๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	๔๒
๑.๓.๑ ข้อมูลด้านสังคม	๔๒
๑.๓.๒ ข้อมูลด้านแรงงาน	๔๓
๑.๓.๓ ข้อมูลด้านการศึกษา	๔๔
๑.๓.๔ ข้อมูลด้านการแต่งกาย	๔๖
๑.๓.๕ ข้อมูลด้านประเพณี	๔๖
๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๔๘
๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง	๔๘
๑.๔.๒ ไฟฟ้า	๕๑
๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด	๕๑
๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๕๒
๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๕๓
๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป	๕๓
๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนราธิวาส	๕๔
๑.๖ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๕๖
๑.๖.๑ ด้านการค้าชายแดน	๕๖
๑.๖.๒ ด้านอุตสาหกรรม	๕๘
๑.๖.๓ ด้านการท่องเที่ยว	๖๐

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๒
๒.๑ คร่าวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	๖๒
๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๖๓
๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๖๔
๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน	๖๔
๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ	๖๗
๒.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๘
๒.๔.๑ ด้านพืช	๖๘
๒.๔.๒ ด้านพืช แยกตามชนิด	๗๑
๒.๔.๓ ด้านประมง	๗๘
๒.๔.๔ ด้านปศุสัตว์	๗๙
๒.๔.๕ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๘๐
๒.๔.๖ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๘๑
๒.๔.๗ สินค้า OTOP ของจังหวัด	๘๕
๒.๔.๘ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้า	๘๖
๒.๔.๙ แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๙ จังหวัดนราธิวาส	๘๗
๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๘๘
๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก	๘๘
๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดนราธิวาส	๘๘
๒.๖ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด	๙๐
๒.๗ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัด	๙๑
๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	๙๒
๒.๘.๑ Smart Farmer และ Young Smart Farmer	๙๒
๒.๘.๒ ข้อมูลเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดนราธิวาส	๙๒
๒.๘.๓ ปราชญ์ชาวบ้านและปราชญ์เกษตรต้นแบบจังหวัดนราธิวาส	๙๕
๒.๘.๔ สรุปจำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดนราธิวาส	๙๕
๒.๘.๕ ข้อมูลการออกเอกสารสิทธิที่ดิน จังหวัดนราธิวาส	๙๖
๒.๘.๖ ทำเทียบเรือประมงที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมง นราธิวาส	๙๖

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๓. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๙๗
๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey 7-S Framework	๙๗
๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๑๐๑
๓.๓ การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๑๐๔

ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส

๔. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส	๑๑๓
๔.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)	๑๑๓
๔.๒ พันธกิจ (Mission)	๑๑๔
๔.๓ เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Development Goals)	๑๑๔
๔.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	๑๑๕
๔.๕ ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๑๕
๔.๖ แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) กับแผน ๓ ระดับ	๑๒๓
๔.๗ ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	๑๒๔
๔.๘ สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)	๑๒๖

ส่วนที่ ๕ โครงการแบบย่อ (Project Idea)

โครงการแบบย่อ (Project Idea) ของโครงการสำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๗๕
---	-----

ส่วนที่ ๖ ภาคผนวก

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	ลักษณะของดินปี พ.ศ. ๒๕๖๙	๓๔
ตารางที่ ๒	ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘	๓๖
ตารางที่ ๓	อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ๑๐ ปีย้อนหลัง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘	๓๗
ตารางที่ ๔	ข้อมูลบ่อบาดาลและแหล่งน้ำธรรมชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๖๙	๓๘
ตารางที่ ๕	การใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ปี ๒๕๖๘	๓๙
ตารางที่ ๖	อุทยานแห่งชาติ	๔๐
ตารางที่ ๗	การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	๔๐
ตารางที่ ๘	จำนวนประชากรของจังหวัดนราธิวาส	๔๑
ตารางที่ ๙	จำนวนสถานศึกษา และจำนวนห้องเรียน ในจังหวัดนราธิวาส	๔๔
ตารางที่ ๑๐	แสดงปริมาณผู้โดยสาร ณ ท่าอากาศยานนราธิวาส	๕๐
ตารางที่ ๑๑	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า จังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗	๕๑
ตารางที่ ๑๒	สถิติการประปา จำแนกเป็นรายสาขา ปี ๒๕๖๘	๕๒
ตารางที่ ๑๓	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๕๔
ตารางที่ ๑๔	ข้อมูลและลำดับผลิตภัณฑ์จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	๕๖
ตารางที่ ๑๕	มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแยกเป็นรายด่าน จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘	๕๗
ตารางที่ ๑๖	สินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ๑๐ อันดับแรก ผ่านด่านศุลกากร ปี ๒๕๖๘	๕๘
ตารางที่ ๑๗	โครงการที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุน	๖๐
ตารางที่ ๑๘	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘	๖๒
ตารางที่ ๑๙	ข้อมูลพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๖๓
ตารางที่ ๒๐	ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน จังหวัดนราธิวาส	๖๕
ตารางที่ ๒๑	แสดงจำนวนแหล่งน้ำ จำแนกตามประเภทแหล่งน้ำ เป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๘	๖๗
ตารางที่ ๒๒	เนื้อที่เพาะปลูกและเนื้อที่เก็บเกี่ยวของผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญ ของจังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘	๖๘
ตารางที่ ๒๓	ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ของผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘	๖๙

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๒๔	ราคาขายได้เฉลี่ย และมูลค่ารวม ของผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญ ของจังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘	๗๑
ตารางที่ ๒๕	ข้อมูลการยางพารา ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๗๒
ตารางที่ ๒๖	ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๗๓
ตารางที่ ๒๗	ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๗๔
ตารางที่ ๒๘	ข้อมูลการปลูกลองกอง ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๗๕
ตารางที่ ๒๙	ข้อมูลการปลูกทุเรียน ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๗๖
ตารางที่ ๓๐	ข้อมูลการปลูกเงาะ ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๗๗
ตารางที่ ๓๑	ข้อมูลการปลูกมังคุด ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส	๗๘
ตารางที่ ๓๒	ปริมาณการผลิตและมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘	๗๘
ตารางที่ ๓๓	แสดงผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘	๗๙
ตารางที่ ๓๔	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปี ๒๕๖๙	๘๐
ตารางที่ ๓๕	ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ปี ๒๕๖๙	๘๑
ตารางที่ ๓๖	ข้อมูลเกษตรอินทรีย์ ปี ๒๕๖๙	๘๔
ตารางที่ ๓๗	สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ปี ๒๕๖๙	๘๕
ตารางที่ ๓๘	ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตร ของจังหวัด	๘๖
ตารางที่ ๓๙	แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๙ จังหวัดนราธิวาส	๘๗
ตารางที่ ๔๐	ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๙	๘๘
ตารางที่ ๔๑	จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘	๘๘
ตารางที่ ๔๒	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดนราธิวาส	๙๐
ตารางที่ ๔๓	ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดนราธิวาส	๙๑
ตารางที่ ๔๔	จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ในจังหวัดนราธิวาส	๙๒
ตารางที่ ๔๕	จำนวนแปลงใหญ่จังหวัดนราธิวาสแยกเป็นชนิดพืช	๙๒
ตารางที่ ๔๖	จำนวนปราชญ์ชาวบ้านและปราชญ์เกษตรต้นแบบแยกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๘	๙๕
ตารางที่ ๔๗	ข้อมูลสรุปจำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘	๙๕
ตารางที่ ๔๘	ข้อมูลการออกเอกสารสิทธิที่ดิน จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘	๙๖
ตารางที่ ๔๙	จำนวนเรือประมง (ลำ) ที่แจ้งเข้า-ออก	๙๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๕๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey 7-S Framework	๙๗
ตารางที่ ๕๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๑๐๑
ตารางที่ ๕๒ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๑๐๕
ตารางที่ ๕๓ เหตุผลประกอบการกำหนดกลยุทธ์ TOWS Matrix	๑๐๗
ตารางที่ ๕๔ ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๑๑๕
ตารางที่ ๕๕ ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	๑๒๔
ตารางที่ ๕๖ สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๑๒๖
ตารางที่ ๕๗ บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาเกษตร และสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๑๒๘
ตารางที่ ๕๘ ตารางสรุปการจัดหมวดหมู่โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	๑๗๕

ความเป็นมา บริบท และความจำเป็นของการจัดทำแผน

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในระยะ ๕ ปี โดยมุ่งยกระดับภาคการเกษตรให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร การสร้างความมั่นคงทางอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การจัดทำแผนฉบับนี้ยึดหลักความเชื่อมโยงของระบบแผนพัฒนาประเทศในทุกระดับ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๕) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ตลอดจนแผน นโยบาย และกรอบการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และสามารถตอบสนองต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การกำหนดทิศทางการพัฒนาของแผนฉบับนี้ได้อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และภาคการเกษตรของจังหวัด ควบคู่กับการวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ การวิเคราะห์ SWOT, PESTEL และ TOWS Matrix เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของพื้นที่ อันนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นการพัฒนา และแนวทางการดำเนินงานที่สามารถขับเคลื่อนได้จริง

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภาคการเกษตรเป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ทั้งการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์ อีกทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเล พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่พรุ และพื้นที่ภูเขา ทำให้มีความหลากหลายทางชีวภาพและสามารถผลิตสินค้าเกษตรได้ตลอดทั้งปี รวมถึงมีศักยภาพด้านสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสินค้าเกษตรฮาลาล ซึ่งเป็นจุดแข็งในการสร้างมูลค่าเพิ่มและเชื่อมโยงตลาดชายแดนและตลาดมุสลิมทั้งในและต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม ภาคการเกษตรยังเผชิญข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุภาคเกษตร การขาดแคลนแรงงาน ข้อจำกัดด้านสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ยังไม่ทั่วถึง ส่งผลให้ผลิตภาพการผลิต รายได้ และขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรยังไม่เติบโตเท่าที่ควร ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและอาหารฮาลาล การขับเคลื่อนเศรษฐกิจ BCG และการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ล้วนเป็นโอกาสสำคัญที่จังหวัดต้องเร่งใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับภาคการเกษตรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จังหวัดนราธิวาสจึงกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาไว้ว่า

“เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม สู่มความยั่งยืน”
วิสัยทัศน์ดังกล่าวสะท้อนการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน การยกระดับการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่ม การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล โดยมุ่งสร้างระบบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้ และเติบโตอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนา แผนกำหนดประเด็นการพัฒนาไว้ ๕ ประเด็น ได้แก่

๑. เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
โดยมุ่งพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ส่งเสริมการรวมกลุ่ม พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ และยกระดับผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้

๒. ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน โดยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน พัฒนามาตรฐานสินค้า และเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด โดยพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์สินค้า GI และสินค้าเกษตรฮาลาล ส่งเสริมการแปรรูป การสร้างแบรนด์ การตลาดดิจิทัล และการเชื่อมโยงตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๔. พัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ส่งเสริมเกษตรคาร์บอนต่ำ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามศักยภาพ และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร

๕. พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่ายสู่การปฏิบัติ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลดิจิทัล การบูรณาการหน่วยงาน การติดตามประเมินผล และการบริหารองค์ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนแผน

การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาสบรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฉบับนี้ได้กำหนดกรอบการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติผ่าน แผนงาน โครงการ และกิจกรรม ที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาทั้ง ๕ ด้าน โดยครอบคลุมการพัฒนาตลอดห่วงโซ่มูลค่าภาคการเกษตร ตั้งแต่การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะและมาตรฐานการผลิต การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปและการตลาด การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาระบบบริหารจัดการและฐานข้อมูลดิจิทัลด้านการเกษตร

การดำเนินงานตามแผนประกอบด้วย โครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด ควบคู่กับโครงการและภารกิจตามแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณปกติ งบประมาณจังหวัด งบประมาณกลุ่มจังหวัด และแหล่งงบประมาณอื่น ๆ โดยมีวงเงินรวมตลอดระยะเวลา ๕ ปี ๗,๐๙๓.๙๕ ล้านบาท ทั้งนี้ ได้จัดทำชุดโครงการบูรณาการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ที่เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๗ โครงการ ๒๑ กิจกรรมหลัก งบประมาณรวม ๔๑.๓๔ ล้านบาท เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงจากระดับนโยบายสู่การปฏิบัติ และสามารถตอบสนองต่อศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลไกการขับเคลื่อน

การขับเคลื่อนแผนจะดำเนินการภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร และภาคประชาชน โดยมีสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาสเป็นหน่วยงานประสานหลักในการเชื่อมโยง แผน แผนงาน โครงการ และงบประมาณของทุกหน่วยงาน พร้อมใช้ระบบฐานข้อมูลดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบติดตามประเมินผลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานมีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายผลลัพธ์และความคาดหวัง

ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ จังหวัดนราธิวาสมุ่งยกระดับภาคการเกษตรให้มีผลิตภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สินค้าเกษตรได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานและมูลค่าสูง มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างแพร่หลาย ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเกิดระบบบริหารจัดการภาคการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานตามแผนจะนำไปสู่การสร้าง ความมั่นคงทางอาหาร การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของสินค้าเกษตร การยกระดับเศรษฐกิจฐานราก การลดความเหลื่อมล้ำ และการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และชุมชน ตลอดจนส่งเสริมให้จังหวัดนราธิวาสก้าวสู่การเป็นพื้นที่เกษตรมูลค่าสูงที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล และยั่งยืน อันจะเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว

ສ່ວນທີ ໑

ບົດນຳ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว มาตรา ๗๒ กำหนดให้รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (๑) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (๓) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (๔) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และอื่น ๆ มาตรา ๗๓ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด มาตรา ๗๔ กำหนดให้รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการผูกขาดทางเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม และพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของประชาชนและประเทศ โดยรัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน รวมถึงมาตรา ๗๖ กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนราชการ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

๑.๒ เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีทิศทางและเป็นระบบ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องและยึดโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศให้มีความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” อันเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว

๑.๓ นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามทิศทางการพัฒนาตาม (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ “เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน” และกำหนดธีมการพัฒนาของแผน คือ การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐาน

ให้มั่นคงควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ประกอบกับทิศทาง (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาภาคการเกษตร คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่ยั่งยืน ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม” โดยมุ่งปรับโครงสร้างภาคการเกษตรจากการผลิตเชิงปริมาณสู่การผลิตที่เน้นประสิทธิภาพมูลค่าเพิ่มและความยั่งยืน ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก สภาพภูมิอากาศ เทคโนโลยีดิจิทัล และโครงสร้างประชากร อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ และ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ยังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาให้ความเห็นชอบตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ฉบับนี้ จึงอ้างอิงกรอบแนวทางตามร่างดังกล่าวเป็นหลัก และจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนที่ได้รับความเห็นชอบอย่างเป็นทางการต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการ และคงไว้ซึ่งความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์ในทุกระดับ

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนฯ โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

▶ แผนระดับที่ ๑

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑

กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
- ๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)
- ๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

▶ แผนระดับที่ ๒

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม^๒

เป็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในการพัฒนาประเทศที่เป็นปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับผลิตภัณท์มวลรวมภายในประเทศ สาขาเกษตร และเพิ่มผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ตลอดจนการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน การดำเนินการมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างภาคเกษตร จากการผลิตเชิงปริมาณไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์เกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยอาศัยศักยภาพด้านอัตลักษณ์พื้นถิ่น ความหลากหลายทางชีวภาพ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ตลอดจนการพัฒนาระบบนิเวศ การเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาด การบริโภค ไปจนถึงระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเชื่อมโยงอย่างบูรณาการ ทั้งนี้ แผนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีมุ่งหมายให้การพัฒนาภาคเกษตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในระยะยาวประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณท์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณท์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญานวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณท์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรอัตลักษณ์ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ผ่านการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีกรอบการค้าระหว่างประเทศ และแนวโน้มความต้องการการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย ที่ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรและอาหารต้องมีการปรับตัวให้เข้าสู่ระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่ที่มีคุณภาพและความปลอดภัย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่ได้รับการรับรอง ได้แก่

(๑) สินค้าเกษตรที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และ (๒) สินค้าอินทรีย์ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ

ความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น ตัวชี้วัด ดัชนีคุณภาพและความปลอดภัย ภายใต้ดัชนีความมั่นคงทางอาหาร (อันดับของโลก ภายในปี ๒๕๗๐/ ๒๕๗๕/ ๒๕๘๐)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลผลิตเกษตรปลอดภัย สถาบันเกษตรกรและเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้เข้าถึงแหล่งทุนและสามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยและการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าด้านเกษตรปลอดภัย รวมถึงการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งวิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากเกษตรชีวภาพ ซึ่งจะให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยกระบวนการทางชีวภาพ เพื่อนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง ภายใต้ระบบการผลิตที่คำนึงถึงการทำเกษตรที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกษตรชีวภาพ ปลอดภัย และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด การจดทะเบียนดำเนินการของวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวกับเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านเกษตรชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ตลอดจนมีการสนับสนุนต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูง

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูงโดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป อาทิ บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ

ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

มีเป้าหมายเพื่อให้สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม หรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น ผ่านการพัฒนาศักยภาพการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการใช้และการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิต เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ ที่สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พัฒนาไปสู่รูปแบบฟาร์มอัจฉริยะ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปังจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิต การผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

มีเป้าหมายเพื่อให้ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น ผ่านการสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรและภาคเกษตรให้สามารถปรับตัวไปสู่

กระบวนการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และเข้มแข็ง

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สัดส่วนของจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน ได้แก่ (๑) สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ (๒) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี และ (๓) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ต่อจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า ภาวะเปราะบางการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น

เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีโอกาสในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสมรวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างทางขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

๒.๓ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)^๓

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) กำลังจะสิ้นสุดระยะเวลาการบังคับใช้ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้ดำเนินการยกร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) เพื่อเป็นแผนระดับ ๒ ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ จัดทำขึ้นภายใต้สถานการณ์โลกและภายในประเทศที่มีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดและความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนแนวทางการพัฒนาจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สู่การจัดโครงสร้างพื้นฐานและกลไกเชิงระบบภายใต้แนวคิดหลัก (Theme) คือ “การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐาน เพื่อสร้างอนาคต” ทั้งนี้ ปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการดำเนินกระบวนการจัดทำแผนให้แล้วเสร็จ เพื่อให้แผนพัฒนาฯ ดังกล่าวเป็นแผนที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วม

^๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, กุมภาพันธ์). (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕).

ของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง (สศช.) จึงได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะ และสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะต่อไป โดยสรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

๑. วัตถุประสงค์

เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น อย่างทั่วถึง และยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพ การเติบโตที่ลดความเปราะบางและไม่เพิ่มความเหลื่อมล้ำ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลัก ดังนี้

๑) เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้น จากการยกระดับผลผลิตภาพการผลิตและบริการผ่านการลงทุนในเทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับคุณภาพและทักษะฝีมือแรงงาน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ

๒) ประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง ความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสในการทำงาน มีรายได้ที่มั่นคง และเข้าถึงระบบสวัสดิการอย่างเป็นธรรม

๓) เศรษฐกิจเติบโตอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เกิดสมดุลและการพัฒนาที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นองค์รวมระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. อิมการพัฒนา (Theme)

การเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการซ่อมและเสริมรากฐานให้มั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความพร้อมและโอกาสสำหรับอนาคต ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความพร้อมของประเทศในการรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการเจริญเติบโตของประเทศให้มีคุณภาพมีส่วนร่วมและยั่งยืนต่อไป

๓. หลักคินำทาง (Guiding Principles) : ประกอบด้วย ๔ ประการ ดังนี้

๑) การมุ่งยกระดับผลิตภาพของประเทศ (Productivity)
๒) การสร้างประโยชน์อย่างทั่วถึงแก่ประชาชน (Inclusivity)
๓) การเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ

๔) การสร้างภูมิคุ้มกันและความมั่นคง (Immunity) ให้สามารถรองรับต่อความผันผวนและแรงปะทะจากภายนอก โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขัน ความร่วมมือระหว่างประเทศ และการพึ่งพาตนเอง

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดลำดับของสิ่งที่ต้องดำเนินการ

๔. เสาหลักการพัฒนา ดังนี้

เสาหลักที่ ๑ : การพลิกโฉมโครงสร้างเศรษฐกิจ (Transform the Economy)

เสาหลักที่ ๒ : การปฏิรูปภาครัฐ (Reform the Public Sector)

เสาหลักที่ ๓ : การยกระดับทุนมนุษย์ (Upgrade Human Capital)

เสาหลักที่ ๔ : การบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (Sustain Resources and the Environment)

เสาหลักที่ ๕ : การถ่ายทอดและลงทุนในวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Transfer and Invest in Research, Technology and Innovation)

๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)^๔

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนระยะปานกลาง ๕ ปี ที่มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ รองรับการดำเนินการในห้วงที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑) โดยนโยบายและแผนระดับชาติฯ ฉบับนี้มีความเชื่อมโยงและประสานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง และประเด็นการต่างประเทศ ตลอดจนมีการกำหนดขอบเขตและหลักเกณฑ์พิจารณา “ประเด็นความมั่นคง” เพื่อตอบสนองค่าเป้าหมายที่ต้องเห็นผลสัมฤทธิ์ ภายในปี ๒๕๗๐ การยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง โดยมุ่งขยายผล กรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีกรอบจัดทำแผนระดับที่ ๓ โดยนำเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ไปกำหนดแผนงาน โครงการ หรือการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการ ป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ
๒. เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
๓. เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ และ/หรือ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน (แผนระดับที่ ๓) ที่เกี่ยวข้องกับด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในภาพรวม

๑. เป้าหมายในภาพรวม ประเทศไทยมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น ประชาชนดำรงชีวิตโดยปกติสุข รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบริหารจัดการ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงแบบองค์รวมและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ
๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในภาพรวม ความสำเร็จของการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละตัวชี้วัดย่อยของ ๑๗ นโยบายและแผน ความมั่นคง ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

โดยแบ่งออกเป็น ๒ หมวด ได้แก่

๑. หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูงต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้
 - นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
 - นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๒ การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการพัฒนาศักยภาพ การป้องกันประเทศ
 - นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน
 - นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล
 - นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๕ การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

^๔ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ. (๒๕๖๕, สิงหาคม). นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐).

- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๒ การสร้างดุลยภาพระหว่างประเทศ
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่

๒. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีดความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้

- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๕ การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๖ การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง
- นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

หมายเหตุ: นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๕) อยู่ระหว่างขั้นตอนการจัดทำ

แผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการ/แผนเฉพาะด้าน)

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group และ Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยน่านวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

^๔ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)^๖

๑) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรไทยสู่เกษตรสมัยใหม่ที่ยั่งยืน ปลอดภัย และแข่งขันได้ ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม”

๒) ประเด็นการพัฒนา แบ่งออกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยแปรรูปและการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

๓) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๓.๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔.๕ ต่อปี

๓.๒) ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑.๒ ต่อปี

๓.๓) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น อยู่ที่ระดับ ๙๐ ภายในปี ๒๕๖๕

๓.๔) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน ภายในปี ๒๕๖๕

๔) ประเด็นการพัฒนา/เป้าหมาย/แนวทางการพัฒนา/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย : เกษตรกรสามารถบริหารจัดการด้านการเกษตรของตนเองได้ มีรายได้ที่มั่นคง และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกทางธุรกิจที่เข้มแข็ง

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาทักษะให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง

๒) พัฒนาและยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๓) สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร

^๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๘, ธันวาคม). (ร่าง) กรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕).

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) ผลิตภาพแรงงานภาคการเกษตร (มูลค่า GDP ภาคเกษตร/จำนวนแรงงานภาคเกษตร) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ต่อปี
- ๒) สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๓) วิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพในระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๔) กลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับที่ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๕) จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ ราย
- ๖) เกษตรกรได้รับสิทธิทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน รายต่อปี
- ๗) สัดส่วนหนี้สินต่อทรัพย์สินเกษตรกรลดลง ลดลงร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๕

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

เป้าหมาย : มีระบบการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Smart Agriculture) สร้างผลผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัยสูง (Safety) และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม (Sustainability)

แนวทางการพัฒนา

- ๑) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๒) ยกระดับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
- ๓) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
- ๔) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุปสงค์และอุปทาน
- ๕) ยกระดับมาตรฐานและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรและอาหาร

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด
- ๒) พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ของพื้นที่เกษตรทั้งหมด
- ๓) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี
- ๔) ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด (Value-Added) เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

แนวทางการพัฒนา

- ๑) ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรจากขั้นต้นสู่อุตสาหกรรมเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การตลาดเชิงรุก
- ๓) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเอกลักษณ์ไทย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและอาหาร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี
- ๒) สัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทั้งหมด / มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ / มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ... ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

เป้าหมาย : ภาคการเกษตรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โครงสร้างพื้นฐานครอบคลุม และประเทศมีความมั่นคงทางด้านอาหาร

- ๑) การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒) การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร
- ๓) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร
- ๔) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการเกษตร
- ๕) การส่งเสริมและต่อยอดการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร
- ๖) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ
- ๗) การพัฒนากฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตร
- ๘) ควบคุมดูแลการลักลอบนำเข้าและการสวมสิทธิ์สินค้าเกษตรอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทางการเกษตรลดลง ร้อยละ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๒) พื้นที่เกษตรเข้าถึงแหล่งน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น (รวมนอกและในเขตชลประทาน) จำนวน ... ไร่ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๓) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ล้านไร่ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๔) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ต่อปี
- ๕) ความไม่มั่นคงทางอาหารในระดับบุคคลลดลง น้อยกว่าร้อยละ ในปี ๒๕๗๕

๒.๗ (ร่าง) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)^๗

๑. เป้าหมาย

“ศูนย์กลางการเกษตร อุตสาหกรรมฮาลาล ฐานเศรษฐกิจชายแดนมั่นคง บนฐานสังคมพหุวัฒนธรรมสังคมสันติสุข”

เป้าหมายดังกล่าวสะท้อนการบูรณาการ ๔ มิติหลัก ได้แก่ มิติการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพสูง มิติอุตสาหกรรมฮาลาลที่ครอบคลุมสินค้าและบริการตามหลักศาสนาอิสลาม มิติเศรษฐกิจชายแดนที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน และมิติสังคมพหุวัฒนธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **ศูนย์กลางการเกษตร** หมายถึง กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเป็นศูนย์กลางการผลิตด้านเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพ การแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจหลัก เช่น ยางพารา ปาล์ม ไม้ผลทุเรียน ลองกอง มังคุด ปศุสัตว์ ประมง และสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เป็นต้นการพัฒนาระบบนิเวศเศรษฐกิจจากฐานเกษตรมูลค่าสูง ยั่งยืน ภายใต้แนวคิด BCG Economy Model และมีระบบตลาดนำนวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้ ที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ระบบเศรษฐกิจชุมชนเติบโตอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีสัมมาชีพที่มั่นคง

^๗ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (๒๕๖๙, ๘ กรกฎาคม). (ร่าง) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕).

- **อุตสาหกรรมฮาลาล** หมายถึง อุตสาหกรรมและธุรกิจสินค้าและบริการทั้งหมดที่ผลิตตามหลักศาสนาอิสลาม ไม่จำกัดเฉพาะอาหาร แต่รวมถึงเครื่องสำอาง ยา แพชั่น การท่องเที่ยว และการเงิน โดยต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานศาสนาอิสลามว่าปราศจากสิ่งต้องห้าม (ฮารอม) ตลอดกระบวนการผลิต การแปรรูป และการขนส่งที่ถูกสุขลักษณะ และถูกต้อง ตามหลักศาสนา รวมถึงบริบทที่เกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยวทุกมิติ

- **ฐานเศรษฐกิจชายแดนมั่นคง** หมายถึง พื้นที่ยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจที่เป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนสินค้าและบริการมาตรฐานฮาลาล ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ผ่านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคอาเซียนอย่างเป็นมิตร สร้างมูลค่าการค้าชายแดนที่มั่นคงอย่างแท้จริง นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนบนสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

- **สังคมพหุวัฒนธรรมสังคมสันติสุข** หมายถึง สังคมคุณภาพที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีทุนมนุษย์ ทุนปัญญา และทุนชุมชนที่มั่นคง เด็กและวัยแรงงานมีทักษะ ประชาชนมีศักยภาพปรับตัวทันการเปลี่ยนแปลง ประชาชนตื่นตัวในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ชุมชนมีบทบาทนำในการจัดการตนเองให้มีความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ ความสงบเรียบร้อยและการรักษา สืบสานวัฒนธรรม และศีลธรรม

๒. ประเด็นการพัฒนา

จากเป้าหมายการพัฒนาข้างต้น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนได้กำหนดประเด็นการพัฒนาไว้ ๔ ประเด็นหลักสำคัญ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารหลักของกลุ่มจังหวัด

วัตถุประสงค์:

เพิ่มมูลค่าภาคการเกษตรโดยยกระดับและพัฒนาคุณภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดทั้งสินค้าเกษตรหลักและสินค้าอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

แนวทางการพัฒนา:

๑) ต้นน้ำ: ยกระดับคุณภาพผลผลิตด้วย BCG Model, ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน/อินทรีย์, พัฒนา Young Smart Farmer และปศุสัตว์-ประมงเชิงพาณิชย์

๒) กลางน้ำ: ผลักดันมาตรฐาน GAP/Organic/ฮาลาล, ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปสู่สินค้าพรีเมียม, ขึ้นทะเบียน GI

๓) ปลายน้ำ: พัฒนาดิจิทัล/e-Commerce, จับคู่ธุรกิจ, จัดมหกรรมสินค้าเกษตร เชื่อมโยงท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๔) สภาพแวดล้อม: พัฒนาแหล่งน้ำ-โครงสร้างพื้นฐาน, งานวิจัย/นวัตกรรม, แหล่งทุน, พัฒนาทักษะเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจ ส่งเสริมอุตสาหกรรมและการค้าชายแดน

วัตถุประสงค์:

๑) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความพร้อม เพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดนอย่างยั่งยืน

๒) เพื่อส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรมและขีดความสามารถทางการแข่งขัน ยกระดับภาคอุตสาหกรรมโดยสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการฮาลาล

๓) เพื่อยกระดับการค้าชายแดนให้เชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน กลุ่มประเทศอาเซียน และประเทศมุสลิม

แนวทางการพัฒนา:

๑) ต้นน้ำ: จัดหาแหล่งน้ำ/ผังเมืองรองรับอุตสาหกรรม, สร้างฐานทุนปัญญาแบบ Soft Power

๒) กลางน้ำ: ยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปสู่มาตรฐานฮาลาลสากล (HAL-Q/GMP/HACCP), ตั้ง Technology Park, บ่มเพาะ SMEs

๓) ปลายน้ำ: ยกระดับด่านสู่ E-Customs, พัฒนาท่าเรือ/ศูนย์กระจายสินค้า, สร้างแบรนด์ฮาลาลขายแดนใต้, ผลักดัน Duty Free Zone

๔) สภาพแวดล้อม: มาตรการภาษี BOI พิเศษ, กองทุน Matching Fund, พัฒนาแรงงานทักษะสูง (Halal Skill)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวระดับภูมิภาคให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน บนฐานอัตลักษณ์พหุวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์:

เพิ่มมูลค่าอัตราการขยายตัวภาคการท่องเที่ยวโดยยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวธรรมชาติ เกษตร วัฒนธรรม สุขภาพ และกีฬา

แนวทางการพัฒนา:

๑) ต้นน้ำ: พัฒนาผู้ประกอบการ/ชุมชนสู่มาตรฐานฮาลาล, ส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร-วัฒนธรรม-กีฬา

๒) กลางน้ำ: พัฒนาเมืองเบตงและจุดแวะพักใหม่ๆ, สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าชุมชนเชื่อมฮาลาล

๓) ปลายน้ำ: ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยววิถีฮาลาล, สร้าง Influencer/Youtuber, จัดเทศกาลระดับภาค

๔) สภาพแวดล้อม: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน-ความปลอดภัยแหล่งท่องเที่ยว, เชื่อมเส้นทางขนส่งระหว่างจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุขอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์:

พัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย สร้างการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของครอบครัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและพึ่งพาตนเองได้ ภายใต้บริบทพหุวัฒนธรรมที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิตและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา:

๑) ต้นน้ำ: พัฒนาการศึกษา/ทักษะแรงงานทุกช่วงวัย, ดูแลครัวเรือนยากจน-กลุ่มเปราะบาง

๒) กลางน้ำ: ยกระดับบริการสาธารณสุขของครัวเรือน, ฝึกอบรมขั้นสูง, Upskill/Reskill เชื่อมอัตลักษณ์พื้นที่

๓) ปลายน้ำ: อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ, แก้ปัญหายาเสพติด, เสริมความมั่นคงและสังคมพหุวัฒนธรรม

๔) สภาพแวดล้อม: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการศึกษา/สุขภาพ, จัดที่ดินทำกิน, ระบบเฝ้าระวังภัยพิบัติ

๒.๘ (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)^๔

๑. วิสัยทัศน์จังหวัดนราธิวาส

“เมืองชายแดนที่ทันสมัย บริการมูลค่าสูง และโดดเด่นด้วยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และจิตวิญญาณ”

วิสัยทัศน์นี้วางอยู่บนสามเสาหลักที่เกื้อหนุนกัน เสาหลักแรกคือความทันสมัยของเมืองชายแดน ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองอัจฉริยะ รัฐบาลดิจิทัล และพลังงานสะอาด เสาหลักที่สองคือเศรษฐกิจบริการมูลค่าสูง โดยมีเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่สามด้านเป็นหัวใจสำคัญ ได้แก่ ศูนย์กลางบริการทางการแพทย์

^๔ สำนักงานจังหวัดนราธิวาส (๒๕๖๙, กรกฎาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕).

ศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ และศูนย์กลางการเงินอิสลาม และเสาหลักที่สามคือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจิตวิญญาณ ที่ต่อยอดจากฐานทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์และมรดกทางจิตวิญญาณของพหุศาสนาให้กลายเป็นจุดหมายการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ

การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์แบ่งออกเป็นสามระยะที่สอดคล้องกัน เริ่มจากระยะเร่งด่วนในปี ๒๕๗๑ ที่มุ่งวางรากฐานความทันสมัยและพัฒนาฐานบริการ ต่อด้วยระยะพัฒนาในปี ๒๕๗๒ - ๒๕๗๓ ที่ยกระดับบริการมูลค่าสูงและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจิตวิญญาณอย่างก้าวกระโดด และระยะเติบโตในปี ๒๕๗๔ - ๒๕๗๕ ที่มุ่งสู่การเป็นเมืองชายแดนทันสมัยต้นแบบด้านบริการมูลค่าสูงและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจิตวิญญาณของภาคใต้และของประเทศ ภายใต้กรอบนี้ จังหวัดได้กำหนดประเด็นการพัฒนาที่ประเด็นที่ครอบคลุมทุกมิติอย่างสมดุล

๒. ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาทั้ง ๔ ด้าน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ด้านการพัฒนาเมืองชายแดนทันสมัยและเศรษฐกิจบริการมูลค่าสูง

มุ่งเปลี่ยนผ่านโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดจากฐานเดิมที่พึ่งพาเกษตรกรรมและการค้าชายแดน ไปสู่เศรษฐกิจบริการมูลค่าสูงที่อาศัยจุดแข็งด้านประชากรมุสลิมและความเชื่อมโยงกับตลาดมุสลิมโลก โดยพัฒนาศูนย์กลางบริการทางการแพทย์เพื่อรองรับผู้รับบริการข้ามแดน ศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ และศูนย์กลางการเงินอิสลาม ควบคู่กับการยกระดับอุตสาหกรรมและการค้าฮาลาล การท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจิตวิญญาณ และเกษตรมูลค่าสูง ตลอดจนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและด่านชายแดนอัจฉริยะให้เป็นประตูเศรษฐกิจสู่อาเซียนตอนใต้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง

ทำหน้าที่เป็นเสาหลักด้านอุปทานกำลังคนและฐานสังคมที่ส่งเสริมให้เสาหลักทางเศรษฐกิจเติบโตได้อย่างยั่งยืนและทั่วถึง โดยยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ พัฒนาทักษะแรงงานและผู้ประกอบการรุ่นใหม่ให้ตอบโจทย์ภาคบริการมูลค่าสูง พัฒนาระบบสุขภาพอัจฉริยะที่เป็นรากฐานของศูนย์กลางบริการทางการแพทย์ เตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยและเสริมสร้างสถาบันครอบครัวพหุวัฒนธรรม รวมถึงยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางและลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อให้การเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นการเติบโตที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองอัจฉริยะ

เป็นกลไกที่คำจูนวิสัยทัศน์ทั้งสามเสาหลักโดยตรง ด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียวและตลาดคาร์บอนเครดิตจากป่าพรุและป่าชายเลน ซึ่งเป็นทั้งแหล่งรายได้และฐานทรัพยากรของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและการรับมือภัยพิบัติด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ การจัดการขยะแบบครบวงจร และส่งเสริมชุมชนปลอดขยะ การพัฒนาโครงการสำหรับการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม การส่งเสริมพลังงานสะอาด และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองอัจฉริยะและรัฐบาลดิจิทัลที่เป็นหัวใจของความทันสมัยและเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจบริการมูลค่าสูง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ด้านการเสริมสร้างสันติสุขชายแดนใต้และความมั่นคงในทุกมิติบนฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

เป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ปลดล็อกศักยภาพทางเศรษฐกิจของวิสัยทัศน์ทั้งหมด เนื่องจากความสงบและความปลอดภัยเป็นปัจจัยชี้ขาดที่สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน ผู้รับบริการ และนักท่องเที่ยว ประเด็นนี้จึงมุ่งแก้ไขปัญหาคาใจความไม่สงบด้วยแนวทางสันติวิธีที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม รับมือภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทางไซเบอร์และอาชญากรรมข้ามชาติ เสริมสร้างความร่วมมือชายแดนกับมาเลเซีย และพัฒนาระบบเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้ครอบคลุมและเป็นธรรม

๒.๙ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐^๙

โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนากายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกตุลาการ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาล้างข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่ม ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น

^๙ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐.

โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียงเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาภิบาล เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซีในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

- ๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า
- ๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)
- ๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช
- ๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค
- ๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทย และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาระบอบ การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมค่าใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และ อีเว้นท์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน
อย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือ
หลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่าง
เท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำ
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/
บริการเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับ
เศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขั้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจาก
ต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

นโยบายและกรอบการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^{๑๐}

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีนายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๙ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ด้านการเกษตร “เปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม” ไปสู่ “เกษตรแม่นยำ เกษตรมั่นคง
เกษตรยั่งยืน” ควบคู่กับการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของ
เกษตรกรไทยอย่างยั่งยืน โดย

๑. **สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร**ปรับเปลี่ยนวิธีการเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
ศักยภาพของดินและแหล่งน้ำในพื้นที่ พัฒนาการทำการเกษตรแม่นยำด้วย AI และเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อเพิ่ม
ผลิตภาพและลดต้นทุนการทำการเกษตร รวมถึงช่วยให้เกษตรกรไทยสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศได้อย่างยืดหยุ่นควบคู่กับการสร้างองค์ความรู้และเทคนิคการเกษตรสมัยใหม่ที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพ
การผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรผ่านโครงการดอกเบี้ยคนละครึ่ง
สำหรับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาระดับทักษะการใช้แม่ปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ของธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร

^{๑๐} สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี. (๒๕๖๙, เมษายน). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีนายอนุทิน ชาญวีรกูล นายกรัฐมนตรี
แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๙.

๒. พัฒนาข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และ AI ในการวางแผนการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตร ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เชื่อมโยงการผลิตสินค้าเกษตรกับอุตสาหกรรมแปรรูป โดยใช้ความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศเป็นตัวกำหนดทิศทาง เพื่อให้ราคาสินค้าเกษตรอยู่ในระดับที่เหมาะสม เพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์ปริมาณน้ำและสภาพอากาศในระดับตำบล พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตรที่ไม่สร้างภาระและต้นทุนให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบต่อคุณภาพสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน การปราบปรามสินค้าเกษตรเถื่อน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพ เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน อาทิ การพัฒนาเมล็ดพันธุ์ต้นพันธุ์ ปุ๋ยคุณภาพสูงโดยสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตัวเองได้ในด้านปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะปุ๋ยเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าและสร้างเสถียรภาพด้านต้นทุนให้แก่เกษตรกร ตลอดจนดำเนินการจัดการที่ดินเพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นคงในสิทธิที่ดินทำกินอย่างเป็นธรรม ดำเนินการตรวจสอบและจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๓. สร้างเสถียรภาพและยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารไทยให้เป็นศูนย์กลางความมั่นคงทางอาหารของโลกเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจหรืออุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่ใช้ผลิตภัณฑ์เกษตรในพื้นที่ พัฒนากลไกที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถนำผลผลิตไปจำหน่ายในราคาที่เหมาะสมกับสถานะตลาด อาทิ การยกระดับสหกรณ์การเกษตรสู่การเป็นองค์กรธุรกิจสมัยใหม่ที่มีธรรมาภิบาล เพื่อทำหน้าที่สร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิตและร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาช่องทางการตลาดเพิ่มอำนาจต่อรองให้แก่กลุ่มเกษตรกร รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนให้เกษตรกรไทยสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ปรับปรุงรูปแบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) ที่มีความเป็นธรรมระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ภาคการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่แข่งขันได้ สร้างความมั่นคงด้านปริมาณ และคุณภาพสินค้าเกษตรควบคู่กับการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยทางด้านอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้สินค้าเกษตรและอาหารไทยในตลาดโลก

๒.๑๑ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^{๑๑}

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) ได้มอบนโยบายการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๙ นโยบายหลัก "เกษตรนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืนเกษตรกรไทย" เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตร ๕ ด้าน ดังนี้

๑) ยกระดับการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรแบบดั้งเดิมเป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยผลักดันการใช้ Big Data ร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัล และ AI มาบริหารจัดการการผลิตแบบแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย และเพิ่มคุณภาพมาตรฐานให้สูงขึ้นพร้อมทั้งสนับสนุนให้มีผู้ให้บริการทางการเกษตร หรือ Agriculture Service Provider ในระดับชุมชน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเครื่องจักรกลทางการเกษตร และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

๒) เพิ่มรายได้เกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีผลตอบแทนจากการลงทุนและสินทรัพย์สูงขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ ผ่านการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และสร้างโอกาสการเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้กับสินค้าเกษตรไทย นอกจากนี้ ต้องเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรเข้ากับกติกาการค้าโลกใหม่ ๆ ทั้งเรื่องมาตรฐานสุขอนามัยพืช สุขอนามัยสัตว์ มาตรฐานความสินค้าเกษตร อาหารและโภชนาการ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างตลาดและขยายโอกาสในการแข่งขัน

^{๑๑} กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๙, ๘ เมษายน). นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

๓) พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สร้างทักษะสมัยใหม่ องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ ผ่านหลักสูตร Reskill และ Upskill ที่ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรทุกระดับ ตั้งแต่องค์ความรู้วิทยาศาสตร์พืช ปศุสัตว์ ประมง การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่การจัดการบัญชีและรายได้ในครัวเรือน พร้อมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์หรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างอำนาจต่อรอง ทั้งการซื้อปัจจัยการผลิตและการจำหน่ายผลผลิต ไปจนถึงการยกระดับเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสามารถบริหารและกำกับดูแลหน่วยผลิตที่ดี

๔) ตลาดนำการผลิต ปรับโครงสร้างผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อให้ผลผลิตขายได้จริง ได้ราคาที่เหมาะสมคุณภาพ และลดความเสี่ยงด้านอัตราค่าไรสุทธิต่ลดน้อยลง โดยมีข้อมูลตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การวางแผนการผลิต การคัดเลือก การแปรรูป และข้อกำหนดมาตรฐานบรรจุภัณฑ์และสินค้า ไปจนถึงระบบขนส่งที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงหลักฐานอ้างอิงด้านโภชนาการและสุขภาพเพื่อเชื่อมโยงผลผลิตจากหน้าฟาร์มไปสู่ผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาดและราคาตกต่ำ โดยจะสนับสนุนให้เกิดห่วงโซ่อุปทานมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ เช่น จุตรวบรวมสินค้ามาตรฐาน ระบบคัดเกรดห้องเย็น การแปรรูป และโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การกระจายผลผลิตจากหน้าฟาร์มถึงผู้ซื้อโดยเร็วและตรวจสอบได้ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยสถานการณ์บิดเบือนกลไกตลาด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งเร่งปราบปรามการสวมสิทธิ์และการบิดเบือนมาตรฐาน เพื่อรักษาความเชื่อมั่นของผู้ซื้อและความเป็นธรรมในตลาดในระยะยาว

๕) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบอย่างยั่งยืน จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในระดับให้เหมาะสมกับความต้องการใช้น้ำที่แตกต่างกันในแต่ละลุ่มน้ำทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อรองรับภัยธรรมชาติทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้งที่มีความรุนแรงมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการเติมน้ำในเขื่อนหลักหลักกักเก็บน้ำในชุมชนไร่นา ไปจนถึงระบบกระจายน้ำเข้าสู่แปลงเกษตรอย่างทั่วถึง รวมทั้งเพิ่มการใช้น้ำทั้งในระบบชลประทานและครัวเรือนเกษตรกร การจัดการข้อมูลน้ำแม่นยำ ตลอดจนพัฒนาระบบเตือนภัยน้ำอัจฉริยะ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำในอนาคต เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและปรับแผนการผลิตได้อย่างทันท่วงที สามารถลดความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ และสร้างความมั่นใจว่าจะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

ทั้งนี้ นโยบายหลักทั้ง ๕ ด้านดังกล่าว จะขับเคลื่อนผ่านการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เน้นการทำงานเชิงรุก ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นลง เร่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการทำงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น พร้อมอำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

โดยมีประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ๖ เรื่อง เพื่อให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด ดังนี้

๑) มาตรการเพื่อรับมือสถานการณ์ตะวันออกกลาง ปรับเปลี่ยนสัดส่วนการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และชนิดพืช พร้อมทั้งเร่งเจรจาขยายแหล่งนำเข้าปุ๋ยจากต่างประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการศึกษาวิจัยและส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

๒) บริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก และการบริโภคภายในประเทศ แก้ไขปัญหาข้อติดขัดในกระบวนการส่งออก โดยบูรณาการความร่วมมือเพื่อจัดทำช่องทางพิเศษ (Fast Lane) ลดขั้นตอนเอกสารและระยะเวลาการส่งออกให้รวดเร็ว และผลักดันการนำระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ในรูปแบบดิจิทัลมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรไทยต่อประเทศคู่ค้า

๓) บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร นำระบบบริหารจัดการน้ำอัจฉริยะมาประยุกต์ใช้ในการติดตามและบริหารจัดการสถานการณ์น้ำทั้งระบบ พร้อมทั้งเร่งรัดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อเตรียมความพร้อมในการกักเก็บน้ำและรับมือกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ตลอดจนวิกฤตภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้น

๔) **บริหารจัดการดินและที่ดิน** เร่งรัดกระบวนการจัดสรรและมอบเอกสารสิทธิที่ดินทำกินให้แก่เกษตรกร เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการเร่งฟื้นฟูและปรับปรุงคุณภาพดินให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก รวมถึงการกำหนดมาตรการเชิงรุกในการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมปลอดการเผา (Zero Burn) อย่างเป็นระบบ

๕) **สร้าง Smart Farmer รุ่นใหม่** มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความพร้อม สามารถนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่ และองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

๖) **แก้ปัญหา PM ๒.๕** กำหนดมาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือแปลงสภาพเป็นพลังงานทางเลือก ตลอดจนส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประเมินและรับรองคาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)

ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีข้อสั่งการให้ "จัดตั้ง War Room" เพื่อบูรณาการข้อมูล กำกับ ตรวจสอบ และติดตามความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนนโยบายเร่งด่วนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมนี้ได้ขอให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกภาคส่วนทำงานเชิงรุก ให้ความสำคัญกับการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ปรับลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการประชาชน และยึดถือผลประโยชน์สูงสุดของเกษตรกรเป็นเป้าหมายสูงสุด

๒.๑๒ (ร่าง) เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)^{๑๒}

๑. เป้าหมาย ๑๐ ปี กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

"ศูนย์กลางการเกษตร อุตสาหกรรมฮาลาล ฐานเศรษฐกิจชายแดนมั่นคง บนฐานสังคมพหุวัฒนธรรมสังคมสันติสุข"

๒. นิยาม

๒.๑ **ศูนย์กลางการเกษตร หมายถึง** เป็นศูนย์กลางการผลิตด้านเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพ การแปรรูปอุตสาหกรรมเกษตรเพิ่มมูลค่าพืชเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดเช่นยางพารา ปาล์ม ไม้ผลทุเรียน ลองกอง มังคุด ปศุสัตว์ ประมง และสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และเป็นต้นแบบการพัฒนาแบบนิเวศเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรมูลค่าสูงยั่งยืนภายใต้แนวคิด BCG Economy Model และมีระบบเศรษฐกิจชุมชนเติบโตอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีสัมมาชีพที่มั่นคง

๒.๒ **อุตสาหกรรมฮาลาล หมายถึง** อุตสาหกรรมที่ครอบคลุมสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นตามหลักศาสนาอิสลาม และได้รับการรับรองจากหน่วยงานศาสนาอิสลาม และผ่านกระบวนการผลิต การแปรรูป และการขนส่งที่ถูกต้องตามหลักศาสนา รวมถึงด้านการบริการที่เกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยวทุกมิติ

๒.๓ **ฐานเศรษฐกิจชายแดนมั่นคง หมายถึง** มีสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ แรงงานคุณภาพ มีนโยบายการค้าการลงทุนเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมอาหารและบริการมาตรฐานฮาลาลของประเทศ รวมทั้งมีด้านชายแดนที่เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และการบริการ มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค นโยบายการค้า การขนส่งและโลจิสติกส์ และการจัดการด้านชายแดนที่ทันสมัย รวดเร็ว เอื้อต่อการท่องเที่ยว การนำเข้าส่งออก และการพัฒนาเศรษฐกิจ

^{๑๒} กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (๒๕๖๙, กรกฎาคม). (ร่าง) เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐).

๒.๔ ฐานสังคมพหุวัฒนธรรมสังคมสันติสุข หมายถึง มีทุนมนุษย์ ทุนปัญญา และทุนชุมชน ที่มั่นคง แรงงานมีทักษะ ประชาชนมีศักยภาพปรับตัวทันการเปลี่ยนแปลง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม สังคมสงบเรียบร้อยและการรักษาสืบสานวัฒนธรรมและศีลธรรม

๓. วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๘๐)

๓.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเพิ่มมูลค่าภาคการเกษตรโดยยกระดับและพัฒนาคุณภาพการผลิต การแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและการตลาด ทั้งสินค้าเกษตรหลักและสินค้าอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

๒) เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านและขยายตลาดสู่กลุ่มประเทศมุสลิม

๓) เพิ่มมูลค่าอัตราการขยายตัวภาคการท่องเที่ยว ยกระดับและพัฒนาการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวพหุวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา

๔) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยให้พึ่งพาตนเองได้ มีทักษะการประกอบอาชีพ สร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ความมีระเบียบเรียบร้อยของสังคม บนความหลากหลายทางวัฒนธรรม ระบบสุขภาพและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

๓.๒ ทิศทางการพัฒนา "PEACE"

P: People "พัฒนาคน"

E: Economic Linkage "เมืองเศรษฐกิจชายแดน ยกระดับอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุน"

A: Argo-based Industries "เกษตรกรรมยั่งยืน ยกระดับการแปรรูปสู่มาตรฐาน"

C: Calm "สร้างสังคมสันติสุขบนฐานความหลากหลายของสังคมพหุวัฒนธรรม"

E: Environment and natural resources "ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ"

๒.๑๓ (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕)^{๑๓}

ประเทศ : "เศรษฐกิจขยายตัวสูงขึ้นอย่างทั่วถึงและยั่งยืน"

๑. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน :

"ยกระดับทุนมนุษย์ ส่งเสริมเศรษฐกิจฮาลาลบนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมสู่การเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน"

๒. แนวทางการพัฒนา :

แนวทางที่ ๑ พัฒนาทุนมนุษย์ทั้งระบบเพื่อเป็นฐานการขับเคลื่อนภาค

๑) พัฒนาระบบศึกษาเพื่อสร้างประชากรคุณภาพยกระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อรองรับบริบทของเศรษฐกิจยุคใหม่และเศรษฐกิจฮาลาล

๒) การพัฒนาระบบการให้บริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและครอบคลุมในพื้นที่

๓) แก้ไขปัญหาความยากจนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

แนวทางที่ ๒ พัฒนาและยกระดับภาคเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อสร้างความยั่งยืนของเศรษฐกิจพื้นที่

๑) ยกระดับการเกษตรสู่ธุรกิจการเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพื่อเพิ่มมูลค่าบนฐานเศรษฐกิจฮาลาลเพิ่มรายได้ และเสริมสร้างความมั่นคง ทางรายได้ที่ยั่งยืน

๒) ยกระดับภาคการประมงอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มเสริมสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของทรัพยากร

^{๑๓} สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้ (๒๕๖๙, ๕ กุมภาพันธ์). (ร่าง) กรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕).

๓) พัฒนาสินค้าปศุสัตว์และระบบตลาด ให้ได้มาตรฐานฮาลาล เพื่อเพิ่มมูลค่าและเสริมความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก

๔) สนับสนุนการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร และสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ และส่งเสริมการตลาด เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

แนวทางที่ ๓ การพัฒนาเมืองชายแดนสู่เมืองการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยว

๑) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการค้าและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

๒) พัฒนาและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีเอกลักษณ์ในพื้นที่ให้เป็นที่ยอมรับ

แนวทางที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบองค์รวม

๑) บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ควบคู่กับการพัฒนาเมืองเพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัย

๒) ดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุล

๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะผ่านกลไกท้องถิ่น

๔) ใช้ประโยชน์จากทุนทางทรัพยากรธรรมชาติสู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒.๑๔ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕)^{๑๔}

จากการการแจกแบบสอบถาม การประชุมหารือ การรับฟังความคิดเห็น ร่วมกับประชาชนภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนในพื้นที่ นำไปสู่ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนา และเพื่อจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐ ปี และเมื่อพิจารณาการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (L-O-G-I-C-S) ทิศทางที่จังหวัดนราธิวาสให้ความสำคัญประกอบด้วย การมีพื้นที่ที่น่าอยู่มีคุณภาพชีวิตและวิถีชีวิตที่ดี (Livable) การอำนวยความสะดวกเรียบร้อย ให้เกิดสันติสุข ความสงบ อันจะนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการค้าการลงทุนรวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการเมืองอัจฉริยะ (smart city) การเป็นแหล่งโอกาสเกื้อหนุนการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม (Opportunity) เศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจฐานรากผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เกษตรสมัยใหม่ การบริหารจัดการด้วยธรรมาภิบาล (Governance) การแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในการส่งเสริมการค้าการลงทุน โดยเฉพาะการค้าชายแดนการอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม หลอมรวม ไม่ทอดทิ้งกัน (Inclusive) การลดความเหลื่อมล้ำทุกมิติทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข ศาสนาวัฒนธรรม ในทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง กลุ่มด้อยโอกาสจากสังคมพหุวัฒนธรรมเชื่อมโยงการพัฒนาพื้นที่อื่นเป็นฐานของการพัฒนาประเทศ (Connectivity) ส่งเสริมการลงทุนและเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้ง ๕ แห่ง ให้เป็นเมืองที่น่าลงทุนและการท่องเที่ยวธรรมชาติ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีมูลค่าสูงของชาวไทย ประเทศเพื่อนบ้าน และของคนทั่วโลก พื้นที่เติบโตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sustainability) ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคการเกษตรภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต รวมถึงลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ขยะมลพิษที่เกิดจากชุมชน และภาคการเกษตรภาคอุตสาหกรรมและภาคการท่องเที่ยว

๑. เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐ ปี

จังหวัดสันติสุขที่อัจฉริยะและยั่งยืน (Peaceful city of Smart and Sustainable)

โดยมีเป้าประสงค์รวมผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per capita ลำดับที่ ๗๒ ของประเทศ หรือผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per capita) ไม่น้อยกว่า ๑๕๖,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี (ปี ๒๕๖๔ = ๖๑,๗๘๗ บาทต่อคนต่อปี จังหวัดนราธิวาส ลำดับ ๗๖)

^{๑๔} สำนักงานจังหวัดนราธิวาส (๒๕๖๖, ๒๖ พฤษภาคม). เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕).

๒. เงื่อนไขของความสำเร็จดังนี้ ภายใน ๕ ปี เหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยจะต้องสงบลงภายใน ปี ๒๕๗๐ เขตเศรษฐกิจพิเศษจันทราธิวาส จำนวน ๕ แห่ง ได้รับการดำเนินการอย่างน้อย ๑ แห่ง งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในสิ่งหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมนโยบายส่งเสริมทักษะและการเรียนรู้อย่างจริงจัง โดยมี road map ของเป้าหมายแบ่งเป็น ๔ ช่วงดังนี้

ในช่วงปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป็นช่วงของการเตรียมความพร้อม (prepare State) ช่วงปรับโครงสร้าง ในทุกมิติ เน้นการมีส่วนร่วม การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ การสร้างแรงจูงใจ พัฒนาการอำนวยความสะดวก เรียบร้อยให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มโอกาสและการเข้าถึงสวัสดิการและบริการภาครัฐให้ทั่วถึงในทุกกลุ่มโดยเฉพาะ ด้านสาธารณสุขและการศึกษา เน้นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงการเสริมสร้าง งานวิจัย การพัฒนามูลค่าสินค้าเกษตร ท่องเที่ยว และสินค้าชุมชน รวมถึงเร่งรัดการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดนราธิวาส และยุทธศาสตร์เมืองชายแดน การใช้ประโยชน์จากคาร์บอนเครดิตให้เป็นรูปธรรม

ในช่วงปี ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ เป็นช่วงเร่งขับเคลื่อน (Boots up State) หลังจากเขตเศรษฐกิจ พิเศษจังหวัดนราธิวาส และยุทธศาสตร์เมืองชายแดน และดำเนินการเข้าสู่สภาวะปกติเป็นช่วงที่จังหวัดนราธิวาส ต้องเร่งการปรับตัวเข้าสู่ทิศทางพัฒนา โดยเน้นการส่งเสริมการลงทุนและการท่องเที่ยว การศึกษาในระดับ ที่สูงขึ้น และมีทักษะที่สูงขึ้นสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป รวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีมาดูแลและรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีภาพลักษณ์เป็นเมืองลงทุนและการท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีมูลค่าสูง

ในช่วงปี ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ เป็นช่วงยกระดับการพัฒนาหรือขยายผล (Enhance State) ของ ภาพลักษณ์เป็นเมืองลงทุนและการท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีมูลค่าสูง ที่กว้างขวางในระดับอาเซียน ที่ไม่ใช่แค่ จังหวัดชายแดนที่ติดกับจังหวัดนราธิวาส แต่ต้องเป็นที่รู้จักของประเทศในอาเซียนและจีน โดยเน้นประเทศที่ อยู่ฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ จีน เกาหลี แต่ยังคงเน้นการรักษาธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่ดี การพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อรักษาจุดแข็งของจังหวัดไว้ จนกลายเป็นจุดหมายปลายทาง ด้านการลงทุนและท่องเที่ยวในระดับอาเซียนหรือประตูเศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติระดับอาเซียน (Asian Economy gateway and Nature Destination)

ในช่วงปี ๒๕๘๑ - ๒๕๘๕ เป็นช่วงการเติบโตในระดับนานาชาติ (international Growth State) เพื่อให้ภาพลักษณ์เป็นเมืองลงทุนและการท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีมูลค่าสูง ในระดับนานาชาติที่มีนักลงทุนและ นักท่องเที่ยวจากนานาชาติเข้าสู่จังหวัดนราธิวาส นราธิวาสเป็นจังหวัดสันติสุขที่อัจฉริยะและยั่งยืน ประชาชนจะรู้สึก ปลอดภัย มีความสุข สะดวก ประกอบอาชีพงาน เกิดธรรมาภิบาล ไม่มีความเหลื่อมล้ำ ทั้งเศรษฐกิจทางสังคม และ ยังคงรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจนเกิดความยั่งยืนในทุกมิติ

๒.๑๕ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)^{๑๕}

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นชุดเป้าหมายการพัฒนา ระดับโลกหลังปี ๒๐๑๕ ที่ได้รับการรับรองจาก ๑๙๓ ประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ค.ศ. ๒๐๑๕ ครอบคลุมช่วงระยะเวลาที่ต้องบรรลุภายใน ๑๕ ปี ได้เป็นทิศทางการพัฒนาที่ทุกประเทศ ที่ต้องดำเนินการร่วมกันมาตั้งแต่ปีค.ศ. ๒๐๑๖ ไปจนถึงปี ค.ศ. ๒๐๓๐ โดยเอกสารที่ประเทศสมาชิกทั้งหมดลงนาม รับรองเป็นพันธสัญญาอันเรียกว่า “Transforming Our World: the ๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development” หรือ “วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ๒๐๓๐” ฉะนั้นในบางโอกาส SDGs อาจถูกกล่าวถึงผ่านชื่ออื่นได้ทั้ง Agenda ๒๐๓๐ หรือ Global Goals

^{๑๕} สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๗). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs).

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มีทั้งหมด ๑๗ เป้าหมาย (Goals) ภายใต้หนึ่งเป้าหมายจะประกอบไปด้วยเป้าหมายย่อย ๆ ที่เรียกว่า เป้าหมายย่อย (Targets) ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๑๖๙ เป้าหมายย่อย และพัฒนา ตัวชี้วัด (Indicators) จำนวน ๒๓๒ ตัวชี้วัด (ทั้งหมด ๒๔๔ ตัวชี้วัดแต่มีตัวที่ซ้ำ ๑๒ ตัว) เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเป้าหมายย่อยดังกล่าว

เป้าหมายการพัฒนาทั้ง ๑๗ ข้อ สะท้อน ‘๓ เสาหลักของมิติความยั่งยืน’ (Three Pillars of Sustainability) คือ มิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม บวกกับอีก ๒ มิติ คือ มิติด้านสันติภาพและสถาบัน และมิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา ที่เชื่อมโยงทุกมิติของความยั่งยืนไว้ด้วยกัน รวมเป็น ๕ มิติ องค์การสหประชาชาติ แบ่งเป้าหมาย ๑๗ ข้อ ออกเป็น ๕ กลุ่ม (เรียกว่า ๕ Ps) ประกอบด้วย

People (มิติด้านสังคม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑ ถึง เป้าหมายที่ ๕

Prosperity (มิติด้านเศรษฐกิจ): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๗ ถึง เป้าหมายที่ ๑๑

Planet (มิติด้านสิ่งแวดล้อม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๖ เป้าหมายที่ ๑๒ ถึง เป้าหมายที่ ๑๕

Peace (มิติด้านสันติภาพและสถาบัน): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑๖

Partnership (มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑๗

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (๑๗ Goals)

เป้าหมายที่ ๑: ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่

เป้าหมายที่ ๒: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓: สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย

เป้าหมายที่ ๔: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ ๕: บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ ๖: สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๗: สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่สามารถซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๘: ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และ มีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๙: สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐: ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๑: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๒: สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๓: ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ ๑๔: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕: ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑๖: ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ ๑๗: เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒.๑๖ แนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐^{๑๖}

๑. หลักการสำคัญ

- ๑) ให้ความสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผลไม้เศรษฐกิจหลัก ๗ ชนิด ได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ลำไย ลิ้นจี่ และมะม่วง เป็นลำดับแรก
- ๒) ผลิตผลไม้ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของคู่ค้า
- ๓) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพให้กลไกตลาดผลไม้ภายในประเทศดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) ดำเนินงานตามข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) และ กฎระเบียบ มาตรการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผลไม้ไทย
- ๕) ดำเนินงานเพื่อบูรณาการเป้าหมายในการสร้างความเข้มแข็งด้านการผลิต การตลาด การบริหารจัดการองค์กร

๒. วิสัยทัศน์ ประเทศไทยเป็นผู้นำในแหล่งผลิตและตลาดผลไม้เมืองร้อนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๓. พันธกิจ

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้นการลดต้นทุน การพัฒนาคุณภาพและขยายการผลิตนอกฤดู และการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อสร้างโอกาสการตลาดและเพิ่มรายได้จากการผลิต
- ๒) เพิ่มมูลค่าของผลผลิต โดยพัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปที่เน้นการต่อยอดผลงานวิจัยด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรม ตลอดจนเสริมสร้างความเป็นอัตลักษณ์ของสินค้าไม้ผล
- ๓) ขยายตลาดภายในประเทศและตลาดส่งออกต่างประเทศ โดยพัฒนาตลาดกลางผลไม้ สนับสนุนการกระจายสินค้าของภาคเอกชน การเชื่อมโยงการตลาด รวมทั้ง ให้ความสำคัญทั้งตลาดหลักเดิม ตลาดใหม่และตลาดเพื่อนบ้านชายแดน และ การเจรจาแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก
- ๔) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การบริโภคผลไม้ไทยทั้งในและต่างประเทศ
- ๕) พัฒนางค์กรและเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๖) พัฒนาการรับรองคุณภาพสินค้าไม้ผลเมืองร้อน
- ๗) จัดทำระบบฐานข้อมูลไม้ผล ให้มีครบถ้วนในทุกด้าน ถูกต้อง ทันเหตุการณ์และเป็นเอกภาพ

๔. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้มีกรอบทิศทางการพัฒนาการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการผลไม้อย่าง เป็นระบบ มีเอกภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาผลไม้ได้อย่างยั่งยืน

^{๑๖} คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้. (๒๕๖๔, ธันวาคม). แนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐.

- ๒) เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนผลไม้มีความมั่นคงในอาชีพ รายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลไม้ไทยและขยายการส่งออกให้มากขึ้น
- ๔) เพื่อให้มีฐานข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดที่ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงได้

๕. เป้าหมายหรือเป้าประสงค์

๑) สร้างเสถียรภาพราคาผลไม้ โดยค่าเฉลี่ยของราคาที่เกษตรกรขายได้จะไม่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต ส่งผลให้มูลค่าของผลไม้ตามราคาที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้น และเพิ่มผลตอบแทนให้แก่เกษตรกร

๑.๑) เป้าหมายผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจหลักที่มีศักยภาพในการส่งออก ไม่น้อยกว่า ๔ ชนิด (ทุเรียน มังคุด ลำไย มะม่วง)

๑.๒) เป้าหมายผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจหลักเพื่อการบริโภคภายในประเทศ ไม่น้อยกว่า ๓ ชนิด (เงาะ ลองกอง ลิ้นจี่) โดยมีกำไรสุทธิเฉลี่ยในภาพรวมของไม้ผลเศรษฐกิจทั้ง ๒ กลุ่มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี เมื่อ ดำเนินการผลิตภายใต้สภาวะภูมิอากาศปกติ

๒) เพิ่มมูลค่าการส่งออกผลไม้สดและผลิตภัณฑ์แปรรูป

๒.๑) ไม้ผลเศรษฐกิจหลัก ๔ ชนิด (ทุเรียน มังคุด ลำไย มะม่วง) ให้มีอัตรา การเจริญเติบโต เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี

๒.๒) ไม้ผลเศรษฐกิจหลัก ๓ ชนิด (เงาะ ลองกอง ลิ้นจี่) ให้มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี

๓) พัฒนาผลไม้คุณภาพที่ได้มาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของแปลงที่ขอการรับรอง GAP ของไม้ผลเศรษฐกิจหลัก ๗ ชนิด

๖. แนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการผลไม้ในการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าไม้ผล
- ๒) พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาดไม้ผลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๓) สร้างความเข้มแข็งและความเสมอภาคให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรไม้ผล
- ๔) บริหารจัดการทรัพยากร อย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมในการผลิตผลไม้ ครอบคลุม
- ๕) พัฒนาเครือข่ายการ ขนส่งและระบบโลจิสติกส์ผลไม้

๓. สรุปการสังเคราะห์ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ

จากการทบทวนทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร (ร่าง) กรอบแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ยุทธศาสตร์เกษตร และสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ตลอดจนแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG พบว่า แม้แต่ละแผน จะมีวัตถุประสงค์ ขอบเขต และระดับการขับเคลื่อนที่แตกต่างกัน แต่ล้วนมีทิศทางการพัฒนาที่เชื่อมโยงและ สอดประสานกันอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งยกระดับภาคการเกษตรให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก สร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตร ควบคู่กับการสร้างความมั่นคงทางอาหาร การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน ทั้งนี้ สามารถสังเคราะห์เป็นทิศทางร่วมที่สำคัญได้ ๕ มิติ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และข้อมูลสารสนเทศ

ทุกระดับให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนภาคการเกษตรจากรูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ โดยส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) เครื่องจักรกลการเกษตร นวัตกรรมการผลิต การแปรรูป และการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) รวมถึงระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวางแผนและการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตและคุณภาพสินค้า ตลอดจนสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ภายใต้บริบทที่ภาคการเกษตรต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สภาพภูมิอากาศ และพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ประการที่สอง การสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าเกษตรและการพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพบนฐานอัตลักษณ์ของพื้นที่

แผนทุกระดับมีทิศทางร่วมในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ สินค้าเกษตรปลอดภัย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และสินค้าเกษตรมูลค่าสูง โดยมุ่งพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าภาคการเกษตร (Agricultural Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การสร้างมาตรฐาน การพัฒนาตราสินค้า การตลาด และการเชื่อมโยงสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ ควบคู่กับการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานชีวภาพและเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังให้ความสำคัญกับการต่อยอดศักยภาพด้านการค้าชายแดน การพัฒนาระบบนิเวศสินค้าฮาลาล (Halal Ecosystem) และการเชื่อมโยงความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้และยกระดับศักยภาพการแข่งขันของภาคเกษตรในระดับภูมิภาค

ประการที่สาม การสร้างความมั่นคงทางอาหาร การพัฒนาเชิงพื้นที่ และการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

ทิศทางของนโยบายและยุทธศาสตร์ทุกระดับให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงทางอาหาร การกระจายโอกาสการพัฒนา และการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่ที่มีบริบทเฉพาะ ซึ่งจำเป็นต้องบูรณาการการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงให้ดำเนินควบคู่กันอย่างสมดุล นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และการเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรสามารถสร้างความมั่นคงด้านอาหาร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศไปพร้อมกัน

ประการที่สี่ การพัฒนาภาคการเกษตรบนฐานความยั่งยืนและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล

ทุกระดับให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ควบคู่กับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยมุ่งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรดิน น้ำ และพลังงาน การลดของเสียและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้ภาคการเกษตรสามารถเติบโตควบคู่กับการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรสำหรับคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

ประการที่ห้า การพัฒนาคน สถาบันเกษตรกร และระบบบริหารจัดการภาคเกษตรให้เข้มแข็ง

ทุกระดับแผนต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ การประกอบธุรกิจ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม โดยมุ่งส่งเสริมการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร การรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง ตลอดจนการยกระดับประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐผ่านการบูรณาการการทำงาน การพัฒนาระบบ

บริการภาครัฐ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้การบริหารจัดการภาคการเกษตรมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

จากการสังเคราะห์ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับทั้ง ๕ มิติข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะต่อไปจำเป็นต้องดำเนินควบคู่กันทั้งในมิติของการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างมูลค่าเพิ่ม การพัฒนาคนและสถาบันเกษตรกร การสร้างความมั่นคงทางอาหาร การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา ภายใต้การบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนและการพัฒนาที่คำนึงถึงบริบทเชิงพื้นที่

การสังเคราะห์ดังกล่าวจึงเป็นกรอบอ้างอิงเชิงนโยบายที่สำคัญ เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) มีความสอดคล้อง เชื่อมโยง และสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์และนโยบายการพัฒนาของประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนต่อไป

หมายเหตุ : เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) ดำเนินการในช่วงที่แผน นโยบาย และกรอบการพัฒนาบางฉบับยังอยู่ระหว่างการจัดทำและพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และยังมิได้ประกาศใช้เป็นทางการ จึงได้อ้างอิงชื่อเอกสารตามสถานะ ณ วันที่จัดทำแผน โดยแสดงคำว่า "(ร่าง)" กำกับไว้ ทั้งนี้ เมื่อมีการประกาศใช้เอกสารดังกล่าวอย่างเป็นทางการแล้ว ให้ยึดถือเอกสารฉบับประกาศใช้เป็นหลัก

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตร
ที่สำคัญของจังหวัด

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ ของจังหวัดนราธิวาส

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดนราธิวาส

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมาลายู ห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ ๑,๑๔๙ กิโลเมตร สุดชายแดนประเทศไทย ที่อำเภอแว้ง และทางรถไฟประมาณ ๑,๑๑๖ กิโลเมตร สุดชายแดนไทยมาเลเซียที่สถานีรถไฟสุไหงโก-ลก

แผนภาพที่ ๑ ที่ตั้งและอาณาเขตอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕)

๒) อาณาเขต

- ทิศเหนือ จดจังหวัดปัตตานีและอ่าวไทย
- ทิศตะวันออก จดอ่าวไทยและประเทศมาเลเซีย
- ทิศใต้ จดประเทศมาเลเซีย
- ทิศตะวันตก จดจังหวัดยะลา

๓) สภาพพื้นที่

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนราธิวาสเป็นป่าและภูเขาประมาณ ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดมีภูเขาหนาแน่นแถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสนกาลาศรีซึ่งถือเป็นแนวกันพรมแดน ไทย-มาเลเซียลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอ่าวไทยและที่ราบลุ่มอยู่บริเวณติดกับแม่น้ำ ๓ สาย คือ แม่น้ำสายบุรีแม่น้ำบางนราและแม่น้ำโก-ลกมีพื้นที่พรุ จำนวนประมาณ ๓๖๑,๘๖๐ ไร่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส)

๔) ลักษณะดิน

ตารางที่ ๑ ลักษณะของดินปี พ.ศ. ๒๕๖๙

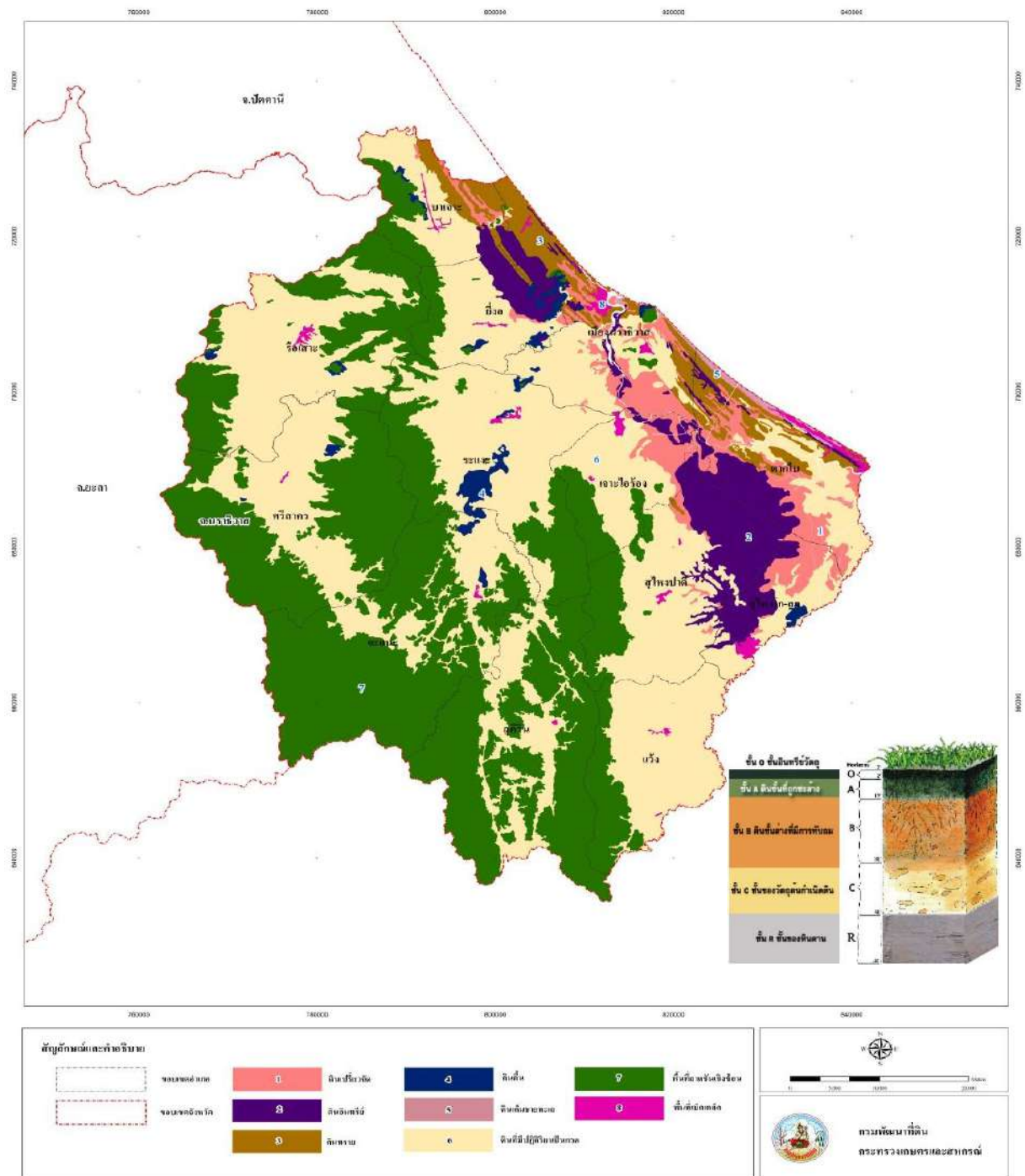
ที่	ลักษณะของดิน	เนื้อที่		
		ไร่	ตารางกิโลเมตร	ร้อยละ %
๑	ดินเปรี้ยว - ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันระดับตื้น - ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกปานกลาง	๑๐,๖๗๘ ๑๒๖,๙๓๑	๑๐,๗๘๔.๘๐ ๒๐๓,๐๘๙.๖๐	๐.๓๕ ๔.๕๐
๒	ดินอินทรีย์ - ดินอินทรีย์	๑๗๘,๒๙๐	๒๘๕,๒๖๔.๐๐	๖.๓๕
๓	ดินเค็ม - ดินเค็มชายทะเล	๘,๑๕๕	๑๓,๐๔๘.๐๐	๐.๒๗
๔	ดินทราย - ดินทรายในที่ลุ่ม - ดินทรายในพื้นที่ดอนที่ไม่มีชั้นดานอินทรีย์ - ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์	๖,๒๘๙ ๒๒,๙๗๔ ๗๓,๕๘๔	๑๐,๐๖๒.๔๐ ๓๖,๗๕๘.๔๐ ๑๑๗,๗๓๔.๔๐	๐.๒๐ ๐.๘๐ ๒.๖๐
๕	ดินตื้น - ดินตื้นในพื้นที่จนถึงชั้นลูกรังก้อนกรวดหรือเศษหิน - ดินตื้นในพื้นที่จนถึงชั้นหินพื้น	๑๖,๑๖๘ ๑๘,๐๖๐	๒๕,๘๖๘.๘๐ ๒๘,๘๙๖.๐๐	๐.๕๕ ๐.๖๐
๖	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน - พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	๑,๐๘๙,๒๑๕	๑,๗๔๒,๗๔๔.๐๐	๓๘.๘๓
๗	ทรัพยากรดินอื่น ๆ - ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ลุ่ม - ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ดอน	๓๗๑,๘๑๖ ๘๕๒,๕๗๗	๕๙๔,๙๐๕.๘๐ ๑,๓๖๔,๑๒๓.๒๐	๑๓.๒๙ ๓๐.๔๕

ที่	ลักษณะของดิน	เนื้อที่		
		ไร่	ตารางกิโลเมตร	ร้อยละ %
๘	พื้นที่เปิดเตล็ด - พื้นที่เปิดเตล็ด	๒๒,๔๐๗	๓๕,๘๕๑.๒๐	๑.๒๕
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		๒,๗๙๗,๑๔๔	๔,๔๖๙,๑๓๐.๖๐	๑๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๙

แผนภาพที่ ๒ แสดงปัญหาทรัพยากรดินจังหวัดนราธิวาส

ปัญหาทรัพยากรดินจังหวัดนราธิวาส

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

ฤดูฝน แบ่งออกเป็น ๒ ช่วงได้แก่ ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามัน และมหาสมุทรอินเดียเข้ามา ทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่งก็คือ ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากอ่าวไทยเข้ามาทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายนเนื่องจากได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดมาจากทะเลจีนใต้ ทำให้อากาศโดยทั่วไปร้อนและชื้น (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

๒) ปริมาณน้ำฝน

ปี ๒๕๖๖ มีปริมาณน้ำฝนรวมสูงที่สุด ๔๕,๔๘๔.๗๐ มม. และมีจำนวนวันที่ฝนตกมากที่สุด ๒๖๓ วัน

ปี ๒๕๖๗ ปริมาณน้ำฝนลดลงจากปี ๒๕๖๖ ประมาณ ๖,๘๒๒.๙๐ มม. (ประมาณ ๑๕%) และจำนวนวันที่ฝนตกลดลงเหลือ ๒๔๓ วัน

ปี ๒๕๖๘ ปริมาณน้ำฝนรวมลดลงเล็กน้อยจากปี ๒๕๖๗ เหลือ ๓๗,๖๒๖.๐๐ มม. แต่จำนวนวันที่ฝนตกลดลงอย่างชัดเจน เหลือเพียง ๑๗๘ วัน

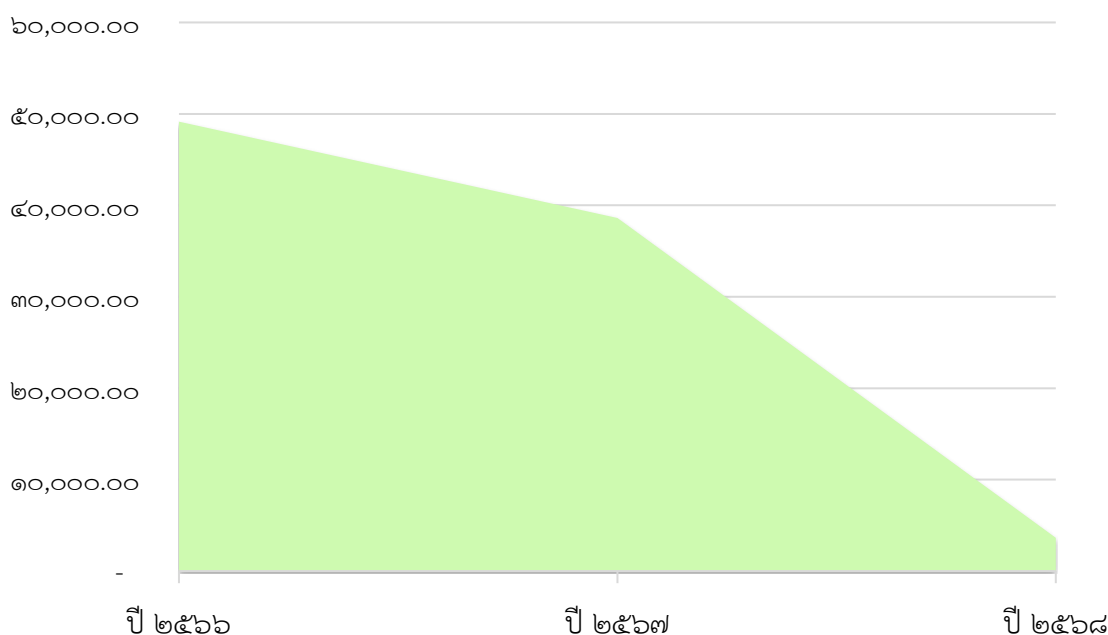
ภาพรวมทั้ง ๓ ปี แสดงให้เห็นแนวโน้มว่า ปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะจำนวนวันที่ฝนตกในปี ๒๕๖๘ ซึ่งลดลงมากที่สุด

ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘

เดือน	ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘	
	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ตก (วัน)
มกราคม	๕,๓๕๙.๙๐	๒๗	๓,๐๓๓.๖๐	๒๐	๔,๑๕๕.๐๐	๑๖
กุมภาพันธ์	๔,๕๒๙.๓๐	๑๖	๑,๓๑๐.๗๐	๑๖	๔,๒๔๐.๐๐	๖
มีนาคม	๔,๒๘๘.๓๐	๘	๓,๓๕๕.๖๐	๑๐	๑,๘๘๖.๐๐	๙
เมษายน	๓,๒๒๑.๔๐	๑๓	๔,๐๐๐.๒๐	๑๓	๑,๗๗๗.๘๐	๑๔
พฤษภาคม	๑,๙๗๙.๐๐	๒๒	๑,๖๙๔.๒๐	๑๕	๒,๗๙๙.๖๐	๑๘
มิถุนายน	๓,๖๓๗.๐๐	๒๔	๑,๖๔๓.๕๐	๒๐	๑,๔๕๕.๑๐	๑๔
กรกฎาคม	๒,๒๑๘.๙๐	๑๙	๑,๓๒๘.๐๐	๒๔	๙๔๔.๔๐	๙
สิงหาคม	๒,๙๔๕.๘๐	๒๗	๒,๒๒๗.๑๐	๒๗	๑,๑๖๑.๐๐	๑๖
กันยายน	๒,๓๔๖.๕๐	๒๐	๑,๖๐๒.๗๐	๒๐	๑,๕๒๒.๐๐	๑๔
ตุลาคม	๓,๐๗๔.๐๐	๒๘	๒,๙๑๒.๘๐	๒๖	๒,๕๒๒.๘๐	๒๑
พฤศจิกายน	๗,๖๗๙.๑๐	๒๙	๑,๘๘๒.๘๐	๒๗	๑,๖๐๗.๖๐	๑๘
ธันวาคม	๑,๔๒๐.๕๐	๓๐	๔,๔๔๐.๒๐	๒๕	๓,๓๐๐.๖๐	๑๙
รวม	๔๕,๔๘๔.๗๐	๒๖๓	๓๗,๖๒๖.๐๐	๒๔๓	๓๗,๖๒๖.๐๐	๑๗๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานราธิวาส

แผนภูมิที่ ๑ ปริมาณน้ำฝนรวมจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดนราธิวาสจากข้อมูลปี ๒๕๖๘ พบว่า อุณหภูมิสูงสุดเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ ร้อยละ ๖.๒๒ ขณะที่อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีลดลงร้อยละ ๒.๑๕ และอุณหภูมิต่ำสุดลดลงร้อยละ ๗.๒๙ ส่วนความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๕๓ และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปีเพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ ๑.๙๓ ในขณะที่ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดลดลงร้อยละ ๑๖.๑๑ สะท้อนถึงความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคเกษตรและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ๑๐ ปีย้อนหลัง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๙	๓๓.๐๕	๒๗.๙๑	๒๗.๙๘	๙๐.๖๕	๖๔.๘๐	๗๗.๗๓
๒๕๖๐	๓๒.๐๕	๒๒.๕๒	๒๗.๒๙	๙๑.๘๕	๖๘.๕๙	๘๐.๓๘
๒๕๖๑	๓๔.๓๙	๒๐.๘๐	๒๗.๖๐	๙๖.๕๘	๕๔	๗๕.๒๙
๒๕๖๒	๓๔.๕๕	๐.๐๐	๒๘.๗๒	๙๖.๔๒	๔๙.๑๗	๗๒.๗๙
๒๕๖๓	๓๒.๒๙	๐.๐๐	๒๘.๑๒	๙๓.๒๙	๕๙.๗๔	๗๘.๓๙
๒๕๖๔	๓๒.๑๒	๒๓.๙๙	๒๗.๕๓	๙๐.๓๖	๖๒.๖๗	๗๗.๘๕
๒๕๖๕	๓๓.๘๙	๒๒.๗๔	๒๗.๓๕	๙๖.๒๕	๕๐.๓๓	๗๙.๖๓
๒๕๖๖	๓๔.๕๐	๒๒.๘๕	๒๗.๗๓	๙๖.๕๘	๕๓.๕๐	๗๘.๘๖
๒๕๖๗	๓๒.๙๐	๒๓.๘๗	๒๘.๓๔	๙๑.๒๘	๖๒.๓๘	๗๘.๓๑
๒๕๖๘	๓๔.๕๒	๒๒.๑๓	๒๗.๗๓	๙๖.๓๓	๕๒.๓๓	๗๙.๘๒

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานราธิวาส

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แม่น้ำ

จังหวัดนราธิวาส มีแม่น้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๓ สาย ได้แก่

๑.๑) แม่น้ำบางนราต้นน้ำเริ่มจากเทือกเขาบูโด-สุไหงปาตี ผ่านคลองสุไหงปาตี คลองยะกัง และคลองตันหยงมัส ไหลผ่านท้องที่อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาตี อำเภอระแงะ แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

๑.๒) แม่น้ำโก-ลกเป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ต้นน้ำอยู่ในเทือกเขาในประเทศมาเลเซียและท้องที่อำเภอแว้ง โดยแม่น้ำดังกล่าวจะไหลผ่านอำเภอสุไหงโก-ลก และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ ๑๐๓ กิโลเมตร

๑.๓) แม่น้ำสายบุรีต้นน้ำเริ่มจากเทือกเขาในอำเภอสุคีรินไหลผ่านอำเภोजะแงะ อำเภอศรีสาคร อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงอ่าวไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีความยาวประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร

๑.๔) ลำธาร มีทั้งหมด จำนวน ๙๕ แห่ง

๒) หนอง บึง

จังหวัดนราธิวาส มีหนอง บึง จำนวน ๖๘๓ แห่ง ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในช่วงฤดูแล้ง อำเภอที่มีหนอง บึง มากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองนราธิวาสและอำเภอตากใบ ตามลำดับ และอำเภอที่มีหนอง บึง น้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอสุคีริน และอำเภอยี่งอ

๓) บ่อบาดาล

จังหวัดนราธิวาส มีบ่อบาดาล จำนวน ๘๑๖ บ่อ และสามารถใช้ประโยชน์ได้ในช่วงฤดูแล้ง จำนวน ๘๑๖ บ่อ อำเภอที่มีบ่อบาดาลมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเรือเสาะ เมืองนราธิวาส และอำเภอ ระแงะ ตามลำดับ และอำเภอที่มีบ่อบาดาลน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอสุคีริน แม่น้ำ ลำธาร มีทั้งหมด จำนวน ๙๕ สาย และหนอง บึง มีทั้งหมด จำนวน ๖๘๓ แห่ง และไม่สามารถใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูแล้งได้

ตารางที่ ๔ ข้อมูลบ่อบาดาลและแหล่งน้ำธรรมชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๖๙

ที่	อำเภอ	บ่อบาดาล (บ่อ)		แหล่งน้ำธรรมชาติ (แห่ง)		หนอง บึง (แห่ง)	
		ทั้งหมด	ใช้ได้ฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ใช้ได้ฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ใช้ได้ฤดูแล้ง
๑	เมืองนราธิวาส	๑๒๓	๑๒๓	๒,๖๑๘	๐	๐	๐
๒	แว้ง	๑๐๕	๑๐๕	๑,๑๕๙	๐	๐	๐
๓	ตากใบ	๒๒	๒๒	๑๐๗	๐	๐	๐
๔	สุไหงโก-ลก	๘๒	๘๒	๙๔๐	๐	๐	๐
๕	เรือเสาะ	๑๕๒	๑๕๒	๔๔๓	๐	๐	๐
๖	ระแงะ	๑๒๒	๑๒๒	๒,๒๗๘	๐	๐	๐
๗	เจาะไอร้อง	๕๔	๕๔	๔,๙๗๔	๐	๐	๐
๘	จะแงะ	๖๓	๖๓	๐	๐	๐	๐
๙	บาเจาะ	๙๕	๙๕	๔๘๒	๐	๐	๐
๑๐	สุไหงปาตี	๑๑๓	๑๑๓	๐	๐	๐	๐
๑๑	ศรีสาคร	๔๒	๔๒	๔,๓๐๘	๐	๐	๐
๑๒	สุคีริน	๙	๙	๑,๘๐๙	๐	๐	๐

ที่	อำเภอ	บ่อบาดาล (บ่อ)		แหล่งน้ำธรรมชาติ (แห่ง)		หนอง บึง (แห่ง)	
		ทั้งหมด	ใช้ได้ถาวร	ทั้งหมด	ใช้ได้ถาวร	ทั้งหมด	ใช้ได้ถาวร
๑๓	ยี่งอ	๗๒	๗๒	๐	๐	๐	๐
รวม		๑,๐๕๔	๑,๐๕๔	๑๙,๑๑๘	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ

จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ปี ๒๕๖๙ มีทั้งหมด ๑๐๒,๗๐๕.๓๒ ไร่ แยกเป็น พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ จำนวน ๕๒,๖๓๙.๑๖ ไร่ พื้นที่เพื่อเศรษฐกิจ จำนวน ๑๖,๐๓๖.๔๙ ไร่ และพื้นที่เพื่อการเกษตร จำนวน ๓๗๕.๖๙ ไร่

ตารางที่ ๕ การใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ปี ๒๕๖๙

ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ (ไร่)	พื้นที่เพื่อเศรษฐกิจ (ไร่)	พื้นที่เพื่อการเกษตร (ไร่)
๑	ป่าไทรย้อย	๖๖๘.๗๘	๔๑๘.๗๕	-	-
๒	ป่าปริงยอผิงซ้าย แม่น้ำสายบุรี	๑๕,๒๐๗.๐๗	๔,๘๓๑.๘๐	-	-
๓	ป่ากะลุปี	๒,๗๕๐.๒๖	-	๒,๕๙๙.๓๓	-
๔	ป่าเทือกเขาบาลา	๑๓,๓๕๗.๘๒	๒,๗๗๓.๙๕	๑,๔๙๓.๙๙	-
๕	ป่าลุ่มน้ำบางนรา แปลงที่ ๑	๕๙๓.๓๒	-	๔๗.๕๖	-
๖	ป่าบูเกะตามง	๖,๔๗๑.๙๗	๖,๒๙๑.๐๘	๑๒๐.๐๑	-
๗	ป่าลุ่มน้ำบางนรา แปลงที่ ๒	๙,๓๔๓.๗๕	๘,๖๗๑.๔๘	-	-
๘	ป่าเทือกเขารือสาะ-ยี่งอ-บาเจาะ	๕,๒๙๔.๘๗	๒,๕๒๐.๙๕	๑๗.๕๗	-
๙	ป่าบูเกะตาแว แปลงที่ ๑	๔,๙๐๒.๓๐	๒,๗๒๕.๐๖	๒๒.๘๒	-
๑๐	ป่าบูเกะตาแว แปลงที่ ๒	๑,๐๙๖.๑๘	๖๕๘.๙๒	-	-
๑๑	ป่าอูแตแค	๑๑๓.๒๘	-	-	๔๙.๗๒
๑๒	ป่าบองอ	๔,๑๕๔.๒๕	๖๐๑.๘๒	๑๘.๘๘	-
๑๓	ป่าเขาสำนัก	๑๘๗.๒๘	๑๙.๘๗	๘๘.๖	-
๑๔	ป่าโคกไม้เรือ	๑๐,๑๙๑.๖๑	๒,๖๕๑.๗๖	๕,๑๖๖.๙๒	-
๑๕	ป่าโคกจะโก	๖,๐๗๘.๑๒	-	๕,๕๒๖.๑๑	๓๑๔.๓
๑๖	ป่าเขาตันหยง	๑,๙๒๙.๙๘	๑,๘๘๘.๓๖	-	-
๑๗	ป่าลูโบ๊ะลาเซาะ	๑๓,๒๑๘.๕๐	๑๑,๕๖๕.๔๗	๙๓๔.๗	๑๑.๖๗
๑๘	ป่าบูงอ	๕๙๕.๖๔	๕๙๐.๖๔	-	-
๑๙	ป่าผิงขวามแม่น้ำสายบุรี	๗๒.๓๗	๗๒.๒๙	-	-
๒๐	ป่าเทือกเขากือซอ	๖,๔๗๗.๙๗	๖,๓๕๖.๙๖	-	-
รวม		๑๐๒,๗๐๕.๓๒	๕๒,๖๓๙.๑๖	๑๖,๐๓๖.๔๙	๓๗๕.๖๙

ที่มา : ส่วนจัดการที่ดิน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานราธิวาส

๒) อุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ ๖ อุทยานแห่งชาติ

ที่	ชื่ออุทยานแห่งชาติ	ท้องที่	เนื้อที่ (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติ บูโด-สุไหงปาดี	อำเภอบาเจาะ อำเภอเรือเสาะ อำเภอยี่งอ อำเภอระแงะ อำเภอเจาะไอร้อง อำเภอสุคิริน และอำเภอสุไหงปาดี	๑๗๑,๙๐๒
๒	อุทยานแห่งชาติ น้ำตกซีโป	อำเภอระแงะ อำเภอจะแนะอำเภอศรีสาคร และอำเภอเรือเสาะ	๗๕,๗๘๓
๓	อุทยานแห่งชาติ อ่าวมะนาว-เขาดันหยง	อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอบาเจาะ และอำเภอเจาะไอร้อง	๒๙,๗๐๓
รวม ๓ อุทยานแห่งชาติ			๒๗๖,๓๘๘

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดนราธิวาส แบ่งการปกครองเป็น ๑๓ อำเภอ ๗๗ ตำบล ๕๙๑ หมู่บ้าน ซึ่งแบ่งตามลักษณะภูมิศาสตร์ได้ ๓ โซน คือ โซนทะเล ประกอบด้วย อำเภอเมือง และอำเภอดากใบ โซนภูเขา ประกอบด้วย อำเภอบาเจาะ อำเภอยี่งอ อำเภอเรือเสาะ อำเภอศรีสาคร อำเภอระแงะ อำเภอเจาะไอร้อง และอำเภอสุไหงปาดี และโซนชายแดน ประกอบด้วย อำเภอดากใบ อำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอแว้ง อำเภอสุคิริน และอำเภอจะแนะ ดังนี้

๑. รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑ แห่ง โดยใช้พื้นที่ทั้งจังหวัด

๒. รูปแบบเทศบาล ใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบล แต่เทศบาลบางแห่งใช้พื้นที่ไม่ครบทั้งพื้นที่ตำบล โดยมีจำนวน ๑๖ เทศบาล แยกเป็น เทศบาลเมือง จำนวน ๓ แห่ง และเทศบาลตำบล จำนวน ๑๓ แห่ง

๓. รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลและบางแห่งรวมพื้นที่ตำบลอื่นหรือพื้นที่ติดเขตเทศบาลมีจำนวน ๗๗ แห่ง

ตารางที่ ๗ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	เทศบาล เมือง	จำนวน เทศบาลตำบล	จำนวน อบต.	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน ชุมชน
เมืองนราธิวาส	๑๙๐,๖๙๖.๘๘	๑	๑	๕	๗	๖๓	๓๕
จะแนะ	๓๗๙,๔๑๕.๐๐	-	-	๔	๔	๓๒	-
เจาะไอร้อง	๑๐๑,๗๐๑.๐๐	-	-	๓	๓	๓๓	-
ดากใบ	๑๖๙,๐๕๙.๐๐	๑	-	๗	๘	๕๒	๙
บาเจาะ	๑๐๖,๙๘๐.๐๐	-	๒	๖	๖	๔๗	-
ยี่งอ	๑๒๕,๓๒๒.๕๐	-	๑	๖	๖	๔๐	-
เรือเสาะ	๒๙๒,๗๐๒.๕๓	-	๑	๙	๙	๗๒	-
ระแงะ	๒๗๒,๒๓๘.๑๓	-	๒	๗	๗	๖๑	-

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	เทศบาล เมือง	จำนวน เทศบาลตำบล	จำนวน อบต.	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน ชุมชน
แวง	๒๑๗,๐๔๖.๐๐	-	๒	๖	๖	๔๖	-
ศรีสาคร	๓๑๐,๙๔๕.๐๐	-	๑	๖	๖	๓๕	-
สุคีริน	๓๒๕,๔๐๖.๗๕	-	๑	๕	๕	๔๑	-
สุโขทัย-ลก	๘๒,๖๖๗.๐๐	๑	๑	๒	๔	๑๙	๒๘
สุโขทัย	๒๓๒,๗๙๑.๐๐	-	๑	๖	๖	๕๐	-
รวม	๒,๘๐๖,๙๗๐.๗๕	๓	๑๓	๗๒	๗๗	๕๙๑	๗๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนราธิวาส และสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากรและรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อครัวเรือน

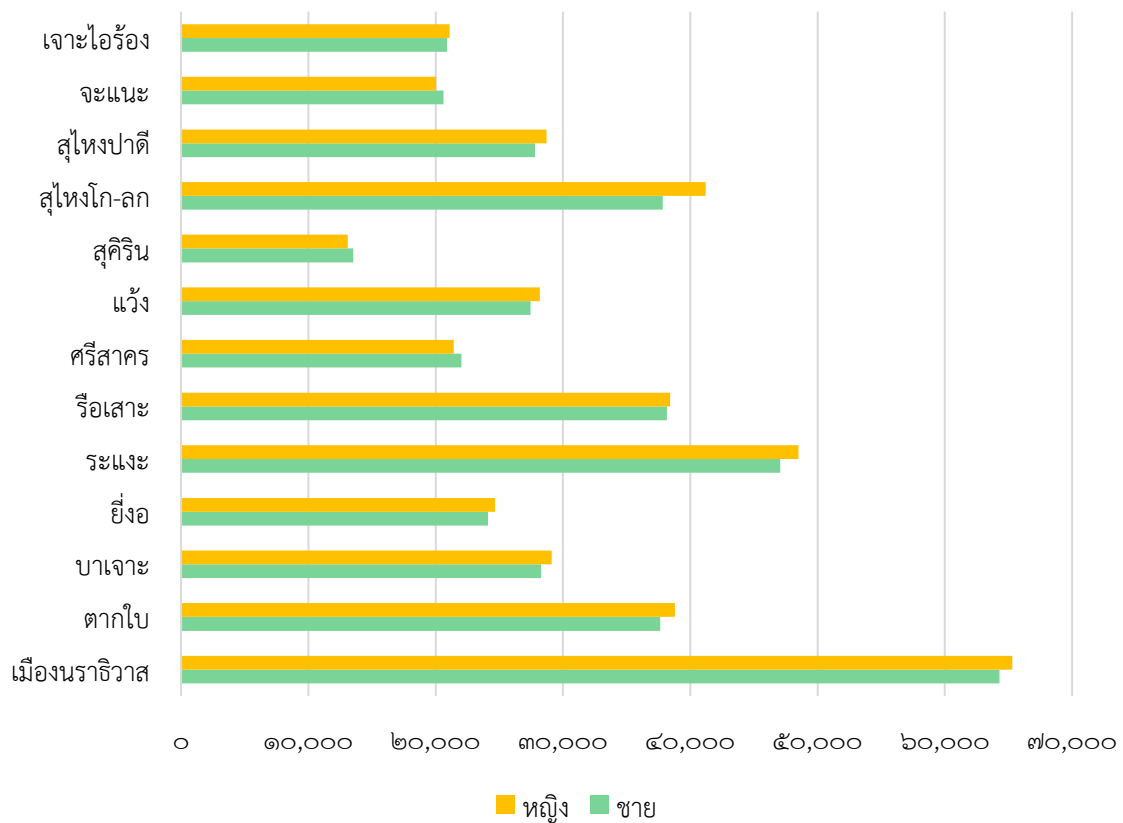
ในปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส มีประชากร จำนวน ๘๒๘,๓๔๖ คน จำแนกเป็นชาย ๔๐๙,๗๕๒ คน เป็นหญิง ๔๑๘,๕๙๔ คน ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ ๘๒ นับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๑๗ นับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ ๑ มีมัสยิด จำนวน ๕๗๓ แห่ง วัด ๗๐ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๔ แห่ง โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน ๖๓,๙๒๕.๐๔ บาท และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือน จำนวน ๑๗,๓๓๗.๗๔ บาท

ตารางที่ ๘ จำนวนประชากรของจังหวัดนราธิวาส

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (ราย) ปี ๒๕๖๘			รายได้เฉลี่ยต่อ	
		ชาย	หญิง	รวม	คน/ปี (บาท)	ครัวเรือน/เดือน (บาท)
๑	เมืองนราธิวาส	๖๔,๒๙๙	๖๕,๒๙๙	๑๒๙,๕๙๘	๘๐,๖๕๒.๐๐	๒๐,๖๑๓.๕๕
๒	ตากใบ	๓๗,๖๓๖	๓๘,๗๙๗	๗๖,๔๓๓	๖๙,๘๘๘.๒๙	๑๘,๗๐๖.๖๗
๓	บาเจาะ	๒๘,๒๘๔	๒๙,๑๑๗	๕๗,๔๐๑	๕๙,๔๔๗.๑๗	๑๙,๕๕๓.๓๑
๔	ยี่งอ	๒๔,๑๐๘	๒๔,๖๗๕	๔๘,๗๘๓	๖๓,๑๐๒.๕๐	๑๙,๕๗๐.๑๐
๕	ระแงะ	๔๗,๐๗๕	๔๘,๕๑๑	๙๕,๕๘๖	๖๓,๘๗๓.๒๙	๑๕,๘๐๗.๕๗
๖	รือเสาะ	๓๘,๑๗๗	๓๘,๔๑๙	๗๖,๕๙๖	๕๙,๘๑๘.๐๐	๑๘,๘๗๓.๐๘
๗	ศรีสาคร	๒๒,๐๒๒	๒๑,๔๓๐	๔๓,๔๕๒	๖๒,๕๙๕.๑๗	๑๗,๔๘๖.๑๕
๘	แวง	๒๗,๔๕๗	๒๘,๑๙๒	๕๕,๖๔๙	๕๖,๐๙๖.๐๐	๑๕,๕๒๒.๐๘
๙	สุคีริน	๑๓,๕๒๓	๑๓,๐๙๑	๒๖,๖๑๔	๗๑,๓๑๗.๖๐	๑๘,๙๓๗.๔๒
๑๐	สุโขทัย-ลก	๓๗,๘๓๕	๔๑,๒๑๓	๗๙,๐๔๘	๖๒,๘๑๗.๗๕	๑๕,๒๕๓.๖๗
๑๑	สุโขทัย	๒๗,๘๒๐	๒๘,๗๐๔	๕๖,๕๒๔	๖๗,๐๖๖.๕๐	๑๘,๐๐๐.๘๘
๑๒	จะแนะ	๒๐,๖๒๐	๒๐,๐๔๔	๔๐,๖๖๔	๕๖,๕๕๖.๒๕	๑๕,๓๔๕.๕๘
๑๓	เจาะไอร้อง	๒๐,๘๙๖	๒๑,๑๐๒	๔๑,๙๙๘	๕๗,๗๙๕.๐๐	๑๗,๙๓๒.๙๔
รวม		๔๐๙,๗๕๒	๔๑๘,๕๙๔	๘๒๘,๓๔๖	๖๓,๙๒๕.๐๔	๑๗,๓๓๗.๗๔

ที่มา : ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค ๙ จังหวัดนราธิวาส ข้อมูล ณ เดือน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘

แผนภูมิที่ ๒ แสดงจำนวนประชากรจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามอำเภอ ปี ๒๕๖๔

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ข้อมูลด้านสังคม

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่างทางความเชื่อและวิถีชีวิต เมื่อพิจารณา ด้านภาษาและลักษณะของชุมชน สามารถจำแนกสังคมของจังหวัดนราธิวาสออกเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่

๑. สังคมชุมชนที่ใช้ภาษามลายูถิ่น (ภาษายาวี) และนับถือศาสนาอิสลาม เป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด กระจายอยู่ในทุกอำเภอ โดยเฉพาะอำเภอแว้ง สุโงโก-ลก สุโงปาดิ ระแงะ รือเสาะ ศรีสาคร และจะแนะ ประชาชน กลุ่มนี้ยังคงรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิตตามหลักศาสนาอิสลามและวัฒนธรรมมาอย่างเข้มแข็ง

๒. สังคมชุมชนที่ใช้ภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธ พบกระจายอยู่ในทุกอำเภอ โดยมีความหนาแน่นในเขต อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอดากใบ และอำเภอสุโงโก-ลก ประชาชนกลุ่มนี้ดำรงวิถีชีวิตตามวัฒนธรรมไทย และประเพณีท้องถิ่น ควบคู่กับการอยู่ร่วมกับประชาชนต่างศาสนาอย่างเกื้อกูล

๓. สังคมชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน มีจำนวนไม่มากเมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมด แต่มีบทบาทสำคัญ ด้านเศรษฐกิจ การค้า และการบริการ โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองนราธิวาส อำเภอสุโงโก-ลก และอำเภอดากใบ ใช้ภาษาจีนควบคู่กับภาษาไทยหรือภาษามลายู และนับถือศาสนาพุทธ คริสต์ หรือความเชื่อดั้งเดิม ของชาวจีน

ด้วยความหลากหลายทางภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมดังกล่าว ทำให้จังหวัดนราธิวาสมีเอกลักษณ์เฉพาะด้านสังคม มีการอยู่ร่วมกันของประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาจังหวัดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๑.๓.๒ ข้อมูลด้านแรงงาน

จากข้อมูลประกาศสำนักทะเบียนกลาง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาสมีประชากรทั้งสิ้น ๘๒๘,๓๔๖ คน เมื่อพิจารณาโครงสร้างประชากรวัยแรงงานจากข้อมูลสถิติจังหวัดนราธิวาส ณ ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๙ พบว่า ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๕๙๖,๘๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๙๓ ของประชากรทั้งหมด และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนซึ่งมีจำนวน ๕๙๔,๖๔๘ คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐๐ ในจำนวนประชากรวัยแรงงานดังกล่าว พบว่า ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน มีจำนวน ๓๙๖,๓๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๕๒ ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่มีจำนวน ๓๙๖,๓๕๕ คน ขณะที่ ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน มีจำนวน ๑๙๙,๔๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔๘ ลดลงจากไตรมาสก่อนซึ่งมีจำนวน ๒๑๘,๒๕๓ คน

สำหรับผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน ๓๙๖,๓๕๔ คน ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ จำนวน ๓๘๖,๓๕๑ คน และผู้ว่างงาน จำนวน ๑๐,๐๐๓ คน ส่งผลให้อัตราการว่างงานอยู่ที่ ร้อยละ ๒.๕ เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่มีอัตราการว่างงาน ร้อยละ ๑.๗ การเพิ่มขึ้นของอัตราการว่างงานในจังหวัดนราธิวาสสะท้อนถึงข้อจำกัดของตลาดแรงงานในพื้นที่ ซึ่งยังมีตำแหน่งงานรองรับค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะงานที่ต้องใช้ทักษะหรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่งผลให้บัณฑิตจบใหม่บางส่วนไม่สามารถหางานที่เหมาะสมในพื้นที่ได้ และเลือกออกจากตลาดแรงงาน กลายเป็นกลุ่ม NEETs (ผู้ที่ไม่ได้ศึกษา ไม่ได้ทำงาน และไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรม)

ทั้งนี้ เมื่อจำแนกผู้มีงานทำจำนวน ๓๘๖,๓๕๑ คน ตามลักษณะอุตสาหกรรม พบว่า มีผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรม จำนวน ๑๕๙,๖๕๗ คน และ นอกภาคเกษตรกรรม จำนวน ๒๒๖,๖๙๔ คน สะท้อนให้เห็นว่า ภาคนอกเกษตรกรรมยังคงเป็นภาคเศรษฐกิจหลักในการจ้างงานของจังหวัด แม้ว่าภาคเกษตรกรรมยังมีบทบาทสำคัญต่อการจ้างงานของประชาชนในพื้นที่

๑. ผู้มีงานทำ จังหวัดนราธิวาส มีผู้มีงานทำจำนวนทั้งสิ้น ๓๘๖,๓๕๑ คน โดยเป็นเพศชายจำนวน ๒๒๔,๐๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๐๐ และเพศหญิงจำนวน ๑๖๑,๒๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๐๐ ซึ่งจำนวนผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมา เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๘ พบว่า จังหวัดนราธิวาส มีผู้มีงานทำจำนวน ๓๖๙,๔๒๙ คน โดยเป็นเพศชายจำนวน ๒๑๕,๔๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓๑ และเพศหญิงจำนวน ๑๕๔,๐๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๙ สะท้อนให้เห็นว่าการจ้างงานของจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในกลุ่มเพศชายและเพศหญิง

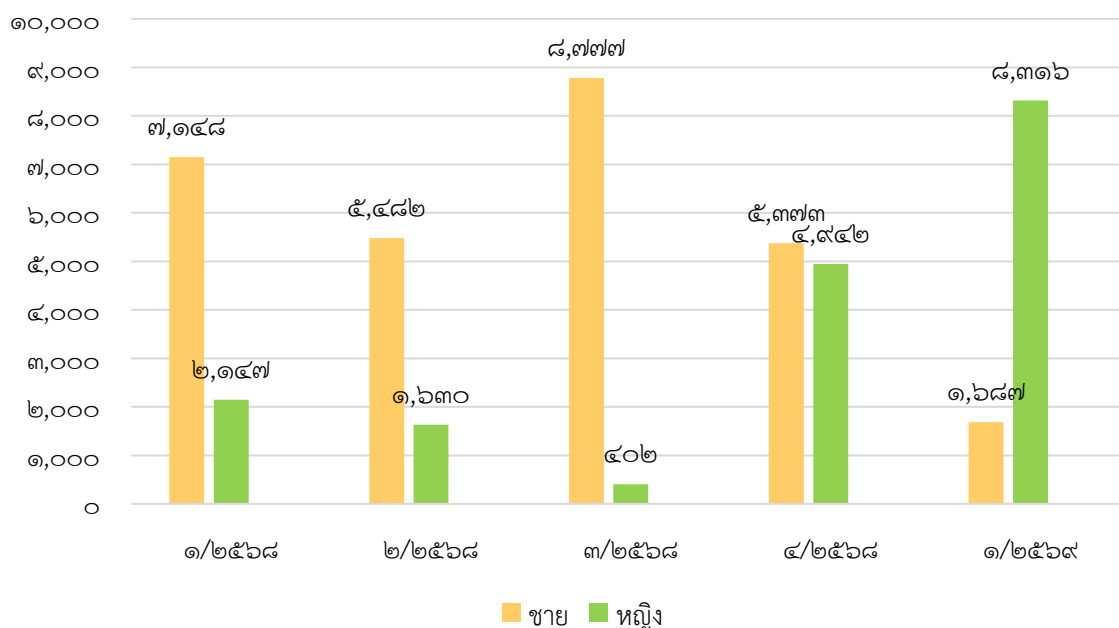
๒. ผู้ว่างงาน ในจังหวัดนราธิวาส ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๙ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๓ คน โดยเป็นเพศชายจำนวน ๑,๖๘๗ คน และเพศหญิงจำนวน ๘,๓๑๖ คน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสะท้อนว่า ผู้ว่างงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา พบว่าจำนวนผู้ว่างงาน เพิ่มขึ้น โดยไตรมาสก่อนมีผู้ว่างงานจำนวน ๑๐,๓๑๕ คน สะท้อนให้เห็นว่าตลาดแรงงานในจังหวัดยังคงเผชิญแรงกดดันด้านการจ้างงาน โดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานหญิง

๓. แรงงานนอกระบบ สำหรับแรงงานนอกระบบของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘ จากผลการศึกษาของสำนักงานสถิติจังหวัด พบว่า มีผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๕,๑๔๒ คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน ๘๓,๔๔๗ คน และเพศหญิงจำนวน ๖๑,๖๙๕ คน ซึ่งลดลงจากปี ๒๕๖๗ ที่มีจำนวน ๑๕๔,๖๖๙ คน เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๓๑,๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๖ รองลงมา ได้แก่ กลุ่มอายุ ๕๕ – ๕๙ ปี จำนวน ๒๒,๗๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗๐ กลุ่มอายุ

๕๐ – ๕๔ ปี จำนวน ๑๘,๔๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๘ กลุ่มอายุ ๒๕ – ๒๙ ปี จำนวน ๑๓,๔๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๗ และกลุ่มอายุ ๔๕ – ๔๙ ปี จำนวน ๑๓,๐๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๑ ตามลำดับ

ซึ่งจากโครงสร้างแรงงานนอกระบบของจังหวัดนราธิวาส สะท้อนให้เห็นว่า แรงงานสูงอายวยังคงมีบทบาทสำคัญในตลาดแรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ที่มีสัดส่วนสูงที่สุด ซึ่งอาจเกิดจากความจำเป็นด้านรายได้ และการขาดหลักประกันทางเศรษฐกิจหลังเกษียณ

แผนภูมิที่ ๓ แสดงผู้ว่างงานในจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามเพศ (ตามไตรมาส)

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

๑.๓.๓ ข้อมูลด้านการศึกษา

จังหวัดนราธิวาสมีสถานศึกษาครอบคลุมทุกระดับการศึกษา ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา การศึกษานอกระบบ ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีทั้งสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชนรองรับการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในทุกพื้นที่

ตารางที่ ๙ จำนวนสถานศึกษา และจำนวนห้องเรียน ในจังหวัดนราธิวาส

หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนห้องเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	๑,๒๐๔	๖,๖๔๐
๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	๓๕๗	๔,๓๒๓
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑	๑๔๘	๑,๖๒๓
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒	๑๑๗	๑,๒๘๘
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๓	๗๕	๘๙๙
- สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส	๑๗	๕๑๓
๒. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	๓	๖๑

หน่วยงาน/สังกัด	จำนวน สถานศึกษา	จำนวน ห้องเรียน
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส	๑	๒๐
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๙	๑	๒๐
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๖๖	๑	๒๑
๓. สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.)	๒	๑๓๐
- วิทยาลัยเทคนิคบางนรา	๑	๖๕
- วิทยาลัยการอาชีพสุโขทัย	๑	๖๕
๔. กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.)	๑๓	-
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนราธิวาส	๑๓	
* ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ	๑๓	
* ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ตำบล	๗๗	
* ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	๑๐	
๕. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)	๘๒๙	๒,๑๒๖
- สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดนราธิวาส	๘๒๙	
- โรงเรียนเอกชนในระบบ	๑๐๒	
- โรงเรียนเอกชนนอกระบบ	๗๒๗	
* ประเภทศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)	๖๔๗	
* ประเภทสถาบันศึกษาปอเนาะ	๗๖	
* ประเภทวิชาชีพ	๓	
* ประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิต	๑	
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	๒	๑๗๘
๑. มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (มนร.)	๑	๑๑๘
- มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	-	-
- วิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส	-	๘๗
- วิทยาลัยการอาชีพตากใบ	-	๑๓
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส	-	๑๘
๒. วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส (วชช.)	๑	๖๐
กระทรวงมหาดไทย (มท.)	๒๑๕	๓๐๒
๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	๑๔	๓๐๒
- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส	๖	๑๔๕
- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุโขทัย	๔	๑๒๕
- โรงเรียนอนุบาลในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔	๓๒
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนราธิวาส (ศพด.)	๒๐๑	-
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๕	๔๔
๑. โรงเรียนในสังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔	๕	๔๔

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

๑.๓.๔ ข้อมูลด้านการแต่งกาย

การแต่งกายของประชาชนจังหวัดนราธิวาสสะท้อนถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา โดยประชาชนส่วนใหญ่แต่งกายตามหลักความเชื่อและวิถีปฏิบัติของศาสนาที่ตนนับถือ ควบคู่กับการปรับรูปแบบการแต่งกายให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน

ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด นิยมแต่งกายตามหลักศาสนาอิสลาม ที่เน้นความสุภาพและมิดชิด ผู้ชายมักสวมเสื้อแขนยาวหรือเสื้อคอกลมกับกางเกงขายาว และสวมหมวกกะปิเยาะห์ (กะปิเยาะห์) เมื่อประกอบศาสนกิจหรือในโอกาสสำคัญ ส่วนผู้หญิงนิยมสวมฮิญาบคลุมศีรษะร่วมกับเสื้อผ้าที่ปกปิดร่างกายอย่างเหมาะสม โดยในงานพิธีทางศาสนาและงานประเพณีจะนิยมสวมชุดมลายูหรือชุดบาจูรุง (Baju Kurung) ที่มีลวดลายและสีสันสวยงาม

สำหรับประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธ นิยมแต่งกายตามแบบสังคมไทยทั่วไป โดยในชีวิตประจำวันสวมใส่เสื้อผ้าสุภาพที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต ทั้งในเขตเมืองและชนบท ส่วนในโอกาสประกอบพิธีทางศาสนา งานบุญ หรือประเพณีท้องถิ่น มักแต่งกายด้วยชุดสุภาพหรือชุดผ้าไทยตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ จังหวัดนราธิวาวยังมีประชาชนที่นับถือศาสนาคริสต์ ศาสนาฮินดู และศาสนาอื่น ๆ ซึ่งต่างมีรูปแบบการแต่งกายตามหลักความเชื่อของแต่ละศาสนา ทั้งนี้ ในภาพรวมประชาชนในจังหวัดนิยมแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสมัยใหม่ในชีวิตประจำวัน แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์การแต่งกายตามศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่นในโอกาสสำคัญ ส่งผลให้จังหวัดนราธิวาสมีความโดดเด่นด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการอยู่ร่วมกันของผู้คนต่างศาสนาอย่างกลมกลืน

๑.๓.๕ ข้อมูลด้านประเพณี

๑. ประเพณีของชาวไทยพุทธ

๑.๑ ประเพณีชิงเปรต การชิงเปรตเป็นประเพณีเนื่องในเทศกาลเดือนสิบของชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธโดยจัดในวัดทุกวัด ในวันแรม ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ โดยทำร้านจัดสำหรับอาหารคาวหวานไปวางเพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เปรตชน (ปญฺเฑตตยาและบรรพบุรุษ ที่ล่วงลับไปแล้ว) ร้านที่วางอาหาร เรียกว่า ร้านเปรต สร้างไว้กลางวัด ยกเสาสูง ๔ เสาบ้าง เสาเดียวบ้าง และนิยมจัดทำร้านเปรต ๒ ร้าน โดยแบ่งเป็นร้านเสาสูง สำหรับคนหนุ่มที่มีกำลังวังชาในการปีนป่าย อีกร้านเป็นเสาเตี้ยสูงแค่เอวสำหรับให้เด็กและผู้หญิงได้แย่งชิงเพื่อความสนุกสนาน บนร้านเปรตจะมีสายสิญจน์วงล้อมไว้รอบและต่อยาวไปจนถึงที่พระสงฆ์นั่งทำพิธีกรรมเมื่อทำพิธีเสร็จแล้วจะมีผู้ตักพระขี้ผึ้งให้สัญญาบรรดาผู้มาร่วมทำบุญจะเข้าไปรับแย่งชิงของอาหารคาวหวานที่อยู่บนร้านเปรตอย่างสนุกสนาน ซึ่งเรียกว่าชิงเปรต

๑.๒ ประเพณีลาซัง ลาซังเป็นประเพณีประจำปีของชาวไทยพุทธในอำเภอตากใบ เรียกว่า ลัมซัง กินขนมจีนประเพณีเกิดขึ้น เนื่องจากความเชื่อเรื่องที่น่า เรื่องแม่โพสพโดยเชื่อว่าถ้าจัดทำพิธีนี้แล้วจะทำให้นาข้าวปีต่อไปออกงามให้ผลผลิตสูงเพราะชาวนารู้คุณค่าที่นาและแม่โพสพหลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วผู้นำชุมชนก็จะ

กำหนดวันลัมซังพร้อมนิมนต์พระจากวัดใกล้ ๆ ๓ - ๔ รูปเพื่อทำพิธีทางศาสนา หลังเสร็จ พิธีแล้วชาวบ้านจะนำขนมเงินมาถวายพระเมื่อพระฉันเสร็จแล้ว ผู้มาร่วมงานก็จะร่วมรับประทานอาหาร ขนมเงิน ร่วมกัน ในภาคบ่ายจะมีกิจกรรมละเล่นต่าง ๆ เป็นการสนุกสนาน เช่น ชักกะเย่อ แอ้ชิงรูชนวู้ ในบางตำบลของอำเภอตากใบ เช่น ตำบลพร่อน ตำบลเกาะสะทอน ตำบลโฆษิตจะจัดเป็นเทศกาลประจำปีมีภาพยนตร์หนังตะลุงและการแสดงอื่น ๆ ในภาคกลางคืนด้วย

๑.๓ ประเพณีลากพระ หรือประเพณีชักพระ เป็นประเพณีที่จัดขึ้นหลังวันออกพรรษา ๑ วัน ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ โดยพุทธศาสนิกชนร่วมกันอัญเชิญพระพุทธรูปประดิษฐานบนบุษบกที่ตั้งอยู่บนรถหรือล้อเลื่อน ซึ่งตกแต่งเป็นรูปเรือ เรียกว่า “เรือพระ” แล้วแห่แหนไปตามเส้นทางที่กำหนดจนถึงจุดรวมพิธี โดยใช้เชือกสำหรับชักลากทั้งสองด้าน ระหว่างขบวนจะมีการตีโพนเพื่อเป็นสัญญาณเชิญชวนพุทธศาสนิกชนร่วมสักการะและทำบุญตามกำลังศรัทธา เมื่อเรือพระเดินทางถึงสถานที่จัดงาน จะมีพิธีถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์ และประชาชนร่วมรับประทานอาหาร ตลอดจนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความสามัคคีและสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้ ภายในงานมักมีกิจกรรม เช่น การประกวดเรือพระ การแข่งขันตีโพนหรือกลองใหญ่ การแข่งขันชั้ดต้ม และการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

๒. ประเพณีของชาวไทยมุสลิม

๒.๑ มาแกปูโละ เป็นประเพณีของชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส โดยคำว่า “มาแกปูโละ” ในภาษาท้องถิ่นหมายถึง “การกินเหนียว” ซึ่งเป็นการจัดเลี้ยงเพื่อเฉลิมฉลองและแสดงความยินดีในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น พิธีสมรส และพิธีเข้าสู่หนัด ทั้งนี้ คำว่า “กินเหนียว” มิได้หมายถึงการรับประทานข้าวเหนียวเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงการจัดเลี้ยงอาหารแก่ญาติพี่น้องแขกผู้มีเกียรติ และผู้มาร่วมงาน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีและสะท้อนถึงวิถีวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันของชุมชนมุสลิม

๒.๒ การเข้าสู่หนัด เป็นหลักปฏิบัติทางศาสนาอิสลามที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาดของร่างกาย โดยเป็นการขลิบหนังหุ้มปลายอวัยวะเพศชาย ซึ่งในภาษาท้องถิ่นเรียกว่า “มะชะยะยา” โดยทั่วไปจะประกอบพิธีให้แก่เด็กชายที่มีอายุประมาณ ๒ - ๑๐ ปี ทั้งนี้ การจัดเลี้ยงอาหารเนื่องในโอกาสพิธีเข้าสู่หนัดถือเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมา เพื่อแสดงความยินดีและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเครือญาติและชุมชน

๒.๓ วันฮารีรายอ มี ๒ วัน ได้แก่

- วันอีดิลฟิตรี หรือที่ชาวไทยมุสลิมในพื้นที่เรียกว่า “วันฮารีรายอปอซอ” เป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลามที่จัดขึ้นเพื่อเฉลิมฉลองการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน โดยตรงกับวันที่ ๑ เดือนเชาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ตามปฏิทินจันทรคติอิสลาม ถือเป็นวันที่มุสลิมกลับมาดำเนินชีวิตตามปกติหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติศาสนกิจตลอดเดือนรอมฎอน ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดให้วันดังกล่าวเป็นวันหยุดราชการในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล

- วันอีดิลอัฎฮา หรือที่ชาวไทยมุสลิมในพื้นที่เรียกว่า “วันฮารีรายอฮัจญ์” เป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลามที่จัดขึ้นเพื่อรำลึกถึงความศรัทธาและการเสียสละตามหลักศาสนา โดยมุสลิมที่มีกำลังทรัพย์จะประกอบพิธีเชือดสัตว์พลี (กurban) และนำเนื้อสัตว์ไปแบ่งปันแก่ผู้ยากไร้ ญาติพี่น้อง และประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ ๑๐ เดือนซุลฮิจญะฮ์ ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครมักกะฮ์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดให้วันดังกล่าวเป็นวันหยุดราชการในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล

๒.๔ วันเมาลิด เมาลิดเป็นภาษาอาหรับ แปลว่า เกิด ที่เกิด หรือวันเกิด ซึ่งหมายถึงวันสมภพของนบีมุฮัมมัด ตรงกับวันที่ ๑๒ ของเดือนรอฎุลอาวาล หรือเดือนที่ ๓ ตามปฏิทินอาหรับวันเมาลิด นอกจากจะเป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องในวันสมภพของนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) แล้วยังเป็นกรรำลึกถึงวันท่านลี้ภัยจากนครเมกกะไปสู่นครมาดีนะห์ และเป็นวันมรณกรรมของท่านอีกด้วยซึ่งตรงกันทั้ง ๓ วันกิจกรรมต่าง ๆ ในวันเมาลิด ได้แก่ การอัญเชิญคัมภีร์ อัน-กรุอาน การแสดงปาฐกถาธรรมการแสดงนิทรรศการการเลี้ยงอาหาร เป็นต้น

๒.๕ วันอาซูรอ เป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม ตรงกับวันที่ ๑๐ เดือนมูฮัรรัม ซึ่งเป็นเดือนแรกของปฏิทินฮิจเราะห์ ชาวไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้นิยมประกอบกิจกรรมกวนขนมอาซูรอ โดยนำวัตถุดิบหลากหลายชนิดมาปรุงรวมกันจนเป็นขนม แล้วแจกจ่ายให้แก่ญาติพี่น้อง ประชาชน และผู้ร่วมกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการแบ่งปัน ความเอื้ออาทร ความสามัคคี และการทำความดีตามหลักศาสนาอิสลาม อันเป็นการสืบสานประเพณีและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาในชุมชนมุสลิม

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดนราธิวาสมีศักยภาพด้านการขนส่งทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ซึ่งสามารถรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาส ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ทางบก

๑) เส้นทางถนน จังหวัดนราธิวาสเป็นโครงข่ายการจราจรในภูมิภาคตามทางหลวงหมายเลข AH๑๘ (ปัตตานี-นราธิวาส) เชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข AH๒ เข้าสู่กรุงเทพมหานคร เชื่อมระยะเปียงทางทิศเหนือ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงอีกเส้นทางหนึ่งที่เชื่อมกับประเทศมาเลเซียทางด้านชายแดน ๓ ด้าน คือ ด้านศุลกากรสุโข-ลก ด้านศุลกากรตากใบ และด้านศุลกากรบูเกะตา ผ่านทางทิศตะวันออกของประเทศมาเลเซีย สู่ประเทศสิงคโปร์เมืองโกตาบารู ประเทศมาเลเซีย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐๕๗ เชื่อมกับหมายเลขทางหลวงที่ ๓ รัฐกลันตัน รัฐตรังกานู รัฐปาหัง และรัฐยะโฮร์ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นเส้นทางที่ผ่านท่าเรือโต๊ะบาหลิ ท่าเรือคอนตันเป็นท่าเรือที่ใหญ่ที่สุดในประเทศมาเลเซีย และเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อไปยังประเทศสิงคโปร์

แผนภาพที่ ๓ เส้นทางถนนเชื่อมโยงถนนในภูมิภาคและต่างประเทศทางตอนเหนือของจังหวัดนราธิวาส

๒) ทางราง

แผนภาพที่ ๔ โครงข่ายเส้นทางรถไฟสายใต้

ระบบรางในประเทศ : จังหวัดนครศรีธรรมราชมีระบบคมนาคมทางรางที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายรถไฟสายใต้ของประเทศไทย โดยเส้นทางรถไฟสายใต้แยกจากชุมทางหาดใหญ่เข้าสู่ปลายทางที่สถานีรถไฟสุโขทัย-ลก ซึ่งเป็นสถานีปลายทางของทางรถไฟสายใต้และเป็นสถานีรถไฟที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย เชื่อมโยงการเดินทางระหว่างกรุงเทพมหานคร จังหวัดในภาคใต้ และพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย

เส้นทางรถไฟภายในจังหวัดนครศรีธรรมราชพาดผ่านพื้นที่ตอนกลางของจังหวัดในแนวเหนือ-ใต้ โดยผ่านอำเภอหรือเสาะ อำเภอระแงะ อำเภอสุโขทัย และสิ้นสุดที่อำเภอสุโขทัย-ลก รวมระยะทางภายในจังหวัดประมาณ ๗๐ กิโลเมตร ตลอดแนวเส้นทางมีสถานีรถไฟและที่หยุดรถรวม ๑๑ แห่ง ได้แก่ สถานีหรือเสาะ สถานีลาโละ สถานีมะรือโบ สถานีตันหยงมัส สถานีบูเกิต สถานีเจาะไอร้อง สถานีสุโขทัย-ลก สถานีโต๊ะเต็ง สถานีโก-ลก และที่หยุดรถอื่น ๆ ตามแนวเส้นทาง

สถานีรถไฟที่มีความสำคัญ ได้แก่ สถานีรถไฟสุโขทัย-ลก ซึ่งเป็นสถานีปลายทางของทางรถไฟสายใต้ และเป็นศูนย์กลางการเดินทางของประชาชนในพื้นที่ชายแดน และ สถานีรถไฟตันหยงมัส ซึ่งเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองนครศรีธรรมราชและพื้นที่ใกล้เคียง

ปัจจุบัน การรถไฟแห่งประเทศไทยยังคงเปิดให้บริการเดินรถในเส้นทางกรุงเทพมหานคร-สุโขทัย-ลก และเส้นทางภายในภาคใต้ เพื่อรองรับการเดินทางของประชาชนและการขนส่งสินค้า ทั้งนี้ จำนวนขบวนรถและตารางการเดินรถอาจมีการปรับเปลี่ยนตามนโยบายการให้บริการและสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา

ระบบรางระหว่างประเทศ : ประเทศไทยและประเทศมาเลเซียมีความร่วมมือด้านการเดินรถไฟระหว่างประเทศมาอย่างยาวนาน โดยได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยการเดินรถร่วมระหว่างทางรถไฟแห่งประเทศไทยและการรถไฟแห่งสหพันธรัฐมาเลเซีย (ปัจจุบันคือ Keretapi Tanah Melayu Berhad: KTMB) เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ สถานีรถไฟสุโขทัย-ลก จังหวัดนครศรีธรรมราช และสถานีรถไฟปางดงเบซาร์ เป็นสถานีร่วมสำหรับการอำนวยความสะดวกด้านการเดินรถและการประสานงานระหว่างสองประเทศ ทั้งนี้ ความตกลงดังกล่าวยังคงมีผลบังคับใช้ แม้ว่ารูปแบบการให้บริการจะมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับนโยบายและสถานการณ์ของแต่ละประเทศ ในด้านโครงสร้างพื้นฐานการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการปรับปรุงทางรถไฟสายใต้ช่วงหาดใหญ่ - สุโขทัย-ลกแล้วเสร็จ โดยเปลี่ยนเป็นรางมาตรฐานน้ำหนักรถ ๑๐๐ ปอนด์ พร้อมหมอนคอนกรีตอัดแรง และปรับปรุงสะพานรถไฟให้สามารถรองรับการขนส่งสินค้าที่มีน้ำหนักมาก รวมถึงการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เส้นทางรถไฟสายดังกล่าวมีความพร้อมรองรับการเดินรถทั้งด้านผู้โดยสารและการขนส่งสินค้าในอนาคต

ปัจจุบัน เส้นทางรถไฟระหว่าง สถานีสุโขทัย-โก-ลก (ประเทศไทย) และสถานีรันเตาปันยัง (Rantau Panjang) ประเทศมาเลเซีย ยังไม่มีการเปิดให้บริการเดินรถข้ามแดน เนื่องจากโครงข่ายรถไฟฝั่งมาเลเซียในช่วง ปาสิร์มัส - รันเตาปันยัง - สุโขทัย-โก-ลก ยังอยู่ระหว่างการผลักดันโครงการฟื้นฟูและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไทยและมาเลเซียได้แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการฟื้นฟูเส้นทางรถไฟข้ามแดนดังกล่าว เพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงด้านการคมนาคม การค้า การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ระหว่างสองประเทศ รวมทั้งสนับสนุน การพัฒนาเครือข่ายรถไฟในภูมิภาคอาเซียนในอนาคต

นอกจากนี้ ทั้งสองประเทศยังได้ร่วมลงนามความตกลงในการก่อสร้างสะพานข้ามพรมแดนแห่งที่ ๒ ระหว่างอำเภอสุโขทัย-โก-ลก จังหวัดนราธิวาส กับเมืองรันเตาปันยัง รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย พร้อมทั้งปรับปรุง สะพานเดิม ซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ โครงการดังกล่าวจะช่วยเพิ่มศักยภาพด้านการคมนาคม การขนส่งสินค้า และการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์บริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย อันจะเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของ จังหวัดนราธิวาสและพื้นที่ชายแดนภาคใต้ในระยะยาว

๓) สะพาน

- สะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ ๑ (สุโขทัย-โก-ลก - รันเตาปันยัง): เป็นเส้นทางหลักของประชาชน ท่องเที่ยวและขนส่งสินค้าที่ใช้มานานจนแออัด ปัจจุบันไทยและมาเลเซียได้ข้อตกลงสร้าง "สะพานแห่งที่ ๒ คู่ขนานสะพานเดิม" (เริ่มสร้างปี ๒๕๖๙ แล้วเสร็จปี ๒๕๗๒) พร้อมทั้งมีแผน "รื้อฟื้นเส้นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ (สุโขทัย-โก-ลก - ปาสิร์มัส)" ที่หยุดบริการไปกว่า ๒๐ ปี ให้กลับมาใช้งาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มช่องทางขนส่งเป็นสองเส้นทาง (ทั้งถนนและราง) ลดความแออัดและเพิ่มความสะดวกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- สะพานมิตรภาพไทย-มาเลเซีย (สะพานบูเก๊ะตา): เชื่อมระหว่างบ้านบูเก๊ะตา อำเภอแว้ง จังหวัด นราธิวาส กับบ้านบูเก๊ะตาบูหงา รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย ตัวสะพานเป็นคอนกรีต ๒ ช่องจราจร ยาว ๑๒๐ เมตร กว้าง ๑๖.๙ เมตร ปัจจุบันเปิดให้บริการเต็มรูปแบบทั้งการเดินทางและการค้าชายแดน ช่วยแบ่งเบาความแออัด จากด่านสุโขทัย-โก-ลกได้เป็นอย่างดี

๒. ทางอากาศ

จังหวัดนราธิวาสมีท่าอากาศยาน ๑ แห่ง ตั้งอยู่ที่บ้านทอน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองนราธิวาส ห่างจาก ตัวจังหวัดไปทางเหนือประมาณ ๑๔ กิโลเมตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวนเที่ยวบินเข้า-ออกรวมทั้งสิ้น ๑,๕๒๒ เที่ยวบิน และมีผู้โดยสารใช้บริการรวม ๒๐๒,๓๖๕ คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งมีจำนวนผู้โดยสาร ๑๘๕,๙๓๗ คน คิดเป็น การเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ ๘.๘๔ สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการขยายตัวของการเดินทางทางอากาศและการฟื้นตัว ของภาคการคมนาคมและการท่องเที่ยวในจังหวัดนราธิวาสอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ ๑๐ แสดงปริมาณผู้โดยสาร ณ ท่าอากาศยานนราธิวาส

ปี	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘
จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	๙๒๐	๑,๒๖๖	๑,๔๘๐	๑,๑๖๔	๑,๕๒๒
ปริมาณผู้โดยสารสนามบิน (คน)	๙๗,๒๓๙	๑๖๙,๗๙๐	๒๒๔,๔๒๓	๑๘๕,๙๓๗	๒๐๒,๓๖๕
อัตราการเปลี่ยนแปลงผู้โดยสาร (ร้อยละ)	-๓๗.๑๘	๗๔.๖๑	๓๒.๑๗	-๑๗.๑๕	๘.๘๔

ที่มา : ท่าอากาศยานนราธิวาส ๒๕๖๙

๓. ทางน้ำ

๑) ท่าเทียบเรือประมงนราธิวาส : ปัจจุบันจังหวัดนราธิวาสได้ปรับเปลี่ยนท่าเทียบเรือประมงเป็น ท่าเทียบเรือเชิงพาณิชย์ สำหรับการขนส่งสินค้าภายในประเทศ โดยการขนส่งสินค้าจำพวกไม้แปรรูป และยางพารา จากจังหวัดนราธิวาสไปจำหน่ายทั่วประเทศ รวมทั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายโดยรับซื้อสินค้าจำพวกข้าวและน้ำตาลจาก

ส่วนกลาง เพื่อจำหน่ายในพื้นที่หรือส่งต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากการขนส่งทางน้ำมีต้นทุนค่าขนส่งต่อหน่วยต่ำที่สุด และแม่น้ำบางนรามีความลึกเพียง ๕ เมตร จึงไม่สามารถรองรับเรือที่มีขนาดใหญ่เกิน ๕๐๐ ตัน ได้

๒) แพนนายนยนต์ : อยู่ที่บ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อยู่ห่างจากตัวอำเภอตากใบ เพียง ๓ กิโลเมตร การติดต่อระหว่างประเทศไทยกับเมืองตุมปัฐรูกัณตัน ประเทศมาเลเซีย มีความสะดวก ระยะทางเพียง ๒๒ กิโลเมตร การสัญจรของประชาชนทั้งสองประเทศจะใช้แพนนายนยนต์เป็นพาหนะในการขนส่งข้ามพาก ซึ่งประเทศไทยมีแพนนายนยนต์ จำนวน ๑ ลำ อยู่ภายใต้ความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาสได้เปิดให้บริการตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ ทุกวันระหว่างเวลา ๐๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.ปัจจุบันแพนนายนยนต์ มีสภาพเก่าและทรุดโทรมเกิดการชำรุดเสียหาย จำเป็นต้องหยุดให้บริการเพื่อซ่อมแซมบ่อยครั้ง ทำให้ไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

ในปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด ๒๐๗,๙๓๘ ราย ผู้ใช้ไฟฟ้าส่วนใหญ่ คือ ภาคครัวเรือน รองลงมาคือ ภาคสถานธุรกิจและอุตสาหกรรม และสถานที่ราชการและสาธารณะตามลำดับ ปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัดรวม ๑๙๖.๒๘ ล้านกิโลวัตต์ สามารถให้บริการไฟฟ้าครอบคลุม ทั้ง ๑๓ อำเภอ

ตารางที่ ๑๑ จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า จังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘

ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
จำนวนการใช้ไฟฟ้า (อำเภอ)	๑๓	๑๓	๑๓	๑๓	๑๓
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๒๐๑,๒๕๓	๒๐๔,๐๘๓	๒๐๕,๑๘๙	๒๐๗,๑๑๙	๒๐๗,๙๓๘
บ้านอยู่อาศัย (น้อยกว่า ๑๕๐ กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	๑๒๖,๒๒๐	๑๓๑,๗๔๒	๑๓๐,๕๐๖	๑๒๘,๕๐๗	๑๒๘,๖๓๓
บ้านอยู่อาศัย (๑๕๐ มากกว่า กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	๕๗,๖๕๓	๕๔,๙๙๔	๕๗,๖๖๔	๖๑,๔๐๔	๖๑,๖๙๒
กิจการขนาดเล็ก	๑๒,๖๓๔	๑๒,๓๗๓	๑๑,๙๐๕	๑๑,๘๔๙	๑๒,๑๑๐
กิจการขนาดกลาง	๓๗๙	๓๙๗	๔๗๔	๕๑๘	๕๑๓
กิจการขนาดใหญ่	๑๔	๑๕	๑๕	๑๘	๒๐
กิจการเฉพาะอย่าง	๑๕	๑๘	๒๑	๒๒	๒๒
องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร	๑.๐๐	-	-	-	๒
สูบน้ำเพื่อการเกษตร	๗	๗	๗	๗	๑๒
ไฟชั่วคราว	๔,๓๓๐	๔,๕๓๗	๔,๕๙๕	๔,๗๙๐	๔,๙๓๐

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขานราธิวาส

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

๑. ด้านศุลกากร มีที่ตั้ง ๓ ด้านประเภทด่านชายแดน ได้แก่

- ๑) ด้านศุลกากรตากใบ เทศบาลเมืองตากใบ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
- ๒) ด้านศุลกากรสุโงโกล-ลก ๔๒ เทศบาลเมืองสุโงโกล-ลก อำเภอสุโงโกล-ลก จังหวัดนราธิวาส
- ๓) ด้านศุลกากรบูเกะตา ตำบล โละจูด อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส

๒. ด้านตรวจพืช ได้แก่

๑) ด้านตรวจพืชสุโขทัย-ลพบุรีราชการชายแดนสุโขทัย-ลพบุรี ถนนเอเชีย ๑๘ ตำบลสุโขทัย-ลพบุรี อำเภอสุโขทัย-ลพบุรี จังหวัดนราธิวาส

๒) ด้านตรวจพืชท่าเรือตากใบ บริเวณด่านศุลกากรตากใบ ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

๓. ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

๑) มีที่ตั้งสถานกักกันพืช และมีด้านตรวจประมง ที่ตั้ง : ด้านตรวจสัตว์น้ำนราธิวาส ๕/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

๒) ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ปศุสัตว์ ที่ตั้ง : ๔๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลปาเสมัส อำเภอสุโขทัย-ลพบุรี จังหวัดนราธิวาส

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑. ประปา

การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดนราธิวาสให้บริการผ่าน ๓ สาขา ได้แก่ สาขานราธิวาส สาขารือเสาะ และสาขาสุโขทัย-ลพบุรี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผู้ใช้น้ำรวม ๓๗,๙๘๓ ราย ประกอบด้วย สาขานราธิวาส ๒๑,๘๑๒ ราย สาขารือเสาะ ๒,๖๔๖ ราย และสาขาสุโขทัย-ลพบุรี ๑๓,๕๒๕ ราย ซึ่งสะท้อนถึงการขยายตัวของ การให้บริการ น้ำประปาในพื้นที่จังหวัดอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะยังมีพื้นที่ชนบทและพื้นที่ห่างไกลบางแห่งที่ต้องพึ่งพา ระบบประปาหมู่บ้านและระบบประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก

ตารางที่ ๑๒ สถิติการประปา จำแนกเป็นรายสาขา ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	กำลังการผลิต (ลบ.ม./วัน)	น้ำที่ผลิต (ลบ.ม./เดือน)	ปริมาณน้ำ ที่จำหน่าย แก่ผู้ใช้ (ลบ.ม./เดือน)	ปริมาณน้ำ ที่จำหน่าย (ลบ.ม./เดือน)	ผู้ใช้น้ำ (ราย)
การประปาส่วนภูมิภาค สาขานราธิวาส	๔๑,๐๑๖	๑,๒๖๓,๔๕๔	๑,๒๐๓,๘๕๒	๔๙๙,๙๖๖	๒๑,๘๑๒
การประปาส่วนภูมิภาค สาขารือเสาะ	๔,๒๐๐	๗๖,๗๔๒	๗๕,๖๔๒	๔๗,๐๔๖	๒,๖๔๖
การประปาส่วนภูมิภาค สาขาสุโขทัย-ลพบุรี	๒๐,๕๒๐	๔๓๒,๐๕๙	๔๑๓,๕๔๔	๒๔๑,๗๑๓	๑๓,๕๒๕
รวม	๖๕,๗๓๖	๑,๗๗๒,๒๕๕	๑,๖๙๓,๐๓๘	๗๘๘,๗๒๕	๓๗,๙๘๓

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

๑. ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

สำนักงานคลังจังหวัดนราธิวาสได้ประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๖๙ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๘ ชะลอตัวจากปีที่ผ่านมา (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๓ – ๒.๓) โดยปรับประมาณการลดลงจากที่เคยคาดการณ์ไว้ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๘ ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๑ จากผลกระทบของราคาพลังงานและแรงกดดันเงินเฟ้อที่สูงขึ้น

ด้านอุปทาน ปี ๒๕๖๙ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๙ ขยายตัวต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๔.๔ – ๕.๔) เป็นผลจากการผลิตภาคบริการ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๕.๙ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๕.๔ – ๖.๔) จากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวผ่านแดนที่เพิ่มขึ้น รวมถึงค่าเงินริงกิตมาเลเซียที่แข็งค่าขึ้น การผลิตภาคอุตสาหกรรม คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๕.๘ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๕.๓ – ๖.๓) สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมและจำนวนโรงงานที่ขยายตัว ขณะที่การผลิตภาคเกษตรกรรม คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๒ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๗ – ๑.๗) จากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น ขณะที่รายได้เกษตรกรมีแนวโน้มขยายตัวสูงถึงร้อยละ ๒๙.๖ จากราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้น

ด้านอุปสงค์ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๓ ชะลอตัวจากปีที่ผ่านมาที่ขยายตัวร้อยละ ๖.๘ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๘ – ๑.๘) โดยการใช้จ่ายภาครัฐ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๔.๕ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๔.๐ – ๕.๐) ชะลอตัวจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากรัฐบาลเบิกจ่ายงบประมาณในปีก่อนอยู่ในระดับสูง การบริโภคภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๓.๐ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๕ – ๓.๕) ชะลอตัวจากปีที่ผ่านมา จากกำลังซื้อที่ถูกกดดันจากค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูงและต้นทุนพลังงานที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ การลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะหดตัวร้อยละ -๑.๗ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๒.๒ – -๑.๒) เนื่องจากภาคธุรกิจยังคงระมัดระวังในการขยายการลงทุน การค้าขายแดน คาดว่าจะหดตัวต่อเนื่องร้อยละ -๘.๕ (ช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๙.๐ – -๘.๐) เนื่องจากต้นทุนการขนส่งและพลังงานที่ยังอยู่ในระดับสูง

๒. ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๙ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ ๒.๖ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๒.๑ – ๓.๑) จากราคาพลังงานและสินค้าอุปโภคบริโภคบางประเภทมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น ประกอบกับต้นทุนการผลิตและค่าขนส่งที่อยู่ในระดับสูง ส่วนการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๙ คาดว่าจะมีจำนวน ๓๗๒,๑๖๐ คน (ช่วงคาดการณ์จำนวน ๓๗๑,๓๐๓ – ๓๗๓,๐๑๖ คน) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลให้ความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นในหลายภาคส่วน ทั้งภาคบริการ ภาคการผลิต และภาคการก่อสร้าง

๓. ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๙ ของจังหวัดนราธิวาสที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง

๑. ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในจังหวัดนราธิวาส ทำให้ผู้ประกอบการขาดความเชื่อมั่นในการลงทุน

๒. ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะในประเทศตะวันออกกลาง ซึ่งเป็นภูมิภาคสำคัญด้านพลังงานของโลก ส่งผลให้ราคาน้ำมันและพลังงานในตลาดโลกมีความผันผวน ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตและค่าขนส่ง รวมถึงระดับราคาสินค้าและบริการในจังหวัด

๓. ปัญหาเชิงโครงสร้างจากหนี้ครัวเรือนและภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับสูง

๔. ความเสี่ยงจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร โดยเฉพาะยางพารา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดนราธิวาส มีนาคม ๒๕๖๙

๑.๕.๒ ผลผลิตภัณฑมวลรวมของจังหวัดนราธิวาส

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จังหวัดนราธิวาสมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) ณ ราคาประจำปี มูลค่า ๔๙,๖๒๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งมีมูลค่า ๔๗,๕๑๓ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๔๔ สะท้อนให้เห็นว่าเศรษฐกิจของจังหวัดมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาโครงสร้างเศรษฐกิจ พบว่า ภาคเกษตรกรรม มีมูลค่า ๑๔,๕๒๑ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๒๙.๒๖ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ขณะที่ นอกภาคเกษตรกรรม มีมูลค่า ๓๕,๑๐๑ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๗๐.๗๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจของจังหวัดยังคงพึ่งพาภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจนอกภาคเกษตรเป็นสัดส่วนหลัก แม้ว่าภาคเกษตรจะยังคงมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัด โดยมีสัดส่วนเกือบหนึ่งในสามของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดทั่วประเทศ จังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรอยู่ในลำดับที่ ๔๙ ของประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพด้านการผลิตสินค้าเกษตรและความสำคัญของภาคเกษตรต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับพื้นที่

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นผลจากการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหลายสาขา โดยเฉพาะภาคบริการ การค้า และการท่องเที่ยว รวมถึงมูลค่าผลผลิตภาคเกษตรที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรยังคงเผชิญกับความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และความไม่แน่นอนของราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก ซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องติดตามและบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๑๓ ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

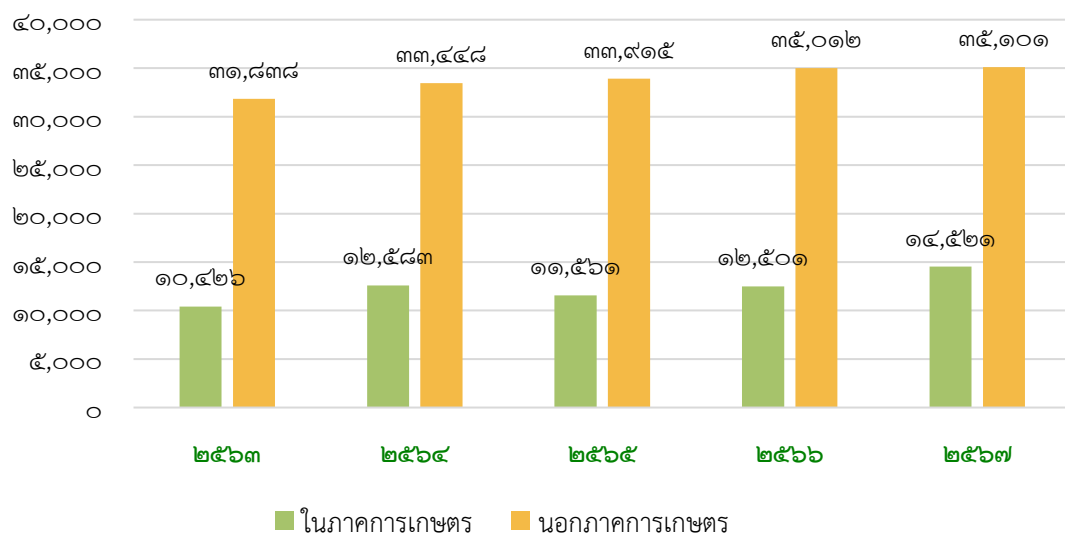
(หน่วย : ล้านบาท)

สาขาการผลิต	๒๕๖๓r	๒๕๖๔r	๒๕๖๕r	๒๕๖๖r	๒๕๖๗p
เกษตรกรรม	๑๐,๔๒๖	๑๒,๕๘๓	๑๑,๕๖๑	๑๒,๕๐๑	๑๔,๕๒๑
เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง	๑๐,๔๒๖	๑๒,๕๘๓	๑๑,๕๖๑	๑๒,๕๐๑	๑๔,๕๒๑
นอกภาคเกษตรกรรม	๓๑,๘๓๘	๓๓,๔๔๘	๓๓,๙๕๒	๓๕,๐๑๒	๓๕,๑๐๑
การผลิตอุตสาหกรรม	๓,๕๕๙	๓,๙๘๒	๔,๑๗๘	๔,๔๔๕	๔,๗๗๓
เหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๙๔	๓๕๔	๑๖๓	๒๗๒	๒๖๗
การผลิต	๒,๗๔๘	๓,๐๓๓	๓,๔๒๘	๓,๔๒๕	๓,๗๔๖
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบการปรับอากาศ	๔๕๒	๔๘๗	๔๗๔	๖๓๓	๖๓๑
การจัดหาน้ำการจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	๑๐๕	๑๐๙	๑๑๓	๑๑๖	๑๒๘
การบริการ	๒๘,๒๓๙	๒๙,๔๖๖	๒๙,๗๓๗	๓๐,๕๖๗	๓๐,๓๒๘
การก่อสร้าง	๒,๕๗๐	๒,๙๕๓	๒,๙๑๐	๒,๓๒๔	๒,๒๘๕

สาขาการผลิต	๒๕๖๓r	๒๕๖๔r	๒๕๖๕r	๒๕๖๖r	๒๕๖๗p
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์	๔,๒๕๓	๔,๕๖๙	๔,๑๗๔	๔,๕๘๑	๔,๘๕๑
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๘๙๒	๑,๒๐๓	๑,๑๖๑	๑,๐๘๐	๑,๒๐๕
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๑๕๗	๑๑๘	๒๑๐	๔๐๒	๕๗๘
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๕๘๗	๖๕๑	๕๙๒	๕๔๑	๕๗๕
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๒,๑๕๐	๒,๒๗๖	๒,๔๖๑	๒,๖๖๖	๒,๖๙๕
กิจกรรมเกี่ยวกับบอสังหาริมทรัพย์	๑,๙๙๔	๑,๙๓๓	๒,๐๗๑	๒,๗๕๒	๒,๓๘๖
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	๔	๔	๕	๗	๘
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	๔๔	๒๙	๓๕	๕๙	๘๒
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๔,๖๒๗	๔,๕๖๘	๔,๕๒๐	๔,๓๑๑	๔,๓๔๒
การศึกษา	๘,๒๓๕	๘,๔๔๖	๘,๖๖๙	๘,๘๕๙	๘,๓๒๕
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๒,๐๔๒	๒,๑๒๕	๒,๒๙๒	๒,๓๖๘	๒,๒๘๓
ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๕๗	๕๘	๗๕	๘๒	๙๖
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	๖๒๗	๕๓๔	๕๖๑	๕๓๕	๖๑๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๒,๒๖๕	๔๖,๐๓๑	๔๕,๔๗๖	๔๗,๕๑๓	๔๙,๖๒๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน (บาท)	๕๗,๙๕๕	๖๒,๘๐๑	๖๑,๗๔๘	๖๔,๒๒๑	๖๖,๗๘๕
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๗๒๙	๗๓๓	๗๓๖	๗๔๐	๗๔๓

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๙

แผนภูมิที่ ๔ เปรียบเทียบ GPP ภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลและลำดับผลิตภัณฑ์จังหวัดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์จังหวัด (ล้านบาท)							
	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
ปัตตานี	๔๖,๑๗๗	๔๘,๓๖๑	๔๙,๙๖๕	๔๘,๔๗๗	๕๑,๐๗๙	๕๓,๑๖๐	๕๔,๒๘๕	๕๕,๓๔๓
ยะลา	๔๓,๓๖๐	๔๕,๑๐๔	๔๖,๖๑๐	๔๘,๐๖๕	๕๑,๑๓๔	๕๓,๕๔๙	๕๖,๕๑๑	๕๙,๐๖๐
นราธิวาส	๔๐,๗๔๓	๔๓,๗๖๕	๔๓,๘๑๕	๔๒,๒๖๕	๔๖,๐๓๑	๔๕,๔๗๖	๔๗,๕๑๓	๔๙,๖๒๒
กลุ่มจังหวัด ภาคใต้ ชายแดน	๑๓๐,๒๘๐	๑๓๗,๒๓๐	๑๔๐,๓๙๐	๑๓๘,๘๑๗	๑๔๘,๒๔๔	๑๕๖,๑๘๕	๑๕๕,๓๐๙	๑๖๔,๐๒๕

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๙

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม

๑.๖.๑ ด้านการค้าชายแดน

๑. ด้านการค้าชายแดน

จังหวัดนราธิวาสมีชายแดนติดกับประเทศมาเลเซียบริเวณรัฐกลันตัน โดยมีด้านการค้าชายแดนที่สำคัญ ๓ แห่ง ได้แก่

๑) ด้านการค้าชายแดนสุโหลงโลก เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทางถนนและทางรถไฟและการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างเมืองชายแดน ซึ่งในอนาคต ถ้ามีการเดินเส้นทางรถไฟระหว่างประเทศไทยเช่นเดียวกับด่านปาดังเบซาร์ จะยกระดับด่านชายแดนสุโหลงโลกให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

๒) ด้านการค้าชายแดนบูเกะตา เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทางถนนและเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนด้านตะวันออกของประเทศไทยและมาเลเซีย

๓) ด้านการค้าชายแดนตากใบ เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าและการเดินทางทางระหว่างเมืองชายแดนซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาท่าเทียบเรือให้มีประสิทธิภาพ

โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้านศุลกากรสุโหลงโลกเป็นด้านการค้าชายแดนที่มีมูลค่าการค้าสูงที่สุดของจังหวัดนราธิวาส โดยมีมูลค่าการค้ารวม ๒,๑๓๐,๕๔๒,๐๔๕.๗๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๓ ของมูลค่าการค้าชายแดนรวมทั้งจังหวัด รองลงมา ได้แก่ ด้านศุลกากรตากใบ มีมูลค่าการค้ารวม ๑๒๖,๘๕๖,๗๙๑.๒๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๒ และด้านศุลกากรบูเกะตา มีมูลค่าการค้ารวม ๔๒,๖๕๖,๔๑๘.๔๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๕ ของมูลค่าการค้ารวมทั้งจังหวัด

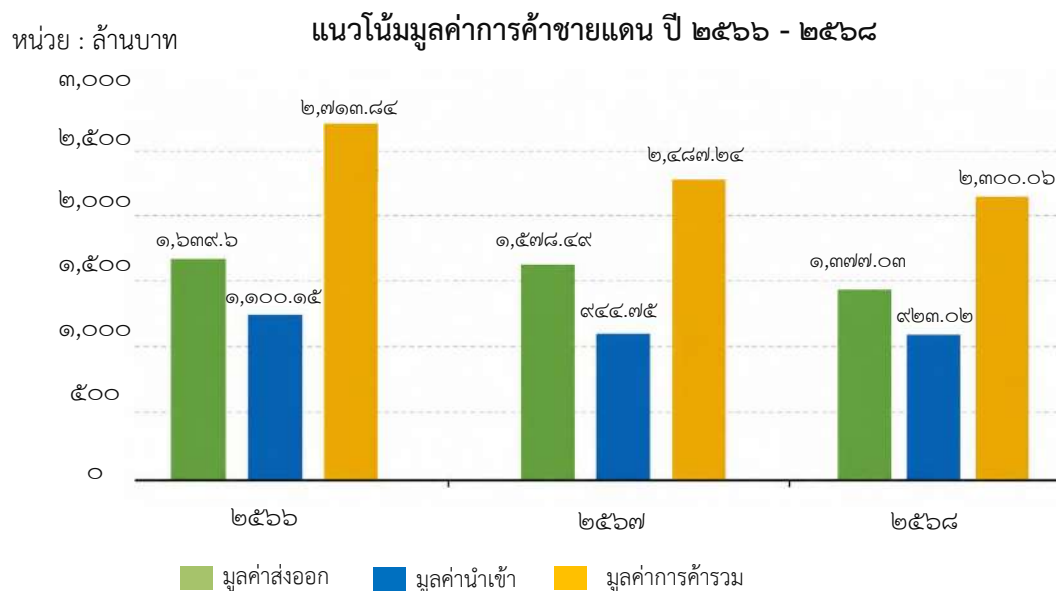
ในภาพรวม ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าการค้าชายแดนรวมทั้งสิ้น ๒,๓๐๐,๐๔๕,๒๕๕.๔๔ บาท ประกอบด้วยมูลค่าการส่งออก ๑,๓๗๗,๐๓๔,๖๙๔.๒๔ บาท และมูลค่าการนำเข้า ๙๒๓,๐๒๐,๕๖๑.๒๐ บาท โดยมูลค่าการค้าส่วนใหญ่เกิดขึ้นผ่านด่านศุลกากรสุโหลงโลก ซึ่งยังคงเป็นด่านการค้าหลักของจังหวัดและเป็นช่องทางสำคัญในการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม จังหวัดนราธิวาวยังคงมีมูลค่าการส่งออกสูงกว่ามูลค่าการนำเข้า ส่งผลให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ มีดุลการค้าเกินดุลประมาณ ๔๕๔.๐๑ ล้านบาท สะท้อนให้เห็นว่าการค้าชายแดนของจังหวัดยังคงพึ่งพาการส่งออกเป็นสำคัญ แม้ว่ามูลค่าการค้าโดยรวมจะปรับตัวลดลงจากปีก่อนก็ตาม

ตารางที่ ๑๕ มูลค่าการค้าขายแดนผ่านด่านศุลกากรแยกเป็นรายด่าน จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘

ที่	ด่าน	มูลค่าการส่งออก (บาท)	มูลค่าการนำเข้า (บาท)	มูลค่าการค้า (บาท)
ปี ๒๕๖๖				
๑	สุโหงโโก-ลก	๑,๓๒๘,๖๘๗,๐๒๐.๔๖	๑,๐๘๕,๓๒๐,๐๙๓.๘๗	๒,๔๑๔,๐๐๗,๑๑๔.๓๓
๒	ตากใบ	๒๙๗,๙๙๖,๕๕๖.๖๔	๑,๗๑๑,๕๑๖.๐๕	๒๙๙,๗๐๘,๐๗๒.๖๙
๓	บูเก๊ะตา	๑๒,๙๙๑,๙๐๗.๙๗	๑๓,๑๒๐,๓๑๙.๒๕	๑๒๘,๔๑๑.๒๘
	รวม	๑,๖๓๙,๖๗๕,๔๘๕.๐๗	๑,๑๐๐,๑๕๑,๙๒๙.๑๗	๒,๗๑๓,๘๒๗,๔๑๔.๒๔
ปี ๒๕๖๗				
๑	สุโหงโโก-ลก	๑,๓๕๑,๖๕๓,๒๑๕.๔๕	๙๓๙,๙๐๑,๕๑๘.๕๗	๒,๒๙๑,๕๕๔,๗๓๔.๐๒
๒	ตากใบ	๒๐๘,๗๒๒,๙๕๓.๑๗	๔,๘๕๑,๖๒๗.๒๒	๒๐๓,๘๗๑,๓๒๕.๙๕
๓	บูเก๊ะตา	๑๘,๑๑๐,๕๗๘.๐๐	-	๑๘,๑๑๐,๕๗๘.๐๐
	รวม	๑,๕๗๘,๔๘๕,๗๔๖.๖๒	๙๔๔,๗๕๓,๑๔๕.๗๙	๒,๕๒๓,๒๓๘,๘๙๒.๔๑
ปี ๒๕๖๘				
๑	สุโหงโโก-ลก	๑,๒๑๒,๔๙๐,๗๘๑.๖๗	๙๑๘,๐๕๑,๕๖๔.๐๘	๒,๑๓๐,๕๔๒,๐๔๕.๗๕
๒	ตากใบ	๑๒๑,๘๘๗,๗๙๔.๑๕	๔,๙๖๘,๙๙๗.๑๒	๑๒๖,๘๕๖,๗๙๑.๒๗
๓	บูเก๊ะตา	๔๒,๖๕๖,๔๑๘.๔๒	-	๔๒,๖๕๖,๔๑๘.๔๒
	รวม	๑,๓๗๖,๐๓๔,๙๙๔.๒๔	๙๒๓,๐๒๐,๕๖๑.๒๐	๒,๓๐๐,๐๕๕,๕๕๕.๔๔

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

แผนภูมิที่ ๕ แสดงมูลค่าการค้าขายแดนผ่านด่านศุลกากรแยกเป็นรายด่าน ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘

๒. สินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ๑๐ อันดับแรก ปี ๒๕๖๘

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ สินค้านำเข้าที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ไม้แปรรูป พลาสติกแช่เย็น ครีมเทียมข้นหวานชนิดพว่องไขมัน ยางมะตอย ปลาหมึกและหอยทะเลแช่เย็น ขนบป้งและผลิตภัณฑ์อาหาร แป้งสาลี ปลาเปิด ผลิตภัณฑ์กระดาศเพื่อสุขอนามัย และบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ขณะที่สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ พลาสติกแช่เย็น ผลไม้สด แป้งมันสำปะหลังสำเร็จรูป ผักสด ของเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้และขนม กระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์ ยางก๊อญถ้ว บุษรี หินเซอร์เพนทีไนต์ และกั้วขาวทั้งตัวแช่เย็น โดยการค้าขายแดนของจังหวัดยังคงมีการค้าสินค้าเกษตร อาหาร และวัสดุก่อสร้างเป็นสินค้าหลักในการค้ากับประเทศมาเลเซีย

ตารางที่ ๑๖ สินค้านำเข้าและส่งออกที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ๑๐ อันดับแรก ผ่านด่านศุลกากร ปี ๒๕๖๘

ที่	สินค้านำเข้า		สินค้าส่งออก	
	ประเภทสินค้า	มูลค่ารวม (บาท)	ประเภทสินค้า	มูลค่ารวม (บาท)
๑	ไม้แปรรูป	๔๕๓,๒๘๑,๐๔๖.๑๑	พลาสติกแช่เย็น	๒๓๗,๗๓๖,๘๘๕.๐๐
๒	พลาสติกแช่เย็น	๓๐๗,๖๗๗,๓๑๔.๐๐	ผลไม้สด	๑๙๓,๖๕๒,๔๒๕.๐๔
๓	ครีมเทียมข้นหวานชนิดพว่องไขมัน	๓๔,๐๒๗,๔๗๓.๐๗	แป้งมันสำปะหลังสำเร็จรูป	๑๕๘,๒๙๖,๓๕๒.๔๑
๔	ยางมะตอย	๓๑,๖๖๔,๒๕๕.๔๐	ผักสด	๑๓๗,๓๓๖,๐๙๐.๐๐
๕	ปลาหมึกกระดองทั้งตัวแช่เย็น, ปลาหมึกกล้วยแช่เย็น, หอยเชลล์แช่เย็น	๑๖,๗๑๔,๑๓๙.๙๙	ของเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้, ขนม	๘๒,๗๑๑,๓๖๖.๐๐
๖	ขนบป้ง, ผลิตภัณฑ์อาหารกรอบปรุงรส, ของกินอื่น ๆ	๑๕,๑๕๒,๓๐๘.๙๒	กระเบื้องสีลอนคู่ครอบทำด้วยเซลลูโลสไฟเบอร์ซีเมนต์	๘๒,๕๐๔,๒๒๙.๙๒
๗	แป้งสาลี	๑๓,๑๒๗,๔๗๙.๔๘	ยางก๊อญถ้ว	๘๑,๙๒๐,๐๐๐.๐๐
๘	ปลาเปิด	๕,๘๙๘,๕๐๕.๐๐	บุษรี	๕๗,๔๐๘,๘๕๕.๓๓
๙	กระดาศผ้าอ้อมสำเร็จรูปสำหรับเด็ก, กระดาศอนามัย ผ้าอ้อม, ผ้าอนามัย	๔,๓๓๕,๘๗๕.๖๑	หินเซอร์เพนทีไนต์	๔๐,๔๑๗,๗๖๐.๐๐
๑๐	บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	๔,๓๗๐,๐๕๙.๗๒	กั้วขาวทั้งตัวแช่เย็น	๔๐,๔๑๗,๗๖๐.๐๐
	รวม	๘๘๗,๒๔๘,๔๕๗.๓๐	รวม	๑,๑๑๙,๒๓๔,๔๗๖.๕๑

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

๑.๖.๒ ด้านอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาการผลิตอุตสาหกรรมของจังหวัดนราธิวาส ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีมูลค่า ๔,๗๗๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งมีมูลค่า ๔,๔๔๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๘ แสดงให้เห็นว่าภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาแนวโน้มในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสาขาการผลิตอุตสาหกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก ๓,๕๙๙ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็น ๔,๗๗๓ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ หรือเพิ่มขึ้นรวม ๑,๑๗๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๒ ตลอดช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา สะท้อนถึงการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดนราธิวาส แม้ว่าจะมีความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจในบางช่วงเวลาก็ตาม

๑. ประเภทอุตสาหกรรม

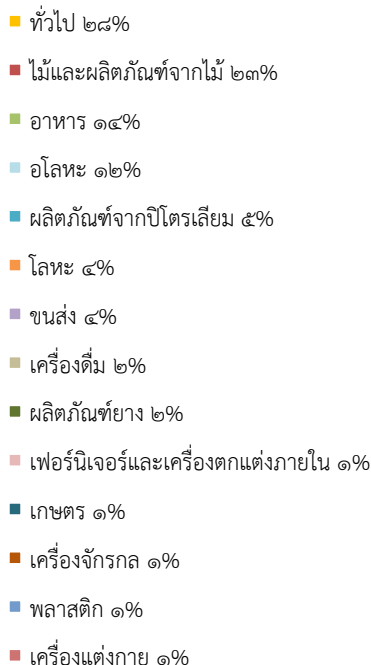
อุตสาหกรรมของจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเน้นการใช้วัตถุดิบในพื้นที่เป็นหลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร อุตสาหกรรมยางพารา อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ อุตสาหกรรมอาหารและอาหารฮาลาล อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง

แม้ว่าสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วงที่ผ่านมา จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม แต่ด้วยมาตรการส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐ โดยเฉพาะสิทธิประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) สำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการค้าชายแดน ส่งผลให้การลงทุนด้านอุตสาหกรรมยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ได้แก่ อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา อุตสาหกรรมอาหารและอาหารฮาลาล อุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร และอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน

โรงงานอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ กำหนดกำลังแรงม้าของเครื่องจักร จากเดิมตั้งแต่ ๕ แรงม้าขึ้นไป หรือ ๗ คนขึ้นไป เป็นตั้งแต่ ๕๐ แรงม้าขึ้นไป หรือ ๕๐ คนขึ้นไป มีผลทำให้โรงงานจำนวนหนึ่งจะไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติโรงงาน

โดยจังหวัดนราธิวาส มีโรงงานอุตสาหกรรมตาม พ.ร.บ.โรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑๘๐ โรง ดำเนินการอยู่จำนวน ๑๖๔ โรง มีเงินทุนรวมทั้งสิ้น ๔,๘๒๔.๙๑ ล้านบาท และมีการจ้างงานจำนวน ๓,๗๔๙ คน สะท้อนให้เห็นว่าภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดยังคงมีการลงทุนและการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง แม้จะเผชิญข้อจำกัดจากสภาพเศรษฐกิจและปัจจัยด้านความมั่นคงในพื้นที่ก็ตาม

แผนภูมิที่ ๖ แสดงประเภทอุตสาหกรรมในจังหวัดนราธิวาส

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนราธิวาส

๒. ภาพการณ์ลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัด : ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๘

จังหวัดนราธิวาสมีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนใน อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมยางพารา อุตสาหกรรมอาหารและอาหารฮาลาล อุตสาหกรรมแปรรูปไม้ รวมทั้งอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับศักยภาพด้านทรัพยากรของจังหวัดและการค้าชายแดนกับประเทศมาเลเซีย

ตารางที่ ๑๗ โครงการที่ได้รับอนุมัติการส่งเสริมการลงทุน โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ปี	รายชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)
๒๕๕๘	๑. บริษัทศรีตรังแอโกรอินดสทรี จำกัด	ยางเครพ กำลังการผลิต ๗๒,๐๐๐ ต้น/ปี	๘๐	๓๕
๒๕๕๙	ไม่มีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน			
๒๕๖๐	๑. บริษัทพลังไทยเสริมสุข จำกัด ๒. บริษัททีพีเอส เพาเวอร์ จำกัด	พลังงานไฟฟ้าจากก๊าซชีวภาพ/ จากเชื้อเพลิงชีวมวล	๑๑๔ ๗๐๐	๗ ๖๐
๒๕๖๑	ไม่มีโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน			
๒๕๖๒	๑. โรงพยาบาลราษฎร์นราธิวาส	สถานพยาบาล	๔๖๐	๙๕
๒๕๖๓	๑. บริษัทแอ่งแรงค์ (โก-ลก)	ศูนย์การแพทย์เฉพาะทางด้านไต (ศูนย์ไตเทียม)	๒๘	๑๐
๒๕๖๔	๑. บริษัทนราภรณ์ปาล์มมอยล์ กรุ๊ป จำกัด	น้ำมันปาล์มดิบ	๘๖	๓๐
๒๕๖๔	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดสทรี จำกัด (มหาชน) สาขานราธิวาส	น้ำยางข้น	๒๒๔.๒๙	๕๑
๒๕๖๕	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดสทรี จำกัด (มหาชน) สาขานราธิวาส	ยางแท่ง	๒๑.๓๐	-
๒๕๖๖	กิจการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ พลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ (๒ โครงการ)	พลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์	๖๔.๗๓	
๒๕๖๗	ยังไม่มีโครงการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน			

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนราธิวาส

๑.๖.๓ ด้านการท่องเที่ยว

๑. สถิติการท่องเที่ยวที่สำคัญ

ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่า ปี ๒๕๖๗ จังหวัดนราธิวาส มีผู้เยี่ยมเยือนประมาณ ๑.๒๐ ล้านคน สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ ๔,๘๑๒ ล้านบาท

- อัตราการเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นประมาณ ๓๕.๘๓%
- อัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นประมาณ ๘.๘๐%
- อัตราการเข้าพักเฉลี่ยของสถานประกอบการที่พักเพิ่มขึ้นประมาณ ๗.๕๐%

แนวโน้มในปี ๒๕๖๙ คาดว่าการท่องเที่ยวของจังหวัดยังคงขยายตัวต่อเนื่อง จากการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชายแดนไทย-มาเลเซีย รวมถึงการผลักดันจังหวัดนราธิวาสให้เป็นเมืองท่องเที่ยวรองที่มีศักยภาพของภาคใต้

๒. แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดนราธิวาส

จังหวัดนราธิวาสมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวที่โดดเด่นจากความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของชุมชน สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและศาสนา การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิถีชุมชน ซึ่งล้วนสะท้อนอัตลักษณ์ของพื้นที่ชายแดนใต้และสร้างประสบการณ์ที่แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวในภูมิภาคอื่น

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ป่าฮาลา-บาลา ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็น "อเมซอนแห่งอาเซียน" เนื่องจากเป็นผืนป่าดิบชื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพสูง รวมทั้งอุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี และ น้ำตกปาโจ ซึ่งเป็นแหล่งพักผ่อนและศึกษาธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัด นอกจากนี้ยังมี หาดนราทัศน์ และ อ่าวมะนาว ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลยอดนิยม และ ภูเขาทอง อำเภอสุดรินที่สามารถชมทะเลหมอกและทิวทัศน์ธรรมชาติได้ตลอดทั้งปี

- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและศาสนา จังหวัดนราธิวาสมีสถานที่สำคัญที่สะท้อนความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม เช่น มัสยิดวาติลฮูเซ็น (มัสยิด ๓๐๐ ปี) และ มัสยิดตะโลมะนาะ ซึ่งเป็นมัสยิดไม้โบราณที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและประวัติศาสตร์ นอกจากนี้ยังมี พระพุทธทักษิณมิ่งมงคล พระพุทธรูปขนาดใหญ่บนเขากง อำเภอเมืองนราธิวาส ซึ่งเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชน และ ศาลเจ้าแม่โต๊ะโมะ ที่สะท้อนความหลากหลายทางความเชื่อของประชาชนในพื้นที่

- การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ มีพิพิธภัณฑสถานและอุโมงค์ประวัติศาสตร์ หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑๒ ซึ่งจัดแสดงเรื่องราวการพัฒนาพื้นที่และประวัติศาสตร์ความขัดแย้งในอดีต ตลอดจนเส้นทางศึกษาประวัติศาสตร์ และการพัฒนาพื้นที่ชายแดนใต้ที่ช่วยสร้างการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

- การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิถีชุมชน ที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น เช่น สวนไม้ดอกสุคริน ที่มีชื่อเสียงด้านไม้ดอกเมืองหนาวและทิวทัศน์สวยงาม สวนลองกองและสวนผลไม้ ซึ่งเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมและเก็บผลผลิตตามฤดูกาล รวมถึง ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี และแหล่งเรียนรู้การแปรรูปยางพารา ที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งช่วยสร้างรายได้และกระจายประโยชน์ทางเศรษฐกิจสู่ชุมชนในพื้นที่

ด้วยศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ประกอบกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับประเทศมาเลเซีย และการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำให้จังหวัดนราธิวาสมีแนวโน้มเติบโตเป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของพื้นที่ชายแดนภาคใต้ และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส

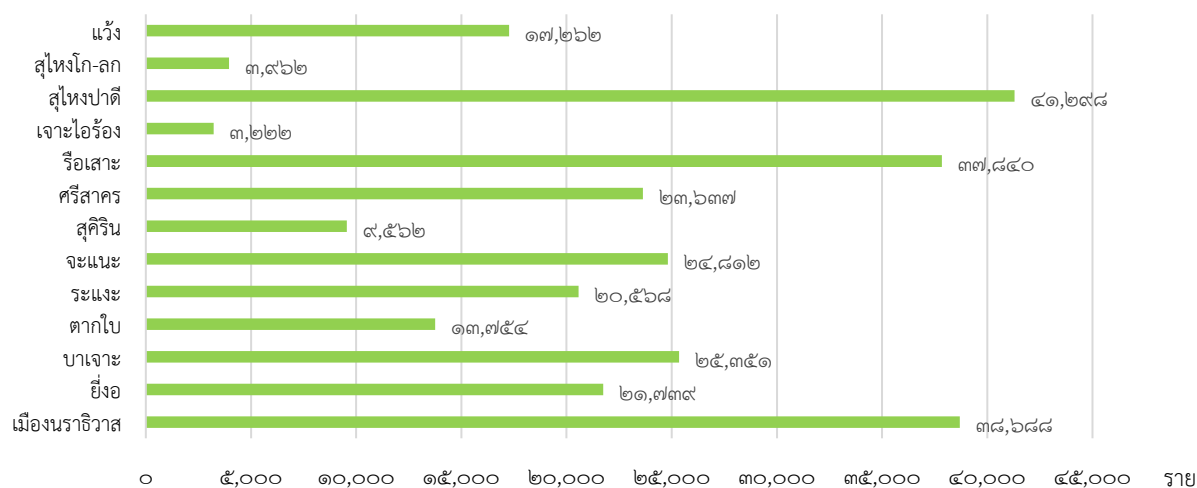
๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคการเกษตร

ตารางที่ ๑๘ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือนทั้งหมด		จำนวนครั้วเรือนเกษตรกร		ร้อยละจำนวน ครั้วเรือนเกษตร/ ครั้วเรือนทั้งหมด
	(ครั้วเรือน)	(ราย)	(ครั้วเรือน)	(ราย)	
เมืองนราธิวาส	๒๗,๕๐๙	๑๒๙,๕๙๘	๔,๒๖๓	๓๘,๖๘๘	๑๕.๔๙
ยี่งอ	๑๐,๕๗๕	๔๘,๗๘๓	๓,๕๘๙	๒๑,๗๓๙	๓๓.๙๔
บาเจาะ	๑๓,๘๙๖	๕๗,๔๐๑	๗,๙๔๗	๒๕,๓๕๑	๕๗.๑๙
ตากใบ	๑๘,๕๕๒	๗๖,๔๓๓	๘,๗๕๑	๑๓,๗๕๔	๔๗.๑๗
ระแงะ	๒๔,๒๘๙	๙๕,๕๘๖	๗,๕๖๖	๒๐,๕๖๘	๓๑.๐๗
จะแนะ	๑๐,๑๙๘	๔๐,๖๖๔	๔,๕๐๙	๒๔,๘๑๒	๔๔.๒๑
สุคีริน	๗,๙๖๖	๒๖,๖๑๔	๗,๑๕๙	๙,๕๖๒	๘๙.๘๗
ศรีสาคร	๑๐,๑๕๘	๔๓,๔๕๒	๗,๓๒๖	๒๓,๖๓๗	๗๒.๑๒
รือเสาะ	๑๙,๑๒๗	๗๖,๕๙๖	๑๐,๘๙๗	๓๗,๘๔๐	๕๖.๙๗
เจาะไอร้อง	๑๐,๓๙๓	๔๑,๙๙๘	๓,๒๒๒	๓,๒๒๒	๓๑.๐๐
สุไหงปาดี	๑๒,๘๑๗	๕๖,๕๒๔	๙,๕๖๒	๔๑,๒๙๘	๗๔.๖๐
สุไหงโก-ลก	๑๕,๔๖๗	๗๙,๐๔๘	๒,๖๔๗	๓,๙๖๒	๑๗.๑๑
แว้ง	๑๔,๓๘๕	๕๕,๖๔๙	๘,๖๓๑	๑๗,๒๖๒	๖๐.๐๐
รวม	๑๙๕,๓๓๒	๘๒๘,๓๔๖	๘๖,๐๔๙	๒๘๑,๖๙๕	๔๔.๐๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

แผนภูมิที่ ๗ แสดงจำนวนเกษตรกรในแต่ละอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

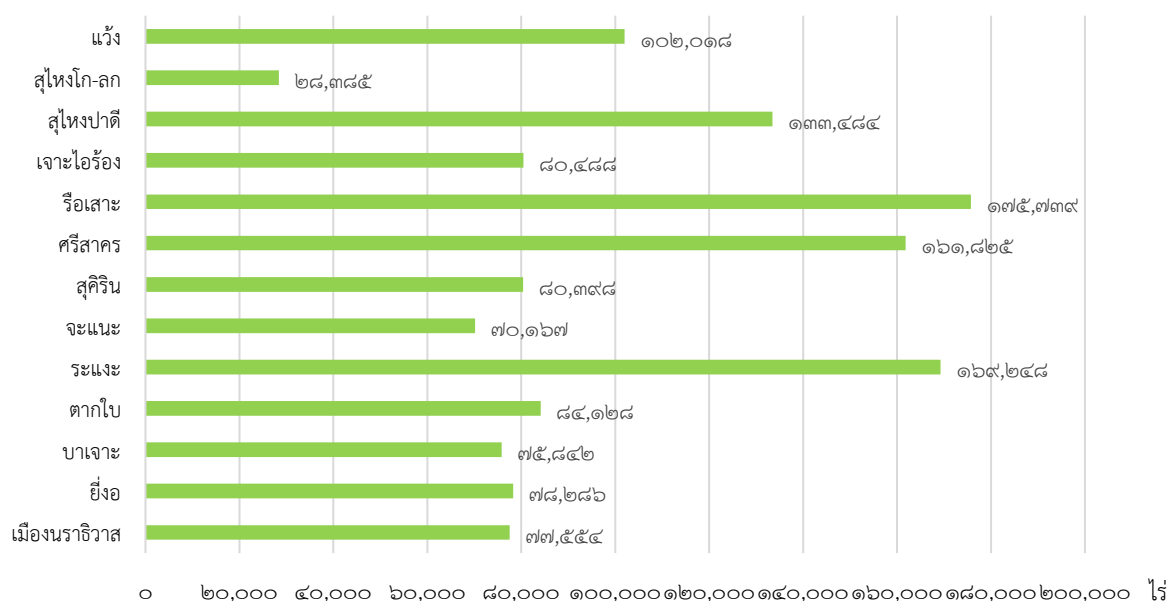
ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

หน่วย: ไร่

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ถือครอง	พื้นที่ถือครอง เพื่อการเกษตร	พื้นที่ ทำการเกษตร	พื้นที่อื่น ๆ
เมืองนราธิวาส	๑๘๒,๘๕๔	๑๒๒,๕๔๔	๑๐๖,๖๗๗	๗๗,๕๕๔	๖๐,๓๑๐
ยี่งอ	๑๒๕,๒๙๒	๗๙,๙๓๗	๘๐,๓๒๒	๗๘,๒๘๖	๔๕,๓๕๕
บาเจาะ	๑๐๖,๙๘๐	๘๕,๑๖๗	๗๗,๓๕๒	๗๕,๘๔๒	๒๑,๘๓๘
ตากใบ	๑๖๙,๐๕๙	๑๒๖,๑๖๒	๙๔,๐๖๓	๘๔,๑๒๘	๔๒,๘๙๗
ระแงะ	๒๙๙,๒๐๖	๒๐๓,๙๗๙	๑๗๗,๗๙๓	๑๖๙,๒๔๘	๙๕,๒๒๖
จะแนะ	๓๖๑,๙๖๐	๗๐,๑๖๗	๗๐,๑๖๗	๗๐,๑๖๗	๒๙๑,๗๙๓
สุคีริน	๓๒๗,๗๗๗	๘๕,๒๕๙	๘๑,๙๖๗	๘๐,๓๙๘	๒๔๖,๕๑๘
ศรีสาคร	๓๒๖,๗๕๖	๑๘๖,๐๒๕	๑๖๑,๘๒๕	๑๖๑,๘๒๕	๑๔๐,๙๓๑
รือเสาะ	๒๙๒,๗๐๓	๒๕๔,๖๗๐	๒๐๑,๔๕๓	๑๗๕,๗๓๙	๓๘,๐๓๒
เจาะไอร้อง	๑๒๑,๑๐๓	๙๔,๙๗๙	๙๒,๑๕๔	๘๐,๔๘๘	๒๖,๑๒๔
สุโหงปาดี	๒๓๒,๗๙๑	๑๕๗,๕๓๗	๑๕๔,๘๙๔	๑๓๓,๔๘๔	๗๕,๒๕๔
สุโหงโก-ลก	๙๒,๔๖๑	๗๐,๘๔๔	๔๕,๔๑๓	๒๘,๓๘๕	๒๑,๖๑๗
แว้ง	๒๑๗,๐๔๖	๑๕๓,๙๐๖	๑๐๔,๘๔๔	๑๐๒,๐๑๘	๖๓,๑๔๐
รวม	๒,๘๕๕,๙๘๖	๑,๖๙๑,๑๗๗	๑,๔๔๘,๙๒๔	๑,๓๑๗,๕๖๑	๑,๑๖๔,๘๐๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

แผนภูมิที่ ๘ แสดงพื้นที่ทำการเกษตรในแต่ละอำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

โครงการชลประทาน เป็นการก่อสร้างประตูละบายน้ำ ระบบระบายน้ำ ระบบส่งและอาคารประกอบต่าง ๆ เพื่อบริหารจัดการน้ำในเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อการแก้ไขบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝน การแก้ไขปัญหามลพิษทางดิน น้ำ หรือนำน้ำมาใช้เพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง รวมทั้ง การแก้ไขปัญหาเรื่องคุณภาพของน้ำและการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวอย่างต่อเนื่อง และยังมีโครงการชลประทานอื่น ๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อจัดส่งน้ำให้ราษฎรได้นำน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค และใช้ด้านการเกษตรอย่างเพียงพอ

๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๘๘,๐๖๐ ไร่ ในท้องที่อำเภอตากใบ และอำเภอสู่ไหโก-ลก จังหวัดนราธิวาส มีอาคารชลประทานที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำที่สำคัญ จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

- ๑) ประตูละบายน้ำปากคลองมูโนะ
- ๒) ประตูละบายน้ำปลายคลองมูโนะ
- ๓) ประตูละบายน้ำปลายคลองโต๊ะแดง
- ๔) ประตูละบายน้ำกลางคลองมูโนะ
- ๕) ท่อระบายน้ำปากคลองปาเสมัส

ทำหน้าที่เร่งระบายน้ำในเขตพื้นที่โครงการฯ ในช่วงฤดูน้ำหลาก ป้องกันน้ำเค็มและเก็บกักน้ำจัดไว้ใช้สำหรับการเกษตรและอุปโภค - บริโภค และเก็บกักรักษาระดับน้ำในพื้นที่พรุโต๊ะแดง

๒. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ รับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำบางนรา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๓๑๕,๐๐๐ ไร่ ในท้องที่อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอยี่งอ อำเภอสู่ไหปาตี อำเภอดากใบ อำเภอเจาะไอร้อง และอำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส มีอาคารชลประทานที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำที่สำคัญ จำนวน ๕ แห่ง คือ

- ๑) ประตูละบายน้ำบางนราตอนบน
- ๒) ประตูละบายน้ำบางนราตอนล่าง
- ๓) ประตูละบายน้ำแบ่ง
- ๔) ประตูละบายน้ำสู่ไหปาตี ๑
- ๕) ประตูละบายน้ำสู่ไหปาตี ๒

ทำหน้าที่เร่งระบายน้ำในเขตพื้นที่โครงการฯ ในฤดูหลากป้องกันน้ำเค็ม และเก็บกักน้ำจัดไว้ใช้สำหรับการเกษตรและอุปโภค - บริโภค และเก็บกักเพื่อรักษาระดับน้ำได้ดินอบพรุโต๊ะแดง โดยร่วมการบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำโก-ลก และลุ่มน้ำบางนรา

๓. โครงการชลประทานนราธิวาส รับผิดชอบประสานงานระหว่างกรมชลประทานกับส่วนราชการต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส และรับผิดชอบการบริหารจัดการนอกเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนราธิวาส และอำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี มีอาคารชลประทานที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำที่สำคัญ จำนวน ๔ แห่ง คือ

- ๑) ประตูละบายน้ำปลายคลองพญาเงาะ
- ๒) ประตูละบายน้ำปากคลองพญาเงาะ

๓) ประตุระบายน้ำไม้แก่น

๔) ประตุระบายน้ำกลางคลองบาเราะ

ทำหน้าที่เร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่โครงการฯ ในฤดูน้ำหลากและควบคุมระดับน้ำ เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของพื้นที่เพาะปลูก อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของกระจายตัวของดินเปรี้ยว และป้องกัน ปัญหาไฟไหม้พื้นที่พรุ

ระบบชลประทานในแม่น้ำสายหลักของจังหวัดนราธิวาส มีจำนวน ๓ แม่น้ำ ได้แก่

๑. แม่น้ำบางนรารับน้ำจากเทือกเขาบูโดสูกูไฮงปาดี ผ่านคลองสูกูไฮงปาดี คลองยะกัง และคลองตันหยงมัส ไหลผ่านท้องที่อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาดี อำเภอระแงะ แล้วไหลสู่ทะเลที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

๒. แม่น้ำสายบุรีต้นน้ำเริ่มจากเทือกเขาในอำเภอสือคริน ไหลผ่านอำเภอจะแนะ อำเภอสรีสาคร อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงอ่าวไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีความยาวประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร

๓. แม่น้ำโก-ลก เป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ต้นน้ำอยู่เทือกเขาในประเทศมาเลเซียต้นน้ำอยู่ในเทือกเขาในประเทศมาเลเซียและท้องที่อำเภอแว้ง ไหลผ่านอำเภอสูกูไฮงโก-ลก และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ ๑๐๓ กิโลเมตร

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลพื้นที่ชลประทาน จังหวัดนราธิวาส

โครงการ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	หมายเหตุ
คป.นราธิวาส					
สบ.๒ คป.นราธิวาส	๔๘,๒๖๘			เมือง บาเจาะ ยี่งอ จ.นราธิวาส และ ไทรทอง จ.ปัตตานี	โครงการพยุบาเจาะ-ไม้แก่น อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สบ.๓ คป.นราธิวาส	๑,๐๓๙		บองอ	ระแงะ	โครงการจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
รวม	๔๙,๓๐๗				
คป.บางนรา					
สบ.๑ คป.บางนรา	๑๐๑,๖๒๐			เมือง ยี่งอ ระแงะ เจาะไอร้อง	
สบ.๒ คป.บางนรา	๓๒,๘๗๕			ตากใบ สูกูไฮงปาดี	
รวม	๑๓๔,๔๙๕				
คป.โก-ลก					
สบ.๑ คป.โก-ลก	๒๓,๖๗๐	๑	มุโนะ	สุไหงโก-ลก	
สบ.๒ คป.โก-ลก	๒๑,๒๘๐	๔	โฆษิต	ตากใบ	
สบ.๓ คป.โก-ลก	๑๖,๒๙๐	๓	พร่อน	ตากใบ	
รวม	๖๑,๒๔๐				
รวมทั้งหมด	๒๔๔,๐๔๒				

ที่มา : โครงการชลประทานนราธิวาส ๒๕๖๙

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ ๑๗

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ

จังหวัดนราธิวาส มีสระน้ำของสถานีพัฒนาที่ดิน ที่เกษตรกรสามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ได้ในช่วงฤดูแล้ง จำนวน ๘๔ บ่อ กระจายทุกพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส โดยอำเภอที่มีสระมากที่สุด ได้แก่ อำเภอศรีสาคร จำนวน ๒๙ บ่อ อำเภอรือเสาะ จำนวน ๒๗ บ่อ และอำเภอแว้ง จำนวน ๑๓ บ่อ นอกจากนี้ มีบ่อบาดาล จำนวน ๑,๐๕๔ บ่อ โดยมีปริมาณน้ำที่เก็บได้ ๒,๙๘๕ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง สามารถใช้ประโยชน์ได้ในช่วงฤดูแล้ง อำเภอที่มี บ่อบาดาล มากที่สุด ได้แก่ อำเภอรือเสาะ จำนวน ๑๕๒ บ่อ อำเภอเมืองนราธิวาส จำนวน ๑๒๓ บ่อ และอำเภอระแงะ จำนวน ๑๒๒ บ่อ อำเภอที่มีบ่อบาดาลน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอสุคิริน อำเภอตากใบ และอำเภอศรีสาคร

แหล่งน้ำธรรมชาติ ลำธารที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในช่วงฤดูแล้ง จำนวน ๑๙,๑๑๘ สาย กระจายอยู่ทุกพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส โดยมีอำเภอที่มีแม่น้ำลำธารมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเจาะไอร้อง จำนวน ๔,๙๓๔ สาย อำเภอศรีสาคร จำนวน ๔,๓๐๘ สาย และอำเภอเมืองนราธิวาส จำนวน ๒,๖๑๘ สาย ไม่มีหนอง บึง ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในช่วงฤดูแล้ง

ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนแหล่งน้ำ จำแนกตามประเภทแหล่งน้ำ เป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๘

ที่	อำเภอ	อ่างเก็บน้ำ			ฝาย คอนกรีต	สระน้ำ ของ พด.	บ่อบาดาล (บ่อ)	แม่น้ำ/ลำธาร (สาย)
		ใหญ่	กลาง	เล็ก				
๑	เมืองนราธิวาส	-	๑	๑	๑	๓	๑๒๓	๒,๖๑๘
๒	ตากใบ	-	-	-	-	๒	๒๒	๑๐๗
๓	บาเจาะ	-	-	๑	๓	๒	๙๕	๔๘๒
๔	ยี่งอ	-	-	๑	๖	๒	๗๒	๐
๕	ระแงะ	-	-	๒	๙	๕	๑๒๒	๒,๒๗๘
๖	รือเสาะ	-	-	๒	๑๗	๒๗	๑๕๒	๔๔๓
๗	ศรีสาคร	-	-	-	๑๕	๒๙	๔๒	๔,๓๐๘
๘	แว้ง	-	-	-	๖	๑๓	๑๐๕	๑,๑๕๙
๙	สุคิริน	-	-	๒	๒๕	๐	๙	๑,๘๐๙
๑๐	สุโหงโกลก	-	-	-	๑	๑	๘๒	๙๔๐
๑๑	สุโหงปาดี	-	-	๑	๑๐	๐	๑๑๓	๐
๑๒	จะแนะ	-	-	-	๑๓	๐	๖๓	๐
๑๓	เจาะไอร้อง	-	-	๑	๓	๐	๕๔	๔,๙๓๔
	รวม	-	๑	๑๑	๑๐๙	๘๔	๑,๐๕๔	๑๙,๑๑๘

ที่มา : โครงการชลประทานนราธิวาส สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
และกรมทรัพยากรน้ำบาดาล

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๘๕๕,๙๘๖ ไร่ โดยเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๓๑๗,๕๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๓ ของพื้นที่ทั้งหมด แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๑๙,๔๔๙ ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล ๑๐๘,๐๐๑ ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น ๑,๐๒๑,๙๙๕ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชผัก ๑๓,๕๓๙ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๔,๕๕๘ ไร่ และพื้นที่เกษตรอื่น ๆ ๑๕๐,๐๑๙ ไร่ ทั้งนี้ พื้นที่ทำการเกษตรดังกล่าวอยู่ในเขตชลประทาน ๒๔๕,๐๔๒ ไร่ และอยู่นอกเขตชลประทาน ๑,๐๗๒,๕๑๙ ไร่ (ข้อมูล ณ ปี ๒๕๖๘) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

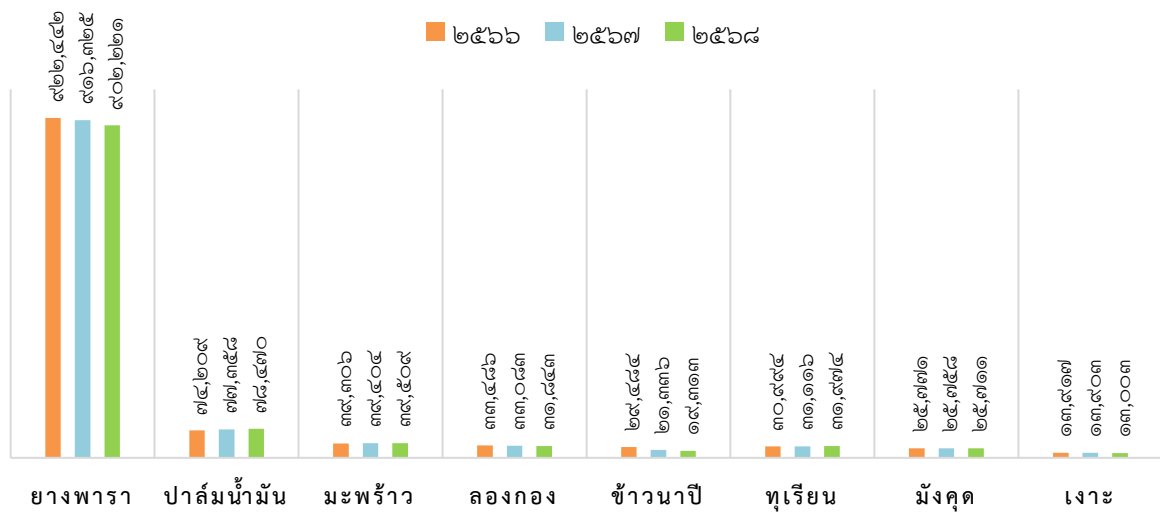
๒.๔.๑ ด้านพืช

ตารางที่ ๒๒ เนื้อที่เพาะปลูกและเนื้อที่เก็บเกี่ยวของผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘

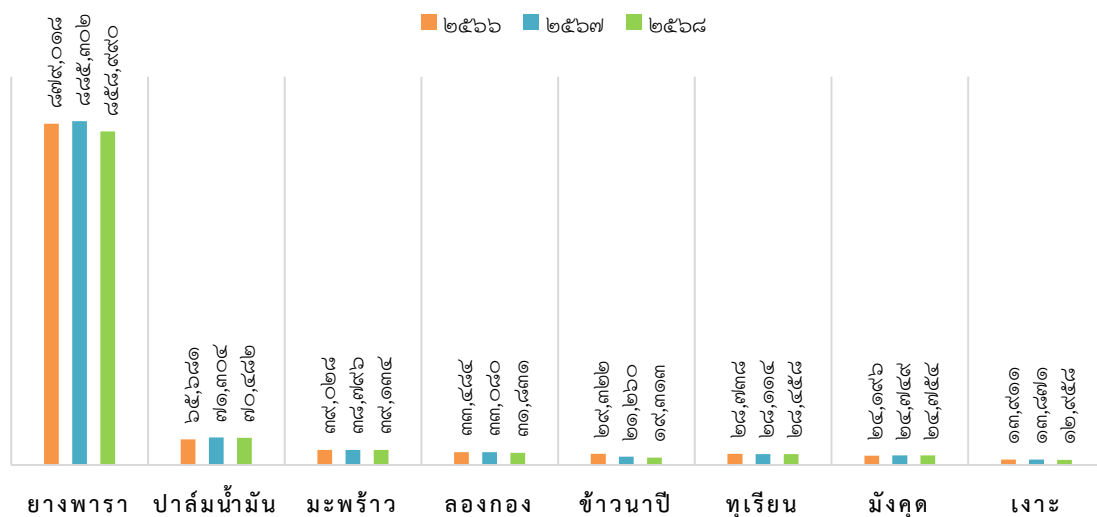
ประเภทพืช	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่กรีดยาง / เก็บเกี่ยว / ไม้ผล (ไร่)		
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
๑. ยางพารา	๙๒๒,๔๔๒	๙๑๖,๓๒๕	๙๐๒,๒๒๑	๘๗๙,๐๑๘	๘๘๕,๓๐๒	๘๕๘,๙๙๐
๒. ปาล์มน้ำมัน	๗๔,๒๐๙	๗๗,๓๕๘	๗๘,๔๗๐	๖๕,๖๘๑	๗๑,๓๐๔	๗๐,๔๘๒
๓. มะพร้าวผลแก่	๓๙,๓๐๖	๓๙,๔๐๔	๓๙,๕๐๙	๓๙,๐๒๘	๓๘,๗๙๖	๓๙,๑๓๔
๔. ลองกอง	๓๓,๔๘๖	๓๓,๐๘๓	๓๑,๘๔๓	๓๓,๔๘๔	๓๓,๐๘๐	๓๑,๘๓๑
๕. ขำนาปี	๒๙,๔๘๔	๒๑,๓๓๖	๑๙,๓๑๓	๒๙,๓๒๒	๒๑,๒๖๐	๑๙,๓๑๓
๖. ทูเรียน	๓๐,๙๙๔	๓๑,๑๑๖	๓๑,๙๗๔	๒๘,๗๓๘	๒๘,๑๑๔	๒๘,๔๕๘
๗. มังคุด	๒๕,๗๗๑	๒๕,๗๕๘	๒๕,๗๑๑	๒๔,๑๙๖	๒๔,๗๔๙	๒๔,๗๕๔
๘. เงาะ	๑๓,๙๑๗	๑๓,๙๐๓	๑๓,๐๐๓	๑๓,๙๑๑	๑๓,๘๗๑	๑๒,๙๕๘
๙. สลิด	๓,๒๓๓	๓,๓๒๙	๓,๒๗๔	๒,๘๒๕	๓,๐๕๗	๒,๙๗๐
๑๐. กัญญา	๑,๒๙๔	๒,๕๗๑	๒,๘๖๗	๑,๐๐๔	๒,๑๑๔	๒,๒๗๗
๑๑. สมุนไพร	๑,๓๒๐	๑,๓๒๒	๑,๘๓๖	๑,๒๓๕	๑,๒๔๑	๑,๔๑๓
๑๒. พืชไร่	๕,๒๕๐	๔,๕๙๔	๔,๕๕๘	๔,๘๗๒	๔,๕๐๒	๔,๕๐๒
๑๓. พืชผัก	๑๐,๓๖๔	๑๒,๐๑๔	๑๓,๕๓๙	๑๐,๓๕๗	๑๑,๙๙๑	๑๓,๒๖๐
รวม	๑,๑๙๑,๐๗๐	๑,๑๘๒,๑๑๓	๑,๑๖๘,๑๑๘	๑,๑๓๓,๖๗๑	๑,๑๓๙,๓๘๑	๑,๑๑๐,๓๔๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

แผนภูมิที่ ๙ แสดงแนวโน้มปริมาณเนื้อที่ยืนต้นของ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ลองกอง ขำวนาปี ทูเรียน มังคุด และเงาะ จังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘

แผนภูมิที่ ๑๐ แนวโน้มปริมาณเนื้อที่เก็บเกี่ยว/ให้ผล ของยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ลองกอง ขำวนาปี ทูเรียน มังคุด และเงาะ จังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ของผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘

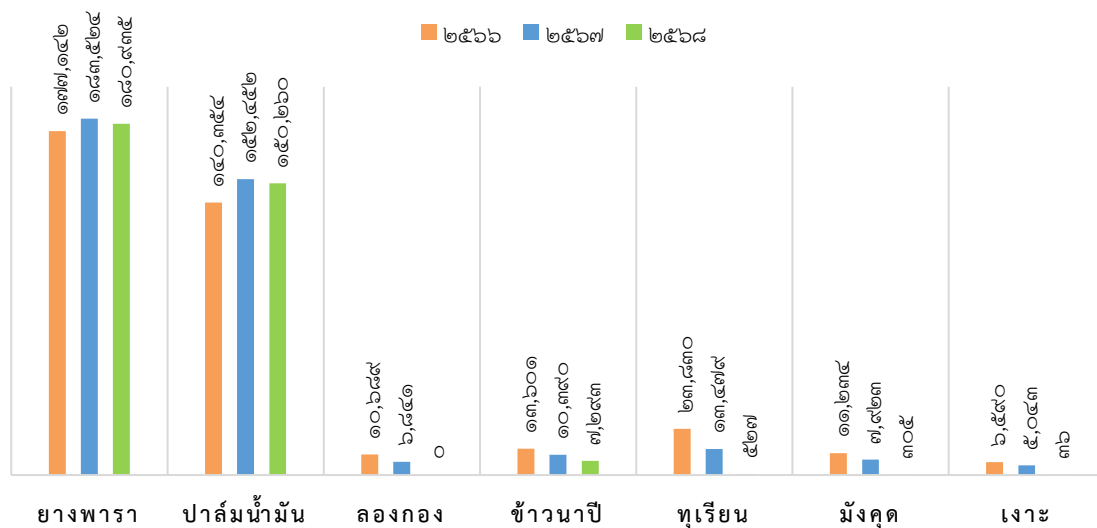
ประเภทพืช	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่)		
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
๑. ยางพารา	๑๗๗,๑๔๒	๑๘๓,๕๕๒	๑๘๐,๙๓๕.๘๘	๒๐๒	๒๐๗	๒๑๐.๙
๒. ปาล์มน้ำมัน	๑๔๐,๓๕๔	๑๕๒,๔๕๕	๑๕๐,๒๖๐.๓๕	๒,๑๓๗	๒,๒๔๖	๒,๑๓๒
๓. มะพร้าวผลแก่ (ผล)	๒๙,๘๓๑,๐๕๔	๒๘,๙๕๑,๒๓๙	๒๙,๖๑๐,๐๖๕	๗๖๕	๗๔๖	๗๕๗
๔. ลองกอง	๑๐,๖๘๙	๖,๘๔๑	๐	๓๑๙	๒๐๗	๐
๕. ขำวนาปี	๑๓,๖๐๑	๑๐,๓๙๐	๗,๒๙๓	๔๖๔	๔๘๗	๓๗๗.๖๐

ประเภทพืช	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ย (ก.ก./ไร่)		
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
๖. พุรีเยน	๒๓,๘๓๐	๑๓,๔๗๙	๕๒๗	๘๒๙	๔๗๗	๑๘.๕๒
๗. มังคุด	๑๑,๒๓๔	๗,๙๒๓	๓๐๕	๔๖๔	๓๒๐	๑๒.๓๒
๘. เงาะ	๖,๕๙๐	๕,๐๔๓	๓๖	๔๗๔	๓๖๓	๒.๗๘
๙. สลัด	๑,๗๒๖	๑,๙๐๓.๗๑	๑,๗๖๑.๖๖	๕๗๑	๕๗๑	๕๙๓
๑๐. กัลล้วย	๑,๑๕๑	๒,๘๔๖.๑๘	๖,๑๐๐.๕		๑,๒๑๖.๘	๒,๖๗๙.๑๘
๑๑. สมุนไพร	-	๒,๒๙๙.๗๗	๓,๓๒๘	-	-	-
๑๒. พืชไร่ (กก.)	๑๑,๘๗๖,๔๙๓	๑๑,๗๐๓.๔	๑๐,๕๖๕	-	-	-
๑๓. พืชผัก (กก.)	๑๕,๕๙๗,๑๔๗	๑๗,๘๒๑.๑๔	๒๐,๗๑๒	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

ทั้งนี้ ผลผลิตการเกษตรส่วนใหญ่ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด มีผลผลิตตามฤดูกาล ในขณะที่บางช่วงเวลามีราคาตกต่ำ บางช่วงเวลามีราคาสูง ราคาสินค้าเกษตรในภาพรวมของจังหวัดจึงมีความผันผวนสูงตามช่วงเวลาของฤดูกาลสินค้า

แผนภูมิที่ ๑๑ แสดงแนวโน้มปริมาณผลผลิต ของยางพารา ปาล์มน้ำมัน ลองกอง ข้าวนาปี พุรีเยน มังคุด และเงาะ จังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๔ ราคาขายได้เฉลี่ย และมูลค่ารวม ของผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๘

ประเภทพืช	ราคาขายได้เฉลี่ย (บาท/กก.)			มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘
๑. ยางพารา	๒๘.๒๐	๓๐.๑๕	๒๙.๐๒	๕,๐๐๖.๙๘	๕,๕๕๓.๒๔	๕,๒๕๐.๓๔
๒. ปาล์มน้ำมัน	๔.๖๐	๕.๘๕	๕.๕๑	๖๓๔.๒๓	๑,๐๕๘.๓๓	๘๒๗.๙๓
๓. มะพร้าวผลแก่ (ผล)	๑๑.๕๙	๑๖.๖๙	๑๕.๒๔	๔๓๘.๑๙	๕๐๒.๙๙	๔๕๑.๓๙
๔. ลองกอง	๑๗.๙๑	๑๖.๙๕	๐	๑๘๐.๐๔	๑๐๓.๐๖	๐
๕. ข้าวนาปี	๑๕.๖๒	๑๘.๓๓	๑๗.๔๐	๑๗๓.๕๑	๑๖๔.๓๗	๑๒๖.๙๑
๖. ทุเรียน	๖๖.๔๕	๗๒.๓๕	๖๗.๗๙	๑,๕๗๒.๔๙	๙๕๑.๐๓	๓๔.๖๕
๗. มังคุด	๑๘.๓๔	๑๙.๔๑	๒๐.๓๖	๒๓๙.๘๙	๒๙๙.๙๒	๘.๒๐
๘. เงาะ	๑๑.๗๖	๑๔.๖๙	๑๖.๙๕	๗๓.๔๖	๑๒๙.๗๕	๐.๖๔
๙. สลิด	๔๒.๓๒	๔๒.๔๓	๔๖.๓๒	๗๓.๖๑	๗๙.๑๑	๘๑.๖
๑๐. กัญชง	๑๕.๓๓	๑๙.๓๗	๑๘.๕๖	๖๖.๙๗	๕๕.๑๑	๑๑๓.๒๒
๑๑. สมุนไพร	-	-	-	-	๕๘.๑๓	๘๕.๘๑
๑๒. พืชไร่	-	-	-	๑๔๘.๖๙	๑๔๐.๘๑	๒๓๘
๑๓. พืชผัก	-	-	-	๒๗๓.๘	๓๕๗.๖๘	๕๔๔.๓๗
รวม				๘,๘๘๑.๘๖	๙,๔๕๓.๕๓	๗,๗๖๓.๐๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

๒.๔.๒ ด้านพืช แยกตามชนิด

๑. ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๖๘ มีเนื้อที่ปลูก จำนวน ๙๐๒,๒๒๑ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๔,๑๐๔ ไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๑.๕๔ เนื้อที่เปิดกรีด ๘๕๘,๙๙๑ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒๖,๓๑๑ ไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๒.๙๗ ผลผลิตรวมทั้งจังหวัด ๑๘๐,๙๓๕.๘๘ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๕๘๘.๑๒ ตัน หรือลดลง ร้อยละ ๑.๔๑ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งจังหวัด ๒๑๐.๙๐ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๓.๙๐ กิโลกรัม หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๘๘

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมทั้งจังหวัด ๒๙.๐๒ บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑.๑๓ บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลง ร้อยละ ๓.๗๕ ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดรวมมูลค่า ๕,๒๕๐.๓๔ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๓๐๒.๙๐ ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ ๕.๕๕

อำเภอที่มีการปลูกยางพารามากที่สุดในจังหวัด ได้แก่ อำเภอศรีสาคร และอำเภอจะแนะ ตามลำดับ และอำเภอที่มีการปลูกยางพาราน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอบาเจาะ

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลการยางพาราปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ยังไม่เปิด กรีด (ไร่)	เปิดกรีด แล้ว (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	ราคาขาย เฉลี่ย (บาท/ กก.)
เมืองนราธิวาส	๔,๔๐๓	๓๘,๕๖๕	๒,๑๐๒	๓๖,๔๖๓	๒๑๗	๗,๙๐๒.๑๐	๒๔๑.๑๒	๓๐.๕๑
ยี่งอ	๕,๑๕๔	๓๑,๕๘๔	๑,๒๗๗	๓๐,๓๐๗	๒๑๓	๖,๔๖๔.๑๗	๑๑.๕๒	๔๒
บาเจาะ	๔,๖๗๐	๒๔,๘๖๒	๑,๔๙๙	๒๓,๓๖๓	๒๑๗	๕,๐๗๔.๓๔	๑๑๖.๗๑	๒๓
ตากใบ	๒,๐๙๑	๑๖,๗๓๐	๙๓๗	๑๕,๗๙๓	๒๔๖	๓,๘๘๕.๐๘	๑๑๖.๕๕	๓๐
ระแงะ	๗,๙๐๔	๙๙,๑๗๑	๑๒,๕๓๒	๘๖,๖๔๙	๒๕๐	๒๒,๑๖๒.๑๘	๕๔๒.๒๙	๒๔.๘๖
จะแนะ	๕,๕๙๖	๑๑๗,๒๕๙	๒,๑๖๒	๑๑๕,๐๙๗	๒๒๐	๒๕,๓๘๐.๐๘	๖๓๔.๕๐	๒๕
สุคีริน	๓,๘๙๑	๗๔,๙๕๓	๙๕	๗๔,๘๕๘	๑๙๔	๑๔,๔๘๗.๐๕	๔๔๓.๕๑	๓๐.๖๑
ศรีสาคร	๕,๑๗๑	๑๑๗,๔๘๓	๘,๐๒๔	๑๐๙,๔๕๙	๒๑๙	๒๓,๗๔๙.๐๐	๖๒๓.๔๑	๒๖.๒๕
รือเสาะ	๑๒,๐๖๙	๑๕๙,๔๘๔	๘,๑๕๐	๑๕๑,๓๓๔	๒๓๔	๓๕,๓๕๐.๑๓	๑,๕๒๐.๐๖	๔๓
เจาะไอร้อง	๔,๖๓๕	๓๙,๒๔๔	๖๕๕	๓๘,๕๘๙	๒๑๕	๕,๘๓๔.๓๙	๑๒๘.๓๖	๒๒
สุโหงปาดี	๖,๖๙๘	๗๖,๗๑๐	๒,๔๘๑	๗๔,๒๒๙	๒๑๕	๑๕,๘๙๐.๖๕	๔๗๖.๗๒	๓๐
สุโหงโก-ลก	๒,๑๑๘	๒๒,๑๕๐	๒,๐๗๘	๒๐,๐๗๒	๒๒๐	๔,๓๙๕.๙๑	๑๑๔.๒๙	๒๖
แว้ง	๕,๙๓๙	๘๔,๐๒๗	๑,๙๖๗	๘๒,๐๖๐	๒๐๗	๑๖,๕๕๐.๘๐	๓๙๗.๒๒	๒๔
รวม	๗๐,๓๓๙	๙๐๒,๒๒๑	๔๓,๙๕๙	๘๕๘,๒๖๑	๒๑๐.๙๐	๑๘๐,๙๓๕.๘๘	๕,๒๕๐.๓๔	๒๙.๐๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙ ลักษณะการผลิต เป็นยางแผ่นดิบ น้ำยางสด และยางก้อนถ้วย

๒. ปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๖๘ มีเนื้อที่ปลูกทั้งจังหวัด จำนวน ๗๘,๔๗๐ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑,๑๑๒ ไร่ หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๔๔ เนื้อที่ให้ผลแล้ว ๗๐,๔๘๒ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๘๒๒ ไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๑.๑๕ ผลผลิตรวมทั้งจังหวัด ๑๕๐,๒๖๐.๓๕ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๑๙๑.๖๕ ตัน หรือลดลง ร้อยละ ๑.๔๔ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งจังหวัด ๒,๑๓๒ กิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๑๔ กิโลกรัมต่อไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๕.๐๘

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งจังหวัด ๕.๕๑ บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๐.๓๔ บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลง ร้อยละ ๕.๘๑ ส่งผลให้สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดรวมมูลค่า ๘๒๗.๙๓ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒๓๐.๔๐ ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ ๒๑.๗๗

อำเภอที่มีการปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุดในจังหวัด ได้แก่ อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอดากใบ และอำเภอบาเจาะ ตามลำดับ และอำเภอที่มีการปลูกปาล์มน้ำมันน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอรือเสาะ

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมันปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ยังไม่ให้ผล (ไร่)	ให้ผลแล้ว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ ไร่)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	ราคาขาย เฉลี่ย (บาท/กก.)
เมืองนราธิวาส	๑,๑๓๘	๑๖,๔๕๔	๑,๒๔๓	๑๕,๒๑๑	๓๔,๑๑๘.๓๑	๒,๒๔๓	๑๗๐.๕๙	๕
ยี่งอ	๗๔๕	๖,๒๓๐	๑๐๐	๖,๑๓๐	๑๔,๓๔๗.๙๘	๒,๓๔๑	๘๐.๙๒	๕.๖๔
บาเจาะ	๙๓๕	๑๐,๔๒๔	๓๐๘	๑๐,๑๑๖	๒๐,๓๕๙.๗๕	๒,๐๑๓	๑๑๘.๐๙	๕.๘
ตากใบ	๑,๕๒๑	๑๐,๖๙๙	๖๕๑	๑๐,๐๔๘	๒๑,๘๑๔.๒๑	๒,๑๗๑	๑๓๐.๘๙	๖
ระแงะ	๓๓๕	๒,๒๖๙	๕๙๕	๑,๗๐๒	๓,๖๐๓.๔๗	๒,๑๑๗	๒๓.๕๗	๗
จะแนะ	๑๘๗	๓,๖๖๒	๘๙๙	๒,๗๖๓	๕,๘๑๙.๗๒	๒,๐๖๓	๒๙.๑๐	๕
สุคิริน	๓๑๓	๓,๓๓๔	๓๖๔	๒,๙๗๐	๔,๗๐๓.๓๐	๑,๕๘๓	๒๘.๑๘	๕.๙๙
ศรีสาคร	๑๔๒	๑,๐๐๗	๒๘๐	๗๒๗	๑,๔๔๐.๐๐	๑,๙๘๑	๖.๒๑	๔.๓๒
รือเสาะ	๑๔๑	๙๓๖	๙๒	๘๔๔	๑,๗๓๓.๗๖	๒,๐๕๔	๘.๖๗	๕
เจาะไอร้อง	๕๘๕	๗,๘๗๒	๔๖๗	๗,๔๐๕	๑๕,๕๔๘.๔๐	๒,๑๐๐	๘๕๖.๑๓	๖
สุไหงปาดี	๑,๒๓๙	๙,๗๐๙	๒,๖๖๖	๗,๐๔๓	๑๕,๘๖๖.๘๒	๒,๒๕๓	๙๕.๒๐	๖
สุไหงโก-ลก	๒๖๖	๒,๙๖๐	๒๑๖	๒,๗๔๔	๕,๓๑๒.๙๖	๑,๙๓๕	๒๕.๕๙	๔.๘๘
แว้ง	๓๓๒	๒,๙๑๔	๑๙๒	๒,๗๒๒	๕,๕๙๑.๖๗	๒,๐๕๔	๒๗.๙๖	๕
รวม	๗,๘๕๙	๗๘,๔๗๐	๘,๐๗๓	๗๐,๔๙๗	๑๕๐,๒๖๐.๓๕	๒,๑๓๒	๘๒๗.๙๓	๕.๕๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ลักษณะการผลิตเป็นเมล็ดปาล์มสด

๓. ข้าวนาปี

ข้าวนาปีเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๖๘ มีเนื้อที่ถือครองทำนารวมทั้งจังหวัด ๘๑,๗๕๕ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๓,๗๙๕ ไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๑๔.๔๔ เนื้อที่ปลูก ๑๙,๓๑๓ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๐๒๓ ไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๙.๔๘ ผลผลิตรวมทั้งจังหวัด ๗,๒๙๓ ตัน ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๓,๐๙๗ ตัน หรือลดลง ร้อยละ ๒๙.๘๑ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งจังหวัด ๓๗๗.๖๐ กิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๐๙.๔๐ กิโลกรัมต่อไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๒๒.๔๖

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งจังหวัด ๑๗.๔๐ บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๐.๙๓ บาทต่อกิโลกรัม หรือลดลง ร้อยละ ๕.๐๗ ส่งผลให้สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัดรวมมูลค่า ๑๒๖.๙๒ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๓๗.๔๕ ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ ๒๒.๗๙

อำเภอที่มีการปลูกข้าวนาปีมากที่สุดในจังหวัด ได้แก่ อำเภอยี่งอ อำเภอบาเจาะ และอำเภอดากใบ ตามลำดับ และอำเภอที่ไม่มีการปลูกข้าวนาปี ได้แก่ อำเภอเรื่อเสาะ

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เนื้อที่ถือครองทำนา		เนื้อที่ปลูก		เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต		มูลค่ารวม (ล้านบาท)	ราคาขาย เฉลี่ย (บาท/กก.)
	เนื้อที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	เกษตรกร (ราย)		ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)		
เมือง	๖,๖๘๗	๓,๐๑๐	๒๓๒	๕๔	๒๓๒	๒๙๒.๖๗	๖๗.๙	๐.๘๕	๑๒.๕
ตากใบ	๕,๙๗๖	๑,๕๒๗	๑,๔๕๖	๔๒๓	๑,๔๕๖	๔๐๐	๕๘๒.๔	๘.๔๐	๑๕
บาเจาะ	๑๒,๙๔๔	๓,๓๐๗	๔,๓๔๖	๑,๒๕๕	๔,๓๔๖	๓๑๘.๙๓	๑,๓๘๖	๑๕.๒๕	๑๑
ยี่งอ	๓๘,๕๔๔	๕,๘๕๙	๘,๘๘๐	๑,๘๓๗	๘,๘๘๐	๔๐๐	๓,๕๒๘.๒	๗๐.๕๖	๒๐
ระแงะ	๑,๗๓๕	๘๙๐	๘๕๘	๒๖๙	๘๕๘	๓๘๕.๐๕	๓๓๐.๔๕	๔.๙๖	๑๕
รือเสาะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ศรีสาคร	๒๔	๒๐	๒๔	๒๐	๒๔	๓๐๕	๗.๒๓	๐.๔๓	๖๐
แว้ง	๙๑๒	๖๕๙	๔	๓	๔	๒๙๙.๗๔	๑.๑๖	๐.๐๒	๒๐
สุคิริน	๖,๔๒๑	๒,๑๐๙	๑,๐๑๑	๒๘๔	๑,๐๑๑	๓๙๐.๓๔	๓๙๔.๔๔	๓.๙๔	๑๐
สุโหงโกลก	๓,๐๙๑	๕๗๕	๑,๓๔๖	๒๖๘	๑,๓๔๖	๔๑๔.๒๘	๕๕๗.๖๒	๗.๙๙	๑๔.๓๓
สุโหงปาตี	๓,๐๐๐	๑,๒๕๐	๔๕๘	๗๒	๔๕๘	๓๙๗.๙๙	๑๘๒.๒๘	๑.๘๒	๑๐
จะแนะ	๑,๑๑๘	๘๐	๒๗๔	๓๒	๒๗๔	๔๑๐	๑๑๒.๓๔	๑.๔๖	๑๓
เจาะไอร้อง	๑,๒๕๓	๒๔๖	๔๒๖	๑๓๔	๔๒๖	๓๓๕.๙๗	๑๔๒.๙๘	๑.๑๔	๘
รวม	๘๑,๗๕๕	๑๙,๕๓๒	๑๙,๓๑๓	๔,๖๕๑	๑๙,๓๑๔	๓๗๗.๖	๗,๒๙๓	๑๒๖.๙๒	๑๗.๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๔. ไม้ผล

๔.๑ ลองกอง

ลองกองเป็นพืชเศรษฐกิจที่เป็นเอกลักษณ์และสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดนราธิวาส นอกจากจะสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในแต่ละปีแล้ว ยังเป็นไม้ผลที่ให้ผลผลิตตามฤดูกาลและต้องการความชุ่มชื้นสูง การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะปริมาณน้ำฝนในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน ซึ่งเป็นระยะการแทงช่อดอก ส่งผลโดยตรงต่อการติดผลและปริมาณผลผลิตของลองกอง

ในปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ปลูกลองกอง จำนวน ๓๑,๘๔๓ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑,๒๔๐ ไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๓.๗๕ มีเนื้อที่ให้ผลแล้ว ๓๑,๘๓๑ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑,๒๔๙ ไร่ หรือลดลง ร้อยละ ๓.๗๘ และมีเนื้อที่ยังไม่ให้ผล ๑๒ ไร่

และเนื่องจากในปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาสมีฝนตกชุกต่อเนื่องตลอดทั้งปี ส่งผลให้ต้นลองกองไม่สามารถออกดอกและติดผลได้ตามฤดูกาล ส่งผลให้มีปริมาณน้อยกว่าปกติ โดยผลผลิตส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน และไม่มีผลผลิตออกสู่ตลาดในเชิงพาณิชย์ จึงไม่ปรากฏข้อมูลผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ย ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย และมูลค่าผลผลิตของจังหวัด

อำเภอที่มีการปลูกลองกองมากที่สุดในจังหวัด ได้แก่ อำเภอระแงะ อำเภอจะแนะ และอำเภอสุโหงปาตี ตามลำดับ และอำเภอที่มีการปลูกลองกองน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอดากใบ

ตารางที่ ๒๘ ข้อมูลการปลูกลองกองปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ยังไม่ให้ผล (ไร่)	ให้ผลแล้ว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ ไร่)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	ราคาขาย เฉลี่ย (บาท/กก.)
เมืองนราธิวาส	๑,๕๔๕	๑,๐๖๘	๒	๑,๐๖๖	๐	๐	๐	๐
ยี่งอ	๒,๓๐๑	๒,๐๑๕	๐	๒,๐๑๕	๐	๐	๐	๐
บาเจาะ	๑,๐๒๗	๑,๕๗๙	๐	๑,๕๗๙	๐	๐	๐	๐
ตากใบ	๑,๐๓๑	๕๖๔	๐	๕๖๔	๐	๐	๐	๐
ระแงะ	๕,๗๑๗	๔,๒๒๕	๐	๔,๒๒๕	๐	๐	๐	๐
จะแนะ	๑,๓๕๖	๔,๓๙๔	๐	๔,๓๙๔	๐	๐	๐	๐
สุคิริน	๑,๗๕๓	๒,๕๐๑	๑๐	๒,๔๙๑	๐	๐	๐	๐
ศรีสาคร	๑,๗๐๘	๒,๙๓๗	๐	๒,๙๓๗	๐	๐	๐	๐
รือเสาะ	๒,๐๐๖	๒,๘๖๔	๐	๒,๘๖๔	๐	๐	๐	๐
เจาะไอร้อง	๑,๘๗๖	๑,๙๘๐	๐	๑,๙๘๐	๐	๐	๐	๐
สุไหงปาดี	๒,๘๑๔	๔,๐๖๖	๐	๔,๐๖๖	๐	๐	๐	๐
สุไหงโก-ลก	๗๒๓	๙๒๗	๐	๙๒๗	๐	๐	๐	๐
แว้ง	๒,๙๘๘	๒,๗๒๓	๐	๒,๗๒๓	๐	๐	๐	๐
รวม	๒๖,๘๔๕	๓๑,๘๔๓	๑๒	๓๑,๘๓๑	๐	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๔.๒ ทุเรียน

จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ปลูกทุเรียนทั้งจังหวัด ๓๑,๙๗๔ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๘๕๘ ไร่ หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒.๗๖ ขณะที่เนื้อที่ให้ผล ๒๘,๔๕๘ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๓๔๔ ไร่ หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๒๒ โดยมีผลผลิตรวมทั้งจังหวัด ๕๒๗ ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๑๒,๙๕๒ ตัน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๐๙ และมีผลผลิตเฉลี่ย ๑๘.๕๒ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๔๕๘.๔๘ กิโลกรัมต่อไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๑๒

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งจังหวัดอยู่ที่ ๖๗.๗๙ บาทต่อกิโลกรัม ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๔.๕๖ บาทต่อกิโลกรัม หรือคิดเป็น ร้อยละ ๖.๓๐ ทั้งนี้ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัด ๓๔.๖๕ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๙๑๖.๓๘ ล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๓๖

อำเภอที่มีเนื้อที่ปลูกทุเรียนมากที่สุดของจังหวัด ได้แก่ อำเภอจะแนะ อำเภอระแงะ และอำเภอศรีสาคร ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีเนื้อที่ปลูกทุเรียนน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอดากใบ

ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลการปลูกทุเรียนปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ยังไม่ให้ผล (ไร่)	ให้ผลแล้ว (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	ราคาขาย เฉลี่ย (บาท/กก.)
เมืองนราธิวาส	๖๗๔	๔๖๐	๙๙	๓๖๑	๓๖	๑๐๐	๑.๒๑	๓๓.๘๓
ยี่งอ	๑,๐๕๒	๘๖๑	๓๑	๘๓๐	๒	๒	๐.๑๕	๗๕
บาเจาะ	๓๖๒	๕๘๗	๑๓	๕๗๔	๑๖	๒๘	๐.๙๖	๖๐
ตากใบ	๕๒๘	๑๑๙	๒๖	๙๓	๐	๐	๐	
ระแงะ	๕,๔๔๖	๕,๐๔๘	๑,๓๙๕	๓,๖๕๓	๗๓	๒๐	๔.๗๔	๖๕
จะแนะ	๑,๒๒๗	๖,๒๙๔	๖๙๑	๕,๖๐๓	๕๖	๑๐	๓.๓๖	๖๐
สุคิริน	๑,๒๙๓	๓,๗๖๐	๑๗๒	๓,๕๘๘	๘๓	๒๓	๖.๐๖	๗๓.๐๕
ศรีสาคร	๑,๙๓๘	๔,๐๐๕	๓๕๓	๓,๖๕๒	๙๑	๒๕	๕.๘๗	๖๔.๖
รือเสาะ	๑,๕๒๓	๒,๖๘๘	๑๕๑	๒,๕๓๗	๑๐๑	๔๐	๗.๐๑	๖๙.๔๔
เจาะไอร้อง	๑,๔๑๓	๒,๔๙๗	๒๕	๒,๔๗๒	๗	๓	๐.๖๓	๙๐
สุโหงปาดี	๒,๑๘๖	๓,๗๒๕	๒๑๘	๓,๕๐๗	๒๘	๘	๑.๖๘	๖๐
สุโหงโก-ลก	๑๙๔	๒๕๑	๔๔	๒๐๗	๖	๒๙	๐.๔๓	๗๒.๕
แว้ง	๗๒๐	๑,๖๗๙	๒๙๘	๑,๓๘๑	๒๘	๒๐	๒.๕๒	๙๐
รวม	๑๘,๔๕๖	๓๑,๙๗๔	๓,๕๑๖	๒๘,๔๕๘	๕๒๗	๑๘.๕๒	๓๔.๖๕	๖๗.๗๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๔.๓ เงาะ

จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ปลูกเงาะทั้งจังหวัด ๑๓,๐๐๓ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๙๐๐ ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๖.๔๗ โดยมีเนื้อที่ให้ผล ๑๒,๙๕๘ ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๙๑๓ ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๖.๕๘ ขณะที่ผลผลิตรวมทั้งจังหวัด ๓๖ ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๕,๐๐๗ ตัน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๙.๒๙ และมีผลผลิตเฉลี่ย ๒.๗๘ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๓๖๐.๒๒ กิโลกรัมต่อไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๙.๒๓

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งจังหวัด ๑๖.๙๕ บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๒.๒๖ บาทต่อกิโลกรัม หรือคิดเป็น ร้อยละ ๑๕.๓๘ ทั้งนี้ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัด ๐.๖๔ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๑๒๙.๑๑ ล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๙.๕๑

อำเภอที่มีเนื้อที่ปลูกเงาะมากที่สุดของจังหวัด ได้แก่ อำเภอสุคิริน อำเภอสุโหงปาดี และอำเภอเจาะไอร้อง ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีเนื้อที่ปลูกเงาะน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอตากใบ

ตารางที่ ๓๐ ข้อมูลการปลูกเงาะปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ยังไม่ให้ผล (ไร่)	ให้ผลแล้ว (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	ราคาขายเฉลี่ย (บาท/กก.)
เมืองนราธิวาส	๘๖๙	๔๓๙	๑	๔๓๘	๐	๐	๐	
ยี่งอ	๕๖๒	๔๐๙	๐	๔๐๙	๐	๐	๐	
บาเจาะ	๘๘๕	๓๑๐	๐	๓๑๐	๐	๐	๐	
ตากใบ	๘๗๓	๒๖๘	๐	๒๖๘	๐	๐	๐	
ระแงะ	๒,๔๑๔	๑,๔๒๓	๑	๑,๔๒๒	๓	๒	๐.๐๔๕	๑๕
จะแนะ	๑,๐๐๒	๑,๒๖๙	๑๓	๑,๒๕๖	๔	๓	๐.๐๔	๑๐
สุคิริน	๑,๕๒๖	๒,๖๑๙	๑๘	๒,๖๐๑	๐	๐	๐	
ศรีสาคร	๕๓๖	๕๑๘	๐	๕๑๘	๙	๑๗	๐.๑๖๒	๑๘
รือเสาะ	๗๓๕	๔๐๙	๑	๔๐๘	๖	๑๕	๐.๑๕	๒๕
เจาะไอร้อง	๑,๔๓๔	๑,๖๔๒	๐	๑,๖๔๒	๐	๐	๐	
สุไหงปาตี	๒,๖๑๖	๒,๒๘๘	๑๑	๒,๒๗๗	๕	๒	๐.๑	๒๐
สุไหงโก-ลก	๓๘๘	๔๕๒	๐	๔๕๒	๕	๑๑	๐.๐๙	๑๘
แว้ง	๑,๒๓๔	๙๕๗	๐	๙๕๗	๔	๔	๐.๐๕๐๗๒	๑๒.๖๘
รวม	๑๕,๐๗๔	๑๓,๐๐๓	๔๕	๑๒,๙๕๘	๓๖	๒.๗๘	๐.๖๔	๑๖.๙๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๔.๔ มังคุด

จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ปลูกมังคุดทั้งจังหวัด ๒๕,๗๑๑ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๔๗ ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๐.๑๘ โดยมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒๔,๗๕๔ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๕ ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๐.๐๒ ขณะที่ผลผลิตรวมทั้งจังหวัด ๓๐๕ ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๗,๖๑๘ ตัน หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๑๕ และมีผลผลิตเฉลี่ย ๑๒.๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๓๐๗.๖๘ กิโลกรัมต่อไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๑๕

ราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งจังหวัด ๒๐.๓๖ บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๐.๙๕ บาทต่อกิโลกรัม หรือคิดเป็น ร้อยละ ๔.๘๙ ทั้งนี้ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัด ๘.๒๐ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ๒๙๑.๗๒ ล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ ๙๗.๒๗

อำเภอที่มีการปลูกมังคุดมากที่สุดในจังหวัด ได้แก่ อำเภอระแงะ อำเภอสุคิริน และอำเภอสุไหงปาตี ตามลำดับ และอำเภอที่มีการปลูกมังคุดน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอสุไหงโก-ลก

ตารางที่ ๓๑ ข้อมูลการปลูกมังคุด ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาส

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ปลูก (ไร่)	ยังไม่ให้ผล (ไร่)	ให้ผลแล้ว (ไร่)	ผลผลิต รวม (ตัน)	ผลผลิต เฉลี่ย (กก./ไร่)	มูลค่ารวม (ล้านบาท)	ราคาขาย เฉลี่ย (บาท/กก.)
เมืองนราธิวาส	๑,๗๒๖	๑,๘๙๓	๖๐	๑,๘๓๓	๑๕	๘	๐.๑๕	๑๐
ยี่งอ	๘๖๕	๙๘๐	๘๗	๘๙๓	๙	๑๐	๐.๑๔	๑๕
บาเจาะ	๕๘๓	๑,๔๘๖	๒๐๓	๑,๒๘๓	๗๖	๕๙	๓.๐๔	๔๐
ตากใบ	๑,๑๙๗	๑,๑๕๒	๘๒	๑,๐๗๐	๒๔	๒๒	๐.๔๘	๒๐
ระแงะ	๔,๕๔๖	๔,๑๕๘	๑๖๖	๓,๙๙๒	๒๔	๖	๐.๓๖	๑๕
จะแนะ	๑,๐๖๖	๑,๙๘๑	๐	๑,๙๘๑	๘	๔	๐.๐๘	๑๐
สุคิริน	๑,๖๑๖	๔,๑๖๕	๑๑๔	๔,๐๕๑	๓๖	๙	๑.๙๘	๕๔.๙๗
ศรีสาคร	๖๙๘	๑,๐๗๑	๗๔	๙๙๗	๓๒	๓๒	๐.๗๗	๒๔
รือเสาะ	๕๒๓	๖๔๓	๑๘	๖๒๕	๑๙	๓๐	๐.๒๐	๑๐.๔๔
เจาะไอร้อง	๑,๔๙๑	๑,๔๒๓	๑๐๓	๑,๓๒๐	๙	๗	๐.๑๒	๑๓
สุโหงปาดี	๒,๖๕๙	๓,๘๓๙	๒๑	๓,๘๑๘	๓๑	๘	๐.๔๗	๑๕
สุโหงโก-ลก	๒๙๓	๓๗๗	๐	๓๗๗	๙	๒๔	๐.๑๔	๑๕
แว้ง	๑,๘๐๗	๒,๕๔๓	๒๙	๒,๕๑๔	๑๓	๕	๐.๒๙	๒๒.๓๓
รวม	๑๙,๐๗๐	๒๕,๗๑๑	๙๕๗	๒๔,๗๕๔	๓๐๕	๑๒.๓๒	๘.๒๐	๒๐.๓๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๒.๔.๓ ด้านประมง

จังหวัดนราธิวาสมีเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวนทั้งสิ้น ๓,๓๒๑ ราย ประกอบด้วย การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวน ๑,๘๙๘ ราย ได้แก่ การเลี้ยงปลาอุกบักอยู่ในบ่อดิน จำนวน ๖๙๕ ราย การเลี้ยงปลาอุกบักอยู่ในบ่อซีเมนต์ จำนวน ๕๔๕ ราย การเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชัง จำนวน ๑๒๓ ราย และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดอื่น ๆ จำนวน ๕๓๕ ราย ส่วน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง จำนวน ๑๖๗ ราย และการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม จำนวน ๔ ราย ทั้งนี้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดกระจายอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัด ขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งและการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมพบเฉพาะในพื้นที่ชายฝั่ง ได้แก่ อำเภอเมืองนราธิวาส และ อำเภอตากใบ

ตารางที่ ๓๒ ปริมาณการผลิตและมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘

ที่	ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนที่เลี้ยง (ไร่/บ่อ/ตัว)	ปริมาณ (กิโลกรัม/บ่อ)	ราคาต่อ หน่วย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (บาท)	หมายเหตุ
๑	ปลาอุกบักอยู่ในบ่อดิน	๖๔๕	๘๗๗	๘๗,๗๐๐	๕๐	๔,๓๘๕,๐๐๐	บ่อ

ที่	ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนที่เลี้ยง (ไร่/บ่อ/ตัว)	ปริมาณ (กิโลกรัม/บ่อ)	ราคาต่อ หน่วย (บาท/กก.)	มูลค่ารวม (บาท)	หมายเหตุ
๒	ปลาอุกปักก้อย ในบ่อซีเมนต์	๔๔๔	๗๐๓	๕๖,๒๔๐	๕๐	๒,๘๑๒,๐๐๐	บ่อ
๓	ปลากะพงขาว ในกระชัง	๑๖๓	๕๖๔	๓๔๗,๒๐๐	๑๒๐	๔๑,๖๖๔,๐๐๐	กระชัง
๔	แพะเลี้ยงสัตว์ น้ำจืด	๑,๘๘๘	๒,๕๗๑			๓๘,๙๐๕,๔๔๐	บ่อ
๕	แพะเลี้ยงสัตว์ น้ำชายฝั่ง	๑๖๗	๕๘๔			๗๒,๖๗๕,๔๐๐	ไร่
๖	กุ้งขาวแวนนาไม	๔	๑๓	๑๘๒,๔๒๐	๑๗๐	๓๑,๐๑๑,๔๐๐	บ่อ
รวม		๓,๓๒๑	๕,๓๑๒			๑๙๑,๔๕๓,๒๔๐	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครราชสีมา ปี ๒๕๖๙

๒.๔.๔ ด้านปศุสัตว์

จังหวัดนครราชสีมามีเกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน ๙๖,๘๕๙ ครัวเรือน มีสัตว์เลี้ยงรวม ๑,๖๑๐,๑๒๘ ตัว คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๒,๒๑๘.๘๕ ล้านบาท โดยสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ โคเนื้อ ซึ่งมีเกษตรกรผู้เลี้ยงมากที่สุด จำนวน ๒๓,๓๖๕ ครัวเรือน เลี้ยงรวม ๑๐๗,๒๓๑ ตัว รองลงมา ได้แก่ ไก่พื้นเมือง จำนวน ๔๓,๗๓๙ ครัวเรือน เลี้ยงรวม ๗๓๐,๙๕๕ ตัว แพะ จำนวน ๙,๕๔๓ ครัวเรือน เลี้ยงรวม ๔๖,๗๖๗ ตัว กระบือ จำนวน ๔๕๗ ครัวเรือน เลี้ยงรวม ๒,๔๙๐ ตัว สุกร จำนวน ๑๖๔ ครัวเรือน เลี้ยงรวม ๗,๔๘๘ ตัว และ แกะ จำนวน ๖๑๘ ครัวเรือน เลี้ยงรวม ๔,๑๖๕ ตัว นอกจากนี้ ยังมีการเลี้ยงสัตว์ปีกอื่น ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ เป็ดเทศ เป็ดเนื้อ เป็ดไข่ และนกกระทา เพื่อการบริโภคและจำหน่ายสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

การเลี้ยงปศุสัตว์ของจังหวัดส่วนใหญ่ยังเป็น การเลี้ยงรายย่อยในระดับครัวเรือน โดยเฉพาะโคเนื้อ แพะ ไก่พื้นเมือง และเป็ด ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตและบริบทของชุมชนในพื้นที่ ขณะที่การพัฒนาภาคปศุสัตว์ ยังมุ่งเน้นการยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การป้องกันและควบคุมโรคสัตว์ การปรับปรุงพันธุ์สัตว์ และการพัฒนา มาตรฐานการเลี้ยง เพื่อเพิ่มผลผลิต คุณภาพ และความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรอย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๓๓ แสดงผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา ปี ๒๕๖๘

ที่	ชนิด	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	ราคาเฉลี่ยต่อตัว (บาท)	มูลค่ารวม (บาท)
๑	โคเนื้อ	๒๓,๓๖๕	๑๐๗,๒๓๑	๑๖,๒๐๐.๐๐	๑,๗๓๗,๑๔๒,๒๐๐
๒	กระบือ	๔๕๗	๒,๔๙๐	๑๗,๒๒๕.๐๐	๔๙,๗๘๐,๒๕๐
๓	สุกร	๑๖๔	๗,๔๘๘	๖,๒๐๕.๐๐	๔๗,๐๘๓,๕๔๐
๔	แพะ	๙,๕๔๓	๔๖,๖๘๗	๒,๘๘๐.๐๐	๑๔๐,๒๑๘,๕๖๐
๕	แกะ	๖๑๘	๔,๑๖๕	๓,๐๐๐.๐๐	๑๒,๔๙๕,๐๐๐
๖	ไก่พื้นเมือง	๔๓,๗๓๙	๙๓๐,๙๕๘	๑๒๖.๐๐	๑๑๗,๓๐๐,๗๐๘
๗	ไก่เนื้อ	๑๓๖	๑๙๐,๕๕๓	๙๒.๐๐	๑๗,๕๓๐,๘๗๖
๘	ไก่ไข่	๗๗๑	๓๔,๒๙๕	๒๕๐.๐๐	๘,๕๗๓,๗๕๐

ที่	ชนิด	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวน (ตัว)	ราคาเฉลี่ยต่อตัว (บาท)	มูลค่ารวม (บาท)
๙	เปิดเทศ	๑๗,๐๒๓	๒๔๐,๐๓๔	๑๙๒.๐๐	๔๖,๐๘๖,๕๒๘
๑๐	เปิดเนื้อ	๒๔๑	๔,๘๖๓	๑๙๒.๐๐	๙๓๓,๖๙๖
๑๑	เปิดไข่	๘๖๕	๒๐,๑๒๗	๒๕๐.๐๐	๕,๐๓๑,๗๕๐
๑๒	นกกระทา	๖๓	๑๙,๓๒๗	๓๕.๐๐	๖๗๖,๔๔๕
รวม		๙๖,๘๙๕	๑,๖๑๐,๗๑๘	-	๒,๑๘๒,๘๕๓,๓๐๓

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

๒.๔.๕ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๓๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปี ๒๕๖๙

ประเภท เกษตรกรรม	ชนิดสินค้า	รายละเอียด
ด้านพืช	๑. ลองกอง ลักษณะเด่น ในนามลองกองซีโป (ลองกองต้นหยงมัส) ลักษณะเป็นรูปหยดน้ำ เป็นช่อยาวพองประมาณ กลิ่นหอม หวาน และเนื้อลองกองจะใส	เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน จำนวน ๒๔ ราย ๓ กลุ่ม บนเนื้อที่ ๓๓,๔๘๖ ไร่ ปริมาณการผลิต ๑๐,๖๘๙ ตันต่อปี สร้างรายได้ ๑๘๐.๐๔ ล้านบาทต่อปี และปัจจุบันมีการขอใช้และต่ออายุตราฯ จำนวน ๔๘ ราย ๓ กลุ่ม
	๒. พุเรียนบางรา เป็นพุเรียนพันธุ์หมอนทอง ก้านยาว ชะนิ และมุซังคิง ที่ปลูกในแถบพื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรี และเทือกเขาสันกาลาคีรี	พื้นที่ปลูกในแถบลุ่มน้ำสายบุรี และเทือกเขาสันกาลาคีรี ครอบคลุมพื้นที่ ๙ อำเภอ ของจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ อำเภอสุคีริน จะแนะ ศรีสาคร รือเสาะ ระแงะ แ้ว้ง สุไหงปาดี เจาะไอร้อง และบาเจาะ
	๓. ข้าวหอมกระดังงานราธิวาส เปลือกเมล็ดมีสีฟาง ข้าวกล้องมีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง เมื่อหุงสุกนุ่มร่วมแต่ไม่แข็ง มีกลิ่นหอมคล้ายดอกกระดังงา	เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ต้องขึ้นทะเบียน เป็นสมาชิกผู้ผลิตข้าวหอมกระดังงานราธิวาส ผู้แปรรูปหรือโรงสี ต้องเป็นโรงสีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนราธิวาส
ด้านประมง	๔. ปลาเกะเลาเค็ม เป็นสินค้าที่ขึ้นชื่อ มีรสชาติอร่อย ไม่เค็มมาก เนื้อละเอียด นุ่ม เหมาะกับเป็นของฝาก ดังคำกล่าวที่ว่า “คนซื้อไม่ได้กิน คนกินไม่ได้ซื้อ” ส่วนใหญ่ซื้อเป็นของฝาก	มีผู้ผลิตผู้ประกอบการ จำนวน ๑๒ ราย ขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย จำนวน ๙ ราย มีปริมาณการผลิต ๑,๕๐๐ กิโลกรัมต่อปี สร้างรายได้ ๒,๕๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส

๒.๔.๖ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑. ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP (Good Agricultural Practices) หรือ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

จังหวัดนราธิวาสมีการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ครอบคลุมทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยด้านพืชมีการรับรอง ๒,๙๒๐ แปลง ครอบคลุมพื้นที่ ๗,๐๙๘.๗๓ ไร่ ขณะที่ด้านปศุสัตว์ได้รับการรับรอง ๑ ฟาร์ม และด้านประมง ๑๔๑ ฟาร์ม สะท้อนถึงการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและปลอดภัยอย่างต่อเนื่องของจังหวัด

ตารางที่ ๓๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ปี ๒๕๖๙

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (ตัน)
GAP ด้านพืช				
๑	กระเจียบเขียว	๑๙	๓.๗๑	๑๕,๗๖๐.๐๐
๒	กรีนคอส	๓	๐.๐๒	๓๕,๔๗๗.๐๐
๓	กรีนโอ๊ค	๙	๑.๑๒	๖๗,๗๓๕.๓๐
๔	กล้วย	๗	๑๐.๕๐	๙,๕๗๐.๐๐
๕	กล้วยน้ำว้า	๓	๒.๒๕	๓,๕๐๐.๐๐
๖	กล้วยหอมทอง	๒	๙.๐๐	๑,๖๐๐.๐๐
๗	กวาดั่ง	๔	๐.๒๗	๓๔๐.๐๐
๘	กวาดั่งฮองเต้	๒	๐.๔๐	๙,๓๒๓.๐๖
๙	กะเพรา	๓	๐.๓๙	๑,๘๐๐.๐๐
๑๐	กะหล่ำปลี	๑	๐.๐๒	๔๐๐.๐๐
๑๑	กาแฟโรบัสต้า	๔	๑๑.๑๙	๑,๓๖๖.๖๗
๑๒	กุหลาบ	๑	๐.๐๐	๑๔,๐๐๐.๐๐
๑๓	แก้วมังกร	๒	๐.๕๐	๑,๔๘๐.๐๐
๑๔	ขมิ้น	๑	๐.๐๖	๘๐๐.๐๐
๑๕	ข้าวโพดฝักอ่อน	๕	๒.๒๘	๒,๘๙๐.๐๐
๑๖	ข้าวโพดหวาน	๒๖	๑๐.๐๒	๕๔,๑๒๙.๐๐
๑๗	คอส	๑	๐.๐๐	๒๕๐.๐๐
๑๘	คะน้า	๔	๐.๓๙	๒,๐๒๔.๐๐
๑๙	คะน้าใบ	๒	๐.๓๘	๒๔๐.๐๐
๒๐	คะน้ายอด	๑	๐.๑๐	๑๘,๒๙๙.๑๑
๒๑	คะน้าฮองกง	๑	๐.๑๐	๑๘,๒๙๙.๑๑
๒๒	เงาะ	๑๕	๒๓.๒๑	๒๔,๒๓๓.๖๑
๒๓	เงาะโรงเรียน	๔๐	๘๓.๙๓	๕๐,๘๖๖.๖๗
๒๔	จำปาตะ	๑	๐.๒๑	๒,๓๓๖.๔๕
๒๕	ชะอม	๑	๐.๐๑	๕๐๐.๐๐
๒๖	ดอกแค	๑	๐.๑๑	๓๐๐.๐๐

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (ตัน)
๒๗	ต้นหอม	๓	๐.๒๐	๓,๑๐๐.๐๐
๒๘	ตะไคร้	๒๔	๕๑.๐๖	๓๕๙,๐๐๐.๐๐
๒๙	ตำลึง	๑	๐.๑๓	๕๐.๐๐
๓๐	แตงกวา	๒๔	๘.๔๒	๔๘,๒๗๓.๓๐
๓๑	แตงโม	๓๑	๕.๐๓	๕๘,๗๐๐.๐๐
๓๒	แตงโมเนื้อ	๑๓	๑๓.๐๓	๑๓๔,๒๗๕.๘๑
๓๓	แตงร้าน	๒	๑.๐๐	๒,๕๐๐.๐๐
๓๔	ถั่วฝักยาว	๑๘	๕.๖๕	๓๖,๕๒๔.๐๐
๓๕	ถั่วพู	๙	๑.๖๖	๒๖,๐๘๗.๒๐
๓๖	ถั่วลันเตา	๑	๐.๑๓	๑๕๐.๐๐
๓๗	ทุเรียน	๒๕๙	๕๕๖.๗๐	๔๑๐,๒๒๑.๕๑
๓๘	ทุเรียนก้านยาว	๖	๔.๒๕	๒,๐๒๐.๐๐
๓๙	ทุเรียนชะนี	๔	๑.๕๐	๙๗๐.๐๐
๔๐	ทุเรียนหมอนทอง	๖๔๔	๑,๘๐๑.๒๒	๙๕๑,๗๓๓.๑๔
๔๑	บวบเหลี่ยม	๗	๑.๖๗	๔,๓๘๐.๐๐
๔๒	บัตเตอร์นัท	๒	๐.๖๐	๔,๙๒๗.๘๒
๔๓	บัตเตอร์เฮด	๓	๐.๐๖	๓๔,๙๖๖.๖๐
๔๔	ปาล์มน้ำมัน	๒๑๖	๑,๖๔๓.๒๒	๒,๐๐๕,๒๖๒.๕๒
๔๕	ผักกาดขาว	๖	๐.๕๖	๓๘,๕๗๕.๔๒
๔๖	ผักกาดหอม	๑	๐.๐๑	๑๒๐.๐๐
๔๗	ผักกาดหอมใบแดง	๑	๐.๐๐	๗,๔๐๗.๐๐
๔๘	ผักกูด	๑	๐.๒๕	๑,๐๐๐.๐๐
๔๙	ผักเคล	๕	๐.๐๓	๕๗,๑๓๓.๒๒
๕๐	ผักชี	๒	๐.๒๖	๒๖๐.๐๐
๕๑	ผักชีฝรั่ง	๑	๐.๐๖	๘๐๐.๐๐
๕๒	ผักบุ้ง	๒	๐.๐๗	๕๔๐.๐๐
๕๓	ผักบุ้งจีน	๗	๓.๒๐	๓๘,๕๖๑.๑๔
๕๔	ผักบุ้งน้ำ	๒	๒.๖๓	๑,๘๕๐.๐๐
๕๕	ผักสลัด	๒	๐.๐๓	๖๒๐.๐๐
๕๖	ฝรั่ง	๒	๒.๔๖	๒,๗๑๒.๗๗
๕๗	ฝรั่งกิมจู	๘	๑๐.๗๘	๕,๑๒๔.๓๐
๕๘	พริก	๘	๑.๓๗	๔,๔๘๐.๐๐
๕๙	พริกขี้หนู	๑๓	๔.๙๕	๔,๑๓๐.๐๐
๖๐	พริกขี้หนูผลใหญ่	๑	๐.๒๕	๔๐๐.๐๐
๖๑	พริกหนุ่ม	๑	๐.๕๐	๖๐๐.๐๐
๖๒	พริกหยวก	๒	๐.๐๕	๔๕๐.๐๐
๖๓	พริกเขียวยาว	๒	๐.๖๓	๗,๘๐๐.๐๐

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (ตัน)
๖๔	ฟักทอง	๕	๐.๙๐	๓,๓๘๐.๐๐
๖๕	ฟิลเลย์ไชน์เบิร์ก	๑	๐.๐๐	๒๕๐.๐๐
๖๖	มะเขือเทศ	๑	๐.๑๓	๑,๘๐๐.๐๐
๖๗	มะเขือเทศราชินี	๑	๐.๐๕	๘๐๐.๐๐
๖๘	มะเขือเปราะ	๑๕	๓.๑๖	๓๕,๖๖๐.๐๐
๖๙	มะเขือยาว	๗	๑.๗๗	๗,๖๑๐.๐๐
๗๐	มะนาว	๒๔	๔๐.๐๔	๒๓,๑๑๙.๙๔
๗๑	มะพร้าว	๓๐	๓๘.๗๖	๘,๖๐๐.๙๔
๗๒	มะพร้าวแกง	๑๔๕	๔๕๐.๓๙	๔๒๐,๓๑๕.๐๐
๗๓	มะพร้าวน้ำหอม	๒๘	๘๔.๙๓	๗๔,๓๑๓.๐๐
๗๔	มะระ	๑	๐.๕๐	๑๒๐.๐๐
๗๕	มะระขี้นก	๑	๐.๑๓	๑๒๐.๐๐
๗๖	มะระจีน	๒	๐.๒๕	๖,๓๗๐.๐๐
๗๗	มังคุด	๖๙๘	๑,๔๙๓.๙๐	๕๘๔,๔๔๕.๓๕
๗๘	มันเทศ	๑	๐.๒๕	๑,๕๐๐.๐๐
๗๙	มันเทศญี่ปุ่น	๑	๐.๑๓	๑๖๐.๐๐
๘๐	มันสำปะหลัง	๒	๑.๒๕	๖,๕๐๐.๐๐
๘๑	มัลเบอร์รี่	๑	๐.๕๐	๑๒๐.๐๐
๘๒	มินิคอส	๑	๐.๐๐	๒๕๐.๐๐
๘๓	มินิเรดคอส	๑	๐.๐๐	๗,๔๐๗.๐๐
๘๔	เมล่อน	๑๖	๑.๕๓	๑๘,๕๖๖.๐๐
๘๕	เรดคอรัล	๑	๐.๐๕	๘,๐๐๐.๐๐
๘๖	เรดคอส	๑	๐.๐๐	๒๘,๐๐๐.๐๐
๘๗	เรดโด้	๘	๑.๑๓	๔๓,๙๘๒.๐๐
๘๘	ลองกอง	๓๗๒	๖๑๔.๙๓	๒๙๘,๓๐๘.๒๕
๘๙	ส้มจี๊ด	๑	๐.๕๐	๓๐.๐๐
๙๐	ส้มโชกุน	๑๕	๓๗.๖๐	๑๖,๒๖๑.๔๕
๙๑	ส้มโอทับทิมสยาม	๑	๒.๐๐	๑,๒๐๐.๐๐
๙๒	สละ	๑๔	๑๘.๙๘	๖๔,๘๗๖.๕๘
๙๓	สละอินโด	๓	๘.๖๙	๒,๓๗๐.๐๐
๙๔	สะตอ	๑	๐.๘๐	๑๐๐.๐๐
๙๕	สับปะรด	๒	๐.๙๓	๙๒,๐๐๐.๐๐
๙๖	หม่อน	๑	๖.๐๐	๔๐๐.๐๐
๙๗	หอมแบ่ง	๑	๐.๑๓	๒๐๐.๐๐
๙๘	เห็ดนางฟ้า	๓	๐.๐๕	๑,๘๐๐.๐๐
๙๙	เห็ดนางฟ้าภูฐาน	๑	๐.๐๒	๙๐๐.๐๐
๑๐๐	เห็ดนางรม	๑	๐.๐๖	๓,๐๐๐.๐๐

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง (แปลง)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนปริมาณผลผลิต (ตัน)
๑๐๑	เห็ดเป่าฮื้อ	๑	๐.๐๒	๔๐๐.๐๐
๑๐๒	โหระพา	๒	๐.๑๔	๑๙๐.๐๐
๑๐๓	อ้อย	๓	๔.๐๕	๙,๖๑๑.๙๐
๑๐๔	อ้อยคั้นน้ำ	๑	๐.๐๒	๓๐๐.๐๐
๑๐๕	อัญชัน	๑	๐.๐๐	๑๓,๖๓๖.๐๐
๑๐๖	ไฮโดรโปนิกส์ (กรีนโอ๊ค)	๓	๐.๑๓	๔,๓๐๐.๐๐
๑๐๗	ไฮโดรโปนิกส์ (ขึ้นฉ่าย)	๑	๐.๐๖	๒,๐๐๐.๐๐
๑๐๘	ไฮโดรโปนิกส์ (บัตเตอร์เฮด)	๑	๐.๐๐	๒๕๐.๐๐
๑๐๙	ไฮโดรโปนิกส์ (ผักชี)	๑	๐.๐๖	๑,๕๐๐.๐๐
๑๑๐	ไฮโดรโปนิกส์ (ฟิลเลย์ไอซ์เบิร์ก)	๓	๐.๑๓	๓,๑๒๐.๐๐
๑๑๑	ไฮโดรโปนิกส์ (มินิคอส)	๑	๐.๐๐	๒๕๐.๐๐
๑๑๒	ไฮโดรโปนิกส์ (เรดโอ๊ค)	๑	๐.๐๐	๒๒๐.๐๐
รวมด้านพืช		๒,๙๒๐	๗,๐๙๘.๗๓	๖,๓๙๑,๘๔๙.๑๔
GAP ด้านปศุสัตว์				
๑	ปศุสัตว์	๑ ฟาร์ม		
รวมด้านปศุสัตว์		๑		
GAP ด้านประมง				
๑	ฟาร์มกุ้งและปลากระพง	๕๖ ฟาร์ม		
๒	ฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำจืด	๘๕ ฟาร์ม		
รวมด้านประมง		๑๔๑		

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส/รือเสาะ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
และสำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส

๒. ข้อมูลเกษตรกรอินทรีย์

พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ ที่ได้รับการรับรองและยังไม่หมดอายุ จำนวนเกษตรกร ๖ ราย ๖ แปลง รวมพื้นที่ ๑๐.๘๑ ไร่ สินค้าที่ได้รับการรับรองและยังไม่หมดอายุ ได้แก่ มังคุด ลองกอง สลัด และผักอื่น ๆ

ตารางที่ ๓๖ ข้อมูลเกษตรกรอินทรีย์ ปี ๒๕๖๙

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
- พืช		
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	๖/๖ แปลง	๑๐.๘๑
รวมทั้งสิ้น	๖/๖ แปลง	๑๐.๘๑

ที่มา : เว็บไซต์กรมวิชาการเกษตร <http://gap.doa.go.th> ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙

๒.๔.๗ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ตารางที่ ๓๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ลำดับ	สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อ วัตถุดิบ	การสนับสนุนของ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์
๑	บาติก	กลุ่มนราบาติก	วัตถุดิบในประเทศ	-
๒	ชาเจ๊ะเหม	กลุ่มผู้ผลิตชาเจ๊ะเหม	วัตถุดิบในประเทศ	-
๓	ผลิตภัณฑ์กระจุต	กลุ่มผู้ผลิตกระจุตบ้านโคก พะยอม	วัตถุดิบในประเทศ	สำนักงานการ ปฏิรูปที่ดินจังหวัด นราธิวาส
๔	กรอบรูปใบไม้สีทอง	กลุ่มคุณดี นราของฝาก	วัตถุดิบในประเทศ	-
๕	ลูกหยี	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน แปรรูปบ้านนากอ	วัตถุดิบในประเทศ	สนง.เกษตรจังหวัด นราธิวาส
๖	ผ้าทอ	กลุ่มผ้าทอบ้านตอหลัง	วัตถุดิบในประเทศ	
๗	ทุเรียนกวน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมิ่งทุเรียน กวน	วัตถุดิบในประเทศ	สนง.เกษตรจังหวัด นราธิวาส
๘	เรือกอลและจำลอง	กลุ่มคุณดี นราของฝาก	วัตถุดิบในประเทศ	-
๙	ข้าวหอมกระดังงา	กลุ่มผู้ผลิตข้าวโคกมะม่วง	วัตถุดิบในประเทศ	สนง.เกษตรจังหวัด นราธิวาส
๑๐	ปลากระเทียมตากใบ	กลุ่มผู้ผลิตปลากระเทียมแม่แป้น	วัตถุดิบในประเทศ	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนราธิวาส

๒.๔.๘ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้า

ตารางที่ ๓๘ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๘												ปี ๒๕๖๙											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
พืชไร่																								
๑. ข้าวนาปี ช่วงเวลาการเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)		←		→										←		→								
		๕.๙๐	๕๙.๗๔	๓๐.๓๗	๓.๐๔									๕.๐๙	๕๙.๗๔	๓๐.๓๗	๓.๐๔							
พืชผัก																								
ไม้ยืนต้น																								
๑. ปาล์มน้ำมัน ช่วงเวลาเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	←											→	←											→
	๗.๔๐	๗.๗๓	๗.๓๐	๖.๗๓	๙.๔๐	๙.๐๐	๙.๒๖	๙.๓๙	๘.๗๘	๘.๙๙	๗.๘๒	๗.๖๓	๗.๔๐	๗.๗๓	๗.๓๐	๖.๗๓	๙.๔๐	๙.๐๐	๙.๒๖	๙.๓๙	๘.๗๘	๘.๙๙	๗.๘๒	๗.๖๓
๒. ยางพารา ช่วงเวลาเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	←											→	←											→
	๗	๘	๙	๙	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๙	๘	๕	๕	๗	๘	๙	๙	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๙	๘	๕	๕
ไม้ผล																								
๑. พุริณช่วงเวลาเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)							←			→								←				→		
							๑๗.๒๑	๕๗.๓๕	๒๔.๗๖	๐.๗๑								๐.๒๓	๒๕.๑๗	๔๙.๕๙	๒๕.๐๐	๐.๐๒		
๒. มังคุดช่วงเวลาเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)							←			→								←				→		
							๗.๖๒	๖๗.๓๔	๒๔.๗๑	๐.๓๒								๑.๒๐	๓๖.๘๔	๕๕.๓๗	๖.๕๙			
๓. เงาะ ช่วงเวลาเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)							←			→									←			→		
							๖.๙๔	๕๒.๑๓	๔๑.๗๑	๐.๑๙									๑๔.๑๑	๖๙.๗๐	๑๖.๑๘			
๔. ลองกอง ช่วงเวลาเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)																			←			→		
																			๑.๑๔	๖๔.๓๑	๓๔.๕๕			
๕. มะพร้าว ช่วงเวลาเพาะปลูก ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	←											→	←											→
	๘.๗๐	๘.๗๙	๖.๑๘	๕.๗๙	๙.๐๒	๙.๐๔	๙.๐๑	๙.๐๒	๘.๗๓	๘.๖๙	๘.๕๘	๘.๔๓	๘.๗๐	๘.๗๙	๖.๑๘	๕.๗๙	๙.๐๒	๙.๐๔	๙.๐๑	๙.๐๒	๘.๗๓	๘.๖๙	๘.๕๘	๘.๔๓

หมายเหตุ: ปี ๒๕๖๘ จังหวัดนราธิวาสมีฝนตกชุกต่อเนื่องตลอดทั้งปี ส่งผลให้ลองกองไม่สามารถออกดอกและติดผลได้ตามฤดูกาล

๒.๔.๙ แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๙ จังหวัดนราธิวาส

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๙ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๕ – ๒.๕ โดยสาขาพืช คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๖ – ๒.๖ สาขาปศุสัตว์ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๔ – ๒.๔ สาขาประมง คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๗ – ๑.๗ สาขาบริการทางการเกษตร คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๓ – ๒.๓ และสาขาป่าไม้ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๐.๘ – ๑.๘

ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การมีงบประมาณ โครงการ และการบูรณาการขับเคลื่อนภาคเกษตรในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ปริมาณน้ำในแม่น้ำบางนรา แม่น้ำโก-ลก และแม่น้ำสายบุรี มีเพียงพอ และปริมาณน้ำฝนที่เหมาะสมต่อภาคเกษตร และการดำเนินนโยบายภาครัฐในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง อาทิ การพัฒนาศักยภาพ การผลิตและการบริหารจัดการ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและมีมูลค่าสูง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ปัจจัยเสี่ยง ได้แก่ สถานการณ์สงครามและความขัดแย้งระหว่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ปุ๋ย อาหารสัตว์ และค่าขนส่ง รวมถึงส่งผลต่อการค้า ทำให้เกิดความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่มีความแปรปรวนและรุนแรงมากขึ้น ทั้งในส่วนของอุณหภูมิที่สูงขึ้นในช่วงเดือน มีนาคม – พฤษภาคม และฝนตกหนักเสี่ยงต่อน้ำท่วมในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม และโรคระบาดในพืชและสัตว์ อาทิ โรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา โรคกุ้งตายด่วน (EMS) โรคปากและเท้าเปื่อย (FMD)

ตารางที่ ๓๙ แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี ๒๕๖๙ จังหวัดนราธิวาส

ผลผลิต	แนวโน้ม
สาขาพืช ๑.๖ – ๒.๖	คาดว่ามีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการส่งเสริมการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการน้ำ และการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูง อย่างไรก็ตาม ยังต้องเฝ้าระวังผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการระบาดของโรคพืช โดยเฉพาะโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพารา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร
สาขาปศุสัตว์ ๑.๔ – ๒.๔	คาดว่าจะขยายตัว จากความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น การพัฒนามาตรฐานฟาร์ม และการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เชิงเศรษฐกิจ แต่ยังคงมีความเสี่ยงจากโรคระบาดสัตว์ ต้นทุนอาหารสัตว์ที่สูง และผลกระทบจากอุทกภัยที่อาจกระทบพื้นที่เลี้ยงสัตว์ และแหล่งอาหารสัตว์
สาขาประมง ๐.๗ – ๑.๗	มีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป จากการสนับสนุนของภาครัฐและการบริหารจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน แต่ยังคงได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศแปรปรวน ต้นทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ในระดับสูง และโรคระบาดในสัตว์น้ำ ซึ่งอาจส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขยายตัวได้ไม่เต็มศักยภาพ

ผลผลิต	แนวโน้ม
สาขาบริการทางการเกษตร ๑.๓ - ๒.๓	คาดว่าจะขยายตัวตามการลงทุนและการพัฒนาเกษตรสมัยใหม่ โดยมีการนำเครื่องจักรกล เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการผลิตมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนจากโครงการภาครัฐในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับศักยภาพเกษตรกร
สาขาป่านไม้ ๐.๘ - ๑.๘	มีแนวโน้มขยายตัว โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการใช้ประโยชน์จากไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ราคาไม้ยางพาราและทิศทางราคายางธรรมชาติยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจการใช้ประโยชน์จากไม้ยางพารา

ที่มา สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๔๐ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๙

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์การเกษตร	๒๖	๓๒,๔๙๙
สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๒	๑๕,๙๐๕
สหกรณ์นิคม	๒	๖,๙๕๔
สหกรณ์บริการ	๑๔	๑,๒๖๓
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๑	๔๔๗
รวม	๖ ประเภท ๕๕ สหกรณ์	๕๗,๐๖๘

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ ๔๑ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองนราธิวาส	๑๖	๒๔๗	๑๔	๒๖๒	๕๑	๑,๑๖๙	๒	๑๕๑
บาเจาะ	๑๐	๒๔๑	๑๑	๒๒๐	๒๙	๔๓๐	๑	๑๔๖
ระแงะ	๑๒	๒๗๔	๑๒	๒๘๐	๔๐	๑,๐๖๘	๑	๘๓
รือเสาะ	๒๑	๒๓๓	๑๐	๑๘๐	๒๘	๘๐๗	-	-
สุไหงโก-ลก	๑๓	๑๔๕	๙	๑๗๒	๔๓	๒๓๗	-	-

อำเภอ	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
สุโขทัย	๑๒	๒๒๙	๑๒	๑๘๐	๔๑	๑,๐๔๐	-	-
ตากใบ	๑๗	๔๔๕	๑๑	๒๙๔	๔๔	๒,๐๓๒	-	-
แว้ง	๑๕	๒๑๘	๑๑	๒๑๘	๒๙	๕๑๘	๑	๕๐
ยี่งอ	๑๗	๒๓๒	๑๒	๑๕๖	๔๓	๑,๓๕๖	๑	๓๓
ศรีสาคร	๑๑	๓๗๓	๑๓	๒๙๐	๒๗	๑,๑๒๕	๑	๕๔
สุคีริน	๑๔	๑,๑๐๙	๘	๑๔๕	๖๗	๑,๕๒๙	-	-
จะแนะ	๑๒	๑๑๑	๖	๑๓๐	๒๗	๖๘๑	-	-
เจาะไอร้อง	๘	๖๖	๑๔	๑๖๘	๓๕	๕๐๘	-	-
รวม	๑๗๐	๓,๙๒๓	๑๔๓	๒,๖๙๕	๕๐๔	๑๒,๕๐๐	๘	๕๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๔๒ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดนราธิวาส ข้อมูล ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๙ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๒,๔๘๘ ราย

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร														
	เกษตร และ สหกรณ์	ส.ป.ก.	ครู บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ชล ประทาน	เศรษฐกิจ การ เกษตร	ฝน หลวง	ไหม อาสา	ยางพารา	สารวัตร เกษตรอาสา	ชาวนา อาสา
เมืองนราธิวาส	๗	๑๔	๘	๐	๑๒	๖๓	๘๘	๑๘	๐	๑	๒	๑	๑๘	๑๗	๐
ตากใบ	๘	๑๖	๕	๖	๔	๕๐	๖๖	๑๘	๑๓	๑	๐	๐	๖	๔๒	๑
บาเจาะ	๖	๐	๓	๖	๒๕	๔๕	๔๙	๔	๐	๑	๔	๐	๑๑	๑๐	๐
ยี่งอ	๖	๐	๕	๒	๗	๔๖	๔๐	๔	๐	๑	๓	๐	๑๘	๑๑	๐
ระแงะ	๗	๕	๕	๙	๙	๕๙	๗๐	๑	๐	๑	๑	๑	๓๘	๔๗	๐
รือเสาะ	๙	๔	๓	๐	๙	๖๒	๑๒๖	๔	๐	๒	๐	๑	๔๗	๑๑	๐
ศรีสาคร	๖	๐	๓	๓	๖	๓๒	๕๒	๔	๐	๑	๑	๐	๒๓	๑๑	๐
แว้ง	๖	๕	๑๑	๒	๑๕	๔๙	๕๐	๔	๐	๑	๑	๐	๓๘	๑๔	๐
สุคีริน	๕	๐	๓	๕	๑๐	๔๓	๔๓	๒	๐	๑	๑	๑	๑๗	๓๙	๐
สุโหลงโก-ลก	๔	๑๐	๕	๓	๑๒	๒๐	๓๒	๕	๑	๑	๐	๐	๙	๑๐	๐
สุโหลงปาตี	๖	๘	๑	๐	๖	๕๐	๑๑๔	๔	๐	๑	๑	๐	๒๙	๓๗	๐
จะแนะ	๔	๐	๔	๔	๑๑	๒๘	๓๒	๔	๐	๑	๑	๐	๑๕	๙	๐
เจาะไอร้อง	๓	๘	๘	๑	๑๗	๓๖	๓๔	๙	๐	๒	๓	๑	๑๑	๔๑	๐
รวม	๗๗	๗๑	๖๔	๔๑	๑๔๓	๕๘๓	๗๙๖	๘๑	๑๔	๑๕	๑๘	๕	๒๘๐	๒๙๙	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส และหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

๒.๗ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จังหวัด

จังหวัดนราธิวาสได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ครอบคลุมทั้ง ๑๓ อำเภอ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้จัดการศูนย์ ทำหน้าที่ถ่ายทอดประสบการณ์และส่งเสริมการพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ศูนย์เรียนรู้แต่ละแห่งมีการกำหนดชนิดสินค้าเกษตรหลักให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร

ตารางที่ ๔๓ ข้อมูลศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘

ที่	ชนิดพืช พื้นที่ (ไร่)	ที่ตั้งศูนย์	พื้นที่ เป้าหมาย (ไร่)	เกษตร เป้าหมาย (ราย)	ผู้จัดการศูนย์ฯ
๑	ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ ๒๐ ไร่	ม.๔ บ้านฮูแตตูว ต.โคกเคียน อ.เมือง	๒๕,๐๖๖	๑,๓๐๒	นายสมาน ผ่านพรม
๒	เกษตรผสมผสาน พื้นที่ ๔,๙๐๐ ไร่	ม.๑ บ้านตะโละมาเนาะ ต.ลุโละสาวอ อ.บาเจาะ	๔,๙๐๐	๑,๑๕๘	นายยายยา ปะดอ
๓	ลองกอง พื้นที่ ๑๐ ไร่	ม.๓ บ้านตอหลัง ต.ตันหยงลิมอ อ.ระแงะ	๑๑,๕๘๓	๖,๖๘๑	นายผิน วงษ์น้อย
๔	ลองกอง พื้นที่ ๑๐ ไร่	ม.๑ บ้านตายา ต.สุวารี อ.รือเสาะ	๔,๗๔๔	๒,๔๖๑	นายอัศดุลาเล็ม นิยะ
๕	ผสมผสาน(ผัก) พื้นที่ ๑๖ ไร่	ม.๗ บ้านกวาลอซีรา ต.ปาเสมัส อ.สุไหงโก-ลก	๔,๙๒๔	๑,๓๕๐	นายกามารูเด็น อิบรอฮิม
๖	ลองกอง พื้นที่ ๔๐ ไร่	ม.๑ บ้านจือแร ต.รีโก อ.สุไหงปาดี	๗,๐๒๔	๕,๐๗๐	นายปัญญา เรืองกาญจน์
๗	ข้าวหอมกระดังงา พื้นที่ ๑๕ ไร่	ม.๒ บ้านโคกอิฐ-โคกใน ต.พร่อน อ.ตากใบ	๒๔,๕๐๐	๒,๙๐๐	นายสิทธิ อิทธิภาพ
๘	มังคุด พื้นที่ ๓ ไร่	ม.๕ บ้านผ่านศึก ต.ขอเลาะ อ.แว้ง	๓,๐๙๓	๑,๖๕๘	นายกมล ไชรัตน์
๙	ยางพารา พื้นที่ ๕ ไร่	ม.๔ บ้านกูแบบาเดาะ ต.ลุโละบายะ อ.ยี่งอ	๔๘,๐๐๖	๔,๙๗๙	นายอมัตรอเฮม ดิสมานี
๑๐	ลองกอง พื้นที่ ๕ ไร่	ม.๒ บ้านละโอ ต.ศรีบรรพต อ.ศรีสาคร	๙,๕๑๑	๓,๘๘๗	นางอุษา แก้วมุสิก
๑๑	มังคุด พื้นที่ ๓ ไร่	ม.๒ บ้านภูเขาทอง ต.ภูเขาทอง อ.สุคิริน	๒,๒๔๘	๑,๐๙๖	นายสันติสุข แก้วคง
๑๒	ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ ๗ ไร่	ม.๔ บ้านไอร์บือแต ต.ช้างเผือก อ.จะแนะ	๑,๑๘๗	๑๒๘	นายเจริญ เกิดกัณเณ
๑๓	ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ ๖ ไร่	ม.๑๒ บ้านบูเกะกือจิ ต.บูกิต อ.เจาะไอร้อง	๖,๓๕๒	๔๐๘	นายอารง ยูโซ๊ะ
รวม ๑๓ อำเภอ ๑๓ ศูนย์			๑๕๐,๓๓๗	๓๓,๙๐๗	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ Smart Farmer และ Young Smart Farmer

ตารางที่ ๔๔ จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ในจังหวัดนราธิวาส

ประเภท	Smart Farmer				Young Smart Farmer			
	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	รวม ๓ ปี	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘	รวม ๓ ปี
สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส	๓๒๐	๒๖๐	๑๓๙	๗๑๙	-	-	๙๗	๙๗
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส	๑๖๐	๘๐	๗๕	๓๑๕	-	-	๑๐	๑๐
สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาสและ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำจืด	๒๐๐	๒๐๐	๗๕	๔๗๕	-	-	-	-
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส	๔๐	๓๐	๑๐	๘๐	-	-	๑๕	๑๕
การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด นราธิวาส	๓๐๕	๓๐๕	๓๐๕	๙๑๕	-	-	-	-
ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นราธิวาส	-	-	๒๔	๒๔			๓	๓
รวม	๑,๐๒๕	๘๗๕	๖๒๘	๒,๕๒๘	-	-	๑๒๕	๑๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส รวบรวมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๒ ข้อมูลพื้นที่และเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดนราธิวาส

ปี ๒๕๖๘ แปลงใหญ่ด้านพืช ปศุสัตว์ และแมลงเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส รวม ๑๐๔ แห่ง สมาชิกทั้งสิ้น ๖,๔๒๙ ราย ครอบคลุมทุกอำเภอของจังหวัด โดยส่วนใหญ่เป็นแปลงใหญ่ด้านข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน ลองกอง และมังคุด ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรสำคัญของพื้นที่ แยกเป็นชนิดพืช ดังนี้

ตารางที่ ๔๕ จำนวนแปลงใหญ่จังหวัดนราธิวาสแยกเป็นชนิดพืช

อำเภอ	ชนิดพืช/ปศุสัตว์/ แมลงเศรษฐกิจ	จำนวนแปลงใหญ่ (แห่ง)	จำนวนสมาชิกรวม (ราย)
ตากใบ		๒๐	๑,๘๐๔
	ข้าว	๘	๑,๒๑๔
	ปาล์มน้ำมัน	๕	๓๓๖
	ไก่พื้นเมือง	๑	๑๐
	ยางพารา	๑	๓๓
	มะพร้าว	๒	๘๘
	มังคุด	๑	๘๐

อำเภอ	ชนิดพืช/ปศุสัตว์/ แมลงเศรษฐกิจ	จำนวนแปลงใหญ่ (แห่ง)	จำนวนสมาชิกรวม (ราย)
	ชั้นโรง	๑	๔๓
	แพะ	๑	
เมืองนราธิวาส		๑๒	๕๓๕
	ยางพารา	๓	๑๔๐
	ปาล์มน้ำมัน	๔	๑๗๘
	ทุเรียน	๑	๓๐
	ชั้นโรง	๑	๒๙
	แพะ	๑	๕๒
	มะพร้าว	๑	๕๖
	ลองกอง	๑	๕๐
บาเจาะ		๑๐	๕๑๐
	ข้าว	๓	๒๐๓
	ยางพารา	๒	๑๑๑
	ปาล์มน้ำมัน	๒	๖๔
	มะพร้าว	๑	๕๐
	ลองกอง	๑	๕๐
	ทุเรียน	๑	๓๒
ระแงะ		๑๐	๔๙๓
	ยางพารา	๕	๑๗๙
	ลองกอง	๑	๕๐
	ชั้นโรง	๑	๒๗
	ข้าว	๒	๑๘๐
	มังคุด	๑	๕๗
รือเสาะ		๗	๓๙๓
	ข้าว	๒	๒๑๑
	ยางพารา	๓	๙๗
	ทุเรียน	๑	๓๕
	ลองกอง	๑	๕๐
สุไหงโก-ลก		๓	๑๔๖
	พืชผัก	๑	๕๐
	ข้าว	๑	๔๗
	ปาล์มน้ำมัน	๑	๔๙
สุไหงปาตี		๕	๒๘๕
	ลองกอง	๑	๕๐
	ข้าว	๑	๕๙
	มังคุด	๑	๔๐
	ยางพารา	๑	๘๔
	ทุเรียน	๑	๕๒

อำเภอ	ชนิดพืช/ปศุสัตว์/ แมลงเศรษฐกิจ	จำนวนแปลงใหญ่ (แห่ง)	จำนวนสมาชิกรวม (ราย)
แว้ง		๘	๗๗๗
	มังคุด	๑	๑๓๔
	ข้าว	๑	๑๔๑
	ลองกอง	๑	๒๙๘
	ยางพารา	๑	๕๘
	โคเนื้อ	๑	
	ส้มโชกุน	๑	๓๙
	แพะ	๑	๗๗
	ข้า ตะไควร์	๑	๓๐
ยี่งอ		๘	๔๖๑
	ลองกอง	๑	๖๐
	ยางพารา	๓	๒๐๐
	ปาล์มน้ำมัน	๒	๗๓
	แพะ	๑	๔๕
	โคเนื้อ	๑	๘๓
สุคีริน		๑๐	๕๖๕
	ทุเรียน	๔	๑๒๑
	ยางพารา	๓	๒๐๑
	ปาล์มน้ำมัน	๒	๑๓๗
	มังคุด	๑	๑๐๖
จะแนะ		๔	๑๕๔
	ทุเรียน	๒	๙๔
	ปาล์มน้ำมัน	๑	๓๐
	ลองกอง	๑	๓๐
เจาะไอร้อง		๗	๓๐๖
	ยางพารา	๑	๔๗
	ข้าว	๑	๓๙
	ทุเรียน	๑	๕๐
	มังคุด	๑	๓๘
	ลองกอง	๑	๓๕
	ปาล์มน้ำมัน	๒	๙๗
รวม		๑๐๔	๖,๔๒๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒๕๖๙

๒.๘.๓ ประชาชนชาวบ้านและราษฎรเกษตรต้นแบบจังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ ๔๖ จำนวนประชาชนชาวบ้านและราษฎรเกษตรต้นแบบแยกตามอำเภอ ปี ๒๕๖๘

อำเภอ	ราษฎร กษ.	ราษฎรหม่อนไหม
เมืองนราธิวาส	๒	๑
สุคิริน	๑	๑
รวม	๓	๒

ที่มา : กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

๒.๘.๔ สรุปจำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘

ตารางที่ ๔๗ ข้อมูลสรุปจำนวนกลุ่มและสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘

ที่	อำเภอ	เป็นนิติบุคคล		ไม่เป็นนิติบุคคล	
		จำนวน (กลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (ราย)	จำนวน (กลุ่ม)	จำนวนสมาชิก (ราย)
๑	เมืองนราธิวาส	๗	๒,๔๖๘	๘๑	๕,๗๗๘
๒	ตากใบ	๒	๖๐๘	๕๗	๓,๐๐๑
๓	บาเจาะ	๔	๒๐๖	๕๖	๓,๑๒๓
๔	ยี่งอ	๓	๑๒๕	๕๔	๓,๐๐๙
๕	ระแงะ	๑๓	๕๐๐	๘๖	๔,๐๖๐
๖	รือเสาะ	๙	๓๔๘	๕๕	๒,๖๑๓
๗	ศรีสาคร	๕	๓๕๙	๓๑	๑,๕๘๙
๘	แว้ง	๖	๑๘๖	๔๔	๒,๓๓๘
๙	สุคิริน	๓	๑๓๖	๓๖	๑,๖๘๑
๑๐	สุโหงโกลก	๒	๒๙๓	๑๒	๖๗๙
๑๑	สุโหงปาดี	๗	๔๕๐	๔๑	๑,๘๗๑
๑๒	จะแนะ	๙	๑๓๐	๓๔	๑,๘๑๕
๑๓	เจาะไอร้อง	๔	๓๑๓	๓๕	๒,๓๑๕
	รวม	๗๔	๖,๑๒๒	๖๒๒	๓๓,๘๗๒

ที่มา : สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาจังหวัดนราธิวาส

๒.๘.๕ ข้อมูลการออกเอกสารสิทธิที่ดิน จังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ ๔๘ ข้อมูลการออกเอกสารสิทธิที่ดิน จังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๘

ที่	อำเภอ	ตำบล	พื้นที่มอบ ส.ป.ก. ๔-๐๑		
			ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่-งาน-วา)
๑	ตากใบ	โฆสิต	๗๕	๘๘	๑๑๕-๑-๒๔
๒	สุไหงโก-ลก	บูโยะ	๖	๘	๑๑-๐-๔๕
	รวม ๒ อำเภอ		๘๑	๙๖	๑๒๖-๑-๖๙

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส

๒.๘.๖ ทำเทียบเรือประมงที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมง นราธิวาส

ทำเทียบเรือประมงที่ขึ้นทะเบียนกับกรมประมง

๑. อำเภอเมืองนราธิวาส จำนวน ๒ ทำ ได้แก่
 - ทำเทียบเรือประมงนราธิวาส (ทำเทียบเรือประมงพาณิชย์)
 - ทำเทียบเรือทักซิณไพบูลย์ (ทำสำหรับจอดพักเรือประมงเท่านั้น)
๒. อำเภอดากใบ จำนวน ๒ ทำ ได้แก่
 - ทำเทียบเรือตากใบแปซิฟิก (ทำบริการน้ำหรือน้ำแข็ง)
 - ทำเทียบเรือหะยิมะ ตาบา (ทำเทียบเรือประมงพาณิชย์)

ตารางที่ ๔๙ จำนวนเรือประมง (ลำ) ที่แจ้งเข้า-ออก

เครื่องมือประมง	จำนวนเรือประมง (ลำ)		รวม (ลำ)
	๑๐.๐๐ - ๒๙.๙๙ ตัน กรอส	ตั้งแต่ ๓๐.๐๐ ตันกรอสขึ้นไป	
๑. อวนลาก	๑๑	๓	๑๔
๒. อวนครอบ	๒	๒๓	๒๕
๓. ลอบ	-	๑	๑
รวม	๑๓	๒๗	๔๐

ที่มา : ศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออกนราธิวาส

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัด

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส เป็นการประเมินปัจจัยภายใน โดยใช้กรอบแนวคิด McKinsey ๗-S Framework เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) และจุดอ่อน (Weaknesses) ของภาคการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งประเมินปัจจัยภายนอกโดยใช้ PESTEL Analysis เพื่อวิเคราะห์โอกาส (Opportunities) และภัยคุกคาม (Threats) ที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญสำหรับกำหนดทิศทางการพัฒนา ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การวิเคราะห์ SWOT Analysis

๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจัยทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๕๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	S๑ มีศักยภาพด้านทรัพยากร ธรรมชาติและการผลิตสินค้าเกษตร ที่หลากหลาย S๒ มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้า เกษตรอัตลักษณ์และฮาลาลสู่สินค้า มูลค่าสูง	W๑ ภาวะลดแรงจูงใจในการผลิตจากปัญหา ราคาสินค้าผันผวนและหนี้สินครัวเรือน

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
	S๓ มีศักยภาพด้านความมั่นคงทางอาหารจากระบบเกษตรและทรัพยากรท้องถิ่น	
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	S๔ มีภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปขนาดใหญ่รองรับในพื้นที่ (มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงงานแปรรูปยาง และโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวลขนาดใหญ่ในพื้นที่) S๕ มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าเกษตรทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ	W๒ ความเปราะบางของเกษตรกรรายย่อยและข้อจำกัดในการรวมกลุ่มสถาบันเกษตรกร W๓ ข้อจำกัดด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ส่งผลให้ต้นทุนการขนส่งสูง W๔ สิทธิครอบครองที่ดินและข้อจำกัดทางกฎหมายในเขตป่าอนุรักษ์
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	S๖ ระบบบริหารจัดการน้ำในเขตชลประทานมีประสิทธิภาพ	W๕ ข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของระบบชลประทานนอกเขตพัฒนาและพื้นที่รอบป่าพรุ
บุคลากร (Staff)	S๗ มีเครือข่ายสนับสนุนการผลิตและบริการทางการเกษตรที่มีมาตรฐาน	W๖ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุภาคเกษตรอย่างสมบูรณ์
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S๘ มีฐานรากโครงการพระราชดำริและศูนย์ต้นแบบที่เข้มแข็ง	W๗ เกษตรกรบางส่วนขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการผลิตและการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพทางการเกษตร W๘ อัตราการนำผลการวิจัย และเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนและปรับใช้ทำการเกษตรต่ำ
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	S๙ มีกลไกการบริหารงานและฐานข้อมูลดิจิทัลที่พร้อมใช้งาน	-
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	S๑๐ มีทุนทางสังคมและเครือข่ายพหุวัฒนธรรมระดับฐานราก	-

รายละเอียดประกอบการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths: S)

S๑ จังหวัดมีศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติ และการผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลาย

จังหวัดนราธิวาสมีความหลากหลายของภูมิประเทศ ทั้งพื้นที่ชายฝั่ง พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ป่าพรุ และพื้นที่ภูเขา ประกอบกับสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก ส่งผลให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรได้หลากหลาย ทั้งยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์ ซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดและมีศักยภาพในการพัฒนาสู่สินค้าเกษตรมูลค่าสูง

S๒ จังหวัดมีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และฮาลาลสู่สินค้ามูลค่าสูง

มีสินค้าประจำถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและได้รับการคุ้มครองหรือขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เช่นทุเรียนบางนา, ลองกองต้นหยงมัส, ข้าวหอมกระดังงา, ปลาภูเขาเค็มตากใบ, ปลาพลวงชมพู และข้าวเกรียบปลา ซึ่งมีศักยภาพสูงในการนำมาทำ Storytelling เพื่อยกระดับสู่ตลาดพรีเมียม ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในประเทศและต่างประเทศ

S๓ มีศักยภาพด้านความมั่นคงทางอาหารจากระบบเกษตรและทรัพยากรท้องถิ่น

จังหวัดมีความหลากหลายของระบบการผลิตภาคเกษตร ทั้งพืช ประมง และปศุสัตว์ รวมถึงมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการผลิตอาหารของชุมชน ส่งผลให้สามารถผลิตอาหารได้อย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ครอบคลุมทั้งการบริโภคภายในครัวเรือน ชุมชน และการจำหน่ายเชิงพาณิชย์

S๔ มีภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปขนาดใหญ่รองรับในพื้นที่

มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงงานแปรรูปยางพารา และโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวลขนาดใหญ่ในพื้นที่ ช่วยรองรับผลผลิตทะลายปาล์มและยางพาราดิบ ลดความเสี่ยงด้านการขนส่งข้ามเขตจังหวัด

S๕ มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าเกษตรทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

ระบบคมนาคมมีความพร้อมและเชื่อมโยงครอบคลุมทั้งทางบก (รถยนต์และทางรถไฟสายใต้) ทางน้ำ (ท่าเรือ) และทางอากาศ (ท่าอากาศยานนานาชาติ) เอื้อต่อการขนส่งและกระจายสินค้าเกษตร

S๖ ระบบบริหารจัดการน้ำในเขตชลประทานมีประสิทธิภาพ

มีระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ รองรับการเพาะปลูกและการป้องกันภัยแล้งในพื้นที่เป้าหมาย

S๗ มีเครือข่ายสนับสนุนการผลิตและบริการทางการเกษตรที่มีมาตรฐาน

จังหวัดมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร รวมถึงร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิต (Q-Shop) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

S๘ มีฐานรากโครงการพระราชดำริและศูนย์ต้นแบบที่เข้มแข็ง

มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกระจายอยู่ทุกพื้นที่ โดยมี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนด้านการเกษตรแบบครบวงจร พร้อมทั้งมีศูนย์ต้นแบบด้านการเกษตรที่เข้มแข็ง ทำให้จังหวัดมีองค์ความรู้เฉพาะทางระดับสูงในหลากหลายด้าน

S๙ กลไกการบริหารงานและฐานข้อมูลดิจิทัลที่พร้อมใช้งาน

มีโครงสร้างการบริหารงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ที่ครอบคลุมเข้มแข็ง (เช่น คณะกรรมการ อ.พ.ก. SCP SCD) มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศนำร่อง เช่น ArcGIS, เกษตรพินิจราช และฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ครอบคลุมทุกด้าน

S๑๐ มีทุนทางสังคมและเครือข่ายพหุวัฒนธรรมระดับฐานราก

มีสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนรองรับการขับเคลื่อน ควบคู่กับโครงข่าย อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ที่เข้าใจวิถีชีวิตและสื่อสารภาษามลายูถิ่นได้ดี ทำให้เกิดความร่วมมืออย่างใกล้ชิดผ่านเครือข่ายผู้นำธรรมชาติช่วยสนับสนุนการเข้าถึงองค์ความรู้ ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่เหมาะสมตลอดห่วงโซ่อุปทาน

รายละเอียดประกอบการวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness)

W๑ ภาวะลดแรงจูงใจในการผลิตจากปัญหาราคาสินค้าผันผวนและหนี้สินครัวเรือน

ความผันผวนของราคายางพาราและพืชผลฤดูกาลที่ตกต่ำ ตัดสลับกับแนวโน้มราคาปุ๋ยและสารเคมีที่พุ่งสูงขึ้น บั่นทอนแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพการผลิต เกษตรกรขาดทุนหมุนเวียนและตกอยู่ในภาวะหนี้สิน ส่งผลให้ผลิตภัณท์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรเติบโตช้ากว่าที่ควรจะเป็น

W๒ ความเปราะบางของเกษตรกรรายย่อยและข้อจำกัดในการรวมกลุ่มสถาบันเกษตรกร

เกษตรกรรายย่อยจำนวนมากกระจายตัวอยู่นอกระบบสหกรณ์ภาคการเกษตรหรือวิสาหกิจชุมชน ขาดอำนาจในการต่อรองราคาปัจจัยการผลิต และราคาผลผลิตสินค้าการเกษตร ส่งผลให้ถูกกดตราคาผลผลิต (เช่น ลองกองทุเรียนพื้นเมือง) และต้องแบกรับราคาปัจจัยการผลิตที่สูงกว่าปกติ

W๓ ข้อจำกัดด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ส่งผลให้ต้นทุนการขนส่งสูง

นราธิวาสมีสถานะเป็นจังหวัดชายแดน "ปลายสุดด้ามขวาน" ทำให้ต้องนำเข้าปัจจัยการผลิตหลัก เช่น ปุ๋ยเคมี อาหารสัตว์ และแม่พันธุ์จากภูมิภาคอื่น ระยะทางที่ไกลประกอบกับค่าขนส่งที่สูงขึ้นตามราคาพลังงาน ส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตสินค้าเกษตรของนราธิวาสสูงกว่าจังหวัดอื่นในภาคใต้ตอนบน

W๔ สิทธิครอบครองที่ดินและข้อจำกัดทางกฎหมายในเขตป่าอนุรักษ์

เกษตรกรในหลายพื้นที่ (โดยเฉพาะรอบแนวเทือกเขาบูโด-สุโงเภาดี และขอบป่าพรุ) ขาดเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินเนื่องจากปัญหาที่ดินทับซ้อนกับเขตป่าไม้ ป่าสงวน และอุทยานแห่งชาติ

W๕ ข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของระบบชลประทานนอกเขตพัฒนาและพื้นที่รอบป่าพรุ

พื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน โดยเฉพาะในพื้นที่ต้นน้ำ แหล่งเกษตรกรรมบนที่ดอน และชุมชนรอบป่าพรุ ใต้แดง/ป่าพรุบาเจาะ ยังขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำและระบบกระจายน้ำในไร่นาที่ทั่วถึง ทำให้เผชิญความเสี่ยงทั้งปัญหา น้ำท่วมขังในช่วงมรสุมและปัญหาขาดแคลนน้ำจนเกิดภัยแล้งและไฟป่าพรุซ้ำซากในฤดูแล้ง

W๖ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุภาคเกษตรอย่างสมบูรณ์

แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่ก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ (Aging Society) ในขณะที่คนรุ่นใหม่หรือลูกหลานเกษตรกรเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคบริการ ภาคอุตสาหกรรม หรือข้ามไปทำงานในประเทศมาเลเซียเนื่องจากผลตอบแทนที่สูงกว่า ส่งผลให้ภาคเกษตรในพื้นที่ขาดแคลนแรงงาน ขาดการส่งต่อช่วงวัย และขาดผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Young Smart Farmer) ที่จะเข้ามาขับเคลื่อนเกษตรยั่งยืน

W๗ เกษตรกรบางส่วนขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการผลิตและการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพทางการเกษตร

เกษตรกรบางส่วนยังยึดติดกับรูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม ขาดองค์ความรู้ในการเลือกชนิดและพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการวางแผนและจัดการพื้นที่เพาะปลูกให้สอดคล้องกับศักยภาพของดิน น้ำ และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) ส่งผลให้เกิดการใช้พื้นที่ไม่เหมาะสม

W๘ อัตราการนำผลการวิจัย และเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่เพื่อสนับสนุน และปรับใช้ทำการเกษตรต่ำ

การถ่ายทอดองค์ความรู้ ข้อมูลวิจัย และนวัตกรรมสมัยใหม่ (เช่น เกษตรแม่นยำ, โดรนทางการเกษตร, บรรจุภัณฑ์ยืดอายุผลผลิต) ไปสู่การปฏิบัติของเกษตรกรในวงกว้างยังมีน้อยมาก เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเข้าไม่ถึงเครื่องจักรกลราคาสูง

๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ
๖. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

ตารางที่ ๕๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

ด้าน	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ด้านการเมือง	O๑ นโยบายขับเคลื่อนเกษตรนวัตกรรมและการยกระดับสถาบันเกษตรกร O๒ มาตรการปราบปรามสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างเข้มงวด ช่วยคุ้มครองกลไกตลาดในพื้นที่ O๓ นโยบายความมั่นคงและการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้	T๑ ข้อจำกัดของการจัดสรรงบประมาณและนโยบายบางส่วนไม่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่
ด้านเศรษฐกิจ	O๔ การขยายตัวของการค้าชายแดนและความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดมาเลเซียและต่างประเทศผ่านด่านชายแดนสำคัญของจังหวัด O๕ การเข้าถึงมาตรการทางการเงินและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับตัว	T๒ วิกฤตต้นทุนปัจจัยการผลิต ราคาสินค้าเกษตรผันผวน และภาวะเศรษฐกิจจะลดตัว
ด้านสังคม	O๖ แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคที่มุ่งเน้นความปลอดภัยและมาตรฐานสีเขียว	T๓ ปัญหาความมั่นคงและสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ T๔ แนวโน้มการลดลงของพื้นที่เกษตรกรรมจากการขยายตัวของชุมชนเมือง
ด้านเทคโนโลยี	O๗ การขยายตัวของเทคโนโลยีดิจิทัล	T๕ การปรับตัวไม่ทันต่อทิศทางการค้าโลกใหม่และเทคโนโลยีราคาสูง
ด้านสิ่งแวดล้อม	O๘ กระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	T๖ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติซ้ำซากส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตร

ด้าน	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
		T๗ ความเสี่ยงจากโรคพืช โรคสัตว์ และศัตรูพืช
ด้านกฎหมาย		T๘ ข้อจำกัดทางกฎหมายเรื่องที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์

รายละเอียดประกอบการวิเคราะห์โอกาส (Opportunity)

O๑ นโยบายขับเคลื่อนเกษตรนวัตกรรมและการยกระดับสถาบันเกษตรกร

นโยบาย "เกษตรนวัตกรรม" ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มุ่งปรับเปลี่ยนสู่การใช้ Big Data เทคโนโลยีดิจิทัล และ AI ควบคู่กับการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง ทั้งด้านเกษตรมูลค่าสูง เกษตรปลอดภัย เกษตรอัจฉริยะ การบริหารจัดการน้ำ และการพัฒนาสถาบันเกษตรกร ซึ่งเอื้อต่อการยกระดับภาคเกษตรของจังหวัด

O๒ มาตรการปราบปรามสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างเข้มงวด ช่วยคุ้มครองกลไกตลาดในพื้นที่

นโยบายเชิงรุกของรัฐบาลในการปราบปรามและสกัดกั้นการลักลอบนำเข้า-ส่งออก สินค้าเกษตรผิดกฎหมาย (เช่น ยางพาราเถื่อน ปาล์มน้ำมันเถื่อน สินค้าปศุสัตว์) ช่วยสร้างเสถียรภาพด้านราคา คุ้มครองเกษตรกรรายย่อย ในเขตชายแดนไม่ให้ถูกแทรกแซงราคา และสร้างความเป็นธรรมในระบบตลาดท้องถิ่น

O๓ นโยบายความมั่นคงและการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อกำหนดและมาตรการพิเศษของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและความเป็นอยู่ของประชาชน ในพื้นที่ความมั่นคงชายแดนใต้ ส่งผลให้จังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณ ช่องทางพิเศษ และการสนับสนุน โครงการพัฒนาด้านการเกษตรที่เอื้อต่อสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง

O๔ การขยายตัวของการค้าชายแดนและความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดมาเลเซียและต่างประเทศ ผ่านด่านชายแดนสำคัญของจังหวัด

จังหวัดนราธิวาสมีศักยภาพด้านการค้าชายแดนจากการตั้งอยู่ติดกับรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย และมีด่านศุลกากรสำคัญ ๓ แห่ง ได้แก่ ด่านสุโหลงโก-ลก ด่านตากใบ และด่านบูเกะตา ซึ่งเป็นช่องทางเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย รวมถึงภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่งผลให้สินค้าเกษตรของจังหวัดมีโอกาสเข้าถึงตลาดที่กว้างขึ้น และสามารถต่อยอดสู่การเป็นศูนย์กลางการค้า และการส่งออกสินค้าเกษตร อาหารฮาลาล และสินค้าเกษตรมูลค่าสูงของจังหวัดได้ในอนาคต

O๕ การเข้าถึงมาตรการทางการเงินและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อการปรับตัว

การมีแหล่งทุนเฉพาะทาง เช่น กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และมาตรการสินเชื่อสีเขียว/สินเชื่อเพื่อการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีอัตราดอกเบี้ยต่ำจาก ธ.ก.ส. ช่วยลดภาระเกษตรกรและสหกรณ์ในการลงทุนจัดหาเครื่องจักรกลหรือนวัตกรรมการผลิตยุคใหม่

O๖ แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคที่มุ่งเน้นความปลอดภัยและมาตรฐานสีเขียว

กระแสความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเกษตรอินทรีย์ของผู้บริโภคที่เพิ่มสูงขึ้น

O๗ การขยายตัวของเทคโนโลยีดิจิทัล

โดยเฉพาะการขยายตัวของช่องทางการตลาดออฟไลน์และออนไลน์ (e-Commerce) ทำให้จังหวัดสามารถกระจายสินค้า GI มูลค่าสูง รวมถึงสินค้าด้านการเกษตรอื่น ๆ ส่งตรงถึงผู้บริโภคได้โดยตรง

๐๘ กระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศภูเขา ชายฝั่ง และป่าพรุ ควบคู่กับกระแสความนิยมท่องเที่ยววิถีชุมชน เปิดโอกาสในการบูรณาการภาคเกษตรเข้ากับภาคบริการผ่าน "การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agri-Tourism)" เช่น กิจกรรมเที่ยวชมสวนผสมผสาน ซึ่งช่วยสร้างรายได้เสริมที่มั่นคงให้ครัวเรือนเกษตรกร

รายละเอียดประกอบการวิเคราะห์อุปสรรค (Threats)

T๑ ข้อจำกัดของการจัดสรรงบประมาณและนโยบายบางส่วนไม่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่

ข้อกำหนด โครงการ หรือมาตรการส่งเสริมบางประเภทจากส่วนกลาง บางส่วนไม่สอดคล้องกับการบริหารงานในพื้นที่ ทั้งวิถีชีวิต บริบทพหุวัฒนธรรม ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลให้การขับเคลื่อนโครงการ บางโครงการในระดับฐานรากไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร หรือไม่สมารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

T๒ วิกฤตต้นทุนปัจจัยการผลิต ราคาสินค้าเกษตรผันผวน และภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

ราคาปุ๋ยเคมี สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช อาหารสัตว์ และพลังงานที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่ราคาสินค้าเกษตรหลักมีความผันผวนตามกลไกตลาดโลก ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อรายได้และกำลังซื้อของครัวเรือนเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีข้อจำกัดในการลงทุนพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการปรับเปลี่ยนสู่เกษตรมูลค่าสูง

T๓ ปัญหาความมั่นคงและสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่

สถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ส่งผลกระทบทางอ้อมต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนภาคเอกชนในการเข้ามาลงทุนด้านอุตสาหกรรมเกษตร การแปรรูป และโลจิสติกส์ รวมถึงทำให้การขนส่ง การกระจายสินค้า และการทำตลาดในบางพื้นที่มีความเสี่ยงและข้อจำกัดมากกว่าพื้นที่อื่น ส่งผลต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรในระยะยาว

T๔ แนวโน้มการลดลงของพื้นที่เกษตรกรรมจากการขยายตัวของชุมชนเมือง

การเติบโตและการขยายตัวของเขตเศรษฐกิจชายแดน ชุมชนเมือง และโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ส่งผลให้พื้นที่เกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์และเหมาะสมรอบเขตเมืองถูกเปลี่ยนสภาพไปเป็นที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์ หรือสถานประกอบการ ทำให้พื้นที่สำหรับการเกษตรกรรมของจังหวัดมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

T๕ การปรับตัวไม่ทันต่อกติกาการค้าโลกใหม่และเทคโนโลยีราคาสูง

เทคโนโลยีและเครื่องจักรกลเกษตรกรรมขั้นสูงมีราคาสูง เกษตรกรรายย่อยไม่สามารถเข้าถึงได้และปรับตัวตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปไม่ทัน นอกจากนี้ กติกาการค้าโลกสีเขียวใหม่ เช่น มาตรฐานสินค้าปลอดการตัดไม้ทำลายป่า (EUDR)

T๖ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติซ้ำซาก

การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลกระทบโดยตรงต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิต โดยนราธิวาสประสบปัญหาอุทกภัยน้ำท่วมซ้ำซากในเขตที่ลุ่มต่ำ (ลุ่มน้ำสายบุรีและลุ่มน้ำโก-ลก) ในช่วงฤดูมรสุม และปัญหาวิกฤตไฟไหม้ป่าพรุ (ป่าพรุโต๊ะแดง) ในช่วงหน้าแล้ง ซึ่งสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อพื้นที่การเกษตร

T๗ ความเสี่ยงจากโรคพืช โรคสัตว์ และศัตรูพืช

การระบาดของโรคพืช โรคสัตว์ และศัตรูพืช รวมถึงความเสี่ยงจากโรคอุบัติใหม่ อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตและความมั่นคงด้านอาหาร

T๘ ข้อจำกัดทางกฎหมายเรื่องที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์

เกษตรกรจำนวนมากประสบปัญหาพื้นที่ทำกินทับซ้อนกับเขตป่าไม้ ป่าสงวน ป่าพรุ และเขตอุทยานแห่งชาติ ทำให้ไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถยื่นขอการรับรองมาตรฐาน GAP หรือมาตรฐานเกษตรปลอดภัยสากลได้

๓.๓ การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ เป็นกระบวนการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ที่นำผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths: S) และ จุดอ่อน (Weaknesses: W) มาผสมผสานกับผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunities: O) และ ข้อจำกัดหรือภัยคุกคาม (Threats: T) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพขององค์กร และสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการวิเคราะห์ TOWS Matrix มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เพื่อให้ได้กลยุทธ์ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ประกอบด้วย ๔ รูปแบบ ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy: Strengths–Opportunities) เป็นการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งขององค์กร เพื่อสนับสนุนและต่อยอดจากโอกาสที่เกิดขึ้นภายนอก มุ่งสร้างการเติบโต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy: Strengths–Threats) เป็นการนำจุดแข็งขององค์กรมาใช้ลดผลกระทบหรือรับมือกับข้อจำกัดและภัยคุกคามจากภายนอก เพื่อรักษาความมั่นคง ลดความเสี่ยง และเพิ่มความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

กลยุทธ์เชิงพัฒนา (WO Strategy: Weaknesses–Opportunities) เป็นการใช้โอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกมาช่วยแก้ไขหรือพัฒนาจุดอ่อนขององค์กร โดยมุ่งเสริมสร้างศักยภาพ ยกระดับขีดความสามารถ และพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy: Weaknesses–Threats) เป็นการกำหนดแนวทางเพื่อลดจุดอ่อนภายในองค์กร พร้อมทั้งลดผลกระทบจากข้อจำกัดหรือภัยคุกคามภายนอก โดยเน้นการบริหารความเสี่ยง การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน และการสร้างความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๕๒ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

๑๐๕

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (S) S๑ มีศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและการผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลาย S๒ มีศักยภาพในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และฮาลาลสู่สินค้ามูลค่าสูง S๓ มีศักยภาพด้านความมั่นคงทางอาหารจากระบบเกษตรและทรัพยากรท้องถิ่น S๔ มีภาคอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปขนาดใหญ่รองรับในพื้นที่ (มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงงานแปรรูปยางและโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงชีวมวลขนาดใหญ่ในพื้นที่) S๕ มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงการขนส่งสินค้าเกษตรทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ S๖ ระบบบริหารจัดการน้ำในเขตชลประทานมีประสิทธิภาพ S๗ มีเครือข่ายสนับสนุนการผลิตและบริการทางเกษตรที่มีมาตรฐาน S๘ มีฐานรากโครงการพระราชดำริและศูนย์ต้นแบบที่เข้มแข็ง S๙ มีกลไกการบริหารงานและฐานข้อมูลดิจิทัลที่พร้อมใช้งาน S๑๐ มีทุนทางสังคมและเครือข่ายพหุวัฒนธรรมระดับฐานราก	จุดอ่อน (W) W๑ ภาวะลดแรงจูงใจในการผลิตจากปัญหาราคาสินค้าผันผวนและหนี้สินครัวเรือน W๒ ความเปราะบางของเกษตรกรรายย่อยและข้อจำกัดในการรวมกลุ่มสถาบันเกษตรกร W๓ ข้อจำกัดด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ส่งผลให้ต้นทุนการขนส่งสูง W๔ สิทธิครอบครองที่ดินและข้อจำกัดทางกฎหมายในเขตป่าอนุรักษ์ W๕ ข้อจำกัดเชิงโครงสร้างของระบบนอกเขตพัฒนาและพื้นที่รอบป่าพรุ W๖ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุภาคเกษตรอย่างสมบูรณ์ W๗ เกษตรกรบางส่วนขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการผลิตและการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพทางการเกษตร W๘ อัตราการนำผลการวิจัย และเทคโนโลยีนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนและปรับใช้ทำการเกษตรต่ำ
โอกาส (O) O๑ นโยบายขับเคลื่อนเกษตรนวัตกรรมและการยกระดับสถาบันเกษตรกร O๒ มาตรการปราบปรามสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างเข้มงวด ช่วยคุ้มครองเกษตรกรในพื้นที่ O๓ นโยบายความมั่นคงและการพัฒนาพื้นที่พิเศษ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ O๔ การขยายตัวของการค้าชายแดนและความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดมาเลเซีย และต่างประเทศผ่านด่านชายแดนสำคัญของจังหวัด O๕ การเข้าถึงมาตรการทางการเงินและสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อการปรับตัว O๖ แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคที่มุ่งเน้นความปลอดภัยและมาตรฐานสีเขียว O๗ การขยายตัวของเทคโนโลยีดิจิทัล O๘ กระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	SO ๑. พัฒนาและยกระดับศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประกอบอาชีพภาคเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (S๑S๒S๓S๗S๘S๑๐+O๑O๒) ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิชาทกิจชุมชน สถาบันเกษตรกร และเครือข่ายให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจเกษตร การรวบรวม การแปรรูป และการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (S๑S๒S๓S๔S๕S๗+S๑๐+O๑O๒O๔O๖) ๓. ส่งเสริมการเชื่อมโยงการตลาด การตลาดนำการผลิต การผลิตตามความต้องการของตลาด และการพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงตลาดฮาลาล (S๑S๒S๓S๔S๕S๖S๗+S๕S๑๐+O๑O๒O๓O๔O๕O๖O๗) ๔. ยกระดับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และฮาลาลสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเพื่อการส่งออก (S๒S๔S๖+O๔) ๕. ใช้ศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงการค้าชายแดนและขยายตลาดออนไลน์ทั้งในและต่างประเทศ (S๑S๒S๓S๔S๕+O๔O๖) ๖. พัฒนาและยกระดับโรงคัดบรรจุ โรงแปรรูปชุมชน วิชาทกิจชุมชน และผู้ประกอบการให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับตลาดในประเทศและต่างประเทศ (S๑S๒S๓S๔S๕S๖S๗S๘S๑๐+O๑O๓O๔O๕O๖O๗O๘) ๗. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตร แหล่งแปรรูป วิชาทกิจชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกรและชุมชน (S๑S๑๐+O๘) ๘. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (S๑S๓S๖S๗S๘S๕S๑๐+O๖O๘) ๙. บูรณาการเครือข่ายภาครัฐ เอกชน ในการพัฒนาระบบ Big Data และ Dashboard เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ (S๗S๙+O๑) ๑๐. ส่งเสริมการใช้ AI และเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) เพื่อยกระดับการผลิตและการบริหารจัดการฟาร์ม (S๒S๕+O๓O๗)	WO ๑. สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม งานวิจัย และข้อมูลสารสนเทศทางเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับการบริหารจัดการฟาร์ม (W๗W๘+O๑O๗) ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP GMP RSPO เกษตรอินทรีย์ และการรับรอง PGS (W๑W๒+O๑O๒) ๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและแปรรูปสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และประมงที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสู่มูลค่าสูง (W๑W๒+O๔O๘) ๔. ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการหนี้ และการพัฒนาศักยภาพทางการเงินของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (W๑W๒+O๑O๓O๕) ๕. พัฒนาระบบตลาดดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรของจังหวัด การสร้างแบรนด์ และยกระดับบรรจุภัณฑ์มาตรฐานสินค้า และการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับ (W๑W๒W๘+O๔O๖O๗) ๖. ผลักดันการแก้ไขปัญหาลิทธิในพื้นที่ควบคุมการอนุรักษ์ พื้นที่พื และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน (W๔+O๓) ๗. พัฒนาระบบปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน แหล่งเก็บกักน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร (W๓W๕+O๓) ๘. พัฒนาศักยภาพบุคลากร จัดอบรม Reskill/Upskill ด้านเทคโนโลยีเกษตรดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล และการให้บริการเชิงรุก (W๗W๘+O๑) ๙. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล อาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายในระดับพื้นที่ (W๒+O๓) ๑๐. ส่งเสริมการสร้างรายได้จาก Carbon Credit การเกษตรคาร์บอนต่ำ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามแนวทาง BCG Economy (W๗W๘+O๖O๘)

อุปสรรค (T)	ST	WT
T๑ ข้อจำกัดของการจัดสรรงบประมาณและนโยบายบางส่วนไม่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ T๒ วิกฤตต้นทุนปัจจัยการผลิต ราคาสินค้าเกษตรผันผวน และภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว T๓ ปัญหาความมั่นคงและสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ T๔ แนวโน้มการลดลงของพื้นที่เกษตรกรรมจากการขยายตัวของชุมชนเมือง T๕ การปรับตัวไม่ทันต่อกติกาการค้าโลกใหม่และเทคโนโลยีราคาสูง T๖ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติซ้ำซากส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตร T๗ ความเสี่ยงจากโรคพืช โรคสัตว์ และศัตรูพืช T๘ ข้อจำกัดทางกฎหมายเรื่องที่ดินทำกินไม่มีเอกสารสิทธิ์	๑. สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และบริการสนับสนุนทางการเกษตรที่มีคุณภาพและเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน (S๑S๒S๓S๔S๕S๖S๗S๘S๑๐+T๒T๖) ๒. ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันเกษตรกร ภาคเอกชน และภาคีการพัฒนา เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด เพิ่มอำนาจการต่อรอง และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร (S๔S๕S๗S๙+T๑T๒T๓T๔T๕) ๓. ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และนำนวัตกรรมมาใช้ในการแปรรูป การยืดอายุการเก็บรักษา การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากสินค้าเกษตรของจังหวัด (S๑S๒S๓S๔S๗S๑๐+T๒T๗) ๔. พัฒนาระบบเตือนภัยและบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่และชุมชน เชื่อมโยงการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร (S๖S๙+T๔T๖T๗) ๕. พัฒนาปรับปรุงและยกระดับเครือข่ายและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการองค์กรและการให้บริการภาคการเกษตร (S๗S๙+T๑) ๖. พัฒนาระบบ Traceability และมาตรฐานการผลิตเพื่อรองรับกฎระเบียบการค้าโลก เช่น EUDR และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม (S๔S๘+T๒T๔) ๗. ส่งเสริมการพัฒนา Halal Ecosystem ครอบคลุมการผลิต การแปรรูป การรับรองมาตรฐาน โลจิสติกส์ และการตลาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดมุสลิม (S๒S๓S๕S๗S๑๐+T๒T๓T๕)	๑. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม การตลาด และการบริหารธุรกิจเกษตร (W๖W๗W๘+T๒T๓) ๒. ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า รวมถึงการสร้างธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ (W๑W๒W๖W๗W๘+T๑T๒T๓) ๓. ส่งเสริมระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมี และการเพิ่มการใช้ปัจจัยการผลิตทางชีวภาพและอินทรีย์ (W๔W๕W๖W๗W๘+T๒T๔T๕T๖T๗) ๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผนการผลิต การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตัดสินใจทางการเกษตร (W๓W๗+T๖T๗) ๕. อนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ (W๔W๗W๘+T๔T๕T๖T๗T๘) ๖. ปรับปรุงและขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านให้เชื่อมโยงกับแผนจังหวัดสอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม (W๑W๒W๖W๗W๘+T๑T๓T๔T๕) ๗. พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเกษตรแบบครบวงจร โดยใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) Big Data และระบบเตือนภัยล่วงหน้า (W๗W๘+T๑T๔T๗)

เหตุผลประกอบการกำหนดกลยุทธ์ TOWS Matrix

ตารางที่ ๕๓ เหตุผลประกอบการกำหนดกลยุทธ์ TOWS Matrix

กลยุทธ์	SWOT ที่เกี่ยวข้อง	เหตุผลประกอบ
กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy: Strengths–Opportunities)		
SO๑ พัฒนาและยกระดับศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประกอบอาชีพภาคเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	S๑S๒S๓S๗S๘ S๑๐+O๑O๒	จังหวัดนราธิวาสมีฐานทรัพยากรเกษตรที่หลากหลายและมั่นคงด้านอาหาร รวมทั้งมีเครือข่ายสนับสนุนการผลิต ศูนย์ต้นแบบโครงการพระราชดำริ และทุนทางสังคมพหุวัฒนธรรมระดับฐานราก ประกอบกับนโยบายเกษตรนวัตกรรมของกระทรวงเกษตรฯ และมาตรการปราบปรามสินค้าเกษตรเถื่อนที่ช่วยรักษาเสถียรภาพราคา จึงเป็นโอกาสพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมั่นคง
SO๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน สถาบันเกษตรกร และเครือข่ายให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจเกษตร การรวบรวม การแปรรูป และการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ	S๑S๒S๓S๔S๕S๗+ S๑๐+O๑O๒O๔O๖	จังหวัดมีฐานการผลิตที่หลากหลาย อุตสาหกรรมแปรรูปขนาดใหญ่ โครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ และเครือข่ายสถาบันเกษตรกรที่พร้อมรองรับ ประกอบกับนโยบายยกระดับสถาบันเกษตรกร มาตรการคุ้มครองตลาดจากสินค้าเถื่อน โอกาสขยายตัวการค้าชายแดนมาเลเซีย และกระแสผู้บริโภคที่ใส่ใจมาตรฐานสีเขียว จึงควรพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนให้บริหารจัดการธุรกิจเกษตรได้ครบวงจร
SO๓ ส่งเสริมการเชื่อมโยงการตลาด การตลาดนำการผลิต การผลิตตามความต้องการของตลาด และการพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงตลาดฮาลาล	S๑S๒S๓S๔S๕S๖S๗+S๙S๑๐+ O๑O๒O๓O๔O๕O๖O๗	ฐานทรัพยากรเกษตรที่หลากหลาย โครงสร้างพื้นฐานคมนาคมครบทั้งทางบก น้ำ อากาศ ระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ และฐานข้อมูลดิจิทัลที่พร้อมใช้งาน ประกอบกับโอกาสจากนโยบายภาครัฐ การขยายตัวการค้าชายแดน สินค้าเชื่อดอกเบี่ยต่ำ พฤติกรรมผู้บริโภคที่เน้นมาตรฐานสีเขียว และเทคโนโลยีดิจิทัล จึงสามารถผลักดันการตลาดนำการผลิตและขยายช่องทางตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงตลาดฮาลาลได้อย่างเป็นระบบ
SO๔ ยกระดับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และฮาลาลสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเพื่อการส่งออก	S๒S๔S๖+O๔	จังหวัดมีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และมีอุตสาหกรรมแปรรูปรวมถึงระบบบริหารจัดการน้ำรองรับการผลิตที่มีคุณภาพ ประกอบกับโอกาสจากการขยายตัวการค้าชายแดนและความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดมาเลเซียและต่างประเทศ จึงควรยกระดับสินค้าอัตลักษณ์และฮาลาลสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเพื่อการส่งออก

กลยุทธ์	SWOT ที่เกี่ยวข้อง	เหตุผลประกอบ
SO๕ ใช้ศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงการค้าชายแดนและขยายตลาดออนไลน์ทั้งในและต่างประเทศ	S๑S๒S๓S๔S๕+ O๔O๖	ความหลากหลายของฐานการผลิตร่วมกับโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงทั้งทางบก น้ำ และอากาศ เอื้อต่อการใช้ประโยชน์จากโอกาสการขยายตัวการค้าชายแดนและแนวโน้มผู้บริโภคที่ใส่ใจมาตรฐานสีเขียว จึงควรใช้ศักยภาพดังกล่าวเชื่อมโยงการค้าชายแดนและขยายตลาดออนไลน์ทั้งในและต่างประเทศ
SO๖ พัฒนาและยกระดับโรงคัดบรรจุ โรงแปรรูปชุมชน วิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับตลาดในประเทศและต่างประเทศ	S๑S๒S๓S๔S๕ S๗S๘S๙S๑๐+ O๑O๓O๔O๕ O๖O๗O๘	จังหวัดมีความพร้อมรอบด้าน ทั้งฐานการผลิต อุตสาหกรรมแปรรูป โครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายสนับสนุน และฐานข้อมูลดิจิทัล ประกอบกับโอกาสเชิงนโยบายและเศรษฐกิจหลายด้าน ได้แก่ นโยบายเกษตรนวัตกรรม พื้นที่พิเศษชายแดนใต้ การค้าชายแดน สินเชื่อ มาตรฐานสีเขียว เทคโนโลยีดิจิทัล และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จึงควรยกระดับโรงคัดบรรจุ โรงแปรรูปชุมชนและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับตลาดในประเทศและต่างประเทศ
SO๗ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรแหล่งแปรรูป วิสาหกิจชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกรและชุมชน	S๑S๑๐+O๘	ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและทุนทางสังคม/เครือข่ายพหุวัฒนธรรมระดับฐานรากของจังหวัด สอดรับกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเชิงเกษตรที่กำลังขยายตัว จึงเป็นโอกาสพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชื่อมโยงแหล่งผลิต แหล่งแปรรูป และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกรและชุมชน
SO๘ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	S๑S๓S๖S๗S๘ S๙S๑๐+O๖O๘	จังหวัดมีฐานทรัพยากรเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร ระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ เครือข่ายสนับสนุน ศูนย์ต้นแบบ และฐานข้อมูลดิจิทัลรองรับ ประกอบกับโอกาสจากกระแสผู้บริโภคที่ใส่ใจมาตรฐานสีเขียวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จึงควรพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดินเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่อย่างยั่งยืน
SO๙ บูรณาการเครือข่ายภาครัฐ เอกชน ในการพัฒนาระบบ Big Data และ Dashboard เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ	S๗S๙+O๑	เครือข่ายสนับสนุนการผลิตที่มีมาตรฐานและกลไกบริหารงาน/ฐานข้อมูลดิจิทัลที่พร้อมใช้งานของจังหวัด ประกอบกับนโยบายเกษตรนวัตกรรมของกระทรวงเกษตรฯ ที่มุ่งใช้ Big Data และ AI จึงเป็นโอกาสบูรณาการเครือข่ายภาครัฐ-เอกชนพัฒนาระบบ Big Data และ Dashboard สนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบาย
SO๑๐ ส่งเสริมการใช้ AI และเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) เพื่อยกระดับการผลิตและการบริหารจัดการฟาร์ม	S๒S๕+O๓O๗	ศักยภาพด้านสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ที่จังหวัดมีอยู่ ประกอบกับโอกาสจากนโยบายพัฒนาพื้นที่พิเศษชายแดนใต้และการขยายตัวของเทคโนโลยีดิจิทัล จึงควรส่งเสริมการใช้ AI และเกษตรอัจฉริยะเพื่อยกระดับการผลิตและการบริหารจัดการฟาร์ม

กลยุทธ์	SWOT ที่เกี่ยวข้อง	เหตุผลประกอบ
กลยุทธ์เชิงพัฒนา (WO Strategy: Weaknesses–Opportunities)		
WO๑ สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม งานวิจัย และข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับการบริหารจัดการฟาร์ม	W๓W๘+O๑O๗	เกษตรกรบางส่วนยังขาดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการการผลิตและมีอัตราการนำเทคโนโลยี/ นวัตกรรมมาใช้ต่ำ แต่ภาครัฐมีนโยบายเกษตรนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลกำลังขยายตัวอย่าง รวดเร็ว จึงเป็นโอกาสสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิต
WO๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรเข้าสู่ ระบบมาตรฐาน GAP GMP RSPO เกษตรอินทรีย์ และการรับรอง PGS	W๑W๒+O๑O๒	เกษตรกรรายย่อยเผชิญปัญหาหาค่าผันผวน หนี้สินครัวเรือน และขาดอำนาจต่อรอง แต่มีนโยบาย ยกระดับสถาบันเกษตรกรและมาตรการปราบปรามสินค้าเกษตรเถื่อนที่ช่วยคุ้มครองกลไกตลาด จึงเป็นโอกาสส่งเสริมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP GMP RSPO เกษตรอินทรีย์ และ PGS เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและสร้างเสถียรภาพราคา
WO๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและแปรรูปสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และประมง ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสู่มูลค่าสูง	W๑W๒+O๔O๘	ความเปราะบางของเกษตรกรรายย่อยและข้อจำกัดในการรวมกลุ่มสถาบัน ประกอบกับโอกาส จากการขยายตัวการค้าชายแดนและกระแสท่องเที่ยวเชิงเกษตร จึงควรส่งเสริมการรวมกลุ่มและ แปรรูปสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และประมงที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสู่มูลค่าสูง
WO๔ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการหนี้ และการพัฒนา ศักยภาพทางการเงินของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	W๑W๒+O๑O๓ O๕	ปัญหาหนี้สินและความเปราะบางของเกษตรกรรายย่อย สามารถบรรเทาได้ด้วยโอกาสจาก นโยบายเกษตรนวัตกรรม การสนับสนุนพื้นที่พิเศษชายแดนใต้ และการเข้าถึงสินเชื่ออกเบี้ยต่ำ จาก ธ.ก.ส. จึงควรส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการหนี้ และการพัฒนาศักยภาพ ทางการเงินของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
WO๕ พัฒนาระบบตลาดดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับสินค้า เกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรของจังหวัด การสร้างแบรนด์ และยกระดับ บรรจุภัณฑ์มาตรฐานสินค้า และการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับ	W๑W๒W๘+O๔ O๖O๗	เกษตรกรมีข้อจำกัดด้านรายได้ การรวมกลุ่ม และการนำเทคโนโลยีมาใช้ แต่โอกาสจากการ ขยายตัวการค้าชายแดน กระแสผู้บริโภคที่ใส่ใจมาตรฐานสีเขียว และการขยายตัวของเทคโนโลยี ดิจิทัล/อีคอมเมิร์ซ เปิดทางให้พัฒนาตลาดดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ สร้างแบรนด์ และ ยกระดับบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรของจังหวัด
WO๖ ผลักดันการแก้ไขปัญหาสิทธิในที่ดินควบคู่การอนุรักษ์ พื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน	W๔+O๓	เกษตรกรจำนวนมากในพื้นที่รอบแนวเทือกเขาบูโด-สุไหงปาดีและขอบป่าพรุ ขาดเอกสารสิทธิ ที่ดินทำกินเนื่องจากที่ดินทับซ้อนกับเขตป่าอนุรักษ์ แต่นโยบายความมั่นคงและการพัฒนาพื้นที่ พิเศษ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เปิดช่องทางงบประมาณและมาตรการเฉพาะ จึงควรผลักดัน การแก้ไขปัญหาสิทธิที่ดินควบคู่การอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	SWOT ที่เกี่ยวข้อง	เหตุผลประกอบ
WO๗ พัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน แหล่งเก็บกักน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร	W๓W๕+O๓	พื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทานและรอบป่าพรุยังขาดแคลนแหล่งกักเก็บและกระจายน้ำ เฉพาะพื้นที่น้ำท่วมขังและภัยแล้งซ้ำซาก แต่นโยบายพัฒนาพื้นที่พิเศษชายแดนได้สนับสนุนงบประมาณเฉพาะด้าน จึงควรพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน แหล่งเก็บกักน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร
WO๘ พัฒนาศักยภาพบุคลากร จัดอบรม Reskill/Upskill ด้านเทคโนโลยี เกษตร ดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล และการให้บริการเชิงรุก	W๓W๘+O๑	การขาดองค์ความรู้ของเกษตรกรและอัตราการนำเทคโนโลยีมาใช้ต่ำ สามารถแก้ไขได้ด้วยโอกาสจากนโยบายเกษตรนวัตกรรมของกระทรวงเกษตรฯ จึงควรพัฒนาศักยภาพบุคลากร จัดอบรม Reskill/Upskill ด้านเทคโนโลยีเกษตร ดิจิทัล และการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อยกระดับการให้บริการเชิงรุก
WO๙ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล อาสาสมัครเกษตรด้านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายในระดับพื้นที่	W๒+O๓	ความเปราะบางของเกษตรกรรายย่อยและข้อจำกัดในการรวมกลุ่มสถาบัน สามารถได้รับการสนับสนุนจากนโยบายพัฒนาพื้นที่พิเศษชายแดนได้ จึงควรพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบลเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายในระดับพื้นที่
WO๑๐ ส่งเสริมการสร้างรายได้จาก Carbon Credit การเกษตรคาร์บอนต่ำและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามแนวทาง BCG Economy	W๓W๘+O๖O๘	เกษตรกรบางส่วนยังขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทันสมัย แต่กระแสผู้บริโภคที่ใส่ใจมาตรฐานสีเขียวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ขยายตัว เปิดโอกาสส่งเสริมการสร้างรายได้จาก Carbon Credit เกษตรคาร์บอนต่ำ และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามแนวทาง BCG Economy
กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy: Strengths-Threats)		
ST๑ สนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และบริการสนับสนุนทางการเกษตรที่มีคุณภาพและเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน	S๑S๒S๓S๔S๕ S๖S๗S๘S๑๐+ T๒T๖	แม้จังหวัดจะเผชิญวิกฤตต้นทุนปัจจัยการผลิตและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อผลผลิต แต่ด้วยฐานทรัพยากรที่หลากหลาย อุตสาหกรรมแปรรูป โครงสร้างพื้นฐาน ระบบชลประทาน และเครือข่ายสนับสนุนที่เข้มแข็ง จึงควรสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี และบริการที่มีคุณภาพ เพื่อลดต้นทุนและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
ST๒ ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันเกษตรกร ภาคเอกชน และภาคีการพัฒนา เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด เพิ่มอำนาจการต่อรอง และการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร	S๔S๕S๗S๙+T๑ T๒T๓T๔T๕	ภัยคุกคามด้านงบประมาณ ต้นทุนการผลิต ความไม่สงบในพื้นที่ การลดลงของพื้นที่เกษตร และกติกาดการค้าโลกใหม่ ล้วนกระทบขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่จังหวัดมีอุตสาหกรรมแปรรูป โครงสร้างพื้นฐาน เครือข่ายสนับสนุน และฐานข้อมูลดิจิทัลรองรับ จึงควรส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันเกษตรกร ภาคเอกชน และภาคีการพัฒนา เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและสร้างมูลค่าเพิ่ม

กลยุทธ์	SWOT ที่เกี่ยวข้อง	เหตุผลประกอบ
ST๓ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และนำนวัตกรรมมาใช้ในการแปรรูป การยืดอายุการเก็บรักษา การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากสินค้าเกษตรของจังหวัด	S๑S๒S๓S๔S๗ S๑๐+T๒T๗	ความเสี่ยงจากต้นทุนที่ผันผวนและโรคพืชโรคสัตว์อาจกระทบผลผลิต แต่ฐานทรัพยากรเกษตรที่หลากหลาย อุตสาหกรรมแปรรูป และเครือข่ายสนับสนุนที่มีอยู่ เอื้อต่อการส่งเสริมวิจัยพัฒนา และนำนวัตกรรมมาใช้ในการแปรรูป ยืดอายุการเก็บรักษา และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากสินค้าเกษตรของจังหวัด
ST๔ พัฒนาระบบเตือนภัยและบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่และชุมชน เชื่อมโยงการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	S๖S๙+T๔T๖ T๗	แม้จะมีความเสี่ยงจากการลดลงของพื้นที่เกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และโรคระบาด แต่ระบบบริหารจัดการน้ำในเขตชลประทานที่มีประสิทธิภาพและฐานข้อมูลดิจิทัลที่พร้อมใช้ เอื้อต่อการพัฒนาระบบเตือนภัยและบริหารจัดการน้ำระดับพื้นที่/ชุมชน เชื่อมโยงการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร
ST๕ พัฒนาปรับปรุงและยกระดับเครือข่ายและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการองค์กรและการให้บริการภาคการเกษตร	S๗S๙+T๑	ข้อจำกัดด้านการจัดสรรงบประมาณและนโยบายบางส่วนที่ไม่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สามารถบรรเทาได้ด้วยเครือข่ายสนับสนุนการผลิตและฐานข้อมูลดิจิทัลที่จังหวัดมีอยู่แล้ว จึงควรพัฒนาปรับปรุงและยกระดับเครือข่ายและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการให้บริการภาคเกษตร
ST๖ พัฒนาระบบ Traceability และมาตรฐานการผลิตเพื่อรองรับกฎระเบียบการค้าโลก เช่น EUDR และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม	S๔S๘+T๒T๔	ต้นทุนการผลิตที่ผันผวนและแนวโน้มพื้นที่เกษตรลดลง ประกอบกับกติกาการค้าโลกใหม่ เช่น EUDR ที่กำลังจะมีผลบังคับใช้ แต่จังหวัดมีอุตสาหกรรมแปรรูปและฐานโครงการพระราชดำริรองรับ จึงควรพัฒนาระบบ Traceability และมาตรฐานการผลิตเพื่อรองรับกฎระเบียบการค้าโลกด้านสิ่งแวดล้อม
ST๗ ส่งเสริมการพัฒนา Halal Ecosystem ครอบคลุมการผลิต การแปรรูป การรับรองมาตรฐาน โลจิสติกส์ และการตลาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดมุสลิม	S๒S๓S๕S๗S๑๐ +T๒T๓T๕	ท่ามกลางความเสี่ยงด้านต้นทุนการผลิต ความไม่สงบในพื้นที่ และการปรับตัวไม่ทันกติกาการค้าโลกใหม่ จังหวัดมีศักยภาพด้านสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และฮาลาล ความมั่นคงทางอาหาร โครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์ และเครือข่ายพหุวัฒนธรรม จึงควรส่งเสริมการพัฒนา Halal Ecosystem ครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดมุสลิม
กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy: Weaknesses–Threats)		
WT๑ สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม การตลาด และการบริหารธุรกิจเกษตร	W๖W๗W๘+T๒ T๓	โครงสร้างประชากรที่ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุภาคเกษตร ประกอบกับการขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ยิ่งทวีความเสี่ยงเมื่อเผชิญวิกฤตต้นทุนและความไม่สงบในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรที่มีทักษะด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และการบริหารจัดการ

กลยุทธ์	SWOT ที่เกี่ยวข้อง	เหตุผลประกอบ
WT๒ ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า รวมถึงการสร้างธุรกิจเกษตรสมัยใหม่	W๑W๒W๖W๗ W๘+T๑T๒T๓	ปัญหาหนี้สิน ความเปราะบางของเกษตรกรรายย่อย โครงสร้างประชากรสูงวัย และการขาดองค์ความรู้ ยิ่งซับซ้อนขึ้นเมื่อเผชิญข้อจำกัดงบประมาณ ต้นทุนที่สูงขึ้น และความไม่สงบในพื้นที่ จึงควรส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่าเพื่อสร้างธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ที่มีภูมิคุ้มกัน
WT๓ ส่งเสริมระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมี และการเพิ่มการใช้ปัจจัยการผลิตทางชีวภาพและอินทรีย์	W๔W๕W๖W๗ W๘+T๒T๔T๕ T๖T๗	ข้อจำกัดด้านสิทธิที่ดิน ระบบชลประทานนอกเขตพัฒนา โครงสร้างประชากร และองค์ความรู้ของเกษตรกร ประกอบกับความเสี่ยงจากต้นทุน การลดพื้นที่เกษตร กติกาการค้าโลกใหม่ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และโรคระบาด ล้วนชี้ให้เห็นความจำเป็นในการส่งเสริมระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมี และเพิ่มการใช้ปัจจัยการผลิตทางชีวภาพและอินทรีย์
WT๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผนการผลิต การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตัดสินใจทางการเกษตร	W๓W๗+T๖T๗	ข้อจำกัดด้านทำเลภูมิศาสตร์และการขาดองค์ความรู้ของเกษตรกร ยิ่งเสี่ยงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและโรคระบาด จึงควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผนการผลิต การบริหารความเสี่ยง และการตัดสินใจทางการเกษตร
WT๕ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ	W๔W๗W๘ + T๔T๖T๗	เกษตรกรและชาวประมงยังขาดสิทธิการใช้ที่ดิน/พื้นที่ชายฝั่ง และขาดองค์ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ขณะที่การขยายตัวของชุมชนเมือง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และโรคระบาดในสัตว์น้ำ เป็นภัยคุกคามต่อระบบนิเวศชายฝั่ง จึงต้องอนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกันการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ
WT๖ ปรับปรุงและขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านให้เชื่อมโยงกับแผนจังหวัดสอดคล้องกับบริบทพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม	W๑W๒W๖W๗ W๘+T๑T๓T๔ T๕	ปัญหาเชิงโครงสร้างของเกษตรกรรายย่อยหลายมิติ ประกอบกับข้อจำกัดงบประมาณ ความไม่สงบในพื้นที่ การลดลงของพื้นที่เกษตร และกติกาค่าโลกใหม่ สะท้อนความจำเป็นในการปรับปรุงและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ให้เชื่อมโยงกับแผนจังหวัดอย่างสอดคล้องกับบริบทพื้นที่
WT๗ พัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเกษตรแบบครบวงจร โดยใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) Big Data และระบบเตือนภัยล่วงหน้า	W๗W๘+T๑T๔ T๗	การขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีของเกษตรกร ประกอบกับข้อจำกัดงบประมาณ การลดลงของพื้นที่เกษตร และความเสี่ยงจากโรคระบาด จึงควรยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ โดยบูรณาการข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) Big Data และระบบเตือนภัยล่วงหน้า ช่วยให้การวิเคราะห์ คาดการณ์ และรับมือกับภัยธรรมชาติ โรคพืช และความเสี่ยงด้านการผลิตได้อย่างทันทั่วถึง ลดความเสียหาย และเพิ่มความมั่นคงในการประกอบอาชีพของเกษตรกร

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนราธิวาส

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

"เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม สู่ความยั่งยืน"

คำนิยาม

๑. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี

หมายถึง เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและเพียงพอต่อการดำรงชีพ มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถเข้าถึงปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี องค์ความรู้ แหล่งเงินทุน ตลอดจนบริการภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีศักยภาพในการรวมกลุ่มและพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างรอบด้าน ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. สินค้าเกษตรมูลค่าสูง

หมายถึง สินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีความปลอดภัยตลอดห่วงโซ่การผลิต โดยมีการสร้างมูลค่าเพิ่มผ่านกระบวนการแปรรูป การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ การสร้างอัตลักษณ์ และภาพลักษณ์ของสินค้าเชิงพื้นที่ ตลอดจนการเชื่อมโยงและขยายช่องทางการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่เกษตรกรและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตร

๓. ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และองค์ความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม ในกระบวนการผลิต การบริหารจัดการ การแปรรูป การตลาด ตลอดจนการให้บริการของภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนดำเนินการ ยกระดับผลิตภาพภาคเกษตร และสนับสนุนการตัดสินใจของเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย

๔. สู่ความยั่งยืน

หมายถึง การพัฒนาภาคการเกษตรที่คำนึงถึงความสมดุลระหว่างมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สร้างเสริมความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับความเข้มแข็งของภาคการเกษตรให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคงในระยะยาว

จากคำนิยามของวิสัยทัศน์ทั้ง ๔ องค์ประกอบข้างต้น สะท้อนถึงทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตร และสหกรณ์จังหวัดนราธิวาสที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน การยกระดับการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรมีความเข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้ และเติบโตอย่างยั่งยืน อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดนราธิวาสให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาของประเทศและบริบทของพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

๒. พันธกิจ (Mission)

- ๒.๑ พัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้มีศักยภาพ เข้มแข็ง และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้
- ๒.๒ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- ๒.๓ ส่งเสริมการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่ม การพัฒนาแบรนด์ และการขยายช่องทางการตลาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร
- ๒.๔ อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศทางการเกษตร อย่างสมดุล รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๒.๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตร การบูรณาการเครือข่าย และการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Development Goals)

- ๓.๑ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมีศักยภาพ เข้มแข็ง มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๓.๒ สินค้าเกษตรของจังหวัดได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย และผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๓.๓ สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรของจังหวัดมีมูลค่าสูง สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูป การสร้างแบรนด์ และการตลาดที่มีประสิทธิภาพ
- ๓.๔ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศทางการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์ อย่างสมดุล สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๓.๕ ภาคเกษตรมีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย มีการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน และขับเคลื่อน การพัฒนาจากระดับพื้นที่สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

- ๔.๑ ผลผลิตถั่วลิสงรวมจังหวัด (GPP) ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี
- ๔.๒ สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของสถาบันเกษตรกรทั้งหมดภายในปี ๒๕๗๕
- ๔.๓ สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต การแปรรูป หรือมาตรฐานความยั่งยืนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๔.๔ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรที่นำเทคโนโลยี นวัตกรรม หรือเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) มาใช้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๕
- ๔.๕ พื้นที่เกษตรที่ได้รับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน หรือได้รับการพัฒนาตามแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ภายในปี ๒๕๗๕

๕. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่ายสู่การปฏิบัติ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อยกระดับสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน) ให้มีความเข้มแข็งตามมาตรฐาน สามารถบริหารจัดการธุรกิจเกษตร และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากได้อย่างยั่งยืน ๒. เพื่อพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้มีทักษะด้านดิจิทัล นวัตกรรม การตลาด และการบริหารธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มศักยภาพและรายได้ทางการเกษตร ๓. เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการทางการเงิน และระบบสวัสดิการที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร ๔. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรธุรกิจเกษตรและวิสาหกิจชุมชน บนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่น เศรษฐกิจฮาลาล และเศรษฐกิจสร้างสรรค์
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร มีผลการประเมินความเข้มแข็งระดับ ๑ และ ๒ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๓ ภายในปี ๒๕๗๕

	๒. ร้อยละของวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรที่ผ่านเกณฑ์การประเมินศักยภาพระดับดี ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ภายในปี ๒๕๗๕ ๓. จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ที่ได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย ภายในปี ๒๕๗๕ ๔. จำนวนสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนที่สามารถเชื่อมโยงตลาดออนไลน์ ตลาดฮาลาล หรือ Modern Trade ได้ ไม่น้อยกว่า ๑๔ แห่ง ภายในปี ๒๕๗๕
แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีศักยภาพและความเข้มแข็ง ๑.๑ พัฒนาและยกระดับศักยภาพเกษตรกร ให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในการประกอบอาชีพภาคเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง และดำรงชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๑.๒ พัฒนาศักยภาพสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และเครือข่ายเกษตรกร ให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจเกษตร การรวบรวม การแปรรูป และการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๑.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล การจัดทำบัญชี และการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ๑.๔ ส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิต เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และบริการสนับสนุน ทางเกษตรที่มีคุณภาพและเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ๑.๕ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน การบริหารจัดการหนี้ และการพัฒนาศักยภาพทางการเงิน ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๑.๖ ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันเกษตรกร ภาคเอกชน และภาคีการพัฒนา เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ๒. สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ๒.๑ สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และพัฒนาเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร ให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม การตลาด และการบริหารธุรกิจเกษตร ๒.๒ ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่า รวมถึงการสร้างธุรกิจ เกษตรสมัยใหม่ (Agri-Entrepreneur) ๒.๓ สนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ (AI) นวัตกรรม งานวิจัย และข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ ธุรกิจเกษตร การวิเคราะห์ข้อมูล การตลาด การสร้างมูลค่าเพิ่ม และยกระดับขีดความสามารถ ในการแข่งขันของเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ๒.๔ ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด การตลาดนำการผลิต การผลิตตามความต้องการของตลาด และการพัฒนาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงตลาดฮาลาล และตลาดชายแดน ๒.๕ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ และการเชื่อมโยงความร่วมมือ กับภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ศูนย์ AIC และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาธุรกิจ เกษตรสมัยใหม่
แผนงาน/โครงการสำคัญ	แผนงานพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งและผู้ประกอบการธุรกิจ เกษตรยุคใหม่ ๑. โครงการส่งเสริมอาชีพการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาอาชีพประมงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

	๔. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรชายแดนภาคใต้ ๕. โครงการสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ ๖. โครงการสหกรณ์และสถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง ๗. โครงการเสริมสร้างและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ๘. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer ๙. โครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ๑๐. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ๑๑. พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ผู้เลี้ยงโค
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรกรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน	
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพของจังหวัด ทั้งด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และมีมูลค่าสูง ๒. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภคและเพิ่มโอกาสทางการตลาด ๓. เพื่อพัฒนาระบบการผลิตสู่เกษตรกรอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างยั่งยืน
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๒. ร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๓. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๔. ร้อยละของเกษตรกรเป้าหมายที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะหรือดิจิทัลทางการเกษตรในการผลิต ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๕. ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้ผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๕
แนวทางการพัฒนา	๑. ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรกรมูลค่าสูง ๑.๑ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพของจังหวัด โดยส่งเสริมการใช้พันธุ์ดี เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ๑.๒ ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตและการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร ๑.๓ พัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สินค้าเกษตรฮาลาล และสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ ให้มีคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ๑.๔ ส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิต โครงสร้างพื้นฐาน และบริการสนับสนุนทางการเกษตรที่มีคุณภาพและเหมาะสม ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และปลอดภัย ๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP GMP RSPO เกษตรอินทรีย์ และการรับรอง PGS ๒.๒ พัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับและการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค

	๒.๓ ส่งเสริมระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมี และเพิ่มการใช้ปัจจัยการผลิตทางชีวภาพและอินทรีย์ ๓. พัฒนาเกษตรอัจฉริยะและการบริหารจัดการการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๓.๑ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม เครื่องจักรกลการเกษตร และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการฟาร์ม ๓.๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและพลังงานทางเลือกที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ๓.๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ (Agri-Map) และรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓.๔ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการวางแผนการผลิต การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตัดสินใจทางการเกษตร
แผนงาน/โครงการสำคัญ	แผนงานยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน ๑. โครงการยกระดับไม้ผลที่มีศักยภาพของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ๒. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ๓. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ทั้งด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ๔. โครงการการพัฒนาคุณภาพปาล์มน้ำมันตามหลักการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน RSPO ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ๕. โครงการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนเพื่อเพิ่มรายได้ ๖. โครงการแปลงต้นแบบแก้ไขปัญหาโรคใบจุดกลมจากเชื้อราคอลลีโทริกัม ๗. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสูง
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยการแปรรูป และการตลาด	
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ๒. เพื่อพัฒนาการตลาดเชิงรุกและขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ ๓. เพื่อสร้างแบรนด์และอัตลักษณ์สินค้าเกษตรนราธิวาสให้เป็นที่รู้จักและสามารถแข่งขันได้
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปของจังหวัดเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ภายในปี ๒๕๗๕ ๒. ร้อยละของสถาบันเกษตรกรที่สามารถจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๓. จำนวนสินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับแบรนด์ระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด ๑๐ รายการ ภายในปี ๒๕๗๕
แนวทางการพัฒนา	๑. ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและอุตสาหกรรมเกษตร ๑.๑ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และประมงที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ทูเรียนและผลไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์จากกะปั่ว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อาหารทะเลแปรรูป และผลิตภัณฑ์ฮาลาล ๑.๒ พัฒนาและยกระดับโรงคัดบรรจุ โรงแปรรูปชุมชน วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการให้ได้มาตรฐาน GMP HACCP และมาตรฐานฮาลาล เพื่อรองรับตลาดในประเทศและต่างประเทศ ๑.๓ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และนำนวัตกรรมมาใช้ในการแปรรูป การยืดอายุการเก็บรักษา การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ และผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากสินค้าเกษตรของจังหวัด

	๒. พัฒนาการตลาดเชิงรุกและขยายโอกาสทางการค้า ๒.๑ พัฒนาระบบตลาดดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรของจังหวัด เชื่อมโยงข้อมูลการผลิต การตลาด และโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ๒.๒ ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดชายแดน การค้าชายแดน และการส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และตลาดมุสลิมในต่างประเทศ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายธุรกิจและการจับคู่ทางการค้า ๒.๓ ส่งเสริมการสร้างเรื่องราวสินค้า (Storytelling) และการใช้ Soft Power ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ท้องถิ่น เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความแตกต่างของสินค้าเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒.๔ สนับสนุนผู้ประกอบการ สหกรณ์ภาคการเกษตร และวิสาหกิจชุมชนให้เข้าถึงตลาดสมัยใหม่ E-Commerce และตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น ตลาดฮาลาล ตลาดสุขภาพ และตลาดสินค้าเกษตรพรีเมียม ๒.๕ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้มีทักษะด้านการตลาดยุคดิจิทัล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อการบริหารจัดการธุรกิจ การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์ การขายออนไลน์ การวิเคราะห์ข้อมูลตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตและการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวคิด "ปลูกได้ ขายให้เป็น" ๓. พัฒนาแบรนด์สินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัตลักษณ์นราธิวาส ๓.๑ พัฒนาแบรนด์สินค้าเกษตรระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ พร้อมยกระดับบรรจุภัณฑ์มาตรฐานสินค้า และการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับ ๓.๒ ส่งเสริมสินค้าอัตลักษณ์และสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัด เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ๓.๓ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism) เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตร แหล่งแปรรูป วิถีชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อสร้างรายได้เสริมแก่เกษตรกรและชุมชน ๓.๔ ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ สร้างแบรนด์ และขยายตลาดอย่างยั่งยืน
แผนงาน/โครงการสำคัญ	แผนงานสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด ๑. โครงการสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง ๓. โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (การประชาสัมพันธ์และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรชายแดนใต้) ๔. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการขนส่งของสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ ๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นแบบครบวงจรตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อยกระดับสู่การเป็นสินค้ามูลค่าสูงและเพิ่มขีดความสามารถในแข่งขัน ๖. โครงการส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่ตลาดยุคใหม่ด้านหม่อนไหม ๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ๘. โครงการยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยตรานกยูงพระราชทาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ๒. เพื่อฟื้นฟู อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรดิน น้ำ และระบบนิเวศทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน ๓. เพื่อส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก แก้ไขปัญหา PM๒.๕ และสนับสนุนการสร้างมูลค่าจากคาร์บอนเครดิต ๔. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม BCG Economy Model และมาตรฐานความยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละของพื้นที่เกษตรในเขตชลประทานที่ได้รับการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๒. ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และระบบนิเวศทางการเกษตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๓. ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่นำแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำหรือเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไปใช้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๕ ๔. มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการบริหารจัดการน้ำ ดิน และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๕ ระบบ ภายในปี ๒๕๗๕
แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๑.๑ พัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน แหล่งเก็บกักน้ำ และระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร ๑.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่และชุมชน เชื่อมโยงกับการป้องกันและบรรเทาภัยแล้งและอุทกภัย ๑.๓ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการให้น้ำที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบน้ำหยด ระบบสปริงเกลอร์ และ Smart Irrigation ๒. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ ๒.๑ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Agri-Map) และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามศักยภาพพื้นที่ ๒.๒ ส่งเสริมการจัดการดินอย่างเหมาะสม การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้สารชีวภัณฑ์ และการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ๒.๓ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่ป่าพรุ พื้นที่ชุ่มน้ำ แหล่งน้ำ และระบบนิเวศที่สำคัญต่อภาคการเกษตร ๒.๔ ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ ๒.๕ ส่งเสริมการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคสัตว์ โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน รวมทั้งเสริมสร้างระบบสุขภาพสัตว์และความปลอดภัยด้านอาหาร เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารและความยั่งยืนของระบบนิเวศทางการเกษตร ๓. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรองรับสังคมคาร์บอนต่ำ ๓.๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร

	เพื่อลดปัญหาฝุ่นละออง PM๒.๕ ๓.๒ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การผลิตพลังงานชีวภาพ และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตร ๓.๓ ส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในพื้นที่เกษตร การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการพัฒนาระบบเกษตรคาร์บอนต่ำ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้จากคาร์บอนเครดิต ๔. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม BCG Economy Model และสอดคล้องกับ SDGs อย่างสมดุลและยั่งยืน ๔.๑ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการภาคเกษตร ๔.๒ ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทาง BCG Economy Model โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดของเสีย เพิ่มมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๔.๓ พัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับและการรับรองมาตรฐานความยั่งยืน เพื่อรองรับข้อกำหนดทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น EUDR SSR การตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และมาตรฐานความยั่งยืนที่เกี่ยวข้อง
แผนงาน/โครงการสำคัญ	แผนงานพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน ๑. โครงการพัฒนาและปรับปรุงระบบชลประทานเพื่อการเกษตรในเขตชลประทาน จังหวัดนราธิวาส ๒. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ๓. โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ๔. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ๕. ส่งเสริมการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคสัตว์ โรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน รวมทั้งรักษาความมั่นคงทางสุขภาพสัตว์และความปลอดภัยด้านอาหาร ๖. โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการเกษตรแบบผสมผสานภายใต้โครงการตากใบโมเดล ๗. โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำภาคเกษตร (การกำจัดวัชพืชในแหล่งน้ำ) ๘. โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ๙. โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์หม่อนไหมรองรับโมเดลเศรษฐกิจ BCG
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่ายสู่การปฏิบัติ	
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาสให้มีทักษะด้านดิจิทัล เทคโนโลยี และการบริการเชิงรุก ๒. เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล หมู่บ้าน และครัวเรือนเกษตรกรให้สอดคล้องกับแผนจังหวัดและแผนชาติ ๓. เพื่อสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคีการพัฒนาภาคเกษตร ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และเกษตรกร
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาสที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัลและการ Reskill/Upskill เพิ่มขึ้น ๒. ตำบลที่สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลสู่การปฏิบัติและเกิดผลเป็นรูปธรรม ๗๗ ตำบล ภายในปี ๒๕๗๕

	๓. ร้อยละของอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเกษตรระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๔. ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการให้บริการภาครัฐด้านการเกษตร ไม่น้อยกว่า ๔.๒๕ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๕ ภายในปี ๒๕๖๕
แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการบริหารจัดการภาคเกษตรสมัยใหม่ ๑.๑ จัดอบรม Reskill/Upskill บุคลากรด้านเทคโนโลยีเกษตร ดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล และการให้บริการเชิงรุก ๑.๒ พัฒนาหลักสูตรเฉพาะสำหรับบริบทพื้นที่ชายแดนใต้ ด้านความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาษา และการทำงานร่วมกับชุมชน ๑.๓ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลกลาง การบูรณาการข้อมูลด้านการเกษตร ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และแผนที่ข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการภาคเกษตร การวางแผน การติดตามประเมินผล การตัดสินใจเชิงนโยบาย และการให้บริการเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ ๑.๔ พัฒนา ปรับปรุง ยกระดับระบบเครือข่ายและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร และการให้บริการภาคการเกษตร ๒. ขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ในระดับพื้นที่ผ่านเครือข่ายอาสาสมัครเกษตร ๒.๑ จัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ให้เชื่อมโยงกับแผนจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรม ๒.๒ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล อาสาสมัครเกษตรด้านต่าง ๆ เป็นกลไกสำคัญในการเข้าถึงและส่งต่อข้อมูลเกษตรกรในระดับพื้นที่ ๓. สร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคีการพัฒนาภาคเกษตร ๓.๑ สร้างกลไกบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และสภาเกษตรกรจังหวัด ๓.๒ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเกษตร โดยเฉพาะกับมาเลเซีย และประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๓.๓ ใช้กลไกคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ภาคการเกษตรทั้งระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ขับเคลื่อนและติดตามผลแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกไตรมาส
แผนงาน/โครงการสำคัญ	แผนงานเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการและเครือข่ายภาคเกษตร ๑. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรกระทรวงเกษตรฯ จังหวัดนราธิวาส ๒. โครงการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลครบ ๗๗ ตำบล ๓. โครงการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ ๔. โครงการพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานภาครัฐ ๕. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ ๖. โครงการหมอดินอาสา ๗. โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร ๘. โครงการขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหাজังหวัดชายแดนใต้

๗. ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	เป้าหมาย ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน	๑. ร้อยละของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร มีผลการประเมินความเข้มแข็ง ระดับ ๑ และ ๒	ร้อยละ ๔๙	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๑	ร้อยละ ๕๒	ร้อยละ ๕๓	ร้อยละ ๕๓
	๒. ร้อยละของวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินศักยภาพระดับดี	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๗	ร้อยละ ๗
	๓. จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และ ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรที่ได้รับการพัฒนา	๒๐ ราย	๔๐ ราย	๖๐ ราย	๘๐ ราย	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย
	๔. จำนวนสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนที่สามารถเชื่อมโยง ตลาดออนไลน์ ตลาดฮาลาล หรือ Modern Trade ได้	๑๐ แห่ง	๑๑ แห่ง	๑๒ แห่ง	๑๓ แห่ง	๑๔ แห่ง	๑๔ แห่ง
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน	๑. ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
	๒. ร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
	๓. ร้อยละการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
	๔. ร้อยละเกษตรกรที่นำเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะและเทคโนโลยี ดิจิทัลทางการเกษตรมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิต	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๑	ร้อยละ ๑๘	ร้อยละ ๒๔	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐
	๕. ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้ผลิตสินค้าเกษตร ตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	เป้าหมาย ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยการแปรรูปและการตลาด	๑. ร้อยละของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปของจังหวัดที่เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๙	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๕
	๒. ร้อยละของสถาบันเกษตรกรที่สามารถจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๕๐
	๓. จำนวนสินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับแบรนด์ระดับอำเภอ หรือระดับจังหวัด	๒ ชนิด	๔ ชนิด	๖ ชนิด	๘ ชนิด	๑๐ ชนิด	๑๐ ชนิด
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง	๑. ร้อยละของพื้นที่เกษตรในเขตชลประทานที่ได้รับการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๖	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๐
	๒. ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และระบบนิเวศทางการเกษตรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
	๓. ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่นำแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำหรือเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไปใช้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒	ร้อยละ ๔	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๐
	๔. มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการบริหารจัดการน้ำ ดิน และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๑ ระบบ	๒ ระบบ	๓ ระบบ	๔ ระบบ	๕ ระบบ	๕ ระบบ
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่ายสู่การปฏิบัติ	๑. ร้อยละของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ที่ได้รับการพัฒนาทักษะดิจิทัลและการ Reskill/Upskill เพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐
	๒. ตำบลที่สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลสู่การปฏิบัติและเกิดผลเป็นรูปธรรม	๑๕ ตำบล	๓๐ ตำบล	๔๕ ตำบล	๖๐ ตำบล	๗๗ ตำบล	๗๗ ตำบล
	๓. ร้อยละของอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเกษตรระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๐
	๔. ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการให้บริการภาครัฐด้านการเกษตร	ระดับ ๔.๒๑	ระดับ ๔.๒๒	ระดับ ๔.๒๓	ระดับ ๔.๒๔	ระดับ ๔.๒๕	ระดับ ๔.๒๕

หมายเหตุ : ๑. ค่าเป้าหมายเป็นค่าที่เพิ่มขึ้นสะสมจากปีฐาน

๒. รายละเอียดประกอบการกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส อยู่ในภาคผนวก ๑

๘. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

(แบบ กษ.๑)

หน่วย : บาท

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
งบประมาณปกติ	๑๖๑,๖๙๘,๒๘๗	๑๖๐,๔๓๓,๙๓๗	๑๖๐,๔๓๓,๙๓๗	๑๖๐,๔๓๓,๙๓๗	๑๖๐,๔๓๓,๙๓๗	๘๐๓,๔๓๔,๐๓๕
งบประมาณจังหวัด	๒,๒๕๔,๘๕๐	๙๙๐,๕๐๐	๙๙๐,๕๐๐	๙๙๐,๕๐๐	๙๙๐,๕๐๐	๖,๒๒๖,๘๕๐
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	—	—	—	—	—	—
งบประมาณอื่น ๆ	—	—	—	—	—	—
รวม	๑๖๓,๙๕๓,๑๓๗	๑๖๑,๔๒๔,๔๓๗	๑๖๑,๔๒๔,๔๓๗	๑๖๑,๔๒๔,๔๓๗	๑๖๑,๔๒๔,๔๓๗	๘๐๙,๖๕๐,๘๘๕

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
งบประมาณปกติ	๑๓,๓๗๕,๖๘๔	๑๓,๓๗๕,๖๘๔	๑๓,๓๗๕,๖๘๔	๑๓,๓๗๕,๖๘๔	๑๓,๓๗๕,๖๘๔	๖๖,๘๗๘,๔๒๒
งบประมาณจังหวัด	๔๒,๓๖๐,๒๑๒	๒,๘๑๔,๕๐๘	๒,๘๑๔,๕๐๘	๒,๘๑๔,๕๐๘	๒,๘๑๔,๕๐๘	๕๓,๖๑๘,๒๔๔
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	๑,๑๗๗,๓๐๐	๑,๑๗๗,๓๐๐	๑,๑๗๗,๓๐๐	๑,๑๗๗,๓๐๐	๑,๑๗๗,๓๐๐	๕,๘๘๖,๕๐๐
งบประมาณอื่น ๆ	—	—	—	—	—	—
รวม	๕๖,๙๑๓,๑๙๖	๑๗,๓๖๗,๔๙๒	๑๗,๓๖๗,๔๙๒	๑๗,๓๖๗,๔๙๒	๑๗,๓๖๗,๔๙๒	๑๒๖,๓๘๓,๑๖๖

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
งบประมาณปกติ	๒,๗๘๕,๒๙๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๑๓,๙๒๖,๔๕๐
งบประมาณจังหวัด	๓,๓๒๑,๕๗๐	—	—	—	—	—
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	—	—	—	—	—	—
งบประมาณอื่น ๆ	—	—	—	—	—	—
รวม	๖,๑๐๖,๘๖๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๒,๗๘๕,๒๙๐	๑๗,๒๔๘,๐๒๐

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
งบประมาณปกติ	๑,๑๗๐,๒๗๙,๔๒๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๕,๗๙๐,๕๕๗,๓๕๑
งบประมาณจังหวัด	๑๕,๒๐๔,๙๔๐	—	—	—	—	—
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	—	—	—	—	—	—
งบประมาณอื่น ๆ	—	—	—	—	—	—
รวม	๑,๑๘๕,๔๘๔,๓๖๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๑,๑๕๕,๐๗๔,๔๘๒	๕,๘๐๕,๗๘๒,๒๙๑
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕	งบประมาณ (บาท)					
	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี
งบประมาณปกติ	๖๗,๒๖๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๓๓๔,๔๐๒,๗๗๒
งบประมาณจังหวัด	๔๘๐,๐๐๐	—	—	—	—	—
งบประมาณกลุ่มจังหวัด	—	—	—	—	—	—
งบประมาณอื่น ๆ	—	—	—	—	—	—
รวม	๖๗,๗๔๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๖๖,๗๘๔,๕๕๔	๓๓๔,๘๘๒,๗๗๒
รวม ๕ ประเด็นการพัฒนา	๑,๔๘๐,๒๐๒,๑๑๐	๑,๔๐๓,๔๓๖,๒๕๖	๑,๔๐๓,๔๓๖,๒๕๖	๑,๔๐๓,๔๓๖,๒๕๖	๑,๔๐๓,๔๓๖,๒๕๖	๗,๐๙๓,๙๔๗,๑๓๕

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๖๓	สนับสนุนงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๗๙๘,๐๐๐	ศมม.
๖๔	พัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหอม เลียงไหม	งบปกติ	๖๓,๕๘๐	๖๓,๕๘๐	๖๓,๕๘๐	๖๓,๕๘๐	๖๓,๕๘๐	๓๑๗,๙๐๐	ศมม.
๖๕	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตรด้านหอมไหม	งบปกติ	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	ศมม.
๖๖	ส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีและไม้ยืนต้นที่มี ความสำคัญทางเศรษฐกิจ	งบปกติ	๑๓๒,๓๔๖,๔๒๒	๑๓๒,๓๔๖,๔๒๒	๑๓๒,๓๔๖,๔๒๒	๑๓๒,๓๔๖,๔๒๒	๑๓๒,๓๔๖,๔๒๒	๖๖๑,๗๓๒,๑๑๐	กยท.
๖๗	พัฒนาสถาบันเกษตรกร	งบปกติ	๘๒๔,๖๘๐	๘๒๔,๖๘๐	๘๒๔,๖๘๐	๘๒๔,๖๘๐	๘๒๔,๖๘๐	๔,๑๒๓,๔๐๐	กยท.
๖๘	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง	งบปกติ	๘๑๐,๖๐๐	๘๑๐,๖๐๐	๘๑๐,๖๐๐	๘๑๐,๖๐๐	๘๑๐,๖๐๐	๔,๐๕๓,๐๐๐	กยท.
๖๙	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบกิจการยาง	งบปกติ	๒๒๔,๐๐๐	๒๒๔,๐๐๐	๒๒๔,๐๐๐	๒๒๔,๐๐๐	๒๒๔,๐๐๐	๑,๑๒๐,๐๐๐	กยท.
๗๐	การประชาสัมพันธ์เพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง	งบปกติ	๑,๔๕๐,๐๐๐	๑,๔๕๐,๐๐๐	๑,๔๕๐,๐๐๐	๑,๔๕๐,๐๐๐	๑,๔๕๐,๐๐๐	๗,๒๕๐,๐๐๐	กยท.
๗๑	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อลด รายจ่ายในครัวเรือนเกษตรกรรายย่อย	งบจังหวัด	๑,๒๖๔,๓๕๐						ปศจ.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๑			๑๖๐,๓๙๔,๙๒๗	๑๕๙,๑๓๐,๕๗๗	๑๕๙,๑๓๐,๕๗๗	๑๕๙,๑๓๐,๕๗๗	๑๕๙,๑๓๐,๕๗๗	๗๙๖,๙๑๗,๒๓๕	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
๑๐	พัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสูง กิจกรรม ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเป็นอาหารสัตว์	งบปกติ	๑๒๙,๓๙๒	๑๒๙,๓๙๒	๑๒๙,๓๙๒	๑๒๙,๓๙๒	๑๒๙,๓๙๒	๖๔๖,๙๖๐	ศวอ.
๑๑	พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์	งบปกติ	๗๖,๖๐๐	๗๖,๖๐๐	๗๖,๖๐๐	๗๖,๖๐๐	๗๖,๖๐๐	๓๘๓,๐๐๐	กักกันสัตว์
๑๒	ยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	๓๕๑,๕๐๐	๓๕๑,๕๐๐	๓๕๑,๕๐๐	๓๕๑,๕๐๐	๓๕๑,๕๐๐	๑,๗๕๗,๕๐๐	ศวพ.นธ.
๑๓	พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน)	งบปกติ	๒๒๐,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐	๒๒๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	ศวพ.นธ.
๑๔	ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	๗๕๐,๕๐๐	๗๕๐,๕๐๐	๗๕๐,๕๐๐	๗๕๐,๕๐๐	๗๕๐,๕๐๐	๓,๗๕๒,๕๐๐	ศวพ.เรือเสาะ
๑๕	พัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ศวพ.เรือเสาะ
๑๖	ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์ไม้หายากและเพิ่มมูลค่าวัสดุย่อยสลาย	งบปกติ	๘๗,๔๐๐	๘๗,๔๐๐	๘๗,๔๐๐	๘๗,๔๐๐	๘๗,๔๐๐	๔๓๗,๐๐๐	ศมม.
๑๗	ยกระดับและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และผล พลอยได้จากหม่อนไหม	งบปกติ	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	ศมม.
๑๘	ขับเคลื่อนนโยบายสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (สินค้าหม่อนไหม)	งบปกติ	๑๔๙,๐๖๐	๑๔๙,๐๖๐	๑๔๙,๐๖๐	๑๔๙,๐๖๐	๑๔๙,๐๖๐	๗๔๕,๓๐๐	ศมม.
๑๙	ผลิตและกระจายพันธุ์หม่อนไหมและวัสดุย่อยสลาย	งบปกติ	๕๘๕,๗๐๐	๕๘๕,๗๐๐	๕๘๕,๗๐๐	๕๘๕,๗๐๐	๕๘๕,๗๐๐	๒,๙๒๘,๕๐๐	ศมม.
๒๐	ส่งเสริมและพัฒนางานหม่อนไหมเชิงพื้นที่	งบปกติ	๑๕๙,๔๐๐	๑๕๙,๔๐๐	๑๕๙,๔๐๐	๑๕๙,๔๐๐	๑๕๙,๔๐๐	๗๙๗,๐๐๐	ศมม.
๒๑	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงาน ด้านหม่อนไหม	งบปกติ	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	ศมม.
๒๒	โครงการฟื้นฟูน้ำวังเพื่อส่งเสริมการปลูกพืช เศรษฐกิจ	งบจังหวัด	๑๗,๓๑๗,๖๗๐						กษจ.บูรณาการ

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๒๓	โครงการยกระดับการผลิตข้าวคุณภาพเพื่อสร้างความยั่งยืนทางอาหารจังหวัดนราธิวาส	งบจังหวัด	๓,๒๓๗,๘๕๐						กษจ.บูรณาการ
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๑			๓๒,๗๒๔,๖๒๔	๑๒,๑๖๙,๑๐๔	๑๒,๑๖๙,๑๐๔	๑๒,๑๖๙,๑๐๔	๑๒,๑๖๙,๑๐๔	๘๑,๔๐๑,๐๔๐	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

แผนงานยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

(หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และปลอดภัย									
๑	การพัฒนาคุณภาพปาล์มน้ำมันตามหลักการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐาน RSPO ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส	งบจังหวัด	๒๕๓,๖๕๐	๒๕๓,๖๕๐	๒๕๓,๖๕๐	๒๕๓,๖๕๐	๒๕๓,๖๕๐	๑,๒๖๘,๒๕๐	กษ.
๒	๑ ตำบล ๑ หมอพืชชุมชน สร้างเครือข่ายการวินิจฉัยและจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน	งบจังหวัด	๔๗๖,๑๐๐	๔๗๖,๑๐๐	๔๗๖,๑๐๐	๔๗๖,๑๐๐	๔๗๖,๑๐๐	๒,๓๘๐,๕๐๐	กษจ.
๓	ส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	๑๗๘,๗๐๐	๑๗๘,๗๐๐	๑๗๘,๗๐๐	๑๗๘,๗๐๐	๑๗๘,๗๐๐	๘๙๓,๕๐๐	กษจ.
๔	พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	งบปกติ	๑๖๒,๐๐๐	๑๖๒,๐๐๐	๑๖๒,๐๐๐	๑๖๒,๐๐๐	๑๖๒,๐๐๐	๘๑๐,๐๐๐	ปมจ.
๕	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	ปมจ.
๖	เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชนเพื่อเพิ่มรายได้	งบปกติ	๑,๑๐๖,๙๐๐	๑,๑๐๖,๙๐๐	๑,๑๐๖,๙๐๐	๑,๑๐๖,๙๐๐	๑,๑๐๖,๙๐๐	๕,๕๓๔,๕๐๐	เพาะเลี้ยงน้ำจืด
๗	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง	งบปกติ	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๑๓,๔๐๐	๖๗,๐๐๐	เพาะเลี้ยงน้ำจืด
๘	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๗๘,๙๕๐	๗๘,๙๕๐	๗๘,๙๕๐	๗๘,๙๕๐	๗๘,๙๕๐	๓๙๔,๗๕๐	ศ.ประมงทะเล
๙	ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	๕๗,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๒๘๕,๐๐๐	ด้านตรวจประมง

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

แผนงานยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

(หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาเกษตรอัจฉริยะและการบริหารจัดการการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม									
๑	แปลงต้นแบบแก้ไขปัญหาระบาดโรคใบจุดกลมจากเชื้อรา คอลเลโทเทรียม	งบจังหวัด	๔๔,๔๗๐	๔๔,๔๗๐	๔๔,๔๗๐	๔๔,๔๗๐	๔๔,๔๗๐	๒๒๒,๓๕๐	กษ.
๒	พัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสูง	งบจังหวัด	๒๕๗,๕๕๒	๒๕๗,๕๕๒	๒๕๗,๕๕๒	๒๕๗,๕๕๒	๒๕๗,๕๕๒	๑,๒๘๗,๗๖๐	กษ.
๓	แปลงต้นแบบแก้ไขปัญหาระบาดโรคใบจุดกลมจากเชื้อรา คอลเลโทเทรียม	งบจังหวัด	๙,๑๐๐	๙,๑๐๐	๙,๑๐๐	๙,๑๐๐	๙,๑๐๐	๔๕,๕๐๐	กษจ.
๔	ทะเบียนเกษตรกรและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรด้านพืช	งบปกติ	๑๒๕,๔๐๐	๑๒๕,๔๐๐	๑๒๕,๔๐๐	๑๒๕,๔๐๐	๑๒๕,๔๐๐	๖๒๗,๐๐๐	กษจ.
๕	แปลงต้นแบบแก้ไขปัญหาระบาดโรคใบจุดกลมจากเชื้อรา คอลเลโทเทรียม กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา	งบจังหวัด	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๔๔,๙๐๐	๒๒๔,๕๐๐	สกก.
๖	แปลงต้นแบบแก้ไขปัญหาระบาดโรคใบจุดกลมจากเชื้อรา คอลโลโทเทรียม	งบจังหวัด	๘๓,๐๓๐	๘๓,๐๓๐	๘๓,๐๓๐	๘๓,๐๓๐	๘๓,๐๓๐	๔๑๕,๑๕๐	พด.
๗	บริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมการเกษตร	งบปกติ	๑๑๕,๒๒๒	๑๑๕,๒๒๒	๑๑๕,๒๒๒	๑๑๕,๒๒๒	๑๑๕,๒๒๒	๕๗๖,๑๑๒	ศวพ.นธ.
๘	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม	งบจังหวัด	๒,๖๑๘,๕๘๔						กษจ.บูรณาการ
๙	โครงการก่อสร้างโรงเพาะพันธุ์กุ้งก้ามกรามแบบอัจฉริยะเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์สู่เกษตรมูลค่าสูง	งบจังหวัด	๑๖,๓๗๑,๖๐๐						ปมจ.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๓			๑๙,๖๖๙,๘๕๘	๖๗๙,๖๗๔	๖๗๙,๖๗๔	๖๗๙,๖๗๔	๖๗๙,๖๗๔	๒๒,๓๘๘,๕๕๖	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

แผนงานสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด (หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและอุตสาหกรรมเกษตร									
๑	สินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ๑ ท้องถิ่น ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง	งบปกติ	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	กษ.
๒	ส่งเสริมและพัฒนาเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานและบริการมูลค่าสูง	งบปกติ	๕๐,๒๓๐	๕๐,๒๓๐	๕๐,๒๓๐	๕๐,๒๓๐	๕๐,๒๓๐	๒๕๑,๑๕๐	กษจ.
๓	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจชีวภาพ	งบปกติ	๖๕,๗๐๐	๖๕,๗๐๐	๖๕,๗๐๐	๖๕,๗๐๐	๖๕,๗๐๐	๓๒๘,๕๐๐	กษจ.
๔	พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของสถาบันเกษตรกรและสมาชิก	งบปกติ	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๕,๗๓๐	๒๘,๖๕๐	สกจ.
๕	ยกระดับศักยภาพการพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	งบปกติ	๗,๙๐๐	๗,๙๐๐	๗,๙๐๐	๗,๙๐๐	๗,๙๐๐	๓๙,๕๐๐	ส.ป.ก.
๖	หมู่บ้านนำร่องใหม่อุตสาหกรรมรังเหลือเพื่อความยั่งยืน	งบปกติ	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๕๓,๕๐๐	๒๖๗,๕๐๐	คสมม
๗	สร้างและเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงไหมวัยก่อนเพื่อผลิตไหมหัตถกรรมและไหมอุตสาหกรรม	งบปกติ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	คสมม
๘	โครงการพัฒนาปศุสัตว์ฮาลาลสานพลังเศรษฐกิจฐานรากและสันติสุขชายแดนใต้	งบจังหวัด	๓,๓๒๑,๕๗๐						ปศจ.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๑			๓,๖๑๙,๖๓๐	๒๙๘,๐๖๐	๒๙๘,๐๖๐	๒๙๘,๐๖๐	๒๙๘,๐๖๐	๔,๘๑๑,๘๗๐	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

แผนงานสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด (หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการตลาดเชิงรุกและขยายโอกาสทางการค้า									
๑	โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กิจกรรมที่ ๒ การประชาสัมพันธ์และสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรชายแดนใต้	งบปกติ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	กษ
๒	ตลาดเกษตรกร	งบปกติ	๑๑,๔๐๐	๑๑,๔๐๐	๑๑,๔๐๐	๑๑,๔๐๐	๑๑,๔๐๐	๕๗,๐๐๐	กษจ.
๓	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการขนส่งของสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ (สากอ)	งบปกติ	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๖๑,๘๐๐	สกกจ.
๔	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการขนส่งของสหกรณ์เพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ (สุโหงปาดี)	งบปกติ	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๑๒,๓๖๐	๖๑,๘๐๐	สกกจ.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๒			๑๓๖,๑๒๐	๑๓๖,๑๒๐	๑๓๖,๑๒๐	๑๓๖,๑๒๐	๑๓๖,๑๒๐	๖๘๐,๖๐๐	

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

แผนงานสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาแบรนด์สินค้าเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอัตลักษณ์นาวิวาส									
๑	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจสร้างสรรค์	งบปกติ	๑๑๓,๕๐๐	๑๑๓,๕๐๐	๑๑๓,๕๐๐	๑๑๓,๕๐๐	๑๑๓,๕๐๐	๕๖๗,๕๐๐	กษจ.
๒	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นแบบครบวงจรตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อยกระดับสู่การเป็นสินค้ามูลค่าสูงและเพิ่มขีดความสามารถในแข่งขัน	งบปกติ	๑,๙๒๘,๐๐๐	๑,๙๒๘,๐๐๐	๑,๙๒๘,๐๐๐	๑,๙๒๘,๐๐๐	๑,๙๒๘,๐๐๐	๙,๖๔๐,๐๐๐	พด.
๓	ส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นสู่ตลาดยุคใหม่ด้านหม่อนไหม	งบปกติ	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๑๘๙,๐๐๐	ศมม.
๔	ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านหม่อนไหม	งบปกติ	๔๗,๘๐๐	๔๗,๘๐๐	๔๗,๘๐๐	๔๗,๘๐๐	๔๗,๘๐๐	๒๓๙,๐๐๐	ศมม.
๕	ยกระดับและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยตรานกยูงพระราชทาน	งบปกติ	๑๖๗,๘๐๐	๑๖๗,๘๐๐	๑๖๗,๘๐๐	๑๖๗,๘๐๐	๑๖๗,๘๐๐	๘๓๙,๐๐๐	ศมม.
๖	ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์และสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หม่อนไหม	งบปกติ	๕๖,๒๑๐	๕๖,๒๑๐	๕๖,๒๑๐	๕๖,๒๑๐	๕๖,๒๑๐	๒๘๑,๐๕๐	ศมม.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๓			๒,๓๕๑,๑๑๐	๒,๓๕๑,๑๑๐	๒,๓๕๑,๑๑๐	๒,๓๕๑,๑๑๐	๒,๓๕๑,๑๑๐	๑๑,๗๕๕,๕๕๐	

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๓๓	ทำนบของชั่วคราวบ้านทุ่งกง-ทุ่งคา อู่นาคู	งบปกติ	๔๗๔,๒๐๐	๔๗๔,๒๐๐	๔๗๔,๒๐๐	๔๗๔,๒๐๐	๔๗๔,๒๐๐	๒,๓๖๐,๐๐๐	ขป
๓๔	ทำนบของชั่วคราว คลองระบายน้ำพุมพืดสายที่ ๒, สายที่ ๔	งบปกติ	๑,๔๒๒,๖๐๐	๑,๔๒๒,๖๐๐	๑,๔๒๒,๖๐๐	๑,๔๒๒,๖๐๐	๑,๔๒๒,๖๐๐	๗,๑๑๓,๐๐๐	ขป
๓๕	ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการชลประทาน	งบปกติ	๙,๘๐๖,๕๐๐	๙,๘๐๖,๕๐๐	๙,๘๐๖,๕๐๐	๙,๘๐๖,๕๐๐	๙,๘๐๖,๕๐๐	๔๙,๐๓๒,๕๐๐	ขป
๓๖	ซ่อมแซมบำรุงรักษาอุโมงค์ระบายน้ำพระตำหนักทักษิณราชินิเวศ	งบปกติ	๙๑๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๔,๕๕๐,๐๐๐	ขป
๓๗	ซ่อมแซมโครงการชลประทาน	งบปกติ	๒,๒๐๕,๐๐๐	๒,๒๐๕,๐๐๐	๒,๒๐๕,๐๐๐	๒,๒๐๕,๐๐๐	๒,๒๐๕,๐๐๐	๑๑,๐๒๕,๐๐๐	ขป
๓๘	ปรับปรุงท่อระบายน้ำปลายคลองระบายน้ำสายที่ ๗	งบปกติ	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	ขป
๓๙	อาคารป้องกันตลิ่งคลองระบายน้ำบางโคก	งบปกติ	๒๔,๘๒๘,๔๕๐.๔๘	๒๔,๘๒๘,๔๕๐.๔๘	๒๔,๘๒๘,๔๕๐.๔๘	๒๔,๘๒๘,๔๕๐.๔๘	๒๔,๘๒๘,๔๕๐.๔๘	๑๒๔,๑๔๒,๒๕๒	ส่งน้ำบางนา
๔๐	อาคารป้องกันตลิ่งบริเวณสถานีสูบน้ำบางนา ๓๐ ระยะทาง ๐.๓๕๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๒๔๘๑๕๘๔๗	๒๔๘๑๕๘๔๗	๒๔๘๑๕๘๔๗	๒๔๘๑๕๘๔๗	๒๔๘๑๕๘๔๗	๑๒๔,๐๗๙,๒๓๕	ส่งน้ำบางนา
๔๑	อาคารป้องกันตลิ่งบริเวณด้านเหนือน้ำ-ท้ายน้ำประตูระบายน้ำบางนาตอนบน	งบปกติ	๒๔,๘๕๐,๗๐๐	๒๔,๘๕๐,๗๐๐	๒๔,๘๕๐,๗๐๐	๒๔,๘๕๐,๗๐๐	๒๔,๘๕๐,๗๐๐	๑๒๔,๒๕๓,๕๐๐	ส่งน้ำบางนา
๔๒	อาคารป้องกันตลิ่งบริเวณเหนือน้ำและท้ายน้ำฝายสุโขทัย ระยะทาง ๐.๐๕๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๓,๙๖๐,๘๕๐	๓,๙๖๐,๘๕๐	๓,๙๖๐,๘๕๐	๓,๙๖๐,๘๕๐	๓,๙๖๐,๘๕๐	๑๙,๘๖๐,๒๕๐	ส่งน้ำบางนา
๔๓	ระบบระบายน้ำบ้านทรายขาว	งบปกติ	๗,๗๒๔,๔๔๓	๗,๗๒๔,๔๔๓	๗,๗๒๔,๔๔๓	๗,๗๒๔,๔๔๓	๗,๗๒๔,๔๔๓	๓๘,๖๒๒,๒๑๓	ส่งน้ำบางนา
๔๔	ระบบระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบตอนศาลาใหม่	งบปกติ	๑๙,๘๔๒,๓๗๑	๑๙,๘๔๒,๓๗๑	๑๙,๘๔๒,๓๗๑	๑๙,๘๔๒,๓๗๑	๑๙,๘๔๒,๓๗๑	๙๙,๒๑๑,๘๕๔	ส่งน้ำบางนา
๔๕	อาคารป้องกันตลิ่งบริเวณสถานีสูบน้ำบางนา ๒๔ ระยะทาง ๐.๖๕๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนา

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๔๖	อาคารบังคับน้ำกลางคอล คลองสายใหญ่ที่ ๓ ตอนต่อหลัง กม.๒+๗๗๕	งบบกติ	๔,๗๕๗,๙๕๙	๔,๗๕๗,๙๕๙	๔,๗๕๗,๙๕๙	๔,๗๕๗,๙๕๙	๔,๗๕๗,๙๕๙	๒๓,๗๘๙,๗๙๕	ส่งน้ำบางนรา
๔๗	ปรับปรุงคลองระบายน้ำนากอพร้อมอาคารประกอบ	งบบกติ	๒๒,๓๔๒,๑๖๒	๒๒,๓๔๒,๑๖๒	๒๒,๓๔๒,๑๖๒	๒๒,๓๔๒,๑๖๒	๒๒,๓๔๒,๑๖๒	๑๑๑,๗๑๐,๘๑๐	ส่งน้ำบางนรา
๔๘	คันกันน้ำต่อหลังสาย ๒ ฝั่งซ้าย	งบบกติ	๑๑,๓๓๖,๑๐๕	๑๑,๓๓๖,๑๐๕	๑๑,๓๓๖,๑๐๕	๑๑,๓๓๖,๑๐๕	๑๑,๓๓๖,๑๐๕	๕๖,๖๘๐,๕๒๕	ส่งน้ำบางนรา
๔๙	ปรับปรุงคันกันน้ำเกาะโล๊ะดินแดง (บางนรา ๑๔) และอาคารประกอบ	งบบกติ	๒๔,๘๓๐,๕๓๙	๒๔,๘๓๐,๕๓๙	๒๔,๘๓๐,๕๓๙	๒๔,๘๓๐,๕๓๙	๒๔,๘๓๐,๕๓๙	๑๒๔,๑๕๒,๖๙๕	ส่งน้ำบางนรา
๕๐	ปรับปรุงถนนลาดยางคันกันน้ำนิคมสหกรณ์เพลิง ด้านทิศเหนือ	งบบกติ	๒๔,๘๓๓,๘๗๕	๒๔,๘๓๓,๘๗๕	๒๔,๘๓๓,๘๗๕	๒๔,๘๓๓,๘๗๕	๒๔,๘๓๓,๘๗๕	๑๒๔,๑๖๙,๓๗๕	ส่งน้ำบางนรา
๕๑	ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำกลางคลองยานิง กม.๒+๕๕๐	งบบกติ	๒๔,๘๓๐,๒๘๙	๒๔,๘๓๐,๒๘๙	๒๔,๘๓๐,๒๘๙	๒๔,๘๓๐,๒๘๙	๒๔,๘๓๐,๒๘๙	๑๒๔,๑๕๑,๔๔๕	ส่งน้ำบางนรา
๕๒	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำเพลิงสายที่ ๓	งบบกติ	๔,๑๑๖,๒๖๑	๔,๑๑๖,๒๖๑	๔,๑๑๖,๒๖๑	๔,๑๑๖,๒๖๑	๔,๑๑๖,๒๖๑	๒๐,๕๘๑,๓๐๕	ส่งน้ำบางนรา
๕๓	ซ่อมแซมคลองส่งน้ำสถานีสูบน้ำบางนรา ๑๒.๒	งบบกติ	๕,๙๔๗,๖๖๑	๕,๙๔๗,๖๖๑	๕,๙๔๗,๖๖๑	๕,๙๔๗,๖๖๑	๕,๙๔๗,๖๖๑	๒๙,๗๓๘,๓๐๕	ส่งน้ำบางนรา
๕๔	ซ่อมแซม ปตร.ปีเหล็ก ๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา (งานทำสี+เปลี่ยนลวดสลิง)	งบบกติ	๒,๕๕๘,๐๐๐	๒,๕๕๘,๐๐๐	๒,๕๕๘,๐๐๐	๒,๕๕๘,๐๐๐	๒,๕๕๘,๐๐๐	๑๒,๗๙๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๕๕	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำเพลิงสายที่ ๗	งบบกติ	๓,๒๗๒,๕๗๘	๓,๒๗๒,๕๗๘	๓,๒๗๒,๕๗๘	๓,๒๗๒,๕๗๘	๓,๒๗๒,๕๗๘	๑๖,๓๖๒,๘๙๐	ส่งน้ำบางนรา
๕๖	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำยานิง พร้อมอาคารประกอบ	งบบกติ	๒,๙๗๑,๗๙๘	๒,๙๗๑,๗๙๘	๒,๙๗๑,๗๙๘	๒,๙๗๑,๗๙๘	๒,๙๗๑,๗๙๘	๑๔,๘๕๘,๙๙๑	ส่งน้ำบางนรา
๕๗	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำสะปือ ฝั่งซ้าย	งบบกติ	๒,๑๗๙,๕๗๕	๒,๑๗๙,๕๗๕	๒,๑๗๙,๕๗๕	๒,๑๗๙,๕๗๕	๒,๑๗๙,๕๗๕	๑๐,๘๙๗,๘๗๕	ส่งน้ำบางนรา
๕๘	ซ่อมแซมอาคารน้ำตกอัตโนมัติ กม.๙+๗๐๐ คลองระบายน้ำบาโจตุ้ง	งบบกติ	๒,๔๗๖,๓๗๗	๒,๔๗๖,๓๗๗	๒,๔๗๖,๓๗๗	๒,๔๗๖,๓๗๗	๒,๔๗๖,๓๗๗	๑๒,๓๘๑,๘๘๕	ส่งน้ำบางนรา

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๕๙	ซ่อมแซมหินเรียงอาคารน้ำตกอัดน้ำ กม.๕+๐๐๐ คลองระบายน้ำนากอ	งบบกติ	๑,๔๘๗,๐๖๐	๑,๔๘๗,๐๖๐	๑,๔๘๗,๐๖๐	๑,๔๘๗,๐๖๐	๑,๔๘๗,๐๖๐	๗,๔๓๕,๓๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๖๐	ซ่อมแซมหินเรียงอาคารน้ำตกอัดน้ำ กม.๖+๐๐๐ คลองระบายน้ำบาโจตุ่ง	งบบกติ	๒,๓๗๗,๗๘๑	๒,๓๗๗,๗๘๑	๒,๓๗๗,๗๘๑	๒,๓๗๗,๗๘๑	๒,๓๗๗,๗๘๑	๑๑,๘๘๘,๙๐๕	ส่งน้ำบางนรา
๖๑	ซ่อมแซมท่อลอดถนนคันคลองกุ้งยามา กม.๔+๕๐๐	งบบกติ	๑,๔๘๕,๙๔๓	๑,๔๘๕,๙๔๓	๑,๔๘๕,๙๔๓	๑,๔๘๕,๙๔๓	๑,๔๘๕,๙๔๓	๗,๔๒๙,๗๑๕	ส่งน้ำบางนรา
๖๒	ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำขนาดเล็กบ้านกูเบ	งบบกติ	๑,๑๘๙,๐๔๖	๑,๑๘๙,๐๔๖	๑,๑๘๙,๐๔๖	๑,๑๘๙,๐๔๖	๑,๑๘๙,๐๔๖	๕,๙๕๕,๒๒๘	ส่งน้ำบางนรา
๖๓	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำสถานีสูบน้ำขนาดเล็ก บ้านทำเนียบ ๒	งบบกติ	๗๙๓,๗๕๖	๗๙๓,๗๕๖	๗๙๓,๗๕๖	๗๙๓,๗๕๖	๗๙๓,๗๕๖	๓,๙๖๘,๗๘๐	ส่งน้ำบางนรา
๖๔	ซ่อมแซมท่อลอดคันคลองระบายน้ำบาโจตุ่ง กม.๙+๔๖๕ และ กม.๙+๕๓๐ จำนวน ๒ แห่ง	งบบกติ	๑,๗๘๒,๔๐๙	๑,๗๘๒,๔๐๙	๑,๗๘๒,๔๐๙	๑,๗๘๒,๔๐๙	๑,๗๘๒,๔๐๙	๘,๙๑๒,๐๔๕	ส่งน้ำบางนรา
๖๕	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำสถานีสูบน้ำบางนรา ๒๖	งบบกติ	๙๘๙,๗๑๐	๙๘๙,๗๑๐	๙๘๙,๗๑๐	๙๘๙,๗๑๐	๙๘๙,๗๑๐	๔,๙๔๘,๕๕๐	ส่งน้ำบางนรา
๖๖	ซ่อมแซมถนนภายในห้วงงาน ทรพ.ท่าพรุดอนล่าง	งบบกติ	๑,๗๘๑,๐๓๓	๑,๗๘๑,๐๓๓	๑,๗๘๑,๐๓๓	๑,๗๘๑,๐๓๓	๑,๗๘๑,๐๓๓	๘,๙๐๕,๑๖๕	ส่งน้ำบางนรา
๖๗	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำยาปีฝั่งขวา พร้อมอาคารประกอบ	งบบกติ	๓,๗๖๙,๐๙๘	๓,๗๖๙,๐๙๘	๓,๗๖๙,๐๙๘	๓,๗๖๙,๐๙๘	๓,๗๖๙,๐๙๘	๑๘,๘๔๕,๔๙๐	ส่งน้ำบางนรา
๖๘	ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำบางนรา ๒๘.๒	งบบกติ	๔๙๖,๘๘๐	๔๙๖,๘๘๐	๔๙๖,๘๘๐	๔๙๖,๘๘๐	๔๙๖,๘๘๐	๒,๔๘๔,๔๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๖๙	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำสายใหญ่ที่ ๑ (ตอนมะรือโบ)	งบบกติ	๒,๗๕๒,๙๑๕	๒,๗๕๒,๙๑๕	๒,๗๕๒,๙๑๕	๒,๗๕๒,๙๑๕	๒,๗๕๒,๙๑๕	๑๓,๗๖๔,๕๗๕	ส่งน้ำบางนรา
๗๐	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำปีหลังสายที่ ๖ ฝั่งซ้าย พร้อมอาคารประกอบ	งบบกติ	๖,๔๔๗,๕๕๘	๖,๔๔๗,๕๕๘	๖,๔๔๗,๕๕๘	๖,๔๔๗,๕๕๘	๖,๔๔๗,๕๕๘	๓๒,๒๓๗,๗๙๐	ส่งน้ำบางนรา
๗๑	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำสายใหญ่ที่ ๑ (ตอนโคกตีเต)	งบบกติ	๙๙๑,๓๕๙	๙๙๑,๓๕๙	๙๙๑,๓๕๙	๙๙๑,๓๕๙	๙๙๑,๓๕๙	๔,๙๕๖,๗๙๕	ส่งน้ำบางนรา

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๗๒	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำปีหลังสายที่ ๔ พร้อมอาคารประกอบ	งบปกติ	๖,๑๓๘,๐๗๐	๖,๑๓๘,๐๗๐	๖,๑๓๘,๐๗๐	๖,๑๓๘,๐๗๐	๖,๑๓๘,๐๗๐	๓๐,๖๙๐,๓๕๐	ส่งน้ำบางนรา
๗๓	ถนนคันคลองส่งน้ำบางนรา ๓๑	งบปกติ	๗,๑๔๐,๖๕๓	๗,๑๔๐,๖๕๓	๗,๑๔๐,๖๕๓	๗,๑๔๐,๖๕๓	๗,๑๔๐,๖๕๓	๓๕,๗๐๓,๒๖๕	ส่งน้ำบางนรา
๗๔	บำรุงรักษาโทรมาตรขนาดเล็ก จำนวน ๔ สถานี	งบปกติ	๕๕๘,๐๐๐	๕๕๘,๐๐๐	๕๕๘,๐๐๐	๕๕๘,๐๐๐	๕๕๘,๐๐๐	๒,๗๙๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๗๕	ซ่อมแซมท่อลอดคันคลองระบายน้ำปีหลังสายที่ ๕ กม.๑+๒๖๐ และ กม.๑+๗๒๐ จำนวน ๒ แห่ง	งบปกติ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๗๖	ท่อลอดถนนคลองระบายน้ำบางเตย	งบปกติ	๔,๘๐๐,๐๐๐	๔,๘๐๐,๐๐๐	๔,๘๐๐,๐๐๐	๔,๘๐๐,๐๐๐	๔,๘๐๐,๐๐๐	๒๔,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๗๗	บำรุงรักษาทางลำเลียง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา ระยะทาง ๘.๐๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐	๖,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๗๘	บำรุงรักษาหัวงานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา พื้นที่ ๘๑๕ ไร่	งบปกติ	๕,๔๔๕,๐๐๐	๕,๔๔๕,๐๐๐	๕,๔๔๕,๐๐๐	๕,๔๔๕,๐๐๐	๕,๔๔๕,๐๐๐	๒๗,๒๒๕,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๗๙	บริหารการส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา พื้นที่ชลประทาน ๑๓๐,๗๖๖ ไร่	งบปกติ	๙๒๔,๐๐๐	๙๒๔,๐๐๐	๙๒๔,๐๐๐	๙๒๔,๐๐๐	๙๒๔,๐๐๐	๔,๖๒๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๘๐	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำภายในฟาร์มตัวอย่างฯ โคกปาฆาบือฮา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๗๙๔,๒๐๓	๗๙๔,๒๐๓	๗๙๔,๒๐๓	๗๙๔,๒๐๓	๗๙๔,๒๐๓	๓,๙๗๑,๐๑๕	ส่งน้ำบางนรา
๘๑	ซ่อมแซมท่อลอดคันคลองภายในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านรอดันบาตู อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๓,๖๕๙,๒๔๒	๓,๖๕๙,๒๔๒	๓,๖๕๙,๒๔๒	๓,๖๕๙,๒๔๒	๓,๖๕๙,๒๔๒	๑๘,๒๙๖,๒๑๐	ส่งน้ำบางนรา
๘๒	ซ่อมแซมอาคารที่ทำการฝ่ายช่างกล	งบปกติ	๑,๔๘๔,๘๗๐	๑,๔๘๔,๘๗๐	๑,๔๘๔,๘๗๐	๑,๔๘๔,๘๗๐	๑,๔๘๔,๘๗๐	๗,๔๒๔,๓๕๐	ส่งน้ำบางนรา
๘๓	ขุดลอกตะกอนดินคลองส่งน้ำด้วยเครื่องจักรในเขตฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑	งบปกติ	๕๒๕,๔๘๖	๕๒๕,๔๘๖	๕๒๕,๔๘๖	๕๒๕,๔๘๖	๕๒๕,๔๘๖	๒,๖๒๗,๔๓๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๘๔	ซ่อมแซมระบบระบายน้ำคลองसानระยะ ๑ (ทางระบายน้ำ)	งบปกติ	๖๙๕,๗๕๔	๖๙๕,๗๕๔	๖๙๕,๗๕๔	๖๙๕,๗๕๔	๖๙๕,๗๕๔	๓,๔๗๘,๗๖๙	ส่งน้ำโก-ลก
๘๕	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำปีเหล้งสายที่ ๕ พร้อมอาคารประกอบ	งบปกติ	๓,๒๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๘๖	ปรับปรุงถนนลาดยางภายในบ้านพักหัวงานปูยู ระยะทาง ๐.๖๖๙ กิโลเมตร	งบปกติ	๓,๗๗๐,๙๔๕	๓,๗๗๐,๙๔๕	๓,๗๗๐,๙๔๕	๓,๗๗๐,๙๔๕	๓,๗๗๐,๙๔๕	๑๘,๘๕๔,๗๒๕	ส่งน้ำโก-ลก
๘๗	ปรับปรุงคันคลองส่งน้ำสายซอย ๑ ขวา (โคกภูแว) ผังขวา ระยะทาง ๐.๗๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๕,๒๘๐,๑๕๓	๕,๒๘๐,๑๕๓	๕,๒๘๐,๑๕๓	๕,๒๘๐,๑๕๓	๕,๒๘๐,๑๕๓	๒๖,๔๐๐,๗๖๕	ส่งน้ำโก-ลก
๘๘	ถนนลาดยางคันกันน้ำโคกยางท่าแพรก พร้อมอาคารประกอบ ระยะทาง ๑.๐๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๙,๖๕๑,๙๓๓	๙,๖๕๑,๙๓๓	๙,๖๕๑,๙๓๓	๙,๖๕๑,๙๓๓	๙,๖๕๑,๙๓๓	๔๘,๒๕๙,๖๖๕	ส่งน้ำโก-ลก
๘๙	ปรับปรุงสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กข้ามคลองระบายน้ำมูโนะ กม.๑+๒๒๐	งบปกติ	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๐	ปรับปรุงสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก ข้ามคลองระบายน้ำสายที่ ๑๑ กม.๒+๑๕๕	งบปกติ	๖,๒๐๐,๐๐๐	๖,๒๐๐,๐๐๐	๖,๒๐๐,๐๐๐	๖,๒๐๐,๐๐๐	๖,๒๐๐,๐๐๐	๓๑,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๑	บำรุงรักษาหัวงานโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก พื้นที่ชลประทาน ๗๕๐ ไร่	งบปกติ	๑,๖๘๒,๒๐๐	๑,๖๘๒,๒๐๐	๑,๖๘๒,๒๐๐	๑,๖๘๒,๒๐๐	๑,๖๘๒,๒๐๐	๘,๔๑๑,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๒	บำรุงรักษาคลองส่งน้ำสายใหญ่และคลองส่งน้ำสายซอย	งบปกติ	๑,๗๗๕,๗๐๐	๑,๗๗๕,๗๐๐	๑,๗๗๕,๗๐๐	๑,๗๗๕,๗๐๐	๑,๗๗๕,๗๐๐	๘,๘๗๘,๕๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๓	บริหารการส่งน้ำโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก พื้นที่ชลประทาน ๘๘,๕๕๐ ไร่	งบปกติ	๗๙๔,๔๐๐	๗๙๔,๔๐๐	๗๙๔,๔๐๐	๗๙๔,๔๐๐	๗๙๔,๔๐๐	๓,๙๗๒,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๔	ทำนบของป้องกันน้ำเค็ม ทรบ.ปลายคลองระบายน้ำสายที่ ๓ (น่านาค)	งบปกติ	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๘๐๖,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๕	ทำนบของป้องกันน้ำเค็ม ทรบ.ปลายคลองระบายน้ำสายที่ ๒ (น่านาค)	งบปกติ	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๘๐๖,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๖	ทำนบของป้องกันน้ำเค็ม ทรบ.ปลายคลองระบายน้ำสายที่ ๑ (น่านาค)	งบปกติ	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๘๐๖,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๙๗	ทำนบของป้องกันน้ำเค็ม ทรบ.ปลายคลองระบายน้ำ ๑ ขวา สาย ๕	งบปกติ	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๑๖๑,๒๐๐	๘๐๖,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๘	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง คลองระบายน้ำสายที่ ๖	งบปกติ	๑๗๐,๗๐๐	๑๗๐,๗๐๐	๑๗๐,๗๐๐	๑๗๐,๗๐๐	๑๗๐,๗๐๐	๘๕๓,๕๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙๙	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง คลองระบายน้ำสาย ๑๔	งบปกติ	๑๙๐,๘๐๐	๑๙๐,๘๐๐	๑๙๐,๘๐๐	๑๙๐,๘๐๐	๑๙๐,๘๐๐	๙๕๔,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๐	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง คลองระบายน้ำสาย ๑๐	งบปกติ	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๑๘๑,๐๐๐	๙๐๕,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๑	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบขอบพรุโต๊ะแดง คลองคูขนานคลองปาเสมัส จำนวน ๗ แห่ง	งบปกติ	๖๖๗,๐๐๐	๖๖๗,๐๐๐	๖๖๗,๐๐๐	๖๖๗,๐๐๐	๖๖๗,๐๐๐	๓,๓๓๕,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๒	ทำนบของกักเก็บน้ำรอบพรุโต๊ะแดง ข้างโรงเรียน บ้านปลักปลา	งบปกติ	๑๓๒,๘๐๐	๑๓๒,๘๐๐	๑๓๒,๘๐๐	๑๓๒,๘๐๐	๑๓๒,๘๐๐	๖๖๔,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๓	ซ่อมแซมหินก่อ ทรบ.ปลายคลองระบายน้ำ โคกอิฐ-โคกโน	งบปกติ	๒๙๗,๓๐๐	๒๙๗,๓๐๐	๒๙๗,๓๐๐	๒๙๗,๓๐๐	๒๙๗,๓๐๐	๑,๔๘๖,๕๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๔	ซ่อมแซมหินก่อ ทรบ.ประกอบคันคลองปาเสมัส จำนวน ๔ แห่ง	งบปกติ	๑,๔๕๘,๒๐๖	๑,๔๕๘,๒๐๖	๑,๔๕๘,๒๐๖	๑,๔๕๘,๒๐๖	๑,๔๕๘,๒๐๖	๗,๒๙๑,๐๓๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๕	ซ่อมแซมหินเรียง ทรบ.คันคลองลานฝั่งซ้าย กม. ๐+๑๘๓, กม.๐+๖๔๐, กม.๑+๑๒๐ จำนวน ๓ แห่ง	งบปกติ	๓๕๔,๙๐๐	๓๕๔,๙๐๐	๓๕๔,๙๐๐	๓๕๔,๙๐๐	๓๕๔,๙๐๐	๑,๗๗๔,๕๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๖	ซ่อมแซมหินเรียงคอสะพาน สะพานข้ามคลอง ระบายน้ำทุ่งนาหวาย กม.๑+๑๑๐ และ กม. ๒+๐๐๐ จำนวน ๒ แห่ง	งบปกติ	๓๖๓,๐๐๐	๓๖๓,๐๐๐	๓๖๓,๐๐๐	๓๖๓,๐๐๐	๓๖๓,๐๐๐	๑,๘๑๕,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๗	ซ่อมแซมหินเรียง ทรบ.ประกอบคันคลองระบายน้ำ สายที่ ๔ จำนวน ๕ แห่ง	งบปกติ	๑,๖๕๗,๔๗๘	๑,๖๕๗,๔๗๘	๑,๖๕๗,๔๗๘	๑,๖๕๗,๔๗๘	๑,๖๕๗,๔๗๘	๘,๒๘๗,๓๙๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐๘	ซ่อมแซมหินเรียง ทรบ.คันกั้นน้ำรอบเกาะสะท้อน กม.๔+๗๐๐, กม.๘+๔๐๐ จำนวน ๒ แห่ง	งบปกติ	๙๖๘,๑๘๖	๙๖๘,๑๘๖	๙๖๘,๑๘๖	๙๖๘,๑๘๖	๙๖๘,๑๘๖	๔,๘๔๐,๙๓๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๐๙	ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำบ้านโคกกลาง	งบปกติ	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๐	ซ่อมแซมสถานีสูบน้ำแปลงเกษตรผสมผสานมุโนะ	งบปกติ	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๕๘๐,๐๐๐	๒,๙๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๑	ซ่อมแซมเครื่องกว้านบานระบายพร้อมระบบไฟฟ้าควบคุม ปตร.กลางคอลมูโนะ	งบปกติ	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๒	ซ่อมแซมระบบไฟฟ้าพร้อมส่วนประกอบอื่น ๆ ของสถานีสูบน้ำบ้านโคกภูแว	งบปกติ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๓	ซ่อมแซมรอกกันสวะ ปากคลองป่าเสมส	งบปกติ	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๔	ซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบชลประทาน ตามข้อเสนอเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน จำนวน ๑๐ รายการ	งบปกติ	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๕	ซ่อมแซมท่อส่งน้ำเข้านา (FTO) คลองส่งน้ำสาย ๑ ขวา เกาะสะท้อน จำนวน ๗ แห่ง	งบปกติ	๕๒๖,๕๕๐	๕๒๖,๕๕๐	๕๒๖,๕๕๐	๕๒๖,๕๕๐	๕๒๖,๕๕๐	๒,๖๓๒,๗๕๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๖	ซ่อมแซมท่อลอดคันคลองส่งน้ำสาใหญ่ที่ ๑ (โคกภูแว) ฝั่งซ้าย กม.๑+๑๕๐ ท่อส่งน้ำเข้าพรุ	งบปกติ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๗	ซ่อมแซม ทרב.ปากคลองส่งน้ำระบบส่งน้ำบ้านทุ่งนาหวาน สายที่ ๑ สายที่ ๒ และสายที่ ๓ พร้อมชุดลอกตะกอนดิน	งบปกติ	๗๑๒,๗๔๖	๗๑๒,๗๔๖	๗๑๒,๗๔๖	๗๑๒,๗๔๖	๗๑๒,๗๔๖	๓,๕๖๓,๗๓๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๘	ซ่อมแซม ทרב.ประกอบคันคลองมุโนะ จำนวน ๔๐ แห่ง	งบปกติ	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๑๙	ซ่อมแซม ทרב.ปากคลองส่งน้ำ ๑ขวาเกาะสะท้อน	งบปกติ	๔๔๙,๙๐๐	๔๔๙,๙๐๐	๔๔๙,๙๐๐	๔๔๙,๙๐๐	๔๔๙,๙๐๐	๒,๒๔๙,๕๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๐	ซ่อมแซมถนนคันคลองส่งน้ำสายใหญ่ที่ ๑ (โคกภูแว)ฝั่งซ้าย ช่วงที่ ๑ (กม.๐+๑๕๐ - ๐+๔๕๐) ช่วงที่ ๒ (๐+๘๕๐ - ๑+๐๕๐)	งบปกติ	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๒๑	ซ่อมแซมถนนคันคลองส่งน้ำสายใหญ่ที่ ๒ (โคกภูแว) กม. ๑+๐๐๐ ถึง กม. ๑+๗๒๖ เป็นช่วง ๆ	งบบกติ	๑,๑๐๖,๗๐๐	๑,๑๐๖,๗๐๐	๑,๑๐๖,๗๐๐	๑,๑๐๖,๗๐๐	๑,๑๐๖,๗๐๐	๕,๕๓๓,๕๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๒	ซ่อมแซมถนนคันคลองระบายน้ำคลองसानฝั่งซ้าย ระยะทาง ๗๐๐ เมตร	งบบกติ	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๓	ซ่อมแซมตาดคอนกรีต คลองส่งน้ำสาย ๑ ซ้าย โคกภูแว (กม.๐+๘๐๐ - กม.๑+๔๐๐)	งบบกติ	๑,๕๘๔,๕๕๖	๑,๕๘๔,๕๕๖	๑,๕๘๔,๕๕๖	๑,๕๘๔,๕๕๖	๑,๕๘๔,๕๕๖	๗,๙๒๒,๗๓๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๔	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา เกาะสะท้อนระยะทาง ๑.๓๕ กม.	งบบกติ	๑,๔๓๖,๙๘๘	๑,๔๓๖,๙๘๘	๑,๔๓๖,๙๘๘	๑,๔๓๖,๙๘๘	๑,๔๓๖,๙๘๘	๗,๑๘๔,๙๔๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๕	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำสาย ๑ ซ้าย - ๑ ขวา เกาะสะท้อน ระยะทาง ๗๐๐ เมตร	งบบกติ	๖๔๗,๖๕๙	๖๔๗,๖๕๙	๖๔๗,๖๕๙	๖๔๗,๖๕๙	๖๔๗,๖๕๙	๓,๒๓๘,๒๙๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๖	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำสาย ๑ ซ้าย - ๑ โคกภูแว ฝั่งซ้าย ระยะทาง ๑.๕๐ กม.	งบบกติ	๑,๘๗๐,๐๐๐	๑,๘๗๐,๐๐๐	๑,๘๗๐,๐๐๐	๑,๘๗๐,๐๐๐	๑,๘๗๐,๐๐๐	๙,๓๕๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๗	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำสาย ๑ ขวา โคกภูแว ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา ระยะทาง ๑.๗๐ กม.	งบบกติ	๒,๑๐๐,๐๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐	๒,๑๐๐,๐๐๐	๑๐,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๘	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำสาย ๑ ขวา เกาะสะท้อน (ฝั่งขวา) ระยะทาง ๙๐๐ เมตร	งบบกติ	๗๑๒,๘๗๖	๗๑๒,๘๗๖	๗๑๒,๘๗๖	๗๑๒,๘๗๖	๗๑๒,๘๗๖	๓,๕๖๔,๓๘๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๒๙	ซ่อมแซมคันคลองระบายน้ำสาย ๒ เกาะสะท้อน ฝั่งซ้ายและฝั่งขวา	งบบกติ	๑,๒๕๔,๗๙๒	๑,๒๕๔,๗๙๒	๑,๒๕๔,๗๙๒	๑,๒๕๔,๗๙๒	๑,๒๕๔,๗๙๒	๖,๒๗๓,๙๖๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๐	ซ่อมแซมคันคลองคูขนานคลองปาเสมัส กม.๒+๕๐๐ ถึง ๒+๘๗๐	งบบกติ	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๓๘๐,๐๐๐	๑,๙๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๑	ซ่อมแซมเครื่องกว้านบานระบายพร้อมระบบไฟฟ้าควบคุม ปตร.กลางคลองมูโนะ	งบบกติ	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๒	ซ่อมแซมเครื่องกว้านบานระบาย ทรบ.ปลายคลองส่งน้ำสายใหญ่ที่ ๑ (โคกภูแว) กม.๕+๗๒๐ และท่อส่งน้ำฝั่งขวา กม.๕+๗๑๔	งบบกติ	๑๗๘,๒๐๐	๑๗๘,๒๐๐	๑๗๘,๒๐๐	๑๗๘,๒๐๐	๑๗๘,๒๐๐	๘๙๑,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๓๓	ซ่อมแซมเครื่องกว้านบานระบาย ทרב.คันกันน้ำ ปลักปลา-โคกยาง จำนวน ๖ แห่ง	งบปกติ	๑๗๖,๔๐๐	๑๗๖,๔๐๐	๑๗๖,๔๐๐	๑๗๖,๔๐๐	๑๗๖,๔๐๐	๘๘๒,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๔	ซ่อมแซมเครื่องกว้านบานระบาย ทרב.ปากคลองส่งน้ำ สายขอย ๑ ขวาในระบบส่งน้ำโคกภูแว	งบปกติ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๕	ซ่อมแซม ปตร.ปลายคลองมูโนะ (ปตร.ปูยู) และป้องกันตลิ่งด้านเหนือน้ำ-ท้ายน้ำ	งบปกติ	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๒๓,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๖	ซ่อมแซม ทרב.ปลายคลองปูยู	งบปกติ	๑,๔๔๘,๑๕๗	๑,๔๔๘,๑๕๗	๑,๔๔๘,๑๕๗	๑,๔๔๘,๑๕๗	๑,๔๔๘,๑๕๗	๗,๒๔๐,๗๘๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๗	ซ่อมแซม ทרב.ประกอบคันคลองมูโนะฝั่งขวา กม.๓+๙'๖๙	งบปกติ	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๘	ซ่อมแซม ทרב.ประกอบคันคลองป่าเสมตฝั่งซ้าย กม.๑๑+๑๑๐	งบปกติ	๙๙๐,๐๐๐	๙๙๐,๐๐๐	๙๙๐,๐๐๐	๙๙๐,๐๐๐	๙๙๐,๐๐๐	๔,๙๕๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๓๙	ซ่อมแซม ทרב.ประกอบคันกันน้ำมูโนะ - นานาค กม. ๑+๑๖๕	งบปกติ	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๐	ซ่อมแซม ทרב.คันกันน้ำศรีพจน์-ปูยู กม ๔+๕๓๙ และ กม. ๕+๘๗๓	งบปกติ	๙๓๐,๒๓๙	๙๓๐,๒๓๙	๙๓๐,๒๓๙	๙๓๐,๒๓๙	๙๓๐,๒๓๙	๔,๖๕๑,๑๙๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๑	ขุดลอกคลองโดยเรือขุดดำเนินการเอง คลองระบายน้ำปูยู	งบปกติ	๗,๑๑๘,๐๐๐	๗,๑๑๘,๐๐๐	๗,๑๑๘,๐๐๐	๗,๑๑๘,๐๐๐	๗,๑๑๘,๐๐๐	๓๕,๕๙๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๒	ค่าควบคุมงานจ้างเหมา	งบปกติ	๕๑,๒๓๐	๕๑,๒๓๐	๕๑,๒๓๐	๕๑,๒๓๐	๕๑,๒๓๐	๒๕๖,๑๕๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๓	ขุดลอกคลองระบายน้ำปะลูลา-โคกยาง	งบปกติ	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐	๖๕,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๔	ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมาคลองระบายน้ำสายที่ ๓ (นานาค)	งบปกติ	๑,๕๗๐,๓๙๒	๑,๕๗๐,๓๙๒	๑,๕๗๐,๓๙๒	๑,๕๗๐,๓๙๒	๑,๕๗๐,๓๙๒	๗,๘๕๑,๙๖๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๕	ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมาคลองระบายน้ำสายที่ ๒ (นานาค)	งบปกติ	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๔๖	ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมาะสมคลองระบายน้ำสายที่ ๑ (นานาค)	งบปกติ	๒๙๔,๘๔๔	๒๙๔,๘๔๔	๒๙๔,๘๔๔	๒๙๔,๘๔๔	๒๙๔,๘๔๔	๑,๔๗๔,๒๒๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๗	ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมาะสมคลองระบายน้ำปลักปลา - โคกกระท่อม	งบปกติ	๑,๔๗๓,๐๒๖	๑,๔๗๓,๐๒๖	๑,๔๗๓,๐๒๖	๑,๔๗๓,๐๒๖	๑,๔๗๓,๐๒๖	๗,๓๖๕,๑๓๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๘	ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมาะสม คลองระบายน้ำสายโคกอิฐ-โคกโน	งบปกติ	๗๘๗,๔๖๕	๗๘๗,๔๖๕	๗๘๗,๔๖๕	๗๘๗,๔๖๕	๗๘๗,๔๖๕	๓,๙๓๗,๓๒๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๔๙	ขุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมาะสม คลองระบายน้ำ ร ๒ ขวา สาย ๑๔	งบปกติ	๔๔๗,๙๘๙	๔๔๗,๙๘๙	๔๔๗,๙๘๙	๔๔๗,๙๘๙	๔๔๗,๙๘๙	๒,๒๓๙,๙๕๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๐	อาคารระบายน้ำฉุกเฉิน (Emergency splitway) พร้อมอาคารประกอบ	งบปกติ	๓๕,๖๓๗,๖๖๓	๓๕,๖๓๗,๖๖๓	๓๕,๖๓๗,๖๖๓	๓๕,๖๓๗,๖๖๓	๓๕,๖๓๗,๖๖๓	๑๗๘,๑๘๘,๓๑๖	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๑	สะพานข้ามคลองระบายน้ำคลองสามบ้านใหญ่	งบปกติ	๖๙,๑๔๕,๕๓๙	๖๙,๑๔๕,๕๓๙	๖๙,๑๔๕,๕๓๙	๖๙,๑๔๕,๕๓๙	๖๙,๑๔๕,๕๓๙	๓๔๕,๗๒๗,๖๙๗	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๒	ปรับปรุงประตูระบายน้ำปากคลองมูโนะ จำนวน ๑ แห่ง	งบปกติ	๑๕,๙๘๔,๒๒๒	๑๕,๙๘๔,๒๒๒	๑๕,๙๘๔,๒๒๒	๑๕,๙๘๔,๒๒๒	๑๕,๙๘๔,๒๒๒	๗๙,๙๒๑,๑๑๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๓	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสายที่ ๑ เกาะสะท้อน	งบปกติ	๕,๔๔๕,๑๓๐	๕,๔๔๕,๑๓๐	๕,๔๔๕,๑๓๐	๕,๔๔๕,๑๓๐	๕,๔๔๕,๑๓๐	๒๗,๒๒๕,๖๕๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๔	คันคลองระบายน้ำศรีพจน์-บุญ (ฝั่งซ้าย) พร้อมอาคารประกอบ ความยาว ๑.๖๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๔,๘๔๓,๙๙๐	๔,๘๔๓,๙๙๐	๔,๘๔๓,๙๙๐	๔,๘๔๓,๙๙๐	๔,๘๔๓,๙๙๐	๒๔,๒๑๙,๙๕๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๕	ปรับปรุงท่อระบายน้ำปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวาเกาะสะท้อน กม.๐+๑๓๒	งบปกติ	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๔๒,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๖	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสายที่ ๑๑ ฝั่งซ้าย โคกอิฐ-โคกโน กม. ๐+๕๕๐ - ๑+๔๕๐ ระยะทาง ๐.๙๐๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๗	ซ่อมแซมท่อลอดคลองส่งน้ำสาย ๑ ขวา เกาะสะท้อน กม.๑+๐๕๕	งบปกติ	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๑,๗๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๕๘	ซ่อมแซมตาดคอนกรีตคลองส่งน้ำสาย ๒ ขวา เกาะสะท้อน (กม.๐+๘๐๐-กม.๑+๓๐๐ เป็นช่วง ๆ)	งบปกติ	๑,๗๘๒,๔๒๕	๑,๗๘๒,๔๒๕	๑,๗๘๒,๔๒๕	๑,๗๘๒,๔๒๕	๑,๗๘๒,๔๒๕	๘,๙๑๒,๑๒๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๕๙	ซ่อมแซม ทรบ.ปากคลองส่งน้ำสายใหญ่ที่ ๑ (โคกภูแว) กม.๐+๐๔๐	งบปกติ	๓๑๓,๖๐๐	๓๑๓,๖๐๐	๓๑๓,๖๐๐	๓๑๓,๖๐๐	๓๑๓,๖๐๐	๑,๕๖๘,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๐	ปรับปรุงท่อระบายน้ำกลางคลองระบายน้ำปลักปลา-โคกกระท่อม	งบปกติ	๗,๖๘๖,๕๓๑	๗,๖๘๖,๕๓๑	๗,๖๘๖,๕๓๑	๗,๖๘๖,๕๓๑	๗,๖๘๖,๕๓๑	๓๘,๔๓๒,๖๕๔	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๑	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำปลักปลา-โต๊ะแดง ผังซ้ายและผังขวา	งบปกติ	๘,๔๔๓,๖๑๓	๘,๔๔๓,๖๑๓	๘,๔๔๓,๖๑๓	๘,๔๔๓,๖๑๓	๘,๔๔๓,๖๑๓	๔๒,๒๑๘,๐๖๗	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๒	ซ่อมแซม ทรบ.กลางคลองป่าเสม็ด กม.๘+๖๕๗	งบปกติ	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๓	ซ่อมแซม ทรบ.กลางคลองป่าเสม็ด กม.๔+๘๓๕	งบปกติ	๑,๕๕๔,๗๖๔	๑,๕๕๔,๗๖๔	๑,๕๕๔,๗๖๔	๑,๕๕๔,๗๖๔	๑,๕๕๔,๗๖๔	๗,๗๗๓,๘๒๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๔	ปรับปรุงคูส่งน้ำสายใหญ่ที่ ๔/๑ (โคกภูแว) ระยะ ๒	งบปกติ	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๕	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำโต๊ะแดง-ศรีพจน์ ผังซ้าย พร้อมอาคารประกอบ	งบปกติ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๖	สถานีสูบน้ำพร้อมระบบส่งน้ำและอาคารประกอบ บ้านโคกไทร	งบปกติ	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐,๐๐๐	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๗	ปรับปรุงท่อระบายน้ำปลายคลองระบายน้ำสายที่ ๘	งบปกติ	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๒,๐๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๘	ปรับปรุงอาคารไซทอนคลองระบายน้ำสายที่ ๑๐	งบปกติ	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	๙๒,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๖๙	ปรับปรุงท่อระบายน้ำประกอบคันโต๊ะแดง-นาค กม.๑๘-๓๔๗ และ กม.	งบปกติ	๑๑,๒๗๐,๐๐๐	๑๑,๒๗๐,๐๐๐	๑๑,๒๗๐,๐๐๐	๑๑,๒๗๐,๐๐๐	๑๑,๒๗๐,๐๐๐	๕๖,๓๕๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๐	ปรับปรุงท่อระบายน้ำประกอบคันคลองระบายน้ำสายที่ ๗ ผังซ้าย จำนวน ๕ แห่ง	งบปกติ	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๗๑	ปรับปรุงท่อระบายน้ำคันคลองระบายน้ำปลักปลา-โคกกระท่อม ฝั่งขวาและฝั่งซ้าย	งบปกติ	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๒	ซ่อมแซมคลองระบายน้ำสายที่ ๙ จำนวน ๒ แห่ง	งบปกติ	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๓	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสายที่ ๖ ฝั่งขวา ความยาว ๒.๑๕๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๙,๙๙๗,๐๐๐	๙,๙๙๗,๐๐๐	๙,๙๙๗,๐๐๐	๙,๙๙๗,๐๐๐	๙,๙๙๗,๐๐๐	๔๙,๙๘๕,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๔	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสายที่ ๖ ฝั่งซ้าย ความยาว ๒.๑๘๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๙,๘๕๗,๙๒๘	๙,๘๕๗,๙๒๘	๙,๘๕๗,๙๒๘	๙,๘๕๗,๙๒๘	๙,๘๕๗,๙๒๘	๔๙,๒๘๙,๖๔๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๕	ปรับปรุงคันคลองระบายน้ำสายที่ ๑๖ ฝั่งขวา ความยาว ๑.๐๒๐ กิโลเมตร	งบปกติ	๕,๖๘๓,๔๕๙	๕,๖๘๓,๔๕๙	๕,๖๘๓,๔๕๙	๕,๖๘๓,๔๕๙	๕,๖๘๓,๔๕๙	๒๘,๔๑๗,๒๙๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๖	ท่อระบายน้ำคันคลองระบายน้ำเลียบบทางเข้าหัวงานปุ๋ย กม.๐+๓๖๕ จำนวน ๑ แห่ง	งบปกติ	๓,๑๖๖,๗๖๖	๓,๑๖๖,๗๖๖	๓,๑๖๖,๗๖๖	๓,๑๖๖,๗๖๖	๓,๑๖๖,๗๖๖	๑๕,๘๓๓,๘๓๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๗	ท่อลอดคันคลองระบายน้ำ ร ๒ ขวา สาย ๑๓ ฝั่งขวา กม.๐+๓๖๐ และ กม.๐+๗๗๐ จำนวน ๒ แห่ง	งบปกติ	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๘	ท่อระบายน้ำคันคลองระบายน้ำสายที่ ๑๔ ฝั่งซ้าย กม.๐+๖๙๐ จำนวน ๑ แห่ง	งบปกติ	๓,๘๒๒,๑๗๗	๓,๘๒๒,๑๗๗	๓,๘๒๒,๑๗๗	๓,๘๒๒,๑๗๗	๓,๘๒๒,๑๗๗	๑๙,๑๑๐,๘๘๕	ส่งน้ำโก-ลก
๑๗๙	อาคารรับน้ำป่าคันกั้นน้ำโคกยางท่าแพรก กม. ๑+๐๕๕ และ กม.๐+๐๖๐	งบปกติ	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๔๒,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๘๐	ท่อระบายน้ำคลองส่งน้ำสาย ๑ ขวา (โคกภูเว) กม.๒+๒๗๔ จำนวน ๑ แห่ง	งบปกติ	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๑๓,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๘๑	ท่อระบายน้ำคลองส่งน้ำสาย ๑ ขวา เกาะสะท้อน กม.๑+๒๕๔ และ กม.๑+๖๐๖ จำนวน ๒ แห่ง	งบปกติ	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๔,๗๐๐,๐๐๐	๒๓,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๘๒	ปรับปรุงค้คลองระบายน้ำสายที่ ๓ (เกาะสะท้อน)	งบปกติ	๘,๕๖๔,๕๔๘	๘,๕๖๔,๕๔๘	๘,๕๖๔,๕๔๘	๘,๕๖๔,๕๔๘	๘,๕๖๔,๕๔๘	๔๒,๘๒๒,๗๔๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๘๓	ปรับปรุงท่อลอดคันคลองระบายน้ำสายที่ ๑๓ ฝั่งขวา กม.๐+๐๓๔, กม.๐+๘๖๐ และ กม.๐+๗๓๐ จำนวน ๓ แห่ง	งบปกติ	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๘๔	ปรับปรุงท่อระบายน้ำคันคลองระบายน้ำสายที่ ๑๑ ฝั่งซ้าย กม.๐+๔๖๐ และ กม.๐+๘๖๐	งบปกติ	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๘๕	พัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตร	งบปกติ	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๘๖	ก่อสร้างสถานีสูบน้ำปลายคลองระบายน้ำสายที่ ๕	งบปกติ	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๘,๕๐๐,๐๐๐	๔๒,๕๐๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๘๗	ท่อระบายน้ำบ้านลูโบะบาตู	งบปกติ	๑๔,๘๘๔,๘๖๐	๑๔,๘๘๔,๘๖๐	๑๔,๘๘๔,๘๖๐	๑๔,๘๘๔,๘๖๐	๑๔,๘๘๔,๘๖๐	๗๔,๔๒๔,๓๐๐	ก่อสร้าง สขบ.๑๗
๑๘๘	ฝายบ้านบาลูกาฮีแล พร้อมระบบสงน้ำ	งบปกติ	๒๙,๕๕๖,๗๘๐	๒๙,๕๕๖,๗๘๐	๒๙,๕๕๖,๗๘๐	๒๙,๕๕๖,๗๘๐	๒๙,๕๕๖,๗๘๐	๑๔๗,๗๘๓,๙๐๐	ก่อสร้าง สขบ.๑๘
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๑			๑,๑๐๐,๖๙๙,๖๕๒	๑,๑๐๐,๖๙๙,๖๕๒	๑,๑๐๐,๖๙๙,๖๕๒	๑,๑๐๐,๖๙๙,๖๕๒	๑,๑๐๐,๖๙๙,๖๕๒	๕,๕๐๓,๔๙๘,๒๖๒	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

แผนงานพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ									
๑	บริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๑๕๙,๖๐๐	๗๙๘,๐๐๐	ปมจ.
๒	ป้องกันและแก้ปัญหาการทำประมง	งบปกติ	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	ปมจ.
๓	บริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	๑,๓๘๐,๔๐๐	๑,๓๘๐,๔๐๐	๑,๓๘๐,๔๐๐	๑,๓๘๐,๔๐๐	๑,๓๘๐,๔๐๐	๖,๙๐๒,๐๐๐	ศพจ.
๔	ฟื้นฟูปลาไทย	งบปกติ	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	ศพจ.
๕	บริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบปกติ	๑,๗๒๐,๐๐๐	๑,๗๒๐,๐๐๐	๑,๗๒๐,๐๐๐	๑,๗๒๐,๐๐๐	๑,๗๒๐,๐๐๐	๘,๖๐๐,๐๐๐	ศ.ประมงทะเล
๖	ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย	งบปกติ	๔๘๕,๐๐๐	๔๘๕,๐๐๐	๔๘๕,๐๐๐	๔๘๕,๐๐๐	๔๘๕,๐๐๐	๒,๔๒๕,๐๐๐	ปราบปรามประมง
๗	จัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ด้านการประมง	งบปกติ	๑๕๒,๐๐๐	๑๕๒,๐๐๐	๑๕๒,๐๐๐	๑๕๒,๐๐๐	๑๕๒,๐๐๐	๗๖๐,๐๐๐	ปราบปรามประมง
๘	ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำประมง	งบปกติ	๒๘๓,๘๐๐	๒๘๓,๘๐๐	๒๘๓,๘๐๐	๒๘๓,๘๐๐	๒๘๓,๘๐๐	๑,๔๑๙,๐๐๐	ด่านตรวจประมง

[illegible]

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๓๔	กำจัดวัชพืชในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา โกลก จำนวน ๕ สาย	งบปกติ	๘๒๖,๐๐๐	๘๒๖,๐๐๐	๘๒๖,๐๐๐	๘๒๖,๐๐๐	๘๒๖,๐๐๐	๔,๑๓๐,๐๐๐	สชป.๑๗
๓๕	กำจัดวัชพืชแม่น้ำบางนราช่วงสะพานกู่จำ - ปตร. ปีหลังสายที่ ๗ ส่วนเครื่องจักรกล	งบปกติ	๑,๔๗๑,๐๐๐	๑,๔๗๑,๐๐๐	๑,๔๗๑,๐๐๐	๑,๔๗๑,๐๐๐	๑,๔๗๑,๐๐๐	๗,๓๕๕,๐๐๐	สชป.๑๗
๓๖	ขุดลอกคลองระบายน้ำปือราเป๊ะอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	๓,๐๓๖,๒๐๘	๓,๐๓๖,๒๐๘	๓,๐๓๖,๒๐๘	๓,๐๓๖,๒๐๘	๓,๐๓๖,๒๐๘	๑๕,๑๘๑,๐๔๐	ชป
๓๗	กำจัดวัชพืชอ่างเก็บน้ำวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยแรงคน ปริมาณ ๗๔ ไร่	งบปกติ	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	ชป
๓๘	กำจัดวัชพืชอ่างเก็บน้ำโคกยาง โดยแรงคน ปริมาณ ๒๐๓ ไร่	งบปกติ	๖๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	ชป
๓๙	กำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำพญาเจาะสายที่ ๓ โดยแรงคน ปริมาณ ๒๔๐ ไร่	งบปกติ	๖๔๗,๕๐๐	๖๔๗,๕๐๐	๖๔๗,๕๐๐	๖๔๗,๕๐๐	๖๔๗,๕๐๐	๓,๒๓๗,๕๐๐	ชป
๔๐	กำจัดวัชพืชคลองระบายน้ำพญาเจาะสายที่ ๒ โดยแรงคน ปริมาณ ๒๒๐ ไร่	งบปกติ	๔๓๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	๔๓๐,๐๐๐	๒,๑๕๐,๐๐๐	ชป
๔๑	กำจัดวัชพืชคลองผันน้ำ โดยแรงคน ปริมาณ ๕๖ ไร่	งบปกติ	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	ชป
๔๒	กำจัดวัชพืชโดยเครื่องจักรจ้างเหมาคลองระบายน้ำ ปีหลังสายที่ ๓	งบปกติ	๗๘๙,๖๓๒	๗๘๙,๖๓๒	๗๘๙,๖๓๒	๗๘๙,๖๓๒	๗๘๙,๖๓๒	๓,๙๔๘,๑๖๐	ส่งน้ำบางนรา
๔๓	กำจัดวัชพืช ปตร.ตอนล่าง โดยแรงคน ปริมาณ ๑๘๒ ไร่	งบปกติ	๕๙๐,๐๐๐	๕๙๐,๐๐๐	๕๙๐,๐๐๐	๕๙๐,๐๐๐	๕๙๐,๐๐๐	๒,๙๕๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๔๔	กำจัดวัชพืชบริเวณ ปตร.ตอนบน โดยแรงคน ๔๕๐ ไร่	งบปกติ	๑,๔๕๒,๐๐๐	๑,๔๕๒,๐๐๐	๑,๔๕๒,๐๐๐	๑,๔๕๒,๐๐๐	๑,๔๕๒,๐๐๐	๗,๒๖๐,๐๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๔๕	กำจัดวัชพืชโดยเครื่องจักรจ้างเหมาคลองระบายน้ำ ปีหลังสายที่ ๒	งบปกติ	๙๐๘,๘๔๐	๙๐๘,๘๔๐	๙๐๘,๘๔๐	๙๐๘,๘๔๐	๙๐๘,๘๔๐	๔,๕๔๔,๒๐๐	ส่งน้ำบางนรา
๔๖	กำจัดวัชพืชในเขตฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๓ โดยแรงคน ปริมาณ ๑๐๐ ไร่	งบปกติ	๓๒๕,๐๐๐	๓๒๕,๐๐๐	๓๒๕,๐๐๐	๓๒๕,๐๐๐	๓๒๕,๐๐๐	๑,๖๒๕,๐๐๐	ส่งน้ำโกลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๔๗	กำจัดวัชพืชในเขตฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ โดยแรงคน ปริมาณ ๙๐ ไร่	งบปกติ	๒๙๒,๐๐๐	๒๙๒,๐๐๐	๒๙๒,๐๐๐	๒๙๒,๐๐๐	๒๙๒,๐๐๐	๑,๔๖๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๔๘	กำจัดวัชพืชในเขตฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โดยแรงคน ปริมาณ ๕๐ ไร่	งบปกติ	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๗๕๐,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๔๙	โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๖๑	งบจังหวัด	๑๒,๒๒๒,๐๐๐						ปมจ.
๕๐	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายอาสาสมัครประมงแบบมีส่วนร่วม เพื่อการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน จังหวัดนราธิวาส	งบจังหวัด	๑,๓๕๖,๔๔๐						ปราบปรามประมง
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๒			๖๗,๖๘๒,๖๑๐	๕๔,๑๐๔,๑๗๐	๕๔,๑๐๔,๑๗๐	๕๔,๑๐๔,๑๗๐	๕๔,๑๐๔,๑๗๐	๒๘๘,๐๙๙,๒๙๐	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

แผนงานพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน (หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและรองรับสังคมคาร์บอนต่ำ									
๑	ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	งบปกติ	๑๑,๓๐๐	๑๑,๓๐๐	๑๑,๓๐๐	๑๑,๓๐๐	๑๑,๓๐๐	๕๖,๕๐๐	กษจ.
๒	หมู่บ้านปลอดขยะอินทรีย์ต้นแบบ Zero Waste	งบปกติ	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๕๕,๐๐๐	๒๗๕,๐๐๐	พด.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๓			๖๖,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๓๓๑,๕๐๐	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

แผนงานพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน

(หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๔ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม BCG Economy Model และสอดคล้องกับ SDGs อย่างสมดุลและยั่งยืน									
๑	สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	๓๐,๗๒๐	๓๐,๗๒๐	๓๐,๗๒๐	๓๐,๗๒๐	๓๐,๗๒๐	๑๒๒,๘๘๐	สภ.จ.
๒	สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	งบปกติ	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๕,๘๐๐	พด.
๓	ยกระดับผลิตภัณฑ์หม่อนไหมรองรับโมเดลเศรษฐกิจ BCG	งบปกติ	๑๗๒,๔๔๐	๑๗๒,๔๔๐	๑๗๒,๔๔๐	๑๗๒,๔๔๐	๑๗๒,๔๔๐	๖๘๙,๗๖๐	คสม.
๔	โครงการพัฒนาเครือข่ายฟาร์มปศุสัตว์ผสมผสานสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน (BCG Model) ด้วยการใช้ระบบพลังงานทดแทน	งบจังหวัด	๑,๖๒๖,๕๐๐						ปศจ.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๔			๑,๘๓๐,๘๖๐	๒๐๔,๓๖๐	๒๐๔,๓๖๐	๒๐๔,๓๖๐	๒๐๔,๓๖๐	๒,๖๔๘,๓๐๐	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่ายสู่การปฏิบัติ

แผนงานเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการและเครือข่ายภาคเกษตร

(หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพบุคลากร เทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการบริหารจัดการภาคเกษตรสมัยใหม่									
๑	การพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานภาครัฐ	งบปกติ	๑,๔๖๕,๗๐๐	๑,๔๖๕,๗๐๐	๑,๔๖๕,๗๐๐	๑,๔๖๕,๗๐๐	๑,๔๖๕,๗๐๐	๗,๓๒๘,๕๐๐	สตส.
๒	พัฒนาศักยภาพหน่วยงานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน	งบปกติ	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๑,๖๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	สขป.๑๗
๓	พัฒนาศักยภาพหน่วยงานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน	งบปกติ	๒,๓๐๐,๐๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐	๑๑,๕๐๐,๐๐๐	สขป.๑๗
๔	พัฒนาศักยภาพหน่วยงานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน	งบปกติ	๑๖,๕๑๒,๐๐๐	๑๖,๕๑๒,๐๐๐	๑๖,๕๑๒,๐๐๐	๑๖,๕๑๒,๐๐๐	๑๖,๕๑๒,๐๐๐	๘๒,๕๖๐,๐๐๐	สขป.๑๗
๕	พัฒนาประสิทธิภาพการวางแผนและออกแบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทานเพื่อการเกษตร	งบปกติ	๑๒,๖๓๔,๘๐๐	๑๒,๖๓๔,๘๐๐	๑๒,๖๓๔,๘๐๐	๑๒,๖๓๔,๘๐๐	๑๒,๖๓๔,๘๐๐	๖๓,๑๗๔,๐๐๐	สขป.๑๗
๖	พัฒนาสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานและสวัสดิการบุคลากรด้านชลประทาน	งบปกติ	๑๖,๖๑๔,๐๓๐	๑๖,๖๑๔,๐๓๐	๑๖,๖๑๔,๐๓๐	๑๖,๖๑๔,๐๓๐	๑๖,๖๑๔,๐๓๐	๘๓,๐๗๐,๑๕๑	ส่งน้ำบางรา
๗	พัฒนาสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานและสวัสดิการบุคลากรด้านชลประทาน	งบปกติ	๔๔๒,๓๙๙	๔๔๒,๓๙๙	๔๔๒,๓๙๙	๔๔๒,๓๙๙	๔๔๒,๓๙๙	๒,๒๑๑,๙๙๖	ส่งน้ำโก-ลก
๘	พัฒนาสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานและสวัสดิการบุคลากรด้านชลประทาน	งบปกติ	๗๓๙,๖๐๐	๗๓๙,๖๐๐	๗๓๙,๖๐๐	๗๓๙,๖๐๐	๗๓๙,๖๐๐	๓,๖๙๘,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๙	พัฒนาสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานและสวัสดิการบุคลากรด้านชลประทาน	งบปกติ	๑,๖๓๑,๐๐๐	๑,๖๓๑,๐๐๐	๑,๖๓๑,๐๐๐	๑,๖๓๑,๐๐๐	๑,๖๓๑,๐๐๐	๘,๑๕๕,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก
๑๐	พัฒนาสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานและสวัสดิการบุคลากรด้านชลประทาน	งบปกติ	๑,๔๓๙,๐๐๐	๑,๔๓๙,๐๐๐	๑,๔๓๙,๐๐๐	๑,๔๓๙,๐๐๐	๑,๔๓๙,๐๐๐	๗,๑๙๕,๐๐๐	ส่งน้ำโก-ลก

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
๑๑	พัฒนาสิ่งสนับสนุนการปฏิบัติงานและสวัสดิการบุคลากรด้านชลประทาน	งบปกติ	๙,๔๓๑,๐๐๐	๙,๔๓๑,๐๐๐	๙,๔๓๑,๐๐๐	๙,๔๓๑,๐๐๐	๙,๔๓๑,๐๐๐	๔๗,๑๕๕,๐๐๐	ก่อสร้าง สชป.๑๗
๑๒	โครงการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Rooftop)	งบจังหวัด	๔๘๐,๐๐๐						ปมจ.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๑			๑๕,๒๘๙,๕๒๙	๑๔,๘๐๙,๕๒๙	๑๔,๘๐๙,๕๒๙	๑๔,๘๐๙,๕๒๙	๑๔,๘๐๙,๕๒๙	๓๒๔,๕๒๗,๖๔๗	

บัญชีรายการชุดโครงการสำคัญภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่ายสู่การปฏิบัติ

แผนงานเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการและเครือข่ายภาคเกษตร (หน่วย : บาท)

ที่	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ. ๒๕๗๑	พ.ศ. ๒๕๗๒	พ.ศ. ๒๕๗๓	พ.ศ. ๒๕๗๔	พ.ศ. ๒๕๗๕	รวม ๕ ปี	
แนวทางการพัฒนาที่ ๓ สร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคีการพัฒนาภาคเกษตร									
๑	พัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร	งบปกติ	๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๕๕,๕๗๕	กษจ.
รวมแนวทางการพัฒนาที่ ๓			๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๑๑,๑๑๕	๕๕,๕๗๕	

คำอธิบาย หน่วยดำเนินการในแต่ละโครงการ/กิจกรรม

ลำดับ	ตัวย่อ	หน่วยงาน
๑	กษ.	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
๒	กษจ.	สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
๓	ปมจ.	สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส
๔	เพาะเลี้ยงน้ำจืด	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดนราธิวาส
๕	ศ.ประมงทะเล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส
๖	ปราบปรามประมง	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลนราธิวาส
๗	ด้านตรวจประมง	ด้านตรวจประมงนราธิวาส
๘	ปศจ.	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
๙	บำรุงพันธุ์สัตว์	ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิวาส
๑๐	ศวอ.	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นราธิวาส
๑๑	กักกันสัตว์	ด่านกักกันสัตว์นราธิวาส
๑๒	สกจ.	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
๑๓	สตส.	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
๑๔	ส.ป.ก.	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส
๑๕	พต.	สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
๑๖	ศวพ.นธ.	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
๑๗	ศวพ.รือเสาะ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
๑๘	ศมม.	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ นราธิวาส
๑๙	กยท.	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนราธิวาส
๒๐	ศพท.	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒๑	สชป.๑๗	สำนักงานชลประทานที่ ๑๗
๒๒	ชป.	โครงการชลประทานนราธิวาส
๒๓	ส่งน้ำบางนรา	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา
๒๔	ส่งน้ำโก-ลก	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก
๒๕	ก่อสร้าง สชป.๑๗	โครงการก่อสร้าง สำนักงานชลประทานที่ ๑๗

คำอธิบาย แหล่งงบประมาณ

ลำดับ	แหล่งงบประมาณ	คำอธิบาย
๑	งบประมาณปกติ	งบประมาณที่หน่วยงานของรัฐได้รับการจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามภารกิจปกติของหน่วยงาน
๒	งบประมาณจังหวัด	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด และแก้ไขปัญหาความต้องการของพื้นที่ โดยบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓	งบประมาณกลุ่มจังหวัด	งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อดำเนินโครงการตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยมุ่งบูรณาการการพัฒนาาร่วมกันของหลายจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพของพื้นที่ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกัน
๔	งบประมาณอื่น ๆ	เช่น เอกชน กองทุน เงินกู้

ส่วนที่ ๕

**โครงการแบบย่อ (PROJECT IDEA)
ของโครงการสำคัญด้านการเกษตร
และสหกรณ์ของจังหวัด**

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนราธิวาส

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ชุดโครงการบูรณาการภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ที่เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รายละเอียด ดังนี้

ตารางสรุปการจัดหมวดหมู่โครงการ

ลำดับ	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	ประเด็นการพัฒนา
๑	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนเกษตรกรรายย่อย	๑,๒๖๔,๓๕๐	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑
๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม	๒,๖๑๘,๕๘๔	ประเด็นการพัฒนาที่ ๒
๓	โครงการฟื้นฟูนาไร่เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	๑๗,๓๑๗,๖๗๐	ประเด็นการพัฒนาที่ ๒
๔	โครงการยกระดับการผลิตข้าวคุณภาพเพื่อสร้างความยั่งยืนทางอาหารจังหวัดนราธิวาส	๓,๒๓๗,๘๕๐	ประเด็นการพัฒนาที่ ๒
๕	โครงการพัฒนาปศุสัตว์ฮาลาลสถานพลังเศรษฐกิจฐานรากและสันติสุขชายแดนใต้	๓,๓๒๑,๕๗๐	ประเด็นการพัฒนาที่ ๓
๖	โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๖๑	๑๒,๒๒๒,๐๐๐	ประเด็นการพัฒนาที่ ๔
๗	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายอาสาสมัครประมงแบบมีส่วนร่วม เพื่อการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน จังหวัดนราธิวาส	๑,๓๕๖,๔๔๐	ประเด็นการพัฒนาที่ ๔
รวมทั้งสิ้น ๗ โครงการ ๒๑ กิจกรรมหลัก		๔๑,๓๓๘,๔๖๔	

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนเกษตรกรรายย่อย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนเกษตรกรรายย่อย
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรยุคใหม่
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีศักยภาพและความเข้มแข็ง
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจพึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยเฉพาะการทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ซึ่งมีความผันผวนของราคาสูงและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อยมีรายได้ไม่แน่นอน ในขณะที่ข้อมูลสถิติของจังหวัดปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ชี้ให้เห็นว่าสัดส่วนคนจนของจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ยังตั้งอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาอาชีพเสริมเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือนให้แก่ประชาชนกลุ่มเปราะบาง โครงการนี้มีรากฐานมาจากนโยบายและกรอบยุทธศาสตร์หลายระดับที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๖ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้มุ่งพัฒนาพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) ต่อยอดอดีต (๒) ปรับปัจจุบัน (๓) สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) หมายเหตุที่ ๑ ว่าด้วยการเกษตรมูลค่าสูง และหมายเหตุที่ ๔ ว่าด้วยการลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ได้กำหนดให้การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรทางเลือกในระดับครัวเรือนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้ นโยบายรัฐบาล (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนระดับล่าง ซึ่งครอบคลุมถึงการส่งเสริมการผลิตอาหารในระดับชุมชนเพื่อความมั่นคงทางโภชนาการและการพึ่งพาตนเอง แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดนที่กำหนดให้การแก้ไขปัญหาความยากจนและการสร้างอาชีพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นวาระเร่งด่วนของภาครัฐ รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้แบบบูรณาการ ในระดับพื้นที่ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เมืองสันติสุขอัจฉริยะ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี” โดยมีประเด็นพัฒนาที่ ๑ ว่าด้วยการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก และประเด็นพัฒนาที่ ๒ ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งโครงการนี้สนับสนุนตัวชี้วัดสำคัญ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ของแผนพัฒนาจังหวัด ได้แก่ การลดสัดส่วนคนจนของจังหวัดให้ไม่เกินร้อยละ ๑๔ และการเพิ่มดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (HAI) ไม่ต่ำกว่า ๐.๖๓๐ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มุ่งเน้นให้จังหวัดสามารถออกแบบโครงการที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างตรงจุด จากการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ พบว่า เกษตรกรรายย่อยในจังหวัดนราธิวาสมีความสนใจและมีศักยภาพในการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในระดับครัวเรือน เนื่องจากไก่พื้นเมืองมีความทนทานต่อสภาพอากาศในพื้นที่ ใช้ต้นทุนการเลี้ยงต่ำ สามารถใช้วัตถุดิบอาหารในท้องถิ่นได้ และได้รับการยอมรับตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ การส่งเสริมอาชีพดังกล่าวจึงเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมศาสนา และวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดนราธิวาสอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะดำเนินโครงการนี้เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารลดรายจ่ายในครัวเรือน และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรรายย่อยในจังหวัดนราธิวาสอย่างยั่งยืน สภาพปัญหา / ความต้องการ : จังหวัดนราธิวาสเผชิญกับปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำในเชิงโครงสร้างที่สะสมมาอย่างยาวนาน โดยข้อมูลจากระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ระบุว่าจังหวัดนราธิวาสมีสัดส่วนคนจนสูงถึงร้อยละ ๓๘.๗๙ ซึ่งสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ และสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่ร้อยละ ๖.๒๑ อย่างมีนัยสำคัญ โดยครัวเรือนเกษตรกรรายย่อยซึ่งมีที่ดินทำกินไม่เกิน ๑๐ ไร่ คิดเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางสูงสุด เนื่องจากพึ่งพารายได้ จากยางพาราและสวนผลไม้เป็นหลัก ซึ่งมีความผันผวนของราคาตลาดสูง ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวของเกษตรกรในจังหวัดอยู่ที่เพียง ๖๓,๔๕๙ บาทต่อปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศที่ ๘๔,๔๒๗ บาทต่อปี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๖) ในขณะที่รายจ่ายด้านอาหารและโภชนาการยังคงเป็นภาระหนักของครัวเรือน โดยเฉพาะโปรตีนจากสัตว์ปีกซึ่งมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ข้อมูลจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ระบุว่าจังหวัดมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนทั้งสิ้นจำนวน ๕๔,๓๘๔ ราย ในจำนวนนี้เป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจน และมีเกษตรกรที่ตกเกณฑ์ TPMAP ใน ๕ มิติ ได้แก่ มิติด้านรายได้ มิติด้านการศึกษา มิติด้านสุขภาพ มิติด้านความเป็นอยู่ และมิติด้านการเข้าถึงบริการภาครัฐ รวมกันมากกว่า ๒๗,๐๐๐ ครัวเรือน (กรมการปกครอง, ระบบ TPMAP, ๒๕๖๖) โดยปัญหาเร่งด่วนที่สุด คือ มิติด้านรายได้และมิติด้านความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งพบว่าครัวเรือนเกษตรกรจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงโปรตีนคุณภาพในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการโภชนาการขั้นพื้นฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	อย่างไรก็ดี ความท้าทายสำคัญในการเปลี่ยนผ่านสู่การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในพื้นที่ประกอบด้วยหลายประการ ได้แก่ ประการแรก เกษตรกรขาดองค์ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเฉพาะการป้องกันโรคระบาดในสัตว์ปีก เช่น โรคนิวคาสเซิล และโรคหลอดลมอักเสบติดต่อ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการสูญเสียผลผลิตในอดีต ประการที่สอง เกษตรกรขาดเงินทุนเริ่มต้นในการจัดหาพันธุ์ไก่คุณภาพและปัจจัยการผลิตเบื้องต้น ประการที่สาม ขาดระบบการรวมกลุ่มและเครือข่ายตลาดชุมชนที่ชัดเจน ทำให้ผลผลิตที่เกินความต้องการบริโภคในครัวเรือนไม่สามารถแปลงเป็นรายได้เสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประการที่สี่ การขาดระบบการติดตามและประเมินผลที่เชื่อมโยงกับข้อมูล TPMAP อย่างเป็นระบบ ทำให้ยากต่อการวัดผลลัพธ์การพัฒนาในระดับครัวเรือนได้อย่างชัดเจน ปัญหาและความท้าทายดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองอย่างเป็นระบบและมีกระบวนการที่ชัดเจน เพื่อแก้ไขปัญหาในเชิงโครงสร้างและสร้างความมั่นคงทางอาหารและรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยในจังหวัดนราธิวาสได้อย่างยั่งยืน ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : โครงการนี้มีความเร่งด่วนในระดับสูงมาก เนื่องจากสถานการณ์ความยากจนของจังหวัดนราธิวาวยังคงวิกฤตอย่างต่อเนื่อง โดยข้อมูล TPMAP ปี ๒๕๖๖ ระดับสัดส่วนคนจนสูงถึงร้อยละ ๑๘.๗๙ ซึ่งสูงเป็นอันดับต้นของประเทศ ขณะที่ราคายางพาราซึ่งเป็นรายได้หลักของเกษตรกรมีความผันผวนสูงและมีแนวโน้มลดลงตามวัฏจักรราคาสินค้าโภคภัณฑ์โลก ส่งผลให้เกษตรกรรายย่อยจำนวนกว่า ๓๔,๐๐๐ รายมีความเสี่ยงสูงที่จะตกลงสู่ภาวะยากจนเรื้อรัง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๖) ในมิติด้านความมั่นคงทางอาหาร งานวิจัยของสถาบันวิจัยความขัดแย้งและความหลากหลายทางวัฒนธรรม (CSCD) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ชี้ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างความยากจนเรื้อรังกับความเปราะบางทางสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ด้วย ในมิติด้านนโยบาย รัฐบาลได้กำหนดให้การแก้ไขปัญหาความยากจนและการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนเป็นวาระแห่งชาติที่ต้องเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจนได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ที่กำหนดให้สัดส่วนคนจนลดลงเหลือไม่เกินร้อยละ ๑๕ ทำให้จำเป็นต้องเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้ผลลัพธ์เกิดขึ้นอย่างทันการณ์ ในมิติอนาคต แนวโน้มราคาอาหารโปรตีนจากสัตว์ปีกในตลาดโลกที่ปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตามรายงานขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO Food Price Index, ๒๕๖๖) และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อผลผลิตทางการเกษตรในภาคใต้ จะยิ่งซ้ำเติมภาระรายจ่ายด้านอาหารของ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ครัวเรือนเกษตรกรรายย่อยให้ทุนแรงขึ้นในอีก ๓ - ๕ ปีข้างหน้า หากไม่เร่งดำเนินการสร้างระบบผลิตอาหารโปรตีนในระดับครัวเรือนอย่างเป็นระบบในขณะนี้ โอกาสในการลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำตามเป้าหมายแผนพัฒนาจังหวัดจะยิ่งลดน้อยลงอย่างมีนัยสำคัญ โครงการนี้จึงมีความเร่งด่วนสูงสุดในเชิงนโยบาย เชิงสังคม และเชิงความมั่นคงพื้นที่ และควรได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยไม่ชักช้า
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแก่เกษตรกรรายย่อย ๒. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแก่เกษตรกรรายย่อยกลุ่มเป้าหมาย ๓. เพื่อลดรายจ่ายด้านอาหารโปรตีนในครัวเรือนเกษตรกรรายย่อยกลุ่มเป้าหมาย
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนเกษตรกรได้รับการอบรม ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ราย ๒. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อบริโภคในครัวเรือนได้ ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ครัวเรือน ๓. ร้อยละของเกษตรกรที่มีความรู้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมอบรม มีคะแนนการทดสอบความรู้ (Post-test) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ๔. ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายต่อการดำเนินโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ในระดับพึงพอใจมากถึงมากที่สุด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ครอบคลุมพื้นที่ทุก ๑๓ อำเภอในจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบาเจาะ อำเภอยี่งอ อำเภอระแงะ อำเภอเรือเสาะ อำเภอศรีสาคร อำเภอแว้ง อำเภอสุคิริน อำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงปาดี อำเภอจะแนะ และอำเภอเจาะไอร้อง
๘. กิจกรรมหลัก	กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแก่เกษตรกรรายย่อย กิจกรรมที่ ๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรรายย่อยกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมที่ ๓ การติดตาม ประเมินผล
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแก่เกษตรกรรายย่อย ๗๒,๒๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรรายย่อยกลุ่มเป้าหมาย ๑,๑๗๗,๑๕๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การติดตาม ประเมินผล ๙๕,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เริ่มต้นปี ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. งบประมาณ	๑,๒๖๔,๓๕๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรรายย่อยและกลุ่มเกษตรกรเปราะบางที่ตกเกณฑ์ TPMAP ของ จังหวัดนราธิวาส ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ราย ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และ ทักษะด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองอย่างถูกต้อง ๒. ครัวเรือนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ครัวเรือน ได้รับการ สนับสนุนและส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงไก่พื้นเมือง ไม่น้อยกว่า ๑๐ ตัว อาหารสัตว์ สำหรับระยะเริ่มต้น ๓ เดือน และวัสดุอุปกรณ์การเลี้ยงที่จำเป็น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. ด้านความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการ : ครัวเรือนเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการมีปริมาณโปรตีนจากสัตว์ปีกเพื่อการ บริโภคในครัวเรือนเพิ่มขึ้น ๒. ด้านการลดรายจ่ายและยกระดับคุณภาพชีวิต : ครัวเรือนเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายมีรายจ่ายด้านอาหารโปรตีนสัตว์ปีกลดลงเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ครัวเรือนละ ๓,๖๐๐ บาทต่อปี ๓. ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน : เกษตรกรมี ความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น มีระบบการแบ่งปันองค์ความรู้ และการบริหารจัดการผลผลิตในระดับชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาเกษตรอัจฉริยะและการบริหารจัดการการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
๔. หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร (High Value Agriculture) ผ่านการยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานมูลค่า (Value-Based Economy) และการพัฒนาประเทศตามโมเดลประเทศไทย ๔.๐ ทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจและสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย โดยในปี ๒๕๖๗ ประเทศไทยส่งออกทุเรียนปริมาณ ๘๕๙,๑๘๓ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑๓๔,๘๕๒ ล้านบาท สะท้อนถึงความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพ มาตรฐาน และความปลอดภัยของผลผลิต อย่างไรก็ตาม การรักษาคุณภาพผลผลิตให้ได้ตามมาตรฐานยังคงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรักษาความสามารถในการแข่งขันของทุเรียนไทยในตลาดโลก จังหวัดนราธิวาสเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิตทุเรียน เนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศ ดิน และปริมาณน้ำฝนที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของทุเรียน โดยในปี ๒๕๖๘ มีพื้นที่ปลูกทุเรียนจำนวน ๓๑,๙๗๔ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๒๘,๔๕๘ ไร่ และมีเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จำนวน ๖๗๑ ราย ครอบคลุมพื้นที่ ๒,๐๐๔.๘ ไร่ แสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาทุเรียนคุณภาพของจังหวัด อีกทั้งทุเรียนยังเป็นหนึ่งในสินค้าเกษตรสำคัญที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคการเกษตรของจังหวัด อย่างไรก็ตาม เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนยังประสบปัญหาหลายประการ ทั้งการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ต้นทุนการผลิตที่สูง และคุณภาพผลผลิตที่ยังไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะปัญหาหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ซึ่งเป็นแมลงศัตรูพืชสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพผลผลิต ทำให้ผลผลิตเสียหาย ราคาจำหน่ายลดลง และกระทบต่อความเชื่อมั่นของ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ ขณะที่ตลาดมีความต้องการทุเรียนคุณภาพที่ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้สามารถผลิตทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐาน จึงจำเป็นต้องส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่เหมาะสม อาทิ การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (Integrated Pest Management : IPM) การใช้เทคโนโลยีเฝ้าระวังและติดตามการระบาดของแมลงศัตรูพืช การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรด้านการบริหารจัดการผลผลิต การแปรรูป การตลาด และการเชื่อมโยงเครือข่ายการค้า ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิต ลดความเสียหายของผลผลิต เพิ่มมูลค่าสินค้าทุเรียน สร้างรายได้ที่มั่นคงให้แก่เกษตรกร และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากของจังหวัด ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาภาคการเกษตรให้เติบโตอย่างยั่งยืนตามนโยบายของภาครัฐ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม จังหวัดนราธิวาส เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐาน ยกกระดับประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างความมั่นคงด้านรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนของจังหวัดนราธิวาสอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนให้มีความรู้และทักษะในการผลิตทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐาน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่เหมาะสม รวมทั้งการเฝ้าระวังและจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของทุเรียนนราธิวาส ๓. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายการผลิตทุเรียนคุณภาพในจังหวัดนราธิวาสอย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ ๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ร้อยละ ๗๐ ๒. มีแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร (ด้านการจัดการศัตรูพืช) จำนวน ๑๓ แปลง ๓. จัดงานประชาสัมพันธ์แสดงสินค้าทุเรียนนราธิวาส ๑ ครั้ง ๔. มีสื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์สินค้าทุเรียนนราธิวาส ๑ คลิป กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันและกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนในจังหวัดนราธิวาส ๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ในด้านการป้องกันและกำจัดผีเสื้อหนอนเจาะเมล็ด จำนวน ๕๐ ราย ๒. พื้นที่ปลูกทุเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐๐ ไร่
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ ๑๓ อำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ ๒. กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันและกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ในจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ ๑,๗๓๙,๕๘๔ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส)
กิจกรรมย่อยที่ ๑	พัฒนาศักยภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ กิจกรรมย่อย ๑.๑ ถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร ด้านการจัดการศัตรูพืชแบบมีส่วนร่วมของชุมชน (๒๖๐ คน อบรม ๕ ครั้ง) งบประมาณ ๓๕๖,๗๒๐ บาท กิจกรรมย่อย ๑.๒ กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร (ด้านการจัดการศัตรูพืช) (จำนวน ๑๓ แปลง) งบประมาณ ๒๗๕,๔๔๔ บาท
กิจกรรมย่อยที่ ๒	ยกระดับการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร กิจกรรมย่อย ๒.๑ ถ่ายทอดความรู้การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร (๑๐๐ ราย) งบประมาณ ๗๒,๔๒๐ บาท
กิจกรรมย่อยที่ ๓	ยกระดับการผลิตเชื่อมโยงการตลาด กิจกรรมย่อย ๓.๑ เพิ่มมูลค่าสินค้าด้วยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (จ้างเหมา จัดทำบรรจุภัณฑ์) งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมย่อย ๓.๒ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทุเรียนบางนรา งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมย่อย ๓.๓ จัดงานประชาสัมพันธ์ทุเรียนบางนรา งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมส่งเสริมการป้องกันและกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ในจังหวัดนราธิวาส ๕๖๔,๐๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ
กิจกรรมย่อยที่ ๑	กักตักปล่อยเชื้อหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน งบประมาณ ๕๓๗,๐๐๐ บาท
กิจกรรมย่อยที่ ๒	ดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผล งบประมาณ ๒๗,๐๐๐ บาท
๙. หน่วยดำเนินงาน	๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒
๑๑. งบประมาณ	๒,๖๑๘,๕๘๔ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ๒. มีแปลงเรียนรู้โรงเรียนเกษตรกร(ด้านการจัดการศัตรูพืช) จำนวน ๑๓ แปลง ๓. จัดงานประชาสัมพันธ์แสดงสินค้าทุเรียนนราธิวาส ๑ ครั้ง ๔. มีกล่องบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ๕. มีสื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์สินค้าทุเรียนนราธิวาส ๑ คลิป ๖. เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในจังหวัดนราธิวาสได้รับการสนับสนุนกับดักล่อผีเสื้อหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน จำนวน ๕๐ ราย พื้นที่ ๑๐๐ ไร่ ๗. มีการติดตั้งกับดักล่อผีเสื้อหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๕๐ จุด ๘. เกษตรกรสามารถตรวจติดตามและรายงานสถานการณ์การระบาดของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนในแปลงปลูกได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในการผลิตทุเรียนได้อย่างเหมาะสม ๒. ผลผลิตทุเรียนของจังหวัดนราธิวาสมีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการจำหน่ายทุเรียนคุณภาพ เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตทุเรียนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับหลักการเกษตรยั่งยืน ๔. ทุเรียนนราธิวาสมีศักยภาพในการแข่งขันทางการตลาดเพิ่มขึ้น และสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่จังหวัดได้อย่างยั่งยืน

๒. โครงการฟื้นฟูไร่ร้างเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการฟื้นฟูไร่ร้างเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง
๔. หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตร ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร (Agriculture Value Creation) ผ่านการยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาพันธุ์พืชคุณภาพ การลดต้นทุนการผลิต และการบริหารจัดการตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตามแนวคิดเศรษฐกิจฐานคุณค่า (Value-Based Economy) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอย่างยั่งยืน จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพด้านการเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และข้าว ซึ่งเป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของเกษตรกร อย่างไรก็ตาม จังหวัดยังประสบปัญหาพื้นที่ไร่ร้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากต้นทุนการผลิตที่สูง การขาดแคลนแรงงาน ภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนละทิ้งพื้นที่เพาะปลูก ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเต็มศักยภาพ กระทบต่อรายได้ของครัวเรือน ความมั่นคงทางอาหาร และเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน จากการสำรวจข้อมูลพื้นที่นาไร่ของจังหวัดนราธิวาส พบว่าปัจจุบันมีพื้นที่นาไร่รวม ๖๑,๗๙๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่นาไร่ ๓-๕ ปี จำนวน ๑๒,๔๒๒ ไร่ และพื้นที่นาไร่ มากกว่า ๕ ปี จำนวน ๔๙,๓๗๐ ไร่ นอกจากนี้ จากการสำรวจความต้องการของเกษตรกรเจ้าของพื้นที่นาไร่ พบว่า เกษตรกรจำนวน ๑๕๐ ราย ยังคงประสงค์จะทำนาต่อไป ขณะที่เกษตรกรส่วนใหญ่มีความประสงค์ปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์พื้นที่นาไร่ โดยมีผู้สนใจปลูก ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕๘๗ ราย มะพร้าวแกง จำนวน ๕๐ ราย เกษตรผสมผสาน จำนวน ๒๐ ราย และทำประมง จำนวน ๗ ราย ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาไร่ไปสู่การผลิตพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด จึงทำให้การฟื้นฟูพื้นที่นาไร่เป็นแนวทางสำคัญในการเพิ่มพื้นที่การผลิตข้าวและพืชเศรษฐกิจ สร้างรายได้แก่เกษตรกร และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ การฟื้นฟูพื้นที่นาไร่ให้เกิดประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องดำเนินควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการผลิต โดยเฉพาะการส่งเสริมการใช้พันธุ์พืชคุณภาพ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ การจัดการดินและธาตุอาหารตามหลักวิชาการ การใช้ชีวภัณฑ์ในการอารักขาพืช ตลอดจนการสร้างแปลงต้นแบบและแหล่งเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มผลิตภาพ ลดต้นทุน และสร้างความยั่งยืนให้แก่ภาคการเกษตรของจังหวัด สำหรับปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกทั้งสิ้น ๗๘,๔๗๐ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๗๐,๔๘๒ ไร่ มีผลผลิตรวม ๑๕๐,๒๖๐ ตัน และผลผลิตเฉลี่ย ๒,๑๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ (ข้อมูลเอกภาพ ปี ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส) อย่างไรก็ตาม จากการติดตามสถานการณ์การผลิตพบว่า เกษตรกรบางส่วนยังใช้ต้นกล้าที่ไม่ได้มาตรฐาน หรือขยายพันธุ์จากต้นอ่อนที่เกิดบริเวณโคนต้นแม่ ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากปาล์มน้ำมันเป็นพืชผสมข้าม ทำให้ต้นที่ได้มีลักษณะทางพันธุกรรมไม่คงที่ ส่งผลให้ผลผลิตต่ำ คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ และกระทบต่อประสิทธิภาพการผลิตในระยะยาว ดังนั้น การพัฒนาแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพและการกระจายต้นพันธุ์ลูกผสมเทเนอร่าที่ได้รับการรับรองมาตรฐานภายในจังหวัด จะช่วยให้เกษตรกรเข้าถึงต้นพันธุ์คุณภาพ ลดต้นทุนการจัดหาพันธุ์ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน ส่วนมะพร้าวอุตสาหกรรม (มะพร้าวแกง) เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของพื้นที่ชายฝั่งจังหวัดนราธิวาส โดยมีพื้นที่ปลูก ๓๙,๕๐๙ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๓๙,๑๓๔ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๒๙.๖ ถังต่อไร่ และมีผลผลิตรวมเฉลี่ย ๗๕๗

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผลต่อไร่ (ข้อมูลเอกภาพ ปี ๒๕๖๘ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา) นับเป็นหนึ่งในแหล่งผลิตมะพร้าวอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศไทย อย่างไรก็ตามจากข้อมูลการผลิตพบว่า พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าวที่มีอายุมาก เกษตรกรยังใช้พันธุ์ที่เสื่อมคุณภาพจากการเก็บเมล็ดใต้โคนต้นมาปลูกต่อ ทำให้เกิดการผสมเลือดชิด ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ และประสบปัญหาการระบาดของแมลงศัตรูพืช ประกอบกับการจัดการสวนยังไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ ขณะที่กรมวิชาการเกษตรได้พัฒนามะพร้าวลูกผสมสามทางพันธุ์ กว.ชุมพร ๒ ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ ๑๐๘ ผลต่อต้นต่อปี หรือ ๒,๓๗๒ ผลต่อไร่ต่อปี และมีปริมาณน้ำมันเฉลี่ย ๕๘๔ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี จึงเหมาะสำหรับการส่งเสริมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้น การสร้างแปลงต้นแบบมะพร้าวพันธุ์ดีและการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามหลักวิชาการ จะช่วยยกระดับผลผลิต คุณภาพสินค้า และสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตมะพร้าวคุณภาพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา จึงบูรณาการความร่วมมือกับสถานีพัฒนาที่ดินราชสีมา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำโครงการฟื้นฟูไร่ร้างเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ เพื่อฟื้นฟู พื้นที่ไร่ร้างให้กลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการยกระดับระบบการผลิตด้วยการใช้พันธุ์พืชคุณภาพ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการแปลงตามหลักวิชาการ และการสร้างแปลงต้นแบบเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร อันจะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุน การสร้างมูลค่าเพิ่ม ยกระดับรายได้ของเกษตรกร เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร และพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัดนครราชสีมาให้เติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ไร่ร้างให้กลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ๒. เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมการใช้พันธุ์พืชและต้นกล้าคุณภาพ การพัฒนาแปลงต้นแบบ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ๓. เพื่อเพิ่มผลผลิต ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตรจังหวัดนครราชสีมาอย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจไปประยุกต์ใช้ได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ๒. พื้นที่ไร่ร้างได้รับการฟื้นฟูและนำกลับมาใช้ประโยชน์เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจจำนวน ๑,๓๐๐ ไร่ ๓. เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืชคุณภาพ ต้นกล้า และปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ไม่น้อยกว่า ๖๕๐ ราย

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. มีแปลงต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจที่ได้มาตรฐานจำนวน ๒๑ แปลง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่นาร้างจังหวัดนราธิวาส
๘. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมฟื้นฟูนาร้างเพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน ๒. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพ ๓. กิจกรรมฟื้นฟูนาร้างเพื่อส่งเสริมการปลูกมะพร้าวแกง ๔. กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวอุตสาหกรรม โดยการสร้างแปลงต้นแบบมะพร้าวพันธุ์ดีในจังหวัดนราธิวาส ๕. กิจกรรมการบูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฟื้นฟูนาร้างเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ
กิจกรรมหลักที่ ๑	กิจกรรมฟื้นฟูนาร้างเพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน (๖๐๐ ราย พื้นที่ ๑,๒๐๐ ไร่)
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดคู-ยกร่อง) เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑,๒๐๐ ไร่ ๆ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ถ่ายทอดความรู้การผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (เกษตรกร ๖๐๐ ราย แบ่งเป็น ๑๒ กลุ่มๆ ละ ๕๐ คน) ๔๓๓,๙๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการเกษตรกร (ต้นพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ โดโนไมด์ เกษตรกร ๖๐๐ ราย ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท) ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๒	กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพ
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพ (๕๐ ราย) - การผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันลูกผสมเทเนอร่า - การผลิตเมล็ดงอกปาล์มน้ำมัน - การเพาะต้นกล้าปาล์มน้ำมัน - การจัดการแปลงอนุบาลต้นกล้าปาล์มน้ำมัน - การป้องกันกำจัดโรคและศัตรูพืชที่สำคัญในการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมัน ๑๒๐,๗๔๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	แปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันต้นแบบ (๑ แห่ง) ๗๗,๑๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๓	การติดตามและประเมินผล

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๒๕,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ
กิจกรรมหลักที่ ๓	กิจกรรมฟื้นฟูนาข้าวเพื่อส่งเสริมการปลูกมะพร้าวแกง (๕๐ ราย พื้นที่ ๑๐๐ ไร่)
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดคู-ยกร่อง) เพื่อปลูกมะพร้าวแกง จำนวน ๑๐๐ ไร่ ๆ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ถ่ายทอดความรู้การผลิตมะพร้าวแกงคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (เกษตรกร ๕๐ ราย) ๓๙,๓๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๓ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการเกษตรกร (ต้นพันธุ์มะพร้าวแกง ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ไคโนไมด์ เกษตรกร ๕๐ ราย ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท) ๒๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๔	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวอุตสาหกรรม โดยการสร้างแปลงต้นแบบ มะพร้าวพันธุ์ดีในจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ฝึกอบรม หลักสูตร เทคโนโลยีการผลิตมะพร้าวพันธุ์ดี (เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย) - อบรมความรู้เรื่องการผลิตมะพร้าว - อบรมความรู้เรื่องการจัดการธาตุอาหาร - อบรมความรู้เรื่องโรคแมลงและการป้องกันกำจัด - อบรมการใช้ชีวภัณฑ์ของกรมวิชาการเกษตร จำนวน ๑ รุ่นๆละ ๒๐ รายๆละ ๒ วัน ๒๗,๔๘๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๒ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การจัดการธาตุอาหารมะพร้าว ตามค่าวิเคราะห์ดิน (เกษตรกร จำนวน ๒๐ ราย) - เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ธาตุอาหารพืช เพื่อแนะนำการใช้ปุ๋ย ตามค่าวิเคราะห์ดิน เป้าหมาย ๒๐ ราย/ตัวอย่าง (ค่าตรวจวิเคราะห์ดิน) - สนับสนุนปุ๋ยอินทรีย์ - สนับสนุนปุ๋ยเคมี ๑๕๗,๖๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๔.๓	การสร้างแปลงต้นแบบมะพร้าวพันธุ์ดีในจังหวัดนราธิวาส

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	(แปลงเกษตรกร จำนวน ๒๐ แปลง) - วิเคราะห์พื้นที่และคัดเลือกแปลงเกษตรกร - สนับสนุนพันธุ์มะพร้าวจากกรมวิชาการเกษตร - การเตรียมพื้นที่และการวางผังปลูก - การดูแลรักษาหลังการปลูก - การอารักขาพืช ใช้ชีวภัณฑ์ของกรมวิชาการเกษตร - การทำระบบบันทึกข้อมูลและเป็นแปลงเรียนรู้ ๑๗๗,๙๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๕	การบูรณาการและขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฟื้นฟูน้ำค้างเพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ
กิจกรรมย่อยที่ ๕.๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	การประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการ ขับเคลื่อน และติดตามการดำเนินโครงการ - จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินงาน กำหนดแนวทางการบูรณาการ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๒,๘๕๐ บาท - จัดประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา อุปสรรค และกำหนดมาตรการเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๒,๘๕๐ บาท - จัดประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลโครงการ พร้อมจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป จำนวน ๑ ครั้ง ๆ ละ ๒,๘๕๐ บาท ๘,๕๕๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
๙. หน่วยดำเนินงาน	๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒. สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส ๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส ๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ ๕. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒
๑๑. งบประมาณ	๑๗,๓๑๗,๖๗๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่นาไร่ได้รับการฟื้นฟูและนำกลับมาใช้ประโยชน์เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ จำนวน ๑,๓๐๐ ไร่ ๒. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการฟื้นฟูพื้นที่นาไร่ การผลิตพืชเศรษฐกิจ และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร พร้อมได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืชคุณภาพ ต้นกล้า และปัจจัยการผลิต จำนวน ๖๕๐ ราย ๓. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. มีการพัฒนาแปลงต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจคุณภาพ จำนวน ๒๑ แปลง ประกอบด้วย แปลงต้นแบบมะพร้าวพันธุ์ดี ๒๐ แปลง และแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมันคุณภาพ ๑ แปลง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่นาไร่ที่ได้รับการฟื้นฟูและนำกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้พื้นที่การผลิตพืชเศรษฐกิจของจังหวัดเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรสามารถเข้าถึงพันธุ์พืชและต้นกล้าคุณภาพที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตรในการผลิตพืชเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสม ๓. เกิดแปลงต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชเศรษฐกิจคุณภาพ รวมทั้งแหล่งผลิตและกระจายพันธุ์พืชที่ได้มาตรฐาน ซึ่งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และขยายผลสู่เกษตรกรและชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ๔. ผลผลิตและคุณภาพของพืชเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิต และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพภาคการเกษตร ๕. เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันเกษตรกร และเครือข่ายเกษตรกร ในการพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน

๓. โครงการยกระดับการผลิตข้าวคุณภาพเพื่อสร้างความยั่งยืนทางอาหารจังหวัดนราธิวาส

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับการผลิตข้าวคุณภาพเพื่อสร้างความยั่งยืนทางอาหารจังหวัดนราธิวาส
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรกรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่เกษตรกรมูลค่าสูง
๔. หลักการและเหตุผล	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการสร้างเกษตรมูลค่าสูง ซึ่งนโยบายหลักในการพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้สามารถพึ่งพาตนเอง พร้อม ๆ กับการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตการจัดการสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย ตลอดทั้ง ห่วงโซ่อุปทาน เน้น “Value-Based Economy” ในลักษณะทำน้อยได้มาก (Do less get more) การพัฒนา สินค้าเกษตรเพื่ออุตสาหกรรม และส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรทำการเกษตรแบบผู้ประกอบการ ตามโมเดลประเทศไทย ๔.๐ (Thailand ๔.๐) โดยมุ่งเน้นให้มีการนำนโยบายหลักของการพัฒนาประเทศด้านการเกษตรไปปรับใช้ในพื้นที่ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อให้เกิดความเหมาะสมแต่ละสภาพพื้นที่ และเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร มีการกำหนดแนวทางด้านการพัฒนาเกษตรกร การบริหารจัดการการผลิต การตลาดสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	รวมไปถึง ส่งเสริมให้เกิดการลดต้นทุนและขยายโอกาสทางการแข่งขันเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่นาร้างเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูง การขาดแคลนแรงงาน ภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ผันผวน ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนละทิ้งพื้นที่นา ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเต็มศักยภาพ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร และระบบเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน ปัจจุบันมีพื้นที่นาร้างรวม ๖๑,๗๙๒ ไร่ แบ่งได้ ๒ กลุ่ม คือ นาร้างตั้งแต่ ๓-๕ ปี จำนวน ๑๒,๔๒๒ ไร่ และนาร้าง ๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๙,๓๗๐ ไร่ โดยเมื่อสอบถามความต้องการของเกษตรกรเจ้าของนาร้าง พบว่า เกษตรกรจำนวน ๑๕๐ ราย ยังต้องการทำนา และ ๔๐๐ ราย ต้องการปรับเปลี่ยนพื้นที่นาร้างเป็นพื้นที่ ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕๘๗ ราย มะพร้าวแกง ๕๐ ราย เกษตรผสมผสาน ๒๐ ราย และประมง ๗ ราย จากข้อมูลดังกล่าว การฟื้นฟูนาร้างจึงเป็นแนวทางสำคัญในการเพิ่มพื้นที่การผลิตข้าวและพืชเศรษฐกิจ สร้างความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร และลดปัญหาการปล่อยพื้นที่ว่างเปล่าโดยไม่เกิดประโยชน์ ทั้งยังเป็นส่งเสริมการใช้ทรัพยากรดินและน้ำอย่างคุ้มค่า รวมถึงสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและนโยบายภาครัฐด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร ดังนั้น สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาสจึงจัดทำโครงการฟื้นฟูนาร้างเพื่อปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจ เพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมที่ถูกปล่อยทิ้งร้างให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมอาชีพและรายได้แก่เกษตรกร ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางอาหารของชุมชนอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑ เพื่อฟื้นฟูพื้นที่นาร้างให้สามารถกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและครัวเรือนในชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ร้อยละ ๗๐ ๒. มีการฟื้นฟูนาร้างเพื่อปลูกข้าว จำนวน ๓๐๐ ไร่ ๓. มีแปลงเรียนรู้ต้นแบบการผลิตข้าวคุณภาพ จำนวน ๑๐ แปลง
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ปลูกข้าวจังหวัดนราธิวาส
๘. กิจกรรมหลัก	๑. ปรับพื้นที่นาร้างเพื่อฟื้นฟูการปลูกข้าว (๑๕๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่) ๒. เพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (ชาวนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐๐ ราย) ๓. ยกระดับศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าสินค้า (๒ กลุ่มๆ ละ ๒๕ ราย)

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๑	ปรับพื้นที่นาร้างเพื่อฟื้นฟูการปลูกข้าว (๑๕๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่)
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑	จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (คันดิน) พร้อมปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้มีความเหมาะสมกับการปลูกข้าว จำนวน ๓๐๐ ไร่ ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒	ถ่ายทอดความรู้การผลิตข้าวคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (ชาวนาจังหวัดนราธิวาส ๑๕๐ ราย แบ่งเป็น ๓ กลุ่มๆ ละ ๕๐ คน)
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๑๑๑,๕๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๑.๓	สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการเกษตรกร (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ไดโนไมด์ เกษตรกร ๑๕๐ ราย ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท)
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๗๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๒	เพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (ชาวนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐๐ ราย)
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑	ถ่ายทอดความรู้การผลิตข้าวคุณภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (ชาวนาจังหวัดนราธิวาส ๒๐๐ ราย แบ่งเป็น ๔ กลุ่มๆ ละ ๕๐ คน)
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๑๔๕,๑๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒	จัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตข้าวคุณภาพ (จำนวน ๑๐ แปลง ๆ ละ ๕๐,๐๐๐ บาท)
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๓	ยกระดับศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าสินค้า (๒ กลุ่มๆ ละ ๒๕ ราย)
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๑	ยกระดับศักยภาพกลุ่มด้วยเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าสินค้า (๒ กลุ่มๆละ ๒๕ ราย)
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๑๕๑,๑๕๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมย่อยที่ ๓.๒	สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามต้องการกลุ่ม (๒ กลุ่มๆละ ๒๕ ราย)
งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	๘๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
๙. หน่วยดำเนินงาน	๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ๒. สถานีพัฒนาที่ดินราธิวาส
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒
๑๑. งบประมาณ	๓,๒๓๗,๘๕๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่พื้นที่นาร้างให้สามารถกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน ๓๐๐ ไร่ ๒. เกษตรกร จำนวน ๒๐๐ รายได้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด ๓. เกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะและสามารถนำไปปฏิบัติได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. พื้นที่นาร้างได้รับการฟื้นฟูและสามารถกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ๓. เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มและมีการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตรมากยิ่งขึ้น เศรษฐกิจฐานรากของชุมชนมีความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด

โครงการพัฒนาปศุสัตว์ฮาลาลสถานพลังเศรษฐกิจฐานรากและสันติสุขชายแดนใต้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาปศุสัตว์ฮาลาลสถานพลังเศรษฐกิจฐานรากและสันติสุขชายแดนใต้
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยการแปรรูปและการตลาด
๓. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับการแปรรูปสินค้าเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและอุตสาหกรรมเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งสอดคล้องอย่างเป็นรูปธรรมกับนโยบายของรัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล ที่ได้มุ่งเน้นการแก้ปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง และสร้างโอกาสทางรายได้ใหม่ให้แก่ประชาชนฐานรากผ่านการส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาล และการเกษตรมูลค่าสูง ทิศทางดังกล่าวมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ ที่ให้ความสำคัญกับกลไกการปรับกลไกการพัฒนาที่กระแรงแรงงานกลุ่มทักษะให้มีรายได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดนและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ สำหรับจังหวัดนราธิวาสได้กำหนดทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ เพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองเศรษฐกิจแห่งอนาคต สันติสุขดี สังคมดี ประชาชนดี คุณภาพชีวิตดี โดยมีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญคือการยกระดับเศรษฐกิจฐานรากสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงและการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมฮาลาลของอาเซียน ภายใต้เจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่เน้นการพัฒนาตามศักยภาพพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายในการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดร้อยละ ๑๕ และลดสัดส่วนคนจนให้เหลือร้อยละ ๑๕ ผ่านวิสัยทัศน์ด้านปศุสัตว์ที่ว่า นวัตกรรมปศุสัตว์พัฒนาเพิ่มมูลค่าสินค้าสู่ตลาดโลกและฮาลาลอย่างยั่งยืน แม้จังหวัดนราธิวาสจะมีฐานการผลิตปศุสัตว์ที่เข้มแข็งทั้งโคเนื้อและสัตว์ปีก แต่จากการประเมินสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชนตลอดจนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่พบว่า เกษตรกรและผู้ประกอบการยังคงเผชิญปัญหาเชิงโครงสร้างที่เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขัน ได้แก่ ต้นทุนอาหารสัตว์ที่พุ่งสูงขึ้น ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดเนื่องจากระบบฟาร์มส่วนใหญ่ยังไม่สามารถพัฒนาและยกระดับเพื่อให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงในการแปรรูปและตัดแต่งซากสัตว์เพื่อรองรับการบริโภคในพื้นที่และตลาดเพื่อการส่งออกในกลุ่มประเทศ IMT-GT (การพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่าง ๓ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย (เกาะสุมาตรา) มาเลเซีย

หัวข้อ	รายละเอียด
	(รัฐทางเหนือและตะวันตก) และไทย (๑๔ จังหวัดภาคใต้)) ด้วยความจำเป็นเร่งด่วนดังกล่าว โครงการยกระดับห่วงโซ่การผลิตปศุสัตว์ฮาลาลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จังหวัดนราธิวาสจึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุดและครบวงจร ผ่านการเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สำหรับฟาร์มไก่เนื้อ และยกระดับศักยภาพฟาร์มโคเนื้อสู่มาตรฐาน GFM และมาตรฐานฟาร์มปลอดโรคเพื่อสร้างความมั่นใจด้านอาหารปลอดภัย ควบคู่ไปกับการส่งเสริมอาชีพแปรรูปและตัดแต่งผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสู่ตลาดฮาลาล ตลอดจนการพัฒนาแปลงต้นแบบพืชอาหารสัตว์มูลค่าสูงเพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น การลงทุนเชิงยุทธศาสตร์นี้ไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่ยังเป็นการสร้างอาชีพที่มั่นคง ลดความยากจน และเสริมสร้างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม ควบคู่กับการจัดการฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทางเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำของจังหวัดนราธิวาส สภาพปัญหา / ความต้องการ : จังหวัดนราธิวาสกำลังเผชิญความท้าทายสำคัญในการพัฒนาไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมฮาลาลครบวงจร (Halal Food Valley) แม้ปริมาณประชากรโคเนื้อและไก่เนื้อจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ระบบการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงเป็นแบบดั้งเดิม ส่งผลให้ต้นทุนอาหารสัตว์และการจัดการฟาร์มสูงกว่า ๗๐% ของต้นทุนทั้งหมด อีกทั้งฟาร์มส่วนใหญ่ยังขาดระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดรุนแรง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาแปลงพืชอาหารสัตว์มูลค่าสูงและยกระดับฟาร์มเข้าสู่มาตรฐาน GFM เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในระดับกลางน้ำและปลายน้ำ อีกทั้งผู้ประกอบการยังประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบที่ได้มาตรฐาน Food Safety และแรงงานที่มีทักษะด้านการแปรรูปและตัดแต่งเนื้อสัตว์ ส่งผลให้การจำหน่ายปศุสัตว์กว่า ๘๐% ยังอยู่ในรูปแบบสัตว์มีชีวิตหรือซากแบบพื้นบ้าน ทำให้สูญเสียมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาสจึงมีบทบาทสำคัญในการยกระดับมาตรฐานฟาร์ม การพัฒนาทักษะแปรรูป และสร้างห่วงโซ่อุปทานฮาลาลที่ครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างรายได้ ลดความยากจน และขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ควบคู่กับการเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : โครงการยกระดับห่วงโซ่การผลิตปศุสัตว์ฮาลาลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จังหวัดนราธิวาส มีความเร่งด่วน เนื่องจากภาคปศุสัตว์เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญของประชาชนในพื้นที่ชายแดนใต้ โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อกว่า ๒๓,๓๖๕ ราย หากฟาร์มยังไม่ได้รับการยกระดับสู่มาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ (GFM/GAP) จะเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดรุนแรง ซึ่งอาจสร้างความเสียหายต่อรายได้และอาชีพของเกษตรกรในวงกว้าง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและ

หัวข้อ	รายละเอียด
	สังคมในพื้นที่ โครงการนี้ยังมีความจำเป็นต่อการขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจฮาลาล หากไม่มีการเร่งพัฒนาศักยภาพการแปรรูปและตัดแต่งซากสัตว์ จังหวัดนราธิวาสอาจสูญเสียโอกาสในการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมฮาลาล และกลายเป็นเพียงแหล่งผลิตวัตถุดิบราคาถูก นอกจากนี้ วิกฤตราคาอาหารสัตว์ที่สูงขึ้นยังเป็นปัจจัยเสี่ยงที่อาจทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องเลิกอาชีพ โครงการนี้จึงถือเป็นการแทรกแซงวิกฤตเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสันติสุขอย่างยั่งยืนในจังหวัดชายแดนใต้
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีความรู้ ความเข้าใจข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ (GAP) สำหรับฟาร์มไก่เนื้อ ๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานการเลี้ยงโคเนื้อของเกษตรกร ส่งเสริมการรับรองระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) เพื่อสร้างความปลอดภัยด้านอาหารและเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค ๓. เพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์รุ่นใหม่ (Commercial Butcher) ด้านการตัดแต่งและแปรรูปสัตว์ฮาลาล เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และรองรับขยายตัวของอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่ ๔. เพื่อสร้างแปลงฟาร์มอาหารสัตว์ต้นแบบมูลค่าสูง สำหรับเป็นแหล่งวัตถุดิบคุณภาพในการลดต้นทุนการผลิตและสร้างความมั่นคงด้านอาหารสัตว์ในพื้นที่อย่างยั่งยืน ๕. เพื่อขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจปศุสัตว์ฮาลาลครบวงจร ในการสร้างอาชีพที่มั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม ควบคู่กับการจัดการฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามแนวทางเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำของจังหวัดนราธิวาส
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนผู้ประกอบการไก่เนื้อที่ผ่านการอบรมครบตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๐ รายและสามารถยื่นเอกสารขอรับการตรวจประเมินมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ของผู้เข้าอบรม ๒. จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อผ่านการฝึกอบรม เพื่อขอรับการตรวจประเมินฟาร์มเบื้องต้น (Pre-audit) ไม่น้อยกว่า ๑๓๐ ฟาร์ม ผ่านการตรวจและได้รับใบรับรองมาตรฐาน GFM จากกรมปศุสัตว์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ภายในปีงบประมาณ ๓. จำนวนผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Commercial Butcher) ที่ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า ๑๖๐ รายและผ่านเกณฑ์มาตรฐานการทดสอบทักษะการตัดแต่ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มี ๔. จำนวนเกษตรกรต้นแบบผ่านการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการและการผลิตฟาร์มอาหารสัตว์คุณภาพสูง ไม่น้อยกว่า ๒๐ รายและได้รับการสนับสนุนการพัฒนาและปรับปรุงแปลงต้นแบบฟาร์มอาหารสัตว์คุณภาพสูง ไม่น้อยกว่า ๒๐ ไร่
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ ๑๓ อำเภอของจังหวัดนราธิวาส

หัวข้อ	รายละเอียด
	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่เนื้อในพื้นที่ จำนวน ๒๐ ราย ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่ที่มีความพร้อมในการปรับปรุงโรงเรือนเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน GFM จำนวน ๑๓๐ ราย ๓. เกษตรกร, ผู้ประกอบการ หรือคนรุ่นใหม่ในพื้นที่ที่มีความสนใจในธุรกิจเนื้อสัตว์ (Commercial Butcher) และต้องการทักษะการตัดแต่งและแปรรูป จำนวน ๑๒๐ ราย ๔. เกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์คุณภาพสูงในพื้นที่ อำเภอดงหลวง จำนวน ๒๐ ราย
๘. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมส่งเสริมและเตรียมความพร้อมฟาร์มไก่เนื้อสู่ระบบมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ๒. กิจกรรมยกระดับฟาร์มโคเนื้อรายย่อยสู่ฟาร์มที่มีป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) ๓. กิจกรรมจัดตั้งแปลงพืชอาหารสัตว์ต้นแบบมูลค่าสูงเพื่อการลดต้นทุนและความมั่นคงด้านอาหารสัตว์ ๔. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์รุ่นใหม่ (Commercial Butcher)
กิจกรรมหลักที่ ๑	กิจกรรมส่งเสริมและเตรียมความพร้อมฟาร์มไก่เนื้อสู่ระบบมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และข้อกำหนดมาตรฐาน GAP ด้านปศุสัตว์สำหรับฟาร์มไก่เนื้อ เช่น การจัดการโรงเรือน ระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ การใช้อย่างถูกต้อง และการจัดทำระบบบันทึกข้อมูลฟาร์ม งบประมาณ ๑๕,๓๐๐ บาท หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๒	กิจกรรมยกระดับฟาร์มโคเนื้อรายย่อยสู่ฟาร์มที่มีป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (GFM) ส่งเสริมการปรับปรุงระบบความปลอดภัยในฟาร์มโคเนื้อของเกษตรกรรายย่อยให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน GFM โดยเน้นพัฒนาโรงเรือนและการจัดทำบริเวณรื้ออบบริเวณโรงเรือนสำหรับเลี้ยงสัตว์และส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง งบประมาณ ๒,๖๘๘,๒๗๐ บาท หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๓	กิจกรรมจัดตั้งแปลงพืชอาหารสัตว์ต้นแบบมูลค่าสูงเพื่อการลดต้นทุนและความมั่นคงด้านอาหารสัตว์ จัดตั้งแปลงเรียนรู้ต้นแบบการปลูกพืชอาหารสัตว์ที่มีโปรตีนและมูลค่าสูง (เช่น ข้าวโพดอาหารสัตว์ หรือพืชอาหารสัตว์ทางเลือก) เพื่อเป็นแหล่งกระจายท่อนพันธุ์และวัตถุดิบคุณภาพในชุมชน งบประมาณ ๒๘๓,๗๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์จังหวัดนราธิวาส

หัวข้อ	รายละเอียด
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมพัฒนาศักยภาพการผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์รุ่นใหม่ (Commercial Butcher) จัดหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ขั้นสูง ด้านเทคนิคการตัด แต่งเนื้อส่วนต่าง ๆ ตามมาตรฐานสากล ควบคู่ไปกับการแปรรูปเนื้อสัตว์ ๓๐๔,๓๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	กิจกรรมติดตามความก้าวหน้า ประเมินผล และให้คำปรึกษา การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมฟาร์มที่เคยได้รับใบรับรอง เพื่อติดตามผลการรักษา มาตรฐาน ๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
๙. หน่วยดำเนินงาน	๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์จังหวัดนราธิวาส
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑
๑๑. งบประมาณ	๓,๓๒๑,๕๗๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนผู้ประกอบการฟาร์มไก่เนื้อที่ได้รับการอบรมให้ความรู้เรื่องมาตรฐาน GAP ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้รับการอบรมและคำแนะนำในการปรับปรุงฟาร์ม ตามเกณฑ์ GFM ๓. เกษตรกร, ผู้ประกอบการ หรือคนรุ่นใหม่ได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการตัดแต่งและแปรรูปเนื้อสัตว์ฮาลาล ๔. แปลงพืชอาหารสัตว์ต้นแบบมูลค่าสูง (เช่น ข้าวโพดอาหารสัตว์ หรือพืช อาหารสัตว์ทางเลือก)
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. ผู้ประกอบการสามารถนำความรู้ไปปรับปรุงฟาร์มเพื่อเตรียมความพร้อม รับมาตรฐาน GAP ๒. ฟาร์มโคเนื้อได้รับการรับรองมาตรฐาน GFM และผู้บริโภคมีความเชื่อมั่น ๓. เกษตรกร, ผู้ประกอบการ หรือคนรุ่นใหม่ทักษะขั้นสูง สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้ผลิตภัณฑ์และได้มาตรฐานฮาลาล ๔. เกษตรกรสามารถเข้าถึงวัตถุดิบคุณภาพดีและลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ลงได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

๑. โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๗๑

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืน ปี ๒๕๗๑
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ
๔. หลักการและเหตุผล	จากความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แนวทาง สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเติบโตอย่างยั่งยืน แนวทาง การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจทะเล ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน แนวทาง การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม และความสอดคล้องกับแผนพัฒนาภาค ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ แนวทาง จัดสร้างแหล่งอนุบาล สัตว์น้ำวัยอ่อนเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ จังหวัดนราธิวาส มีความยาวชายฝั่งทะเล ประมาณ ๕๗ กิโลเมตร มีเรือประมงทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้านมากกว่า ๑,๕๒๐ ลำ ตามข้อมูลในปี ๒๕๖๗ มีผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้จากทะเล ปริมาณ ๑๓,๘๗๗ ตัน มูลค่า ๑,๖๖๘.๕๑ ล้านบาท ซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับผู้บริโภคที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และการจำหน่าย เพื่อเป็นการสร้างความยั่งยืนแก่ผู้ประกอบการอาชีพประมง โดยเฉพาะผู้ประกอบการอาชีพภาคประมงพื้นบ้านและแรงงานมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๘๒๘ ราย ที่ทำการประมงบริเวณชายฝั่งและได้รับความเดือดร้อนจากความเสี่ยงของทรัพยากรชายฝั่งประกอบกับพื้นที่ทะเลอ่าวไทยตอนล่าง มีปะการังธรรมชาติหรือเกาะแก่งแหล่งหลบภัยวางไข่และที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อนมีน้อย ดังนั้นทำให้ชาวประมงประสบปัญหาจับสัตว์น้ำได้น้อยลง ส่งผลให้มีรายได้ลดน้อยลง คุณภาพชีวิตตกต่ำ การนำเรือประมงพื้นบ้านออกไปหาสัตว์น้ำก็ต้องออกไปไกลโดยไม่มีจุดหมายที่แน่นอนทำให้สิ้นเปลืองน้ำมันและเวลา ดังนั้นการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลยังคงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำการประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ และยั่งยืน นอกจากนี้เป็นการสนองงานตามพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงห่วงใยประชาชนในพื้นที่

หัวข้อ	รายละเอียด
	ที่ประสบความสำเร็จหรือจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่งทะเลตามโครงการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเลอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ โครงการการจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลหรือปะการังเทียม จึงเป็นกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำ ตามแนวชายฝั่งทะเลของจังหวัดนราธิวาส ให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ชาวประมงมีรายได้จากการจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น และสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของชาวประมงและประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น และช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศที่ถูกทำลายไปให้กลับมาอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงห่วงใยประชาชนในพื้นที่ที่ประสบความเดือดร้อนจากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรชายฝั่งทะเล ๒) เพื่อฟื้นฟูและเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มแหล่งและพื้นที่ทำการประมงตามแนวชายฝั่งจังหวัดนราธิวาส ๓) เพื่อสงวนแหล่งทำการประมงชายฝั่งสำหรับเรือประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก และป้องกันเครื่องมือทำการประมงที่มีอัตราทำลายสัตว์น้ำวัยอ่อน เช่น อวนลาก ๔) เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ๕) เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล เช่น กีฬาดำนํ้า, กีฬาตกปลา
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล จำนวน ๒ แห่ง ๒. ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้น จำนวนร้อยละ ๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ทะเลพื้นที่ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๒ แห่ง
๘. กิจกรรมหลัก	จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล จำนวน ๒ แห่ง ๆ ละ ๗๖๐ แห่ง โดยใช้แท่งคอนกรีต ขนาด ๑.๕ x ๑.๕ x ๑.๕ เมตร จำนวน ๑,๕๒๐ แห่ง
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล จำนวน ๒ แห่ง ๆ ละ ๗๖๐ แห่ง โดยใช้แท่งคอนกรีต ขนาด ๑.๕ x ๑.๕ x ๑.๕ เมตร จำนวน ๑,๕๒๐ แห่ง ๑๒,๒๒๒,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส
๙. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑ จำนวน ๓๖๕ วัน
๑๑. งบประมาณ	๑๒,๒๒๒,๐๐๐ บาท (สิบสองล้านสองแสนสองหมื่นสองพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. มีแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลเพิ่มขึ้น จำนวน ๒ แห่ง ๒. ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. พื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเลให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพิ่มแหล่งและพื้นที่ทำการประมงตามแนวชายฝั่งจังหวัดนราธิวาส ๓. สงวนแหล่งทำการประมงชายฝั่งสำหรับเรือประมงพื้นบ้านขนาดเล็ก และป้องกันเครื่องมือทำการประมงที่มีอัตราทำลายสัตว์น้ำวัยอ่อน เช่น อวนลาก ๔. ชาวประมงพื้นบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำการประมงทะเล

๒. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายอาสาสมัครประมงแบบมีส่วนร่วม เพื่อการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน จังหวัดนราธิวาส

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายอาสาสมัครประมงแบบมีส่วนร่วม เพื่อการจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน จังหวัดนราธิวาส
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคงและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ
๔. หลักการและเหตุผล	จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลความยาว ๕๗ กิโลเมตร มีเรือประมงพื้นบ้านจำนวน ๑,๔๘๐ ลำ ซึ่งมักประสบปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรสัตว์น้ำกับกลุ่มเรือประมงพาณิชย์ ประกอบกับปัจจุบันรัฐบาลได้มีการผลักดันพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ๒๕๖๘ และเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย "นราธิวาส เมือง ๕ ดี" ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ จึงจำเป็นต้องมีการป้องกันและปราบปรามการทำประมงที่ผิดกฎหมายอย่างเข้มงวดควบคู่ไปกับการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายประมงฉบับใหม่แก่ชาวประมงทั้งสองกลุ่ม เพื่อลดความขัดแย้ง ป้องกันการกระทำความผิด และรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางทะเล อย่างไรก็ตาม การควบคุมเฝ้าระวังการทำประมงในพื้นที่ทะเลชายฝั่งจังหวัดนราธิวาส โดยพนักงานเจ้าหน้าที่เพียงฝ่ายเดียวนั้น มีข้อจำกัดด้านกำลังคนและไม่สามารถครอบคลุมพื้นที่ได้ตลอดเวลา ในขณะเดียวกัน พื้นที่จังหวัดนราธิวาสมีจุดแข็งที่สำคัญ คือ มีการจัดตั้งองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นด้านประมงชายฝั่งแล้ว จำนวน ๒๖ องค์กร มีสมาชิกรวม ๑,๐๓๘ คน ดังนั้นเพื่อบูรณาการการทำงานตามนโยบายที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเห็นควรดึงกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านเหล่านี้เข้ามาเป็นเครือข่ายอาสาสมัครประมง หรือผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ขปพ.ประมง) เพื่อเป็นหูเป็นตา ช่วยเจ้าหน้าที่ในการเฝ้าระวัง แจ้งเบาะแสการทำประมงที่ผิดกฎหมาย และร่วมปกป้องแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์น้ำ เช่น เขตปะการังเทียม เขตรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาข้อจำกัดด้านกำลังคน เสริมสร้างความเข้าใจในข้อกฎหมายที่ถูกต้อง และลดความขัดแย้งในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างเครือข่ายและพัฒนาศักยภาพชาวประมงพื้นบ้าน ให้เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ขปพ.ประมง) ในการเฝ้าระวังการทำประมงผิดกฎหมาย ๒. เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นด้านประมงชายฝั่งทั้ง ๒๖ องค์กร ๓. เพื่อปกป้องทรัพยากรธรรมชาติ เขตทะเลชายฝั่ง แหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ และเขตปะการังเทียมจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. จำนวนตัวแทนสมาชิกองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นที่สมัครเข้ารับการอบรมและขึ้นทะเบียนเป็น ขปพ.ประมง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ขององค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นทั้งหมด (ประมาณ ๒๐ คน) ๒. จำนวนเครือข่าย ขปพ.ประมง ที่ผ่านการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ และมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรม (Post-test) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ๓. อัตราการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เรื่องกฎหมายใหม่ของประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ คน ๔. ตรวจสอบเอกสารประจำเรือ เอกสารบุคคลประจำเรือ เครื่องมือทำการประมง สัตว์น้ำที่จับได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ลำ ๕. จำนวนครั้งในการออกปฏิบัติงานร่วมกันกับ หรือการรับแจ้งเบาะแสการทำประมงผิดกฎหมายจากเครือข่ายอย่างน้อยเดือนละ ๒ ครั้ง (๒๔ ครั้ง/ปี) ๖. สถิติการร้องเรียนการทำประมงผิดกฎหมายลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๕๐ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๑. พื้นที่องค์กรชุมชนประมงชายฝั่งในจังหวัดนราธิวาส ๒. เขตทะเลชายฝั่ง ตั้งแต่อำเภอเมืองนราธิวาส ถึงอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
๘. กิจกรรมหลัก	๑. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ขปพ.ประมง) "อาสาสมัครพิทักษ์ทะเลนราธิวาส" ๒. กิจกรรมลาดตระเวนร่วม (Joint Patrol) แบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ขปพ.ประมง)
กิจกรรมหลักที่ ๑	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ขปพ.ประมง) "อาสาสมัครพิทักษ์ทะเลนราธิวาส" เพื่อให้ความรู้ด้านกฎหมายประมง เทคนิคการเฝ้าระวัง และการแจ้งเบาะแสผ่านช่องทางโทรฟรี ฟองดูว์ (Traffy Fondue) จังหวัดนราธิวาส ๑๐๔,๐๐๐ บาท งบประมาณ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลนราธิวาส สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๙
กิจกรรมหลักที่ ๒	กิจกรรมลาดตระเวนร่วม (Joint Patrol) แบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ชพ. ประมง) ๑,๒๕๒,๔๔๐ บาท หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลนราธิวาส สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลนราธิวาส สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ ๙
๙. หน่วยดำเนินงาน	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงทะเลนราธิวาส
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๓๖๕ วัน (๑ ตุลาคม ๒๕๗๐ - ๓๐ กันยายน ๒๕๗๑)
๑๑. งบประมาณ	๑,๓๕๖,๔๔๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกิดเครือข่ายอาสาสมัครประมงทะเลที่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมายสามารถปฏิบัติร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐ และใช้งานช่องทางการสื่อสารและแจ้งเบาะแสระหว่างชุมชนและหน่วยที่บังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. ผลการลาดตระเวนและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นรูปธรรมตลอดแนวชายฝั่งทะเลจังหวัดนราธิวาส
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ปัญหาการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ลดลง ๒. ชุมชนประมงเกิดความตระหนักรู้และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของทรัพยากร (Sense of Belonging) นำไปสู่การทำประมงที่ถูกกฎหมายและได้มาตรฐาน ๓. ทรัพยากรสัตว์น้ำและระบบนิเวศชายฝั่งได้รับการปกป้องดูแลอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับนโยบายนราธิวาส เมือง ๕ ดี ของจังหวัดนราธิวาส

ส่วนที่ ๖

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

**รายละเอียดประกอบการกำหนด
ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด
ด้านการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนราธิวาส**

รายละเอียดประกอบการกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

เพื่อให้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีความน่าเชื่อถือ มีน้ำหนักทางวิชาการ จึงกำหนด "รายละเอียดคำนิยามและแนวทางการวัดผล (KPI Dictionary)" แยกตามประเด็นการพัฒนาทั้ง ๕ ด้าน โดยอ้างอิงฐานข้อมูลเชิงโครงสร้างและระบบสารสนเทศที่มีอยู่จริงของหน่วยงานในจังหวัดนราธิวาส รายละเอียด ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑: เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

- ตัวชี้วัดที่ ๑: ร้อยละของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรที่มีผลการประเมินความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๕๓)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากจำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดนราธิวาสที่ได้รับผลการประเมินความเข้มแข็ง “ระดับ ๑ และ ระดับ ๒” ของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (เช่น มีการประชุมใหญ่, มีการส่งงบการเงิน, ไม่มีข้อบกพร่องทางบัญชีรุนแรง) เปรียบเทียบกับจำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรทั้งหมด
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ร่วมกับ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นราธิวาส
- ตัวชี้วัดที่ ๒: ร้อยละของวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรที่ผ่านเกณฑ์การประเมินศักยภาพระดับดี (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๗)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากการประเมินจัดชั้นภูมิปัญญาท้องถิ่นและศักยภาพวิสาหกิจชุมชน (ระดับดี / ปานกลาง / ปรับปรุง) ที่กำหนดโดยกรมส่งเสริมการเกษตร โดยคำนวณเฉพาะกลุ่มที่ขยับขึ้นมาหรือคงสถานะอยู่ใน "ระดับดี"
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส
- ตัวชี้วัดที่ ๓: จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และผู้ประกอบการเกษตรธุรกิจเกษตรที่ได้รับการพัฒนา (เป้าหมายรวม ๑๐๐ ราย)
 - แนวทางการวัดผล: นับจำนวนรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านกระบวนการบ่มเพาะ เข้าร่วมหลักสูตรพัฒนา (Upskill/Reskill) ด้านเทคโนโลยีหรือการบริหารธุรกิจ และได้รับการขึ้นทะเบียนรับรองเป็น YSF อย่างเป็นทางการในแต่ละปีงบประมาณ
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส ร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่
- ตัวชี้วัดที่ ๔: จำนวนสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่เชื่อมโยง ตลาดออนไลน์ ตลาดฮาลาล หรือ Modern Trade ได้ (เป้าหมายสะสม ๑๔ แห่ง)
 - แนวทางการวัดผล: นับจำนวนกลุ่ม (แห่ง) ที่มีหลักฐานการซื้อขาย/ทำสัญญา หรือมีช่องทางร้านจำหน่ายสินค้าอย่างเป็นรูปธรรม เช่น มีสัญญาส่งสินค้าขาย Modern Trade, มีใบรับรองมาตรฐานฮาลาลเพื่อส่งออกขายแดนมาเลเซีย, หรือมีบัญชีร้านค้าออนไลน์ (e-Commerce) ที่เปิดใช้งานจริง
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส และ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดนราธิวาส

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒: ยกระดับการผลิตสู่เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย และยั่งยืน

- ตัวชี้วัดที่ ๑ : ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสม GAP ร้อยละ ๑๐)
 - แนวทางการวัดผล: คำนวณจากจำนวน "พื้นที่ (ไร่)" ของแปลงเกษตรกรในจังหวัดนราธิวาส ที่ผ่านเกณฑ์ตรวจสอบและได้รับใบประกาศรับรองมาตรฐานแปลง GAP สะสมเพิ่มขึ้นในระบบ เมื่อเทียบกับสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดของจังหวัด
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ กรมวิชาการเกษตร
- ตัวชี้วัดที่ ๒ : ร้อยละของพื้นที่เกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสม Organic ร้อยละ ๑๐)
 - แนวทางการวัดผล: คำนวณจากจำนวน "พื้นที่ (ไร่)" ของแปลงเกษตรกรในจังหวัดนราธิวาส ที่ผ่านเกณฑ์ตรวจสอบและได้รับใบประกาศรับรองมาตรฐาน Organic สะสมเพิ่มขึ้นในระบบ เมื่อเทียบกับสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดของจังหวัด
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส และ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ
- ตัวชี้วัดที่ ๓: ร้อยละการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการผลิตสินค้าเกษตรหลักของจังหวัด (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๑๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากการเปรียบเทียบมูลค่าการผลิตรวมของสินค้าเกษตรหลักของ จังหวัดกับปีฐาน โดยใช้ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ (เช่น กิโลกรัมต่อไร่ ของยางพารา, ปาล์มน้ำมัน, ทุเรียน, ลองกอง) ที่เพิ่มสูงขึ้น
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๙ (สศก.๙) และสำนักงานเกษตร จังหวัดนราธิวาส
- ตัวชี้วัดที่ ๔: ร้อยละของเกษตรกรที่ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะหรือดิจิทัลทางการเกษตร ในการผลิตเพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๓๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ระบุว่า มีการนำเทคโนโลยี มาใช้ในกระบวนการผลิตอย่างน้อย ๑ อย่าง เช่น การใช้โดรนพ่นสารอารักขาพืช, ระบบรดน้ำอัจฉริยะ (IoT), หรือการใช้เซ็นเซอร์ตรวจวัดความชื้นดิน
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีกลุ่มเกษตรกร และส่งเสริมเทคโนโลยีอัจฉริยะ
- ตัวชี้วัดที่ ๕: ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้ผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ (GI) เพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๑๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากจำนวนเกษตรกรที่ผ่านการอบรม พัฒนาศักยภาพ หรือเข้าร่วม โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และสามารถ นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการผลิต เทียบกับจำนวนเกษตรกรเป้าหมายที่กำหนดในแต่ละปี
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓: การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ด้วยการแปรรูป และการตลาด

- ตัวชี้วัดที่ ๑: ร้อยละของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปของจังหวัดเพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๑๕)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากมูลค่าจำหน่ายรวม (บาท) ของกลุ่มสินค้าอัตลักษณ์พื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริม (เช่น ทุเรียนบางนา, ลองกองต้นหยงมัส, ข้าวหอมกระดังงา, ปลาเกะเค็มตากใบ หรือด้านประมง ด้านปศุสัตว์อื่น ๆ) โดยดูจากการเติบโตของรายได้กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจที่เป็นผู้ผลิตหลัก
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส และ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส
- ตัวชี้วัดที่ ๒: ร้อยละของสถาบันเกษตรกรที่สามารถจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางออนไลน์อย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๕๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากจำนวนสถาบันเกษตรกรที่มีการจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางออนไลน์จริงอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับจำนวนสถาบันเกษตรกรเป้าหมายในจังหวัด โดยพิจารณาจากหลักฐานการจำหน่าย เช่น คำสั่งซื้อ ยอดขาย หรือรายงานการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กำกับดูแลสถาบันเกษตรกร
- ตัวชี้วัดที่ ๓: จำนวนสินค้าเกษตรที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับแบรนด์ระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด (เป้าหมายสะสม ๑๐ ชนิด)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากจำนวนสินค้าเกษตรของจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาและยกระดับแบรนด์ระดับจังหวัดหรือระดับอำเภอ โดยมีการดำเนินการอย่างน้อย ๑ ด้าน ได้แก่ การพัฒนาอัตลักษณ์สินค้า (Brand Identity) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาเครื่องหมายการค้า การพัฒนามาตรฐานสินค้า การสร้างเรื่องราวสินค้า (Storytelling) หรือ การส่งเสริมการตลาดทั้งออฟไลน์และออนไลน์ และได้รับการรับรองหรือเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส สำนักงานประมงจังหวัดนราธิวาส และ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔: การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตรเพื่อความมั่นคง

- ตัวชี้วัดที่ ๑: ร้อยละของพื้นที่เกษตรในเขตชลประทานที่ได้รับการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๒๐)
 - แนวทางการวัดผล: นับจำนวนพื้นที่เกษตรกรรม (ไร่) ที่ได้รับผลประโยชน์จากการก่อสร้างระบบชลประทาน สถานีสูบน้ำ หรือโครงการแก้มลิงป้องกันน้ำท่วมขังในที่ลุ่มต่ำ
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: โครงการชลประทานนราธิวาส กรมชลประทาน

- ตัวชี้วัดที่ ๒: ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และระบบนิเวศทางการเกษตรเพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๑๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากจำนวนพื้นที่ที่ได้รับการดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับปรุง บำรุง ฟื้นฟู หรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เทียบกับพื้นที่เกษตรทั้งหมดของจังหวัด
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: กรมพัฒนาที่ดิน กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
- ตัวชี้วัดที่ ๓: ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่นำแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำหรือเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไปใช้เพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๑๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากพื้นที่เกษตรที่มีการนำแนวทางเกษตรคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Agriculture) หรือแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไปใช้จริง เมื่อเทียบกับพื้นที่เกษตรเป้าหมายหรือพื้นที่ฐาน โดยพิจารณาจากการดำเนินการอย่างน้อย ๑ แนวทาง ดังนี้ การลดหรือเลิกเผาเศษวัสดุทางการเกษตร การใช้ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดการใช้สารเคมี การจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบน้ำประหยัดน้ำ การปลูกพืชร่วม/พืชคลุมดิน/วนเกษตร การใช้ชีวภัณฑ์หรือเทคโนโลยีลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมระบบส่งเสริมเกษตรยั่งยืนหรือมาตรฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ตัวชี้วัดที่ ๔: มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้ในการบริหารจัดการน้ำ ดิน และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๕ ระบบ)
 - แนวทางการวัดผล: วัดนับจำนวนระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุง หรือประยุกต์ใช้ และมีการนำไปใช้ประโยชน์จริงในการบริหารจัดการน้ำ ดิน และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของหน่วยงานภาครัฐหรือเครือข่ายภาคเกษตรในจังหวัด
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕: พัฒนาระบบบริหารจัดการภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่ายสู่การปฏิบัติ

- ตัวชี้วัดที่ ๑: ร้อยละของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ ที่ผ่านเกณฑ์ประเมินการบริหารจัดการภาครัฐ (เป้าหมายสะสมร้อยละ ๘๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากสัดส่วนของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงฯ ทั้งหมดในจังหวัดนราธิวาส ที่ได้รับผลการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ (PMQA / เกณฑ์ประกันคุณภาพภายใน) ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่ส่วนกลางกำหนด
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (สรุปรายงานผลการประเมินส่วนราชการประจำปี)
- ตัวชี้วัดที่ ๒: ตำบลที่สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลสู่การปฏิบัติและเกิดผลเป็นรูปธรรม (เป้าหมายสะสม ๗๗ ตำบล)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากจำนวนตำบลที่มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล และได้รับการพิจารณาว่ามีความเชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนา เป้าหมายตัวชี้วัด หรือแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาคเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน

- แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (สรุปรายงานผลในภาพรวม)
- ตัวชี้วัดที่ ๓: ร้อยละของอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบลที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเกษตรระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้น (เป้าหมายสะสม ร้อยละ ๙๐)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากจำนวนอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบลที่เข้าร่วมและปฏิบัติงานสนับสนุนภาคเกษตรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เช่น การถ่ายทอดองค์ความรู้ การประสานงานเครือข่าย การรวบรวมข้อมูล หรือการสนับสนุนกิจกรรมด้านการเกษตร เมื่อเทียบกับจำนวนอาสาฯ ทั้งหมดของจังหวัด
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (สรุปรายงานผลในภาพรวม)
- ตัวชี้วัดที่ ๔: ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการให้บริการภาครัฐด้านการเกษตร (เป้าหมายสะสม ร้อยละ ๘.๒๕)
 - แนวทางการวัดผล: วัดจากผลการสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรผู้รับบริการจากหน่วยงานภาครัฐด้านการเกษตรในจังหวัดนราธิวาส โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานที่ครอบคลุมด้านการให้บริการ เช่น ความสะดวก ความรวดเร็ว ความถูกต้องของข้อมูล การเข้าถึงบริการ การให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และประโยชน์ที่ได้รับจากบริการ
 - แหล่งข้อมูล/เจ้าภาพ: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (สรุปรายงานผลในภาพรวม)

ภาคผนวก ๒

**คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผน
รายงานการประชุม
และภาพกิจกรรมการประชุม**

คำสั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

รายงานการประชุม

ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

รายงานการประชุม

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
นราธิวาส ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส (แห่งที่ ๒)

รายงานการประชุม

คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดนราธิวาส
และประธานคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส (แห่งที่ ๒)

รายงานการประชุม

เชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)
เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมโสภณพิสัย ชั้น ๖ โรงแรมตันหยง
อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดนราธิวาส
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมพระนราภิบาล
ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส (แห่งที่ ๒)

จดหมายข่าว

ประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๙

จัดประชุมแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

นายเทอดศักดิ์ รัญจวน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

นางอภิญญา มณีโชติ
หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร

เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส (แห่งที่ ๒) นายเทอดศักดิ์ รัญจวน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส เป็นประธานการประชุมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) พร้อมด้วย หัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนราธิวาส ร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมรับทราบ ปฏิทินการดำเนินงานจัดทำแผนและงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤติด้านพลังงาน และสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานฯ และชุดโครงการบูรณาการพัฒนาการเกษตรของจังหวัด ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบ ร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) และเห็นชอบชุดโครงการบูรณาการพัฒนาการเกษตรของจังหวัด ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) รวมทั้ง เห็นชอบชุดโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสถานการณ์วิกฤติด้านพลังงานและการสร้างการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๙

จดหมายข่าว

ประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙

ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด
นราธิวาส และประธานคณะทำงานขับเคลื่อนงาน
ด้านการเกษตรระดับอำเภอ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๙

นายเทอดศักดิ์ รัชญวง
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

นางอาทิตย์ยา มณีโชติ
หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร

เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส (แห่งที่ ๒) นายเทอดศักดิ์ รัชญวง เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดนราธิวาส และประธานคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ โดยมี หัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดนราธิวาสร่วมประชุม พร้อมได้ถ่ายทอดการประชุมผ่าน Application Zoom ไปยังเกษตรอำเภอทุกอำเภอ ซึ่งที่ประชุมรับทราบ นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ไตรมาส ๒) การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เขตตรวจราชการที่ ๗ (รอบที่ ๒) การแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ปี ๒๕๖๙ สถานการณ์ไม้ผลจังหวัดนราธิวาส และภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๙ และแนวโน้มปี ๒๕๖๙

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบ ร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) และเห็นชอบการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ระดับอำเภอ ชุดใหม่ ปี ๒๕๖๙

จดหมายข่าว

ประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. 2571 - 2575)
ผ่านแบบสอบถามออนไลน์

จากผลการตอบแบบสอบถามการรับฟังความคิดเห็นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นชอบต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาสได้เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) ผ่านแบบสอบถามออนไลน์ (Google Forms) พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ ได้แก่ **Line, Facebook เว็บไซต์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส และเว็บไซต์ NBT Connect** เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สถาบันเกษตรกร เกษตรกร และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนฯ **ระหว่างวันที่ ๓ - ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙** เพื่อนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับไปประกอบการปรับปรุงร่างแผนให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ สอดคล้องกับบริบทและศักยภาพของพื้นที่ ตลอดจนสามารถใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอเชิญร่วม ประชาพิจารณ์

ร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

วิสัยทัศน์

"เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม สู่ความยั่งยืน"

นายชาคริต สุธนัฐกุล
รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

ประธานในพิธีเปิด นายเอกศักดิ์ รัตนจวน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

นางเบญจาทิพย์ ชูดำ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ฯ
สำนักงานจังหวัดนราธิวาส

นำโดย...

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑

- มีศักยภาพและความเข้มแข็ง
- สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

เสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร
สถาบันเกษตรกร
และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
ให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒

- ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตสินค้า
- มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และปลอดภัย
- ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยกระดับการผลิตสู่
เกษตรอัจฉริยะ ปลอดภัย
และยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓

- ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและอุตสาหกรรมเกษตร
- ตลาดเชิงรุกและขยายโอกาส
- แปรณสินค้าเกษตร

การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ
สินค้าเกษตรมูลค่าสูง
ด้วยการแปรรูป และการตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔

- บริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ
- เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม BCG Economy Model และสอดคล้องกับ SDGs

การพัฒนาระบบนิเวศทางการเกษตร
เพื่อความมั่นคง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕

- พัฒนาบุคลากร เทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐาน
- สร้างและพัฒนาอาสาสมัครเครือข่ายภาคีการพัฒนาภาคเกษตร

การพัฒนาระบบบริหารจัดการ
ภาคเกษตรและบูรณาการเครือข่าย
สู่การปฏิบัติ

กำหนดการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อรับฟังความคิดเห็น

ต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
จังหวัดนราธิวาส
(พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

ในวันอังคารที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙

เวลา ๐๘.๓๐ น. เป็นต้นไป
ณ ห้องประชุมโสภณพิสัย ชั้น ๖
โรงแรมต้นหยง อำเภอเมืองนราธิวาส
จังหวัดนราธิวาส

แสดงความคิดเห็นง่าย ๆ
เพียงสแกน

ร่วมแสดงความคิดเห็นได้ตั้งแต่วันที่
ถึงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙

- ✓ ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนา
- ✓ ร่วมสร้างอนาคตภาคเกษตรนราธิวาส
ไปด้วยกัน

จดหมายข่าว

ประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ
ร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส
(พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕)

นายชาคริต สุรณัฐกุล
รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

นายเทอดศักดิ์ รัชญจวน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

เวลา ๐๙.๐๐ น. นายเทอดศักดิ์ รัชญจวน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) ณ ห้องประชุมโสภณพิสัย ชั้น ๖ โรงแรมตันหยง อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส โดยมี นายชาคริต สุรณัฐกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นประธานเปิดการประชุม พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันเกษตรกร ภาคประชาสังคม และผู้แทนเกษตรกร จำนวน ๕๐ คน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการบรรยาย เรื่อง “ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์จังหวัดนราธิวาสกับการพัฒนาภาคการเกษตร” โดย นางเบญจาทิพย์ ชูดำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนราธิวาส สรุปสาระสำคัญและประเด็นการพัฒนาของร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) เพื่อเตรียมการระดมความคิดเห็น โดย นางอาทิตย์ยา มณีโชติ หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

นางเบญจาทิพย์ ชูดำ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์

นางอาทิตย์ยา มณีโชติ
หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร

จากนั้น นายเทอดศักดิ์ รัชญจวน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส ร่วมระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) จากผู้เข้าร่วมประชุม โดยการประชุมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อนำไปปรับปรุงร่างแผนให้มีความสมบูรณ์ ครบคลุม สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด และสามารถใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดนราธิวาสไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประชาชนต่อไป

จดหมายข่าว

ประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๙

ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัด จังหวัดนราธิวาส ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙

นายชาคริต สุธนฐกุล
รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

เวลา ๑๓.๓๐ น. นายชาคริต สุธนฐกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด จังหวัดนราธิวาส ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมพระนราภิบาล (เล็ก) ชั้น ๔ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส (แห่งที่ ๒) ตำบลลำภู อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส โดยมี นายเทอดศักดิ์ ริญจวน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการฯ เข้าร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมฯ ได้รับทราบการขับเคลื่อนนโยบายด้านการเกษตรของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี ๒๕๖๙/๗๐ จังหวัดนราธิวาส และผลการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดนราธิวาส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ไตรมาสที่ ๓

จากนั้น ที่ประชุมฯ พิจารณาร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๗๑ - ๒๕๗๕) และร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.ระดับอำเภอ) ปี ๒๕๖๙

**กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส**

**ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส (แห่งที่ ๒)
ถนนศูนย์ราชการ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส**

๐-๗๓๕๓-๒๗๔๔

saraban_nwt@opsmoac.go.th

